

gemeente **Oosterhout**

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2022

Programmarekening 2022

Colofon

Programmarekening 2022
Gemeente Oosterhout

Samenstelling

Gemeente Oosterhout
Postbus 10150
4900 GB OOSTERHOUT

Inlichtingen

Telefoon	14 0162
E-mail	stadhuis@oosterhout.nl
Internet	www.oosterhout.nl

1 INHOUDSOPGAVE

1	INHOUDSOPGAVE	3
2	INLEIDING	4
3	LEESWIJZER	4
4	SAMENSTELLING COLLEGE	5
5	BEELD JAARREKENING	6
5.1	BEELD JAARREKENING 2022	6
6	PROGRAMMA'S	7
6.1	ZORG EN WELZIJN	8
6.2	ARBEIDSMARKT, ECONOMIE EN ONDERWIJS	14
6.3	SPORT EN CULTUUR	20
6.4	DUURZAAMHEID EN KLIMAAT	23
6.5	WONEN EN MOBILITEIT	26
6.6	VEILIGHEID	32
6.7	MEER VOOR ELKAAR	34
6.8	FINANCIEEL SOLIDE	38
6.9	GEMEENTELIJKE ORGANISATIE	40
7	PARAGRAFEN	43
7.1	LOKALE HEFFINGEN	43
7.2	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	46
7.3	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	58
7.4	FINANCIERING	63
7.5	EMU-SALDO	66
7.6	BEDRIJFSVOERING	67
7.7	VERBONDEN PARTIJEN	69
7.8	GRONDBELEID	80
7.9	WET OPEN OVERHEID	86
7.10	KLACHTAFHANDELING	87
7.11	INTERBESTUURLIJK TOEZICHT	91
7.12	RESERVES EN VOORZIENINGEN	94
7.13	SUBSIDIE OVERZICHT	96
7.14	SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS	97

8	JAARREKENING	103
8.1	GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	103
8.2	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	105
8.3	RESULTAAT REGULIERE BEDRIJFSVOERING	105
8.4	TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	106
8.5	PERSONEELSLASTEN	122
8.6	WET NORMERING TOPINKOMENS	122
8.7	KAPITAALLASTEN	123
8.8	ALGEMENE UITKERING	123
8.9	STRUCTURELE EXPLOITATIERUIMTE	124
8.10	INVESTERINGEN	124
8.11	BEGROTINGSRECHTMATIGHEID	127
8.12	BALANS PER 31 DECEMBER	132
8.13	TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER	133
8.14	NIET UIT DE BALANS BLIKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	142
8.15	GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	143
9	BIJLAGEN	144
9.1	KERNGEGEVENS	144
9.2	OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN	145
9.3	TAAKVELDEN	150
9.4	OVERZICHT AFGESLOTEN INVESTERINGEN	151
9.5	INVESTERINGEN 2022: RESTANTKREDIETEN	154
9.6	OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN	158
9.7	GELDLeningen	159
9.8	GEWAARBORGDE GELDLeningen	160
9.9	AFKORTINGENLIJST	162
9.10	SiSA BIJLAGE VERANTWOORDINGSINFORMATIE 2022	164

2 INLEIDING

Hierbij bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening 2022 aan. In het jaarverslag leggen wij verantwoording af over onze activiteiten en resultaten in het afgelopen jaar, in de jaarrekening over de baten en lasten en de balans.

Oosterhout was en is een financieel gezonde gemeente. Dat blijkt ook weer uit de resultaten over 2022. We staan er goed voor. Onze administratieve organisatie is op niveau, onze vermogenspositie is sterk.

Het afgelopen jaar werd duidelijk dat Oosterhout voor forse investeringen staat op het gebied van onderwijshuisvesting, stadhuis en openbare ruimte. Deze investeringen zullen de gemeenteschuld doen stijgen. De uitdaging voor de komende jaren zal zijn een goede balans te vinden tussen het doen wat nodig is en een houdbare schuld. Natuurlijk kijken we ook uit naar een minder schommelend gemeentefonds, zodat we meer vanuit een voorspelbare lijn kunnen begroten; het helpt als we meerjarig (met name vanaf 2026) weten waar we aan toe zijn.

Resultaat 2022

Over het jaar 2022 hebben we een positief rekeningresultaat van € 6,3 miljoen. De opbouw van dit resultaat is in hoofdstuk 7 van de jaarrekening nader toegelicht.

Opzet jaarrekening

De opzet van de jaarrekening en het jaarverslag is veranderd ten opzichte van voorgaande jaren. Uiteraard hebben we ervoor gezorgd dat de programma's qua inhoud aansluiten bij de begroting 2022. We hebben jaarrekening en het jaarverslag compacter, overzichtelijker en leesbaarder opgesteld dan voorheen. Tevens is het zo opgebouwd dat het op digitale schermen beter leesbaar is. Ook is meer gebruik gemaakt van verwijzingen en linkjes in de documenten, zodat onderliggende informatie makkelijker te vinden is. We gaan de komende periode nog verder met het doorvoeren van veranderingen die de leesbaarheid en toegankelijkheid ten goede komen, maar we hopen u met deze stappen alweer wat verder in uw informatiebehoefte tegemoet te zijn gekomen.

3 LEESWIJZER

Jaarverslag

De jaarstukken van de gemeente Oosterhout bevatten een aantal verplichte elementen. Deze jaarrekening is opgesteld conform de opzet van de begroting.

Samenstelling college

Het derde hoofdstuk geeft de samenstelling van het college en de bijbehorende portefeuilleverdeling aan.

Financiële positie 2022

In hoofdstuk 4 is op hoofdlijnen het financiële beeld voortkomend uit de jaarrekening geschetst. Ook wordt op basis van dit beeld een doorkijk gegeven naar de toekomstige financiële positie.

Programmaverantwoording (jaarverslag)

In hoofdstuk 5 zijn de programma's beschreven. Per programma wordt ingegaan op de vraag 'Wat willen we bereiken'. Vervolgens wordt verantwoording afgelegd over de geleverde resultaten (Wat hebben we ervoor gedaan?) en over metingen (indicatoren). Tot slot wordt per programma het financiële resultaat in beeld gebracht.

Paragrafen

De paragrafen geven gebundeld informatie over thema's, die anders te geïntegreerd aan de orde zouden komen. Deze informatie wordt voor zowel bestuurders als toezichthouders van belang geacht om de financiële positie van de gemeente te kunnen beoordelen. Een achttal paragrafen is voorgescreven door het BBV, namelijk Lokale heffingen, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Onderhoud kapitaalgoederen, Treasury (financiering), Bedrijfsvoering, Verbonden partijen, Grondbeleid, Wet open overheid en het EMU saldo. De paragrafen Klachtenafhandeling, Interbestuurlijk toezicht, Verloop vrije reserve en SDG zijn aanvullend opgenomen.

Jaarrekening

In hoofdstuk 7 is het financiële deel van de jaarverantwoording opgenomen met de toelichting van de afwijkingen per programma, de investeringen, de balans en bijzondere onderwerpen zoals de algemene uitkering. Ook cijfermatige onderdelen welke door de programma's heenlopen worden hier centraal toegelicht in plaats van in de programma's zelf. Een kleine leeswijzer hierbij: een 'min' betekent een financieel voordeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel nadeel. Een 'I' staat voor incidenteel en de 'S' voor structureel.

Bijlagen

In de bijlagen is een aantal cijfermatige overzichten opgenomen.

4 SAMENSTELLING COLLEGE

Mark Buijs, Burgemeester

- Algemeen bestuurlijke coördinatie
- Personeel en organisatie (incl. organisatieontwikkeling)
- Integriteit
- Burgerparticipatie (incl. borging wijkgericht werken)
- Openbare orde en veiligheid
- Toezicht en handhaving
- Integrale veiligheid
- Externe veiligheid
- Regionale samenwerking
- Overige wettelijke taken

Clemens Piena, Wethouder

- Strategie en lobby
- Integraal sociaal domein
- Brede welvaart en sociale basis
- Gezondheid en welzijn
- WMO en ouderenzorg
- Communicatie en media
- Mobiliteit en Integraal Maatschappelijk Beheerkader
- Mobiliteitstransitie
- ICT en informatiegestuurd werken

Dees Melsen, Wethouder

- Economie en ondernemen
- Toerisme en recreatie
- Horeca en evenementen
- Opgave Bruisende Binnenstad
- Citymarketing
- Financiën
- Stedelijke ontwikkeling
- Implementatie omgevingswet
- Wonen

Willem-Jan van der Zanden, Wethouder

- Participatiewet
- Sociale Zaken
- Inclusie
- Duurzaamheid
- Warmtetransitie
- Afval
- Kunst en cultuur
- Dierenwelzijn

Guus Beenhakker, Wethouder

- Onderwijs en arbeidsmarkt
- Jeugd en jeugdzorg
- Energietransitie
- Klimaatadaptatie
- Water en riool
- Natuur en milieu
- Landbouw (incl. Visie buitengebied)

Arnoud Kastelijns, Wethouder

- Ruimtelijke ordening en bouwen
- Monumenten en erfgoed
- Verkeer
- Beheer openbare ruimte
- Sport
- Grondzaken
- Dienstverlening en overige bedrijfsvoering
- Inkoop en aanbesteding
- Vastgoed
- Project nieuwbouw stadhuis

5 BEELD JAARREKENING

Het resultaat van de jaarrekening is bepaald op basis van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid en met inachtneming van de kaders, die in het meerjarenbeleidplan (perspectiefnota) en de begroting zijn vastgesteld. Voor zover besluitvorming over toevoeging c.q. onttrekking aan reserves al heeft plaatsgevonden is deze eveneens in de exploitatie verwerkt.

5.1 BEELD JAARREKENING 2022

De jaarrekening 2022 sluit met een voordelig saldo van € 6,3 miljoen. In overeenstemming met het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is het resultaat afzonderlijk vermeld op de balans.

Bedragen x € 1.000

Thema	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Zorg en welzijn	49.512	58.221	58.377	156 N
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	4.484	4.916	5.309	393 N
Sport en cultuur	7.999	8.314	8.812	498 N
Duurzaamheid en klimaat	9.364	10.552	10.811	259 N
Wonen en mobiliteit	12.762	14.547	13.659	-888 V
Veiligheid	4.788	4.761	5.117	356 N
Meer voor elkaar	4.220	4.624	4.611	-13 V
Financieel solide	-121.765	-132.181	-138.299	-6.118 V
Gemeentelijke organisatie	21.302	21.885	21.558	-327 V
Onvoorzien	-	39	-	-39 V
Resultaat voor bestemming	-7.334	-4.322	-10.045	-5.723 V
Vennootschapsbelasting	-759	2	292	290 N
Mutaties reserves	-3.443	3.686	3.439	-247 V
Resultaat na bestemming	-11.536	-634	-6.314	-5.680 V

Belangrijke incidentele voordelen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Bedrag
Wet maatschappelijke ondersteuning	-451
Beleidsontwikkeling WMO	-181
Beschermd wonen	-950
Sociaal beleid	-2.842
Fraudebestrijding	-768
Inkomensvoorzieningen	-572
Schuldhelpverlening	-251
Uitvoering volksgezondheid	-140
Beleid middenstand	-111
Openbaar groen	-105
Wegen, straten en pleinen	-793
Ruimtelijke ordening	-1.514

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Bedrag
Publieke dienstverlening	-261
Stelposten	-709
Beleggingen	-478
Onroerendezaakbelasting	-613
Afvalstoffenheffing	-336
Algemene uitkering	-3.989
Directie en management	-780
Stafondersteuning	-156
Bestuur, control en advies	-121
Financiële ondersteuning en uitvoering	-109
DIV	-416
Totaal	-16.646

Belangrijke incidentele nadelen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Bedrag
Jeugdzorg algemeen	1.259
Regionale niet vrij toegankelijke jeugdzorg	2.808
Huishoudelijke verzorging	575
Re-integratie	258
Wet sociale werkvoorziening	195
Bijzondere bijstand	608
Lokaal minimabeleid	188
Opgave arbeidsmarkt en economie	102
Beleid onderwijs	164
Onderwijshuisvesting	262
Zwembad	487
Afvalverwijdering	225
Bouwvergunningen	409
Grondexploitatie	1.304
Toezicht en handhaving	381
College	142
Rioolheffing	115
Bestuurs- en managementondersteuning	205
Statistiek	181
Automatisering	470
Consolidatie Equalit	140
Doorbelaaste concernoverhead	135
Totaal	10.613

Daarnaast is er sprake van overige incidentele voor- en nadelen (< € 100.000) die in totaal € 877.000 voordelig zijn.

6 PROGRAMMA'S

Zorg en welzijn

Arbeidsmarkt, economie en onderwijs

Sport en cultuur

Duurzaamheid en klimaat

Wonen en mobiliteit

Veiligheid

Meer voor elkaar

Financieel solide

Gemeentelijke organisatie

6.1 ZORG EN WELZIJN

Portefeuillehouder(s) G. Beenhakker, C. Piena en W. van der Zanden

BELEIDSTHEMA'S

6.1.1 Jeugd

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

We willen dat alle kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het maatschappelijke leven. Hiervoor gaan we een gunstig opgroeklimaat voor jeugdigen bevorderen door de sociale basis van jeugdigen, ouders, opvoeders en hun sociale netwerk te versterken. Het vergroten van kansen en het voorkomen van uitval zijn daarbij leidend. Wanneer jeugdhulp noodzakelijk is, organiseren we de juiste en beste jeugdhulp nabij en zo thuis mogelijk voor de jeugdige. Het continu verbeteren van de verbinding tussen jeugdhulp en het onderwijs is daarbij essentieel. Om dit alles te bereiken werken we zowel lokaal als (boven)regionaal verder aan de transformatie naar een jeugdhulpstelsel waarbinnen wij met onze (strategische) partners continu samen de jeugdhulp, processen en beheersing optimaliseren.

Verbonden partijen

De [GGD West-Brabant](#) gevestigd te Breda is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Ontwikkelingen lokaal

De capaciteit van het jongerenwerk, het jeugdmaatschappelijk op de scholen en de Praktijkondersteuners Huisartsen Jeugd is in 2022 uitgebreid vanwege toenemende vraag naar deze voorzieningen. Daarnaast is de pilot steunouders na een positieve evaluatie met een jaar verlengd en is het programma nu niet zwanger (onderdeel van het actieprogramma kansrijke start) structureel geborgd. Daarnaast zijn er een aantal nieuwe initiatieven gestart die een bijdrage leveren aan de beweging naar de voorkant. Het programma 'samen uit elkaar' is onder andere in 2022 van start gegaan. Hierbij zetten opgeleide vrijwillige bemiddelaars zich in voor verbetering van communicatie tussen ouders in een (complexe-) scheiding, zodat kinderen hiervan zo min mogelijk hinder ondervinden. Een ander voorbeeld is dat er preventieve interventies ingezet zijn op de scholen, zoals 'plezier op school' en 'that's life' en het project 'gezien, gehoord, gesteund'. Ook hebben we in samenwerking met partners een start gemaakt met het opstellen van een actieprogramma mentale gezondheid.

¹ Eerste halfjaar 2022

Ontwikkelingen jeugdhulp regio West Brabant Oost (WBO)

Op 27 september 2022 is de Regiovisie door de gemeenteraad vastgesteld. Vervolgens zijn we gestart met een strategiefase na temporisering van de inkoop. Doel van deze fase is het leggen van een stevig fundament voor de beoogde transformatie: het uitvoeren van de Regiovisie. We brengen onderlinge afhankelijkheden in beeld van de verschillende activiteiten binnen het programma Norm voor Opdrachtgeverschap. Deze strategiefase loopt door in het eerste kwartaal van 2023. De ambitie blijft om samen met het jeugdhulplandschap een duurzame beweging in gang te zetten om kwalitatief goede, beschikbare en betaalbare hulp voor jeugdigen, ouders en gezin te borgen. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst.

Het jaar 2022 heeft in de regionale samenwerking hoofdzakelijk in het teken gestaan van de implementatie van de Norm voor Opdrachtgeverschap. Om die reden is besloten de uitvoeringsagenda in 2023 op te stellen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	9,30%	11,50%	12,50%	12,50% ¹	L
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	0,90%	1,10%	1,00%	1,00%**	L
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	0,30%	0,20%	0,20%	0,30%**	L
Waardering contact Sociaal Wijkteam	7,4	7,1	-	7,4	B
Melding (vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling	566	490	600	500	G
kinderen waarmee het thuis beter gaat	-%	54%	55,00%	n.n.b.	G
Kinderen waarmee het door hulp beter gaat op school, werk, thuis en andere omgeving	-%	56%	55,00%	n.n.b.	G
Kinderen/ouders dat door de hulp meer vertrouwen heeft in zichzelf/het gezin	-%	48%	84,00%	n.n.b.	G

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Beleidskaders

Beleidsnota	Jaar
doc Beleidsplan Jeugd(hulp) 2015-2018	2014
doc Beleidsprioritering Jeugdzorg 2017	2016
doc Verordening Sociale Adviesraad Oosterhout	2017
doc Verlenging beleidsplan jeugd(hulp)	2018
doc Verordening Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2021	2021

Beleidsnota	Jaar
 Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2021	2021
Verordening leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2022	2022
Beleidsregels voor het leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2022	2022
Pilot leerlingenvervoer leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs	2016
Onderwijsbeleid in de periode 2011-2015	2016
Subsidiering voorscholen en NAZ 2016 en 2017	2016
Harmonisatie voorscholen en kinderopvang	2017
Beleidsregels peuteropvang en voorschoolse educatie 2019	2018
Regionaal beleidskader geweld in afhankelijkheidsrelaties en meldpunt crisiszorg 2022-2025	2022

6.1.2 Wet maatschappelijke ondersteuning

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Sinds 2021 werken we vanuit de integrale visie sociaal domein. De gemeentelijke visie op het sociaal domein vormt het inhoudelijk kader voor het handelen binnen het sociaal team en dus ook binnen de Wmo. In de kern gaat de visie over:

- de beweging naar de voorkant en de daarmee gepaard gaande inzet op preventie;
- het bieden van passende ondersteuning door onder andere integrale samenwerking.

Voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vormt het langer, prettig en veilig zelfstandig wonen voor (kwetsbare) inwoners de centrale opgave. Dit gaat met name om de oudere generaties inwoners en ook om inwoners met een psychische kwetsbaarheid. We willen dat deze inwoners zo lang mogelijk hun eigen mentale, sociale en lichamelijke kracht benutten. Dit willen we bereiken door naast een breed aanbod van maatschappelijke voorzieningen ook in te zetten op versterking van de sociale basis.

Verbonden partijen

De [Regio West-Brabant \(RWB\)](#) gevestigd te Etten-Leur is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Individuele voorzieningen

De uitbreiding van de werkwijze zoals die bij hulp bij de huishouding (HbH) plaatsvindt naar de vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen is doorgeschoven naar 2023. Dit is gebeurd vanwege de inzet van medewerkers beleid en uitvoering bij de opvang van Oekraïense ontheemden in de eerste

helft van het jaar. Daarna is er prioriteit gegeven aan het wegwerken van ontstane achterstanden rond (her)indicering. Er was eind december 2022 geen wachtlijst meer bij het sociaal team.

In 2022 is de Handreiking normenkader Huishoudelijke ondersteuning geïmplementeerd. Dat wordt sinds april toegepast bij nieuwe cliënten HbH en bij cliënten die toe zijn aan een herindicatie. Het gemiddeld aantal uur per week dat wordt geïndiceerd is dan ook teruglopen. Er is echter in 2022 ook een cao-wijziging ingegaan die van toepassing is op de HbH. De lonen zijn met ingang van maart gestegen. Daardoor zijn de uitgaven HbH alsnog fors gestegen.

Oosterhout werkt in Dongemondverband samen met betrekking tot de maatwerkvoorziening begeleiding. In 2022 heeft dit nog niet de aandacht gehad. We hebben ons onder andere gericht op logeeropvang, het analyseren van de huidige werkwijze van indiceren in relatie tot uitspraak van de centrale raad voor beroep en de indexering van de tarieven.

Vrij toegankelijke voorzieningen

In 2022 hebben de vrij toegankelijke voorzieningen dagbesteding weer de laagdrempelige inloopfunctie kunnen vervullen na twee coronajaren. Gezamenlijk zijn stappen gezet richting doorontwikkeling. Daarnaast is de pilot Nieuwe Dag van Actief Zorg gestart. Dit is een vrij toegankelijke voorziening dagbesteding in de Pannehoef. Binnen de pilot Nieuwe Dag worden verschillende activiteiten georganiseerd, ook in samenwerking met de Pannehoef.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

De centrumregeling beschermd wonen is op 4 april 2022 gepubliceerd. In 2022 is gewerkt aan de implementatie van het nieuwe toegangsproces beschermd wonen, zodat mensen zich vanaf medio 2023 ook met beschermd wonen vragen kunnen melden bij de lokale sociale teams (in plaats van bij gemeente Breda). In februari 2022 heeft het Rijk besloten de invoering van het woonplaatsbeginsel en de daarmee samenhangende doordecentralisatie van de rijksmiddelen met een jaar uit te stellen tot 1 januari 2024.

De gemeenten uit de maatschappelijke opvang regio Breda hebben in diverse regionale pilots rondom maatschappelijke opvang geparticipeerd. Gemeente Oosterhout heeft in 2022 deelgenomen aan een pilot springplank. Dit is een aanpak voor dakloze mensen waarin huisvesting, werk en financieel management zijn geïntegreerd, gericht op duurzame zelfredzaamheid. Daarnaast is in februari een pilot buurtplein Dommelbergen gestart. Dit is een groep inwoners die elkaar (onder leiding van een begeleider) adviseren, vragen stellen en activiteiten ondernemen. Het concept van buurtpleinen is verwant aan dat van de buurtkamer en de GGZ aanlopen, maar kent een verplichtender karakter m.b.t. opkomst en wederkerigheid. De ervaringen met de regionale pilots zijn meegenomen in voorbereiding van het beleidskader maatschappelijke opvang, openbare geestelijke

gezondheidszorg en verslavingspreventie dat naar verwachting medio 2023 gereed is.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Voorzieningen voor senioren	6,9	-	-	6,5	B
Welzijnsvoorzieningen	-	-	-	-	B
Is mantelzorger	24%	-	-	22%	B
Doet vrijwilligerswerk	16%	-	-	23%	B
Voorzieningen/toegankelijkheid voor mensen met een functiebeperking	6,0	-	-	6,3	B
Cliënten die door ondersteuning beter de dingen kan doen die hij/zij wil	77,00%	75,00%	75,00%	76,00%	G
Cliënten die door ondersteuning zichzelf beter kan redden	86,00%	75,00%	85,00%	82,00%	G

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Beleidskaders

Beleidsnota	Jaar
Wet maatschappelijke ondersteuning	
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	2017
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2023	2022
Uitvoeringsbesluit maatschappelijke ondersteuning 2021	2021
Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Oosterhout 2021	2021
Beleidskader welzijn: het nieuw welzijn	2020
Visie op dagbesteding en begeleiding	2020
Beleidskader regionale maatwerkvoorziening beschermd wonen regio Breda 2021 - 2025	2021
Regionaal beleidskader geweld in afhankelijkheidsrelaties en meldpunt crisiszorg 2022 - 2025	2022
Visie Sociaal Domein	2021
Mantelzorgbeleid gemeente Oosterhout	2019
Verordening Sociale Adviesraad Oosterhout	2017

6.1.3 Sociaal beleid

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Bevorderen dat inwoners van Oosterhout in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, door het (terug)leiden van uitkeringsgerechtigden naar de arbeidsmarkt. Het financieel en materieel ondersteunen van burgers die niet volledig in hun levensonderhoud kunnen voorzien of niet voldoende maatschappelijk kunnen participeren. Dit geldt ook voor onze inburgeraars. We

willen dat inburgeraars zich welkom voelen en we zorgen ervoor dat zij snel en volwaardig meedoen in de Nederlandse samenleving.

Om mee te kunnen doen in de samenleving is een financieel stabiele situatie een voorwaarde. Daarmee bedoelen we zowel het kunnen voldoen aan de primaire levensbehoeften als het ervaren van financiële rust, zelfs tijdens een schuldregeling. We willen dat inwoners (eerder) schuldenrust ervaren zodat zij (weer) kunnen participeren. Problematische schulden belemmeren mensen om volwaardig mee te kunnen doen. In de eerste plaats blijft dit de verantwoordelijkheid van de inwoner zelf. Zijn of haar eigen kracht staat centraal en moet volledig benut worden. We halen die verantwoordelijkheid niet weg bij de inwoner.

We willen bijdragen aan de bewustwording bij inwoners van het hebben en houden van een gezonde financiële situatie zodat meer inwoners beter voorbereid zijn op mogelijke financiële tegenslag. En dat meer inwoners beseffen dat met de stap naar hulp erger voorkomen kan worden. Dat er veel mogelijkheden zijn voor ondersteuning, ook als er nog geen sprake is van schulden.

Bij de uitvoering van regelingen staat de burger centraal. Niet de regels zijn het uitgangspunt maar wel wat nodig is om burgers gelijke kansen te bieden. Hierbij kiezen we waar dit nodig is voor een integrale aanpak, waarbij de verschillende facetten die een rol spelen betrokken worden om op die manier tot een goede oplossing te komen. Bij de uitvoering van de sociale zekerheid sluit dit ook aan bij de nieuwe koers die het Rijk wil gaan varen: "er moet weer meer balans in de Participatiewet komen". Hiervoor is wel een wetswijziging nodig. Er is nog geen wetswijziging De verwachting is dat invoeringsdatum 1 juli 2024 wordt, hetgeen afhankelijk is van de wetswijziging. Als dit wetsvoorstel bekend is zullen we kijken naar de mogelijkheden om hierop op onderdelen vooruit te lopen. Uiteraard zijn de mogelijkheden om op de wetswijziging vooruit te lopen wel afhankelijk van de ruimte die het kabinet hiervoor wil bieden.

We willen dat burgers in staat gesteld worden om via werk hun eigen inkomen te verwerven. Ook mensen met een arbeidsbeperking en groepen met een afstand tot de arbeidsmarkt moeten deze kansen krijgen.

Verbonden partijen

De verbonden partij [MidZuid \(WAVA\)](#) gevestigd te Oosterhout is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Participatie

De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt zijn in 2022 gunstig geweest voor de werkgelegenheid. Hierdoor heeft de coronacrisis niet geleid tot een hoge werkloosheid. Het tegendeel is nu zelfs aan de orde; we hebben te maken met een krappe arbeidsmarkt waarin veel werkgevers moeite hebben om geschikt personeel te vinden.

In 2022 is gewerkt aan de verbetering van de processen met betrekking tot het aan het werk helpen van personen met een arbeidsbeperking. Eind 2022 waren er ongeveer 110 personen met een arbeidsbeperking die met toepassing van een loonkostensubsidie werkzaam waren. Van de personen die met een loonkostensubsidie werkzaam zijn, zijn er 40 die tot de doelgroep van de participatievoorziening beschut werk behoren. Hiermee is de doelstelling die het ministerie van SZW heeft vastgesteld behaald.

De wijziging van de Participatiewet in het kader van breed offensief die voorzien was in 2022 heeft de nodige vertraging opgelopen en zal pas op 1 juli 2023 inwerking treden. In 2022 maakte het kabinet de eerste plannen bekend voor de aanpassing van de Participatiewet om hierin weer meer ruimte te geven voor gemeentelijk maatwerk. De wijziging van de Participatiewet in balans (menselijke maat/maatwerk) zal echter pas in 2024 plaatsvinden. In de uitvoering is al wel het uitgangspunt dat we, binnen de ruimte die de wet hiervoor biedt, maatwerk toe te passen. De uitvoerende medewerkers hebben hiervoor de training 'omgekeerde toets' gevolgd.

Veranderopgave inburgering

In 2022 is de wettelijke taakstelling in het kader van de Wet Inburgering behaald en is het merendeel van de inburgeraars gestart volgens de nieuwe werkwijze. Samen met onze ketenpartners en taalaanbieder is uitvoering gegeven aan deze nieuwe taak. De processen zijn nauwlettend gemonitord en daar waar nodig zijn de werkprocessen aangepast.

Schuldhelpverlening

In 2022 bleef de verwachte stijging van het aantal hulpvragen uit, dit is een landelijk beeld. Aannemelijk is dat inwoners zich nog kunnen hebben "redden" met de steunpakketten. Het beeld kan echter snel omslaan waardoor de vraag naar hulpverlening toeneemt, omdat de steunpakketten mogelijk komen te vervallen en we ons in een financiële onzekere tijd bevinden.

Minimabeleid

Het minimabeleid is in 2022 niet geactualiseerd. Onder meer door inzet van capaciteit op de opvang van ontheemden uit Oekraïne is de actualisering doorgeschoven naar 2023. Wel zijn er ondersteuningsmaatregelen opgestart in 2022 voor minima: de energietoeslag 2022 (met ruim 3.200 verstrekkingen) en het crisisfonds. Belangrijk uitgangspunt bij het crisisfonds is dat maatwerk geleverd wordt in individuele schrijnende situaties.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Netto arbeidsparticipatiegraad (% werkzame beroepsbevolking t.o.v. beroepsbevolking)	68,80%	n.b.	-	n.b.	L
Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar)	5,00%	n.b.	-	n.b.	L
Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen)	1,00%	n.b.	-	n.b.	L
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	1,00%	n.b.	-	n.b.	L
Aantal personen met bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners)	140,0	137,6	151,0	140,7	L
Aantal lopende re-integratie voorzieningen (per 1.000 inwoners 15-65 jaar)	17,5	-	18,0	14,0	L
Aantal cliënten met maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inwoners)	920	940	-	n.n.b.	L
Demografische druk (%)	76,80%	76,60%	77,8%	77,8%	L
Uitstroom naar werk in % van de totale uitstroom uit de uitkering	32,00%	36,30%	40,00%	38,40%	G
% melders voor uitkering die door intakeprocedure geen aanvraag doen	45,00%	51,70%	60,00%	45,60%	G
Aantal beëindigde uitkeringen door uitstroom naar werk.	56	-	100	71	G
% mensen met een uitkering aan de slag in een traject arbeidsritme	95,00%	-%	25,00%	-	G

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Beleidskaders

Beleidsnota	Jaar
Visienota Participatiewet	2014
Beleidsnota Participatiewet 2015	2014
Verordening handhaving sociale zekerheid 2015	2014
Uitvoeringsbesluit uitkeringsverstrekking Sociale Zekerheid 2015	2015
Beleidsregels boete Sociale Zekerheid 2018	2017
Afstemmingsverordening Sociale Zekerheid 2015	2017
Beleidsregels terugvordering en verhaal 2018	2017
Beleidsregels terug- en invordering bedrijfskapitaal Tozo Oosterhout	2022
Uitvoeringsbesluit Taaleis participatiewet 2016	2018
Verordening op de Adviescommissie bezwaarschriften sociale zekerheid voor de gemeente Oosterhout'	2014
Uitvoeringsbesluit CZM 2015	2014
Minimabeleid 2016 en verder	2016

Beleidsnota	Jaar
Verordening individuele inkomensvoet Participatiewet 2015	2017
Beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024	2021
Beleidsregels schuldhulpverlening 2021-2024	2022
Uitvoeringsplan schuldhulpverlening 2022-2025	2022
Beleidsnota Ondersteuning kinderen uit gezinnen met beperkte financiële middelen	2018
Beleidsregels bijzondere bijstand 2020	2020
Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022	2022
Notitie toekomstige positie WAVA binnen participatiewet	2015
Uitvoering Participatiewet en toekomst Wava	2016
Re-integratieverordening Participatiewet 2015	2017
Uitvoeringsbesluit re-integratievoorzieningen participatiewet 2015	2018
Re-integratie en activering Participatiewet 2019	2019
Regionaal beleidskader veranderopgave inburgering	2021

6.1.4 Volksgezondheid

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Met volksgezondheidsbeleid wordt een gezonde leefstijl van de inwoners van Oosterhout bevorderd.

Verbonden partijen

De [Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord \(RAV\)](#) gevestigd te Tilburg en de [GGD West-Brabant](#) gevestigd te Breda zijn betrokken bij het thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Een belangrijke ontwikkeling in 2022 is de start van een regionale samenwerking tussen de West-Brabantse gemeenten, de GGD, de zorgverzekeraar en het zorgkantoor. Volksgezondheid en preventie worden aan de hand van deze samenwerking actiever en georganiseerd opgepakt. Doelstelling van deze samenwerking is de uitvoering van het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)), die vanuit het rijk zijn opgesteld.

In 2022 heeft de gemeente Oosterhout verdere uitvoering gegeven aan de programma's die opgenomen zijn in de werkagenda van het lokaal gezondheidsbeleid (Rookvrije Generatie, JOGG programma, Fitcoins) en het faciliteren van verschillende gezondheidsinitiatieven binnen het lokaal preventieakkoord en het lokaal sportakkoord. Ook hebben we in 2022 wederom deelgenomen aan het programma Animo. In 2022 is er verder aandacht geweest voor mentale gezondheid: de opzet van een coalitie mentale gezondheid jongeren en de pilot Welzijn op Recept.

Ten slotte is er vanuit volksgezondheid aangesloten bij verschillende projecten. Zo is het beleidskader Brede Buurt opgesteld, waarbij positieve gezondheid het uitgangspunt van het programma is geworden. Daarnaast wordt de link naar gezondheid gelegd in projecten omtrent klimaatadaptatie en schone lucht.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Gezondheidszorg in de gemeente	7,5	-	-	7,2	B

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Ontwikkelagenda Gezondheid: Oosterhout vitale stad	2019
Werkagenda Gezondheid: Oosterhout vitale stad	2019

6.1.5 Dierenwelzijn

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Het op een juiste wijze exploiteren van het Milieu Educatief Centrum en de bijbehorende kinderboerderij (MEK) op een manier die recht doet aan de huidige inzichten op het gebied van dierenwelzijn. Daarnaast is er deze bestuursperiode bijzondere aandacht voor het welzijn van dieren.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

In 2022 is gestart met het voeren van meer regie op de exploitatie van het MEK met als voornaamste doel het dierenwelzijn. Hiervoor is een extra financiële bijdrage aan het MEK nodig geweest. Het resultaat is op dit moment dat het MEK haar financiën en haar bestuur op orde heeft.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Niet van toepassing.					

Beleidskaders

Beleidsnota	Jaar
Niet van toepassing	

6.1.6 Beheerskosten sociaal domein

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

We willen dat het goed gaat met de inwoners van Oosterhout. We vinden het belangrijk dat inwoners een waardevol bestaan kunnen opbouwen, hierin eigen keuzes kunnen maken en veerkrachtig zijn wanneer het leven (even) tegenzit. Met de visie Sociaal Domein zetten we sinds 2021 stevig in op de 'beweging naar de voorkant': zo veel mogelijk en zo vroeg mogelijk problemen opvangen en oplossen in de eigen directe omgeving en/of met inzet van (vrij toegankelijke) voorzieningen in de stad. Op deze wijze vermindert de druk op de niet vrij toegankelijke voorzieningen. Vanuit deze visie zijn de volgende maatschappelijke resultaten geformuleerd:

- een samenleving (stad, kerkdorp, wijk of buurt) waarin inwoners naar vermogen meedoen;
- een samenleving waarin inwoners naar vermogen op eigen kracht functioneren;
- een samenleving waarin inwoners in hun functioneren steun kunnen krijgen van de directe omgeving door de aanwezigheid van een sterke sociale basis, brede maatschappelijke voorzieningen en vrij toegankelijke voorzieningen.

In 2023 werken we opnieuw vanuit de integraliteit: uiteraard binnen het sociaal domein, maar ook meer richting het fysieke domein (wonen en openbare ruimte).

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Opgave financiële beheersbaarheid sociaal domein

In 2022 is de opgave financiële beheersbaarheid sociaal domein als zodanig opgehouden te bestaan. De opgave is overgegaan in de dagelijkse aansturing binnen beide sociaal teams (beleid en uitvoering). Aan de doorontwikkeling van de monitoring vanuit verschillende systemen is gewerkt.

Verbetercyclus Toegang

Binnen de verbetercyclus Toegang heeft in 2022 heeft een vervolgmeting plaatsgevonden bij de drie perspectieven: inwoners, maatschappelijk partners en medewerkers van het sociaal team. De uitkomst van deze vervolgmeting is tijdens een klankbordsessie vanuit de drie perspectieven getoetst, waarna een nieuwe set aan ontwikkelopgaven is vastgesteld. Een

voorbeeld van een ontwikkelopgave is het verder optimaliseren van de samenwerking tussen het sociaal team en onze partners in het voorliggend veld. Verder gaan we aan de slag met de communicatie en digitalisering. De ontwikkelopgaven zijn erop gericht beter integraal samen te werken om inwoners snel de beste combinatie van ondersteuning en hulp te bieden.

Cliënt ervaringsonderzoeken (CEO)

Met het CEO meten we hoe inwoners het (gemeentelijke) toegangsproces en de kwaliteit van de ingezette hulp ervaren. In 2022 is een CEO opgezet en ingeregeld. Voor die tijd vonden er afzonderlijke cliëntervaring onderzoeken plaats met betrekking tot Wmo, jeugd en participatie. Met het integraal domein overstijgende CEO worden inwoners op verschillende momenten in de klantreis bevroegd op hun ervaringen. Hierdoor kunnen we gericht onze dienstverlening verbeteren. De vragenlijsten voor Wmo, jeugd en participatie zijn zo veel als mogelijk op elkaar afgestemd, zodat we vergelijkingen tussen de domeinen kunnen maken.

De impact van corona

In 2022 hebben we te maken gekregen met een grote toename van ondersteuningsvragen bij het sociaal team. Om wachtlijsten weg te werken en wachttijden te verkorten is de gemeenteraad in juli gevraagd middelen vrij te maken uit het coronaherstelfonds. Daarmee is voor zes maanden 7,5 Fte ingehuurd bij het sociaal team. Eind december is het gewenste resultaat bereikt. De wachtlijst is weggewerkt en de wachttijden voor een eerste gesprek zijn teruggebracht naar een acceptabel niveau (maximaal 3 weken).

De gevolgen van de lockdowns tijdens de coronaperiode zijn voor het merendeel van de ZZP-ers en kleine zelfstangen opgevangen door de ondersteuningsregelingen zoals de Tozo. Na de coronacrisis heeft de economie zich weer snel hersteld. Het aantal zelfstandigen dat hierdoor in de financiële problemen is gekomen lijkt hierdoor beperkt.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Huishoudens met zorg en ondersteuning	20,40%	22,10%	-%	n.n.b.	L
Score Sociale kracht	-	71	73	72	B
Score Participatie	-	71	73	72	B
Score mate van eenzaamheid	-	65	70	81	B
Score zelfredzaamheid	-	82	83	81	B
Score financiële zelfredzaamheid	-	65	68	71	B
Score collectieve zelfredzaamheid	-	67	67	60	B
Score sociale cohesie	-	70	70	..	B
Cliënten dat wist waar ze terecht konden voor hulp	-%	70,00%	70,00%	..	B

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Visie Sociaal Domein	2020
Beleidsplan Toezicht en Handhaving rechtmatigheid in het Sociaal Domein	2021
Verordening Sociale Adviesraad Oosterhout	2017

PROGRAMMA KOSTEN

Bedragen x € 1.000

Thema	bgw ↗		fin ↗	
	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Jeugd	17.679	17.025	21.121	4.096 N
Wet maatschappelijke ondersteuning	19.896	21.313	20.585	-728 V
Sociaal beleid	9.247	17.004	13.831	-3.173 V
Volksgesondheid	2.253	2.421	2.281	-140 V
Dierenwelzijn	223	200	213	13 N
Beheerskosten sociaal domein	214	258	346	88 N
Resultaat voor bestemming	49.512	58.221	58.377	156 N
Storting reserves	-	-	16	
Onttrekking reserves	-	-838	-865	
Resultaat na bestemming	49.512	57.383	57.528	

TAAKVELDEN

Binnen dit programma vallen de volgende IV3 taakvelden.

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
1.0 - Veiligheid	93	85	95	10 N
4.0 - Onderwijs	814	927	1.091	164 N
6.0 - Sociaal domein	46.214	54.648	54.778	130 V
7.0 - Volksgesondheid en milieu	2.391	2.561	2.413	-148 V
Resultaat voor bestemming	49.512	58.221	58.377	156 V

INVESTERINGEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Beschikbaar '22	Dekking reserves	Netto beschikbaar '22	Werkelijk uitg/ink '22	Dekking reserves	Restant 31-12
Jeugd	143	-143	-	9	9	-
WMO	57	-19	38	28	16	26
Totaal	200	-162	38	37	25	26

6.2 ARBEIDSMARKT, ECONOMIE EN ONDERWIJS

Portefeuillehouder(s) G. Beenhakker, D. Melsen

BELEIDSTHEMA'S

6.2.1 Arbeidsmarkt

Begrotingswijzigingen [↗](#) - Toelichting financiële afwijking [↗](#)

Binnen de opgave economie en arbeidsmarkt is het de ambitie om stappen te maken naar een betere weerbaarheid en flexibiliteit van inwoners en ondernemers, zodat zij goed kunnen meebewegen met de ontwikkelingen en transitie die gaande zijn. Beroepen verdwijnen, de inhoud van het werk verandert en er komen nieuwe beroepen bij. Dit vraagt van inwoners om nieuwe vaardigheden eigen te maken en voor ondernemers om inzicht waar hun kracht ligt en te weten welke vaardigheden nu belangrijk zijn maar ook in de toekomst. Deze opgave draagt bij aan deze transformatie door voor inwoners/ werknemers in te zetten op een leven lang ontwikkelen en anders opleiden, en met ondernemers te verkennen wat acties zijn om de lokale economie te versterken en de juiste mensen te vinden en vast te houden. Dit zodat de toekomstvisie van Oosterhout: "Iedereen moet mee kunnen doen. We moeten de kracht die we hebben benutten, zodat het hier prettig wonen, fijn werken en goed recreëren is.", gerealiseerd wordt.

Met de acties die we gezamenlijk belangrijk vinden, zetten we in op oplossingen voor economische - en arbeidsmarkt vraagstukken. Onze rol als gemeente hierin is die van aanjager, kartrekker of initiator maar altijd in de verbindende en/of faciliterende vorm. Als overheid creëren wij geen banen, ontwikkelen geen onderwijs en investeren niet in innovaties. We verbinden partijen zodat de samenwerking ten goede komt voor onze inwoners en ondernemers en zorgen voor een gunstig vestigingsklimaat.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

In 2022 is samen met onderwijs, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de gemeente Oosterhout ingezet op het ontwikkelen van een programma Arbeidsmarkt en Economie. In december 2022 is deze door de raad vastgesteld. Het programma kent drie lijnen: iedereen doet mee, sterke lokale economie en regionaal krachtig. De komende bestuursperiode wordt ingezet op het uitvoeren van de 20 actielijnen.

De gemeente Oosterhout werkt nauw samen met ondernemers en onderwijs. Naast de intensieve samenwerking met Curio voor het ontwikkelen van een opleiding is er actief ingezet op het ontwikkelen van collectieve samenwerkingen op bedrijventerreinen en hoe de bedrijventerreinen

geoptimaliseerd kunnen worden (beveiliging). Om de collectiviteit en de optimalisatie te stimuleren is een subsidieregeling voor de bedrijventerreinen opgezet. Op bedrijventerrein Vijf Eiken is in samenwerking met ondernemers en de Provincie gestart met het project grote Oogst dat gericht is op het duurzamen en toekomstbestendig maken van het terrein.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Krapte indicator arbeidsmarkt ²					G
• technische beroepen	2,71	7,48	2,25	8,3	
• commerciële beroepen	1,13	3,47	1,25	6,76	
• ICT beroepen	2,69	7,69	2,75	16,00	
• transport en logistiek	1,22	5,28	1,75	6,77	
Aantal vacatures					G
• technische beroepen	2.950	4.450	2.500	4.500	
• commerciële beroepen	1.000	1.800	1.200	2.300	
• ICT beroepen	350	500	350	850	
• transport en logistiek	950	2.400	1.200	2.200	

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Oosterhout werkt!, meer voor elkaar	2022

6.2.2 Ruimte om te ondernemen

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het stimuleren van een duurzame economie, door het bevorderen van een goed ondernemersklimaat en door goed relatiebeheer. Versterken aantrekkelijkheid van het stadshart tot een bruisende, ondernemende binnenstad. Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het faciliteren van nieuwvestiging of uitbreiding van bedrijven en het bevorderen van een goed ondernemersklimaat.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Opgave Bruisende binnenstad

In 2022 is de aanpak van leegstand in de binnenstad verder opgepakt. Diverse winkels uit Arendshof II zijn verplaatst, met de eigenaren van Arendshof 1 is een ambitiedocument opgesteld en de eigenaren van leegstand in de Nieuwstraat worden geactiveerd om hun leegstand aan de pakken. Met betrekking tot de kwaliteit van de binnenstad is vooral gewerkt aan vergroening van een aantal locaties. De uitvoering zal in 2023 verder worden opgepakt.

Kwaliteit kernwinkelgebied

In 2022 is een start gemaakt tot herijking van de binnenstad visie. Concreet hebben een schouw en een inventarisatie van beleidstukken de start van de herijking ingeluid. De uitwerking zal in 2023 plaats vinden.

Ontwikkelvisie Arendshof

In 2022 is samen met het bestuur van de Vereniging van Eigenaren, de provincie, de binnenstad manager en enkele adviseurs gewerkt aan een ambitiedocument voor de toekomst van Arendshof I. De relatie met de ontwikkeling van Arendshof II en het Arendsplein zijn groot en daarom is het werkgebied uitgebreid.

Arendsplein

De gebouwen van de voormalige ABN-AMRO en Rabobank zijn gesloopt en de bouw van de beide appartementengebouwen is van start gegaan. De oplevering staat geland in 2024 voor de ABN-AMRO en Rabo-locatie. De oplevering van de appartementen op de huidige Arendshof 2 staan gepland voor 2025. In 2022 is het ontwerp van de openbare ruimte afgerond en zijn twee omgevingsvergunningen verleend.

Arendshof 2

In lijn met de ontwikkeling van Arendshof II tot het nieuwe gemeentehuis en de ontwikkeling van het Arendsplein, is verdere uitvoering gegeven aan het verplaatsen van de winkels naar ander locaties in de binnenstad. Met de winkeliersvereniging blijft aandacht voor een aantrekkelijk winkelklimaat, ondanks de hoeveelheid leegstand. Leegstaande winkels worden daarom ook daar waar mogelijk voorzien van tijdelijke gebruikers. De eerste voorbereidende voor sloop van de westvleugel ten behoeve van de realisatie van het derde appartementengebouw op het Arendsplein, zijn gestart.

Everdenberg Oost

De verwachting was dat eind tweede kwartaal 2022 de eerste bedrijven op Everdenberg Oost operationeel zouden zijn. Door juridische procedures in het kader van de Wet natuurbescherming en door de energietransitie heeft

² UWV heeft de berekeningswijze van de spanningsindicator veranderd, hier opgenomen de 'nieuwe' cijfers voor het vierde kwartaal 2020+2021. Voor 2022 zijn de cijfers voor het derde kwartaal opgenomen.

de uitgaven van de bedrijfskavels vertraging opgelopen. De verwachting is nu dat de in 2e kwartaal 2024 de eerste bedrijven hun deuren zullen openen.

Citymarketing

Er zijn intern en extern veel gesprekken gevoerd rond citymarketing en stads-promotie. Door de verschillende belangen, doelgroepen en doelstellingen is er nog geen concreet programma gemaakt rond citymarketing in 2022. Hierdoor is het budget niet opgemaakt. Er is een wens om de ambitie te verkleinen tot stads promotie en samen met de binnenstad en de VVV een nieuwe structuur te gaan opzetten. Deze gesprekken lopen nog. Het programma is dus niet gerealiseerd en loopt door in 2023.

Uitvoeringsagenda Economie

In 2021/2022 is geen agenda economie opgesteld omdat de agenda zou overvloeien in het programma arbeidsmarkt en economie, dit programma heeft langer op zich laten wachten. Specifieke punten waaraan is gewerkt: het verlengen van de BIZ op bedrijventerrein Weststad met succes. Het opstarten van een procedure om te komen tot een BIZ op bedrijventerrein Vijf Eiken, ondanks dat de BIZ er niet is gekomen is er wel meer collectiviteit ontstaan en een professioneel parkmanager ingezet.

Vanuit het programma Arbeidsmarkt en Economie is in 2022 gestart met de inzet van Virtual Reality brillen die inwoners op een toegankelijke manier een reëel beeld geven van een diversiteit aan beroepen (Technologie voor Sociale Inclusie). Deze worden ingezet bij MidZuid, Theek 5 en gemeente Oosterhout.

Regionale samenwerking

Vanuit landelijk en provincie wordt ingezet op regionale samenwerking en regionale subsidies. De gemeente Oosterhout sluit aan bij regionale en provinciale overleggen die impact hebben voor inwoners en ondernemers. Voorbeelden zijn overleggen van M7, Regio West Brabant (RWB), Bestuur Regionaal Werkbedrijf en de Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT).

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Vestiging van bedrijven (aantal per 1.000 inwoners van 15 t/m 74 jaar)	156,4	163,9	-	n.n.b.	L
Aantal banen (aantal per 1.000 inwoners van 15 t/m 74 jaar)	693,3	696,8	-	n.n.b.	L
Functiemenging (%)	53,80%	53,90%	-	n.n.b.	L

³ De bedrijvenenquête wordt 1x in de 2 jaar gehouden, in 2020 is er vanwege corona geen bedrijvenenquête gehouden.

⁴ Betreft het commercieel aanbod dat door makelaars te koop/te huur wordt aangeboden. Het gaat dus niet om leegstand.

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Waardering vestigingsklimaat gemeente (score 1-10) ³	-	-	6,5	7,1	G
Waardering ondernemersklimaat gemeenten (score 1-10)	-	-	6,5	6,8	G
Aantal hectare direct uitgifbare bedrijventerrein	18,2	18,2	16,2	16,2	G
Organisatiegraad bedrijven op bedrijventerreinen. (Aangesloten bij bedrijventerreinvereniging of vallend onder BIZ)	-	-	-	28%	G
Bereikbaarheid bedrijventerreinen:					G
Per auto (score 1-10)	-	-	7,4	7,7	
Per OV (score 1-10)	-	-	5,9	5,2	
Aantal werkzame personen	29.077	29.483	29.000	29.575	G
Aantal bedrijven	5.468	5.735	6.000	5.870	G
Aantal oprichtingen van ondernemingen (per 1.000 vestigingen).	703	718	700	747	G
Aantal opheffingen van ondernemingen (per 1.000 vestigingen)	520	435	400	457	G
Werkloosheidspercentage	4,7%	3,6%	3,2%	n.b.b	G
Leegstandsindicatoren:					G
Kantoren (m2) ⁴	20.200	17.100	13.000	6.600	
Bedrijven (m2)	48.000	35.700	40.000	13.800	
Winkelruimte/horeca (%) ⁵	16,10%	17,90%	17,00%	16%	
Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening (score 1-10) ⁶	-	-	6,6	6,7	G
Gemiddeld aantal passanten in binnenstad per week ⁴	37.600	50.000	111.000	49.200	G
Werkgelegenheid in de gemeente	7,1	-	-	7,1	B
Winkelaanbod in de gemeente	7,2	-	-	7,0	B
Waardering winkels voor dagelijkse boodschappen in de woonbuurt	8,3	-	-	8,1	B
Waardering afhandeling melding openbare ruimte	6,4	-	-	7,8	B

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

⁵ Betreft werkelijke leegstand

⁶ Sinds 2019 andere manier van meten.

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Beleid en beleidsregels standplaatsen in Oosterhout	2015
Oosterhout werkt! Meer voor elkaar	2022
Visie op de boodschappenstructuur	2016
Detailhandelsvisie	2017
Binnenstadsvisie	2017
Nadere regels voor de warenmarkten in de gemeente Oosterhout	2022
Verordening op de warenmarkten voor de gemeente Oosterhout 2019	2019
Terrassenbeleid Gemeente Oosterhout	2019

6.2.3 Onderwijs

Begrotingswijzigingen - Toelichting financiële afwijking

Alle jeugdigen van 0-25 jaar in Oosterhout helpen wij op weg naar maatschappelijke zelfstandigheid en een positieve deelname aan het maatschappelijk leven. Het accent ligt daarbij op het vergroten van kansen en het voorkomen van (school)uitval.

Verbonden partijen

Het [Regionaal Bureau Leren \(RBL\)](#) gevestigd te Breda is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Visie op onderwijs

Er is samen met de gemeenteraad, en ook samen met bewoners, ondernemers, organisaties en externe deskundigen gewerkt aan een nieuwe onderwijsvisie die het kader vormt voor de verdere uitwerking van het onderwijsbeleid via een Lokale Educatieve Agenda (LEA). De verschillende bijeenkomsten, gesprekken, bestaand beleid en ontwikkelingen hebben tot vijf thema's geleid. Deze thema's worden benaderd vanuit het oogpunt van normaliseren, preventie en samenwerking. Na een opiniërende behandeling zal de visie rond de zomer 2023 ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden.

Daarnaast heeft in december 2022 besluitvorming over het Integraal Huisvestingsplan (IHP) plaatsgevonden in de gemeenteraad. Gelijktijdig zijn er in het kader van de gemeentelijke middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) thema's besproken waar we samen met de besturen aan willen werken, een mooie basis voor een LEA.

Specifieke uitkering onderwijsachterstanden

De onderwijsachterstandsmiddelen zijn ingezet om het aanbod voorschoolse educatie voor peuters van 2,5 jaar tot 4 jaar te subsidiëren. De middelen zijn daarnaast ingezet voor het toe leiden van de peuters naar de

voorschoolse educatie. Ook zijn middelen ingezet om bij te dragen aan de kwaliteitseisen waar de voorschoolse voorzieningen aan dienen te voldoen. In 2022 is de peutermonitor geïmplementeerd. De peutermonitor geeft inzicht in het (non) bereik van alle type peuters op gemeente-, wijk en locatieniveau, ondersteunt het indicerings- en toeleiding proces van de GGD en geeft inzicht over het gebruik van 960 uren voorschoolse aanbod voor de doelgroep peuters. Deze beleidsrijke informatie wordt gebruikt voor de doorontwikkeling van de inzet op onderwijsachterstanden. Ook is een deel van de middelen ingezet voor projecten die tot doel hebben de (taal)achterstanden van kinderen te voorkomen of te verminderen. Daarnaast zijn de middelen gebruikt om de voorziening voor niet aanspreekbare zij-instromers (NAZ) in stand te houden en te evalueren. Naar aanleiding van de evaluatie wordt in 2023 een scenario voor de toekomst uitgewerkt en uitgevoerd.

Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

Medio 2021 is gestart met verkennende gesprekken voor het ontwikkelen van een hybride opleiding Transport en Logistiek vanuit de triple helix. Onderwijs, ondernemers en overheid trekken gezamenlijk op in het realiseren van een praktische opleiding om een startkwalificatie te behalen. In juni 2022 is een convenant getekend om twee jaar met elkaar op te trekken om een volwaardige opleiding te ontwikkelen. De komende twee jaar staat dit project in het teken van doen en bijsturen waar nodig.

Uitvoering nieuwe verordening leerlingenvervoer

De verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Oosterhout is in 2022 vastgesteld. Deze verordening biedt ruimte om op alle mogelijke wijzen de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling te stimuleren. Daarnaast zijn in de verordening de mogelijkheden vergroot om maatwerk te kunnen leveren.

Leerplicht en Voortijdig schoolverlaten

In 2022 is een start gemaakt met de doorontwikkeling van het Regionaal Bureau Leren (RBL). Aanleiding hiervoor vormen de veranderingen in het werk en de maatschappelijke context, ervaren knelpunten in de RBL-organisatie en de governance. De gemeente Breda heeft een programmamanager aangesteld om de doorontwikkeling vorm te geven. Zijn opdracht is om te komen tot een nieuwe gezamenlijke visie op het voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten en deze uit te werken in een hernieuwd samenwerkingsmodel tussen gemeenten, inclusief governance. Het doorontwikkelingsproces loopt door in 2023. Op dit moment is de financiële impact ervan nog niet aan te geven.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	3,6	2,9	2,9	3,1	L
Relatief verzuim [(aantal per 1.000 leerlingen)	-	15	18	16	L
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers, % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs)	2,10%	2,70%	2,5%	2,75%	L
% schoolverzuim	-	3,00%	3,00%	2,95%	G
Verzuimpercentage RBL	3,25%	4,80%	4,80%	4,07%	G
Omvang voortijdig schoolverlaters 18-	12	8	8	18	G
Omvang voortijdig schoolverlaters 18+	65	55	55	93	G
Omvang relatief verzuim (aantal meldingen)	248	300	300	220	G
Omvang absoluut verzuim (aantal meldingen)	15	15	15	35	G
Omvang thuiszitters (aantal meldingen)	12	8	8	5	G
Wet kinderopvang					G
<ul style="list-style-type: none"> • Aandeel tijdig afgehandelde aanvragen 	92,50%	95,00%	95,00%	100%	
<ul style="list-style-type: none"> • Aandeel geïnspecteerde locaties (KDV- BSO-GOB-PSZ) 	36,70%	98,00%	98,00%	100%	
<ul style="list-style-type: none"> • Aandeel geïnspecteerde locaties (VGO nieuw) 	100,00%	100,00%	100,00%	100%	
<ul style="list-style-type: none"> • Aandeel geïnspecteerde locaties (VGO bestaand) 	48,00%	25,00%	25,00%	60,5%	
<ul style="list-style-type: none"> • Aandeel ingezette - handhavingstrajecten 	100,00%	100,00%	100,00%	100%	
<ul style="list-style-type: none"> • Aantal keer geen actie op tekortkomingen 	-	-	-	-	
Onderwijsvoorzieningen in de gemeente	7,7	-	-	7,6	B
Waardering basisonderwijs in de woonbuurt	7,7	-	-	7,5	B
Voorzieningen voor jongeren in de gemeente	7,4	-	-	5,8	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten regio West-Brabant	2019
Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Oosterhout 2015	2014
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2015	2014
Integraal Huisvestingsplan	2022
Verordening leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2022	2022
Beleidsregels voor het leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2022	2022
Pilot leerlingenvervoer leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs	2016
Onderwijsbeleid in de periode 2011-2015	2016
Subsidiering voorscholen en NAZ 2016 en 2017	2016
Harmonisatie voorscholen en kinderopvang	2017
Beleidsregels peuteropvang en voorschoolse educatie 2019	2018

6.2.4 Toerisme en recreatie

Begrotingswijzigingen [↗](#) - Toelichting financiële afwijking [↗](#)

Een goed toeristisch recreatief klimaat, waarbij de ligging van Oosterhout optimaal benut wordt. Daarnaast moet er voldoende vertier voor jonge gezinnen beschikbaar zijn.

Met citymarketing willen we bereiken dat jonge mensen en jonge gezinnen in toenemende mate kiezen voor Oosterhout om te bezoeken, te wonen en te werken.

Met een actieve en actuele website en goed gevulde brede marketingkanalen op social media met een goede connectie met de gemeente en andere stakeholders in Oosterhout willen we de juiste doelgroepen kennis laten maken met Oosterhout.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Stimulering recreatie en toerisme

Voor de realisatie van een klim bos heeft een beleidstoets plaatsgevonden die aangaf dat een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk is voor de realisatie in Dorst. Tegelijkertijd is onderzocht of er bij recreatieoord de Warande een klim bos gerealiseerd zou kunnen worden. Op een deel van het terrein ligt de bestemming recreatie. Ter optimalisatie van de exploitatie van de Warande heeft het de voorkeur deze variant nader te onderzoeken.

In vervolg op gesprekken op het vestigen van een nieuwe functie bij de Zwaaihoek (camperplaats + horeca) is besloten een integraal plan op te stellen voor inrichting van de kades en de openbare ruimte ter plekke. De ontwikkeling van het plan is gestart in 2022, het definitief ontwerp is naar verwachting in 2023 gereed.

In 2022 is gestart met gesprekken met 2 ondernemers over nieuwe logieslocaties. De realisatie vindt plaats in 2023. En verder is de exacte ruiterroute in samenwerking met grondeigenaren bepaald. Het ontwerp is klaar, de aanleg vindt plaats in het 1e kwartaal van 2023.

Samenwerking in de regio

De websites Oosterhout, Biesbosch en Zuiderwaterlinie zijn in 2022 opgeleverd en operationeel. Er zijn afspraken gemaakt om optimaal informatie uit te wisselen. In 2023 worden de sociale mediakanalen verder gevuld en worden er regio pagina's gemaakt. De Biënnale 2023 wordt ingezet als concreet voorbeeld van deze kruisbestuiving.

Monitor economische waarde toerisme

In het tweede kwartaal van 2023 is deze nieuwe monitor gereed, gebaseerd op de resultaten van de vrijetijdseconomie sector en bezoekersenquête 2022. Die geeft duidelijk aan wat de actuele economische waarde van toerisme is.

Project revitalisering recreatieterreinen

Er is in 2022 integraal gewerkt vooral op de onderdelen gezondheid en welzijn van mensen en veiligheid. De overige onderwerpen, zijnde (illegale)bouw en brandveiligheid, inschrijvingen in de basisregistratie personen, veiligheid, buitenlandse werknemers, permanente bewoning krijgen in 2023 meer aandacht. Eén park één plan blijft hierbij gehandhaafd.

Het projectplan voor vitalisering recreatieparken Oosterhout is in 2022 opgesteld en gepresenteerd aan alle teamleiders. Er is een start gemaakt met de uitvoering van het projectplan.

Er is een samenwerkingsovereenkomst getekend (Eekhoorn, Thuisvester en gemeente). In 2022 zijn de velden volledig gesaneerd en is een start gemaakt met het bouwrijp maken van de velden. In april 2023 worden de 20 woonunits woonrijp opgeleverd voor spoedzoekers. Thuisvester neemt het beheer op zich.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Niet van toepassing					

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Toeristisch fonds	2016

6.2.5 Evenementen

Begrotingswijzigingen [↗](#) - Toelichting financiële afwijking [↗](#)

Evenementen leveren een belangrijke bijdrage aan het vergroten van de aantrekkelijkheid van de gemeente Oosterhout. Alle inwoners en bezoekers kunnen genieten van allerlei verschillende evenementen. Het is belangrijk om initiatieven de ruimte te geven en te zorgen voor een breed aanbod aan evenementen.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Horeca(vergunningen)beleid

Door andere prioriteiten en beperkte personeelscapaciteit voor alle onderdelen van VTH-beleid, is er geen ruimte geweest om aan de slag te gaan met horecabeleid.

Het onderdeel functievermenging, waarbij detailhandel horeca gaat bedrijven en visa versa, komt in 2023 aan de orde bij verdere uitvoering van de Horecavisie. Gezien prioriteiten voor 2023 is er geen ruimte voor verdere actualisatie en realisatie van het horecabeleid.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Evenementen en festivals in de gemeente	7,2	-	-	7,2	B

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Nota Evenementenbeleid "Evenementen maken de stad"	2012

PROGRAMMA KOSTEN

Bedragen x € 1.000

Thema	bgw 		fin 	
	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Arbeidsmarkt	-	-	102	102 N
Ruimte om te ondernemen	605	872	743	-129 V
Onderwijs	3.428	3.348	3.794	446 N
Toerisme en recreatie	246	417	358	-59 V
Evenementen	205	279	312	33 N
Resultaat voor bestemming	4.484	4.916	5.309	393 N
Storting reserves	230	-	2.267	
Onttrekking reserves	-613	-440	-2.898	
Resultaat na bestemming	4.101	4.476	4.678	

TAAKVELDEN

Binnen dit programma vallen de volgende IV3 taakvelden.

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	3	2	1	-1 V
3.0 - Economie	834	1.199	1.170	-29 V
4.0 - Onderwijs	3.428	3.348	3.794	446 N
5.0 - Sport, cultuur en recreatie	219	367	344	-23 V
Resultaat voor bestemming	4.484	4.916	5.309	393 N

INVESTERINGEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Beschikbaar '22	Dekking reserves	Netto beschikbaar '22	Werkelijk uitg/ink '22	Dekking reserves	Restant 31-12
Ruimte om te ondernemen	246	-101	145	24	-	121
Onderwijs	6.073	-2.867	3.206	5.081	2.269	394
Totaal	6.319	-2.968	3.351	5.105	2.269	515

6.3 SPORT EN CULTUUR

Portefeuillehouder(s) A. Kastelijns, C. Piena en W.J. van der Zanden

BELEIDSTHEMA'S

6.3.1 Sport

Begrotingswijzigingen - Toelichting financiële afwijking

Het bevorderen van sportdeelname door inwoners van Oosterhout, zowel uit het oogpunt van volksgezondheid als vanuit sociaal perspectief (voorkomen maatschappelijk isolement, bevorderen integratie, tegengaan overlast).

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Brede buurt

In 2022 is er een nieuw beleidskader Brede Buurt vastgesteld, waarin de koppeling tussen de rol van beweging en (positieve) gezondheid nog sterker is vastgesteld. Deze doelstellingen zullen zich in 2023 gaan vertalen tot een nieuw uitvoeringsplan van de partners in de Brede Buurt. Sport wordt hiermee sterk ingezet als sociaal middel en voor gezondheidsbevordering.

Sportakkoord

In 2022 is uitvoering gegeven aan het lokaal sport- en preventieakkoord. De regeling van het lokaal sportakkoord is per 2023 afgelopen. De middelen zijn besteed aan verschillende activiteiten omtrent beweging, maar ook omtrent het bevorderen van toegankelijkheid van sportaccommodaties in Oosterhout.

In 2022 was er een toenemende vraag vanuit de scholen voor de inzet van de vakleerkracht. Gezien de arbeidskrapte in het vinden van geschikt bevoegd personeel is de uitdaging iedere keer groot deze uren invulling te geven.

"Wij maken het mogelijk"

De naamsbekendheid van De Warande in Oosterhout en de regio heeft zich positief ontwikkeld. In 2019 is het bezoekersaantal van ruim 263.000 behaald (dit was een normaal jaar zonder COVID-19). In 2022 zijn de gerealiseerde bezoekersaantallen 271.134. Dit is een stijging van 8063 bezoekers, terwijl in 2022 de locatie nog deels gesloten was in verband met COVID-19.

Hoewel samenwerking binnen het sportbedrijf structureel aandacht behoeft is het project doorontwikkeling eind 2022 afgerond. Met individuele medewerkers zijn ontwikkelafspraken gemaakt. Deze komen periodiek aan de orde in individuele ontwikkelgesprekken.

Visie op het sportcluster De Warande

In 2022 zijn de uitgangspunten met betrekking tot de visie op het Warande cluster vastgesteld. Verder is in deze visie een routekaart incl. actiepunten voor de komende jaren uitgewerkt. Deze uitwerkingsslag zal in het eerste kwartaal 2023 ter besluitvorming aan het college van burgemeester en wethouders worden aangeboden.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Niet sporters (%)	46,90%	-	-	-	L
Bezoekersaantallen zwembad	141.852	109.953	280.000	280.000	G
Aantal deelnemers (abonnementen) vanuit minimabeleid	-	669	675	700	G
Zwemles vanuit minimabeleid	50	55	70	80	G
Aantal bezoekers recreatieoord via samenwerkende partners	3.077	6.476	7.000	7.500	G
Aantal samenwerkingspartners recreatieoord	5	21	25	25	G
Sportvoorzieningen in de gemeente	7,8	-	-	7,6	B
Aandeel 18-plussers dat in afgelopen 12 maanden minimaal één sport heeft beoefend	51%	-	-	52%	B

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Nota Sporten en Bewegen: "Samen werken aan sporten en bewegen"	2013
Visie sportcluster de Warande	2022
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	2017
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2023	2022
Accommodatiebeleid buitensport	2018
Beleidskader Brede Buurt	2022

6.3.2 Cultuur

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Het bevorderen van een gevarieerd en hoogwaardig aanbod van cultuur en evenementen, het ondersteunen van kwetsbare vormen van kunst en cultuur en ijveren voor het behoud van het cultureel erfgoed in de stad (inclusief het beheer van collecties). Net als sport wordt ook cultuur ingezet binnen de brede buurt en daarbuiten om de verbinding met het sociaal domein te leggen. Verenigingen en stichtingen vormen een belangrijke drager voor de sociale samenhang in onze dorpen en stad.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Galvanitas

In 2022 heeft de Galvanitasfabriek met o.a. de Cultuurmakerij en MOYA verder vorm gekregen. In 2022 is geëxperimenteerd met wat wel en niet werkt om de plek te ontwikkelen tot een broeiende culturele hotspot. Eind 2022 is geconstateerd dat de Cultuurmakerij nog niet naar behoren functioneert. Er is daarom samen met de ontwikkelaar een externe partij ingeschakeld om te onderzoeken hoe voor de Cultuurmakerij 'nu en straks' een rendabele exploitatie gerealiseerd kan worden en wat daar de randvoorwaarden voor zijn.

Cultuureducatie- en participatie

In het bestuursakkoord 2022 - 2026 is het voornemen opgenomen om de activiteiten van h19 te verplaatsen naar een andere plek in Oosterhout. Om die reden is medio 2022 het subsidiecontract met H19 met nog een jaar verlengd tot 1 juli 2023 en is eind 2022 een opdracht verstrekt voor een quick scan naar de verplaatsing van h19 naar de Galvanitasfabriek.

Kunst in de openbare ruimte

Ondanks de financiële ruimte is in 2022 nog geen inhaalslag gemaakt met het achterstallig onderhoud van de kunst in de openbare ruimte. Gezien de ontwikkelingen zoals de Biënnale in de Heilige Driehoek en Moya is er vraag naar een breder kunstbeleid, waarin ook keuzes worden gemaakt in wat we als gemeente willen uitstralen en welke ambities we hebben op het gebied van kunst. Eind 2022 is hiervoor om advies gevraagd bij KunstLoc Brabant.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Percentage bevolking dat lid is van de bibliotheek	22,20%	23,20%	22,00%	26%	G
Aantal ingeschreven leners	12.456	13.102	12.500	14.677	G
Aantal bezoekers	131.214	127.596	240.000	245.031	G
Aantal uitleningen	183.522	172.875	250.000	273.258	G
Aantal scholen met "De Bibliotheek op School"	9	9	9	15	G
Aantal activiteiten	142	179	350	628	G
Aantal deelnemers activiteiten	2.834	3.309	7.750	4.646.	G
Aantal voorstellingen de Bussel:					G
• professioneel	76	69	167	110	
• amateur	32	37	54	50	
Aantal kaarten	5.736	12.425	40.534	32.000	G
Aantal bezoekers musea:					G

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
• speelgoed- en carnavalsmuseum	6.139	5.063	15.000	15.439	
• Brabant Museum Oud Oosterhout	4.700	5.931	8.000	7.429	
Aantal verleende activiteitsubsidies	25	15	30	21	G
Evenementen en festivals in de gemeente	7,2	-	-	7,2	B
Aandeel 18-plussers dat in de afgelopen 12 maanden een voorstelling heeft bezocht in Oosterhout	32%	-	-	-	B
Culturele voorzieningen in de gemeente	7,3	-	-	7,2	B
Tevreden over de uitgaansmogelijkheden in de gemeente	7,2	-	-	7,2	B
Verenigingen/clubs in de gemeente	7,7	-	-	7,5	B

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Nota Evenementenbeleid "Evenementen maken de stad"	2012
Cultuurnota "Droom, durf en beleef"	2016
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	2017
Nota "Museumbeleid Gemeente Oosterhout"	2020
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2023	2022

PROGRAMMA KOSTEN

Bedragen x € 1.000

Thema	bgw 		fin 	
	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Sport	3.252	3.563	4.136	573 N
Cultuur	4.747	4.751	4.676	-75 V
Resultaat voor bestemming	7.999	8.314	8.812	498 N
Storting reserves	-	-	97	
Onttrekking reserves	-159	-1.646	-1.739	
Resultaat na bestemming	7.840	6.668	7.170	

TAAKVELDEN

Binnen dit programma vallen de volgende IV3 taakvelden.

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
5.0 - Sport, cultuur en recreatie	7.999	8.314	8.812	498 N
Resultaat voor bestemming	7.999	8.314	8.812	498 N

INVESTERINGEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Beschikbaar '22	Dekking reserves	Netto beschikbaar '22	Werkelijk uitg/ink '22	Dekking reserves	Restant 31-12
Sport	1.550	-97	1.453	1.142	97	408
Cultuur	633	-279	354	-	-	354
Totaal	2.183	-376	1.807	1.142	97	762

6.4 DUURZAAMHEID EN KLIMAAT

Portefeuillehouder(s) G. Beenhakker en W.J. van der Zanden

BELEIDSTHEMA'S

6.4.1 Duurzaam

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Met het ondertekenen van het Klimaatakkoord werd duidelijk dat er in Nederland sprake is van een groot, complex en urgent probleem: de uitstoot van CO₂ moet omlaag. Er zijn doelen vastgelegd voor 2030 (-49% CO₂ uitstoot) en 2050 (-95% CO₂ uitstoot). In de Toekomstvisie 2030 is beschreven wat we willen bereiken: goed op weg richting Parijs en naar een circulaire economie, maar ook meer groen en meer water, minder stress.

Verbonden partijen

De [Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant](#) te Tilburg en de [Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen](#) zijn betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

De opgave Duurzaamheid omvat 3 thema's: de energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit.

Bij de energietransitie is beleid ontwikkeld voor de onderwerpen isoleren, duurzame opwekking elektriciteit en duurzame opwekking warmte. De Routekaart 2018-2022 wordt omgevormd tot de Routekaart 2022-2026. Voor klimaatadaptatie is de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie ontwikkeld. Voor circulariteit is met de methodiek van de CO₂ prestatieladder inzicht gegeven over het verbruik van fossiele brandstoffen van onze eigen organisatie. Er wordt gewerkt aan een CO₂ reductieplan 2030.

Energietransitie

Voor de energietransitie zijn 2 beleidsdocumenten opgesteld: de Regionale Energie Strategie 1.0 en de Transitie Visie Warmte 1.0. In 2022 is een begin gemaakt met een update voor de RES 1.0.

In het jaar 2022 is weer gewerkt aan het onderwerp isoleren van woningen. Daarvoor is het project Regeling reductie energieverbruik woningen (RRE-W) afgerond, waarbij de uitvoeringskosten zijn gedekt door ontvangen subsidies. In totaal zijn in 3 jaar tijd ruim 8.000 huishoudens bereikt met advies en/of het aanbrengen van isolatie, het plaatsen van PV-panelen en het plaatsen van dubbel glas.

Bij het project Zon op Bedrijfsdaken blijkt dat bedrijven in 2022 weer ca. 15.000 PV panelen hebben geplaatst. Daarmee liggen de bedrijven op

schema om in 2030 totaal 160.000 PV panelen op hun bedrijfsdaken te hebben geplaatst.

Bij het project Energiepark A59 is de vergunningprocedure voor de aanleg van ca. 100.000 PV panelen afgerond door afgifte van de herroepelijke vergunning. Voor de 2 windmolens is een herroepelijke vergunning afgegeven.

Voor het project zonneweide Dorst is de inspraakprocedure succesvol afgerond, zodat in 2023 door de projectontwikkelaar een voorlopige vergunning aangevraagd kan worden.

Bij de Transitievisie warmte (TVW) is deelgenomen in de werkgroep Verduurzaming en Uitbreiding warmtenet Amercentrale. In diverse wijken en buurten zijn gesprekken gevoerd met burgers om te verkennen welke behoefte er leeft voor het opstellen van Wijk Uitvoerings Plannen. Met Thuisvester is verkend of de uitbreiding van het warmtenet in Oosterhout haalbaar is.

Met Thuisvester zijn er in 2022 prestatieafspraken gemaakt over verduurzaming van hun woningvoorraad. Voor de overige nieuwbouw worden met de ontwikkelaars afspraken gemaakt.

Klimaatadaptatie

De uitvoeringsagenda van de klimaatadaptatie voor de thema's verdroging, wateroverlast, hittestress en gevaar voor overstromingen is gereed om vastgesteld te worden. De uitvoeringsagenda zal medio 2023 worden vastgesteld.

Het normenkader klimaatbestendige nieuwbouw is gereed om medio 2023 vastgesteld en geïmplementeerd te worden.

De subsidieregeling klimaatvriendelijke tuinen is zeer succesvol geweest in 2022. Er is extra budget beschikbaar gesteld. Bij de industrieterreinen Weststad en Vijf Eiken is een terreinscan gedaan volgens de NL Greenlabel systematiek. In 2023 zal deze subsidie opnieuw beschikbaar worden gesteld.

Circulariteit

De CO₂ prestatieladder is gepresenteerd aan het college en de collega's. Het uitvoeringsprogramma wordt in 2023 uitgewerkt.

Ecologie

De verschillende ecologen van de gemeente Breda hebben ons geadviseerd in de vraagstukken die speelden bij de kwaliteitsverbetering landschap Everdenberg, zonnepark Dorst en het ontwerp voor de EVZ langs de Contreie.

Bodembeleid

De Nota Bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten zijn binnen de regio afgestemd en daarmee binnen meerdere gemeenten bruikbaar. In 2022 zijn de Nota Bodembeleid en bodemkwaliteitskaarten door de gemeenteraad vastgesteld. Met de komst van de Omgevingswet komt er in de toekomst meer ruimte voor lokaal bodembeleid.

Duurzaamheid accommodaties

Duurzaamheid vormt een belangrijk onderdeel in het opgestelde integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs. Dit zicht heeft vertaald in een ambitie van Energieneutraal bij de (ver)nieuwbouw van een schoolgebouw. Door deze ambitie worden de lokale en landelijke doelstellingen op het gebied van CO₂-reductie behaald. Daarnaast wordt bij projecten in het IHP modulaire, circulaire en flexibele bouwmethodiek toegepast. In 2022 is de uitbreiding van de Menorah aan de Krijtenberg gerealiseerd met een modulaire bouwvorm. De plannen voor de nieuwbouw van de Menorah bij de locatie van de Ontdekking is ook uitgewerkt in deze bouwvorm.

De geplande isolatiemaatregelen bij diverse panden door de gemeente Oosterhout zijn verschoven naar 2023.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Aantal PV panelen op bedrijfsdaken	37.000	59.000	70.000	90.000	G
Aantal PV panelen op veld	-	-	-	-	G
Aantal woningen met PV panelen	4.200	5.400	7.000	8.000	G
Hernieuwbare elektriciteit (%)	-	-	-	-	L
Hernieuwbare elektriciteit opgewekt via wind op land en zon	16,2%	-	24,0%	28,00%	L

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Regionale Energie Strategie 1.0	2021
Transitie Visie Warmte 1.0	2021
Beleidsvisie externe veiligheid	2017
Geurverordening	2017
Ambitie energietransitie Oosterhout 2030	2019
Bodemkwaliteitskaart	2022
Nota bodembeheer	2022

6.4.2 Water en riolering

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het milieu en het langs deze weg leveren van een bijdrage aan een veilige en mensvriendelijke leefomgeving. In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en transport van rioolwater naar de rioolwaterzuivering nagestreefd. Met klimaat adaptieve maatregelen wordt getracht om overlast en/of schade door gevolgen van de klimaatverandering te voorkomen of in ieder geval te beperken.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Ombouw telemetrie pompinstallaties

De hoofdpost is in 2022 niet vervangen door het vertrek van de specialist op het gebied van pompen en gemalen. De vacature is in 2022 niet meer opgevuld. Met het Waterschap zijn gesprekken gestart om te bezien of zij het gemalenbeheer voor de gemeente kan overnemen.

Inventariseren watersysteem

Alle duikers van het watersysteem zijn geïnventariseerd. De komende jaren wordt het watersysteem verder in beeld gebracht.

Inrichten beheertool aansluitleidingen

De beheertool Riox is in gebruik genomen. Deze tool richt zich op een digitale inwinning door de aannemer via een web portaal. Het web portaal is als beheertool ingericht waarin diverse exportmogelijkheden aanwezig zijn. Inmiddels wordt de werkwijze in de werkprocessen en bestekken opgenomen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Niet van toepassing					

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Water- en rioleringsplan 2022-2023	2021

6.4.3 Afval

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het milieu en het langs deze weg leveren van een bijdrage aan een veilige en mensvriendelijke leefomgeving. In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en verwijdering van afval nagestreefd.

Verbonden partijen

De Nazorg [gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen](#) is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Duurzaam afvalbeheer

Met betrekking tot het onderzoek naar een Oosterhouts Circulair ambachtscentrum is in 2022 een subsidie toegekend door Rijkswaterstaat. De resultaten van een verdiepend onderzoek worden in het derde kwartaal 2023 gedeeld met het college en de raad.

In 2022 is de haalbaarheid van een elektrische vuilniswagen onderzocht. Daarnaast is een elektrische veegmachine in gebruik genomen.

Hoogbouw

In augustus 2022 is de gemeenteraad geïnformeerd over de geslaagde pilot en de uitrol van de GFE-inzameling bij hoogbouw in het 2e kwartaal van 2022.

In 2022 zijn alle ondergrondse restcontainers voorzien van een zonnepaneel zodat de accupakketten langer meegaan.

Zwerfafval

Er zijn diverse educatieprogramma's geweest op scholen en er is geïnvesteerd in de zappers. Er is een scan geweest met input van de wijkmakelaars naar de effectiviteit van de openbare prullenbakken, naar aanleiding hiervan zijn extra prullenbakken geplaatst.

Voor de gedragsbeïnvloeding voor het aanbieden en de kwaliteit van het afval zijn afvalcoaches aangenomen.

De capaciteit van de milieustraat is vergroot door een aantal doorgevoerde maatregelen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner)	77,0	-	82,0	n.b.	L
Waardering inzamelen huisafval in de woonbuurt	7,7	-	-	7,8	B
Waardering gemeentelijke milieustraat	8,0	-	-	7,8	B

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Afvalstoffenverordening 2022	2022
Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2022	2022
Beleidsregel handhaving verkeerd aangeboden huishoudelijk- en bedrijfsafval gemeente Oosterhout	2021

PROGRAMMA KOSTEN

Bedragen x € 1.000

bgw fin

Thema	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Duurzaam	2.111	2.643	2.648	5 N
Water en riolering	3.831	3.722	3.751	29 N
Afval	3.422	4.187	4.412	225 N
Resultaat voor bestemming	9.364	10.552	10.811	259 N
Storting reserves	19	-	-	
Onttrekking reserves	-2.159	-15	-20	
Resultaat na bestemming	7.224	10.537	10.791	

TAAKVELDEN

Binnen dit programma vallen de volgende IV3 taakvelden.

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
2.0 - Verkeer, vervoer en waterstaat	33	28	28	-
7.0 - Volksgezondheid en milieu	9.327	10.515	10.771	256 N
8.0 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordeningen stedelijke vernieuwing	4	9	12	3 N
Resultaat voor bestemming	9.364	10.552	10.811	259 N

INVESTERINGEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Beschikbaar '22	Dekking reserves	Netto beschikbaar '22	Werkelijk uitg/ink '22	Dekking reserves	Restant 31-12
Duurzaam	209	-200	9	9	9	9
Water en riolering	3.620	-	3.620	449	-	3.171
Afval	583	-	583	275	-	308
Totaal	4.412	-200	4.212	733	9	3.488

6.5 WONEN EN MOBILITEIT

Portefeuillehouder(s) A. Kastelijns, D. Melsen en C. Piena

BELEIDSTHEMA'S

6.5.1 Openbare ruimte

Begrotingswijzigingen - Toelichting financiële afwijking

Schone, hele en veilige buurten waarin het aantrekkelijk is om te wonen, te werken en te recreëren. Bewoners willen veilig en rustig wonen in een goed verzorgde, groene omgeving. Bedrijven vragen om kwaliteit in winkelcentra en op bedrijfsterreinen. Het bereiken van deze doelstelling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, burgers en ondernemers.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Groenonderhoud

Het onderhoud van nieuwe groenvoorzieningen is ondergebracht bij een aannemer en valt buiten het reguliere groenonderhoud dat door MID Zuid wordt verzorgd. Door de sterk toegenomen kosten was de betreffende aannemer niet geïnteresseerd in verlenging tegen onveranderde vergoeding. Het werk is opnieuw aanbesteed in 2022

Specialist kabels en leidingen

Met inhuur zijn de taken van de coördinator kabels en leidingen opgepakt. Er is gewerkt aan het vereenvoudigen van procedures en het verbeteren van de samenwerking met de nutsbedrijven. In 2022 is naast de reguliere werkzaamheden ook gewerkt aan het uitrollen van het glasvezelnetwerk.

Machinale straatreiniging

De compacte, elektrische veegmachine is halverwege 2022 geleverd en wordt ingezet in het centrum, de winkelcentra en diverse knelpuntgebieden waar de grotere machines niet eenvoudig kunnen komen. Hierdoor hebben de twee grotere machines meer capaciteit om zich te richten op de woonwijken.

Maaibeleid (beleid kruidenachtige beplanting)

In het buitengebied was oorspronkelijk voorzien een aanzienlijk aantal bermen te klepelen, maar met de extra financiële ruimte zijn ook daar vrijwel alle bermen gemaaid en geruimd. Ook zijn delen van gazons minder gemaaid zodat daar bloemrijkere situaties zijn ontstaan. Dat heeft niet tot noemenswaardig meer of minder klachten of opmerkingen geleid over de netheid van het openbaar groen.

In het maaiseizoen is voornamelijk ingezet op maaien en ruimen van net vrijgekomen maaisel. Gedurende het werk zijn, in nauw overleg met de aannemer, toch nog meer werkvakken gemaaid en geruimd en minder geklepeld, omdat daarmee zowel de ecologische als de ruimtelijke/recreatieve kwaliteiten konden worden verbeterd.

Het nieuwe maaibeleid is vertaald in een RAW-bestek en aanbesteed.

Het bestek voor de bestrijding van onkruid op verhardingen is in 2022 aangepast. Door een hogere onderhoudsfrequentie is een verbetering van het beeld ontstaan.

Op diverse locaties zijn in gazons, op delen die minder zijn gemaaid om zo bloemrijkere situaties te creëren, inheemse bloemen ingezaaid of door gezaaid om op die manier versneld meer bloei en meer diversiteit te stimuleren.

In Slotjes-Midden zijn in een groenvoorziening die moest worden gerenoveerd, in overleg, vaste planten en bloembollen geplant en is voorzien in de inzaai van inheems bloemen. In het kader van buurtinitiatieven zijn inheemse plantenzaden ter beschikking gesteld. De gemeente Oosterhout neemt deel aan het Bijenlandschap.

Bijdrage bijzondere kosten monumentale bomen

Diverse particulieren zijn ondersteund bij bijzonder onderhoud aan monumentale bomen of monumentale opstanden. De meest opvallende deelnemers zijn de kloostercomplexen in de Heilige Driehoek.

Jaarplan openbare ruimte

De beleidsuitgangspunten van de toekomstvisie Oosterhout 2030 en de Uitvoeringsstrategie Klimaatadaptatie worden meegenomen in de uitvoering van de projecten. Daar waar het ruimtelijk mogelijk is, worden bijvoorbeeld wadi's gerealiseerd of wordt in plaats van gesloten verharding juist een open verharding toegepast.

Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)

In juli is de raad geïnformeerd over het IMBK en in november heeft de raad in een debatbijeenkomen een aantal aandachtspunten meegegeven voor het IMBK. Deze aandachtspunten zijn verwerkt in het IMBK van december 2022, dat in april 2023 ter vaststelling wordt voorgelegd aan de raad.

Meerjarenplanning Openbare Ruimte (MJP)

In 2022 is ook gewerkt aan het opstellen van een MJP. Het MJP wordt een integrale doorkijk waarin alle projecten in de openbare ruimte in de tijd worden geprioriteerd. Planning was om medio 2022 een MJP te hebben. Het opstellen van het MJP vraagt meer tijd. Reden is dat ook de projecten uit de door de raad vastgestelde Uitvoeringsagenda Mobiliteitsvisie (27 september 2022) een plek moeten krijgen in deze Meerjarenplanning en dat ook nog een aantal acties en aanbevelingen uit het IMBK verder worden opgepakt die ook van invloed kunnen zijn op de Meerjarenplanning.

Bewonersinitiatieven:

In 2022 is het budget voor de bewonersinitiatieven gebruikt voor het oppakken en uitvoeren van zo'n twintig buurtinitiatieven, variërend van groot tot klein, voor de jeugd of voor ouderen, of een combinatie, van spelen tot groen, van verkeer tot bewegen en verspreid over de stad. Alle initiatieven zijn samen met inwoners bedacht en/of (deels) uitgevoerd. (zie verder ook bij wijkgericht werken)

Vergroening binnenstad

Samen met de binnenstad zijn drie locaties verder verwerkt tot een definitief ontwerp. Deze worden gerealiseerd in 2023. Tevens zijn er in 2022 acht gelveltuinten in het kernwinkelgebied aangelegd. Vergroenen en verluiding Klappeijstraat is in 2022 gestart met een samenwerking tussen stichting Bruijsende Binnenstad, Horeca en gemeente.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Aantal klachten en meldingen openbare ruimte:					G
product wegen/verhardingen	1.356	1.264	1.340	1.692	
product openbaar groen	2.886	2.737	2.750	2.424	
product speelvoorzieningen (zie diversen)	98	103	85	80	
product afval / ongedierte	3.228	3.600	2.500	3.850**	
product verkeer (straatmeubilair, verkeerslichten, parkeerautomaten, stadsafsluitingen)	618	675	600	816	
product openbare verlichting	393	443	320	344	
diversen (reiniging en onderhoud, speelvoorzieningen riolering en water, gladheidsbestrijding, evenementen)	2.798	2.771	2.500	1.502	
Gemiddelde actietijd gladheidsbestrijding	3 uur	3 uur	3 uur	3 uur	G
Aantal buurtbeheerprojecten (incl. buurtpreventie)	25	23	20	20	G
Waardering groenvoorzieningen in de woonbuurt.	7,9	-	-	7,6	B
Waarderen onderhoud groen in de woonbuurt	7,0	-	-	6,7	B
Waardering schoonhouden van de woonbuurt	7,1	-	-	6,8	B
Waardering onderhoud wegen en fietspaden in de woonbuurt	7,4	-	-	6,6	B

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Waardering straatverlichting in de woonbuurt	7,9	-	-	7,7	B
Waardering speelplekken voor kinderen in woonbuurt	7,3	-	-	7,1	B
Speelplekken voor kinderen in de gemeente	7,4	-	-	6,9	B
Waardering voor maatregelen regenwaterverwerking	7,5	-	-	7,3	B
Waardering afhandeling melding openbare ruimte	6,4	-	-	6,7	B

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Monumentale bomenbeleid	2000
Groenstructuurplan	2002
Honden uitloopplaatsen beleid	2007
Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte	2008
Richtlijn bomencompensatie	2009
Rapport PRIO-buurt	2011
Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026	2015
Nota Buiten Spelen	2016
Mobiliteitsvisie Oosterhout vooruit	2019
Uitvoerings- en beheersplan openbare verlichting 2017-2021	2017
Gladheidsbestrijdingsplan	2020

6.5.2 Wonen

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Onze gemeente is gebaat bij gezonde groei. Dat is geen doel op zichzelf, maar het is van cruciaal belang om Oosterhout goed toegerust te laten zijn voor de toekomst. Om het draagvlak voor onze voorzieningen - van scholen tot het theater, van sportaccommodaties tot de bibliotheek - te behouden en waar mogelijk te vergroten. Om onze lokale sterke economie sterk te houden. En om ervoor te zorgen dat we ook in de toekomst in onze gemeente voldoende mensen hebben die de groeiende zorgvraag, als gevolg van de toenemende vergrijzing, kunnen beantwoorden. Zoals in de, bestuurlijk en maatschappelijk breed onderschreven, Toekomstvisie 2030 al is aangegeven, betekent dit dat we met name jonge categorieën inwoners (jongeren en gezinnen met kinderen) moeten binden en boeien. Dat betekent dat we de komende periode extra gaan inzetten op het bouwen van woningen voor die categorieën: voor gezinnen en betaalbare woningen voor starters op de woningmarkt.

Verbonden partijen

De [Regio West-Brabant \(RWB\)](#) gevestigd te Etten-Leur is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Opgave strategische woningbouw

De Propositie Oosterhout Oost is door het college vastgesteld en de raad is hierover geïnformeerd. De propositie is/wordt besproken met de lokale, regionale, provinciale partners. In 2023 zal aan de raad een voorstel tot verdere uitwerking worden voorgelegd.

De samenwerking binnen de regionale investeringsagenda (RIA) is/wordt vormgegeven door deelname aan de regionale samenwerking SRBT. Het afgelopen jaar is gewerkt aan de concept verstedelijkingsafspraken en de Woondeal. Beide documenten worden in 2023 vastgesteld.

Door de vaststelling van het woningbouwprogramma 2022 heeft het college aangegeven aan welke woningbouwprojecten en -initiatieven gewerkt wordt. In het voorjaar 2023 zal het college de raad via een informatiebijeenkomst op de hoogte brengen van de voortgang.

Implementatie Omgevingswet

De planning was om in 2022 een handboek Omgevingsplan op te leveren. Doordat de benodigde software nog niet voldoende is doorontwikkeld, heeft dit vertraging opgelopen. Vertraging welke met uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet naar 1 januari 2024 niet tot problemen zal leiden. De planning om de actualisatie van de huidige bestemmingsplannen uiterlijk 1 juli 2022 als ontwerp in procedure te hebben gebracht is niet gehaald. Ook hiervoor geldt dat met het uitstel van de inwerkingtreding van de wet, het oorspronkelijke doel (alle bestemmingsplannen actueel en digitaal, als basis voor het Omgevingsplan) alsnog in 2023 wordt gehaald. De nieuwe VTH-software is aangeschaft en ingezet voor het werken onder de huidige wet. In 2023 zal deze worden ingericht voor het werken onder de Omgevingswet. De software voor het maken van omgevingsplannen en toepasbare regels is eveneens in 2022 aangeschaft. Met deze software zijn inmiddels toepasbare regels gemaakt en een eerste concept-omgevingsplan door de wijk Strijen. In 2023 zullen meerdere integrale ketentesten worden uitgevoerd gericht op het functioneren van de software en vanuit de vakdisciplines enkele besluiten aan de raad worden voorgelegd (wetstechnische aanpassing van o.a. legesverordening, APV en erfgoedverordening).

Commissie ruimtelijke kwaliteit

Op 19 juli 2022 heeft de raad de verordening vastgesteld, waarin de instelling van de adviescommissie omgevingskwaliteit is geregeld. Hiermee wordt voldaan aan een eis uit de Omgevingswet. Het besluit is beleidsneutraal. Wel maakt het mogelijk om te zijner tijd, als daartoe aanleiding is, de taken en de

samenstelling van de commissie voor bepaalde ontwikkelingen of plannen (tijdelijk) uit te breiden met andere expertisevelden (bijvoorbeeld landschap).

Arkendonk

Er is in 2022 gestart met de voorbereidingen voor de aanbesteding van "de Strip" waarin onder andere het nieuwe activiteitencentrum Dommelbergen, horeca en appartementen gevestigd zullen gaan worden. Verder hebben er gesprekken plaatsgevonden met de eigenaar van de voormalige kerk voor het ontwikkelen van "het Blok". Eind 2022 is gestart met het opstellen van het projectplan voor de vernieuwbouw van sporthal Arkendonk. Over de uitvoering van dit project is afstemming met de Visie Arkendonk, zodat de plannen voor de sporthal aansluiten bij de Visie Arkendonk.

Slotjes Midden

De oplevering van 106 appartementen binnen deelplan 4 heeft forse vertraging opgelopen. De appartementen worden in de eerste helft van 2023 opgeleverd. In 2022 is de openbare ruimte rondom deze appartementen door de gemeente heringericht. In 2022 zijn 17 grondgebonden sociale huurwoningen en 18 middel dure koopwoningen in deelplan 5 opgeleverd. De gemeente heeft rondom deze opgeleverde woningen de openbare ruimte heringericht. De bouw van 52 appartementen in deelplan 5 is gestart in 2022 en worden in 2023 opgeleverd. In 2022 zijn 13 grondgebonden sociale huurwoningen in deelplan 6 opgeleverd. Deels is de openbare ruimte door de gemeente heringericht. 12 dure koopwoningen in deelplan 6 worden in 2023 gerealiseerd en opgeleverd. De bouw van deelplan 7 is in voorbereiding en wordt naar alle waarschijnlijkheid uitgevoerd in 2024. Het participatietraject voor de herinrichting van de kanaalzone is in 2022 afgerond. 2023 staat in het teken van het ontwerpen en aanbesteden van het project. De uitvoering van de kanaalzone is in 2024, gezamenlijk met de aanleg van de snelfietsroute.

Zandoogje (LeDuett)

De appartementen zijn in de zomer van 2022 volgens planning opgeleverd. Aansluitend is de openbare ruimte rond de complexen ingericht. Het project is verder afgerond.

Contreie

Er is gestart met de bouw van het appartementencomplex Vrachelseplein. Het woonrijp maken van de Zuidwestlocatie is als gevolg van vertraging in de planning van Enexis doorgeschoven naar 2023. De planologische procedure voor de Lanspunt is nog niet opgestart, in afwachting van de anterieure overeenkomst die met de ontwikkelende partij dient te worden gesloten. In 2022 is veel tijd geïnvesteerd in voorbereidingen voor uitvoering die in 2023 op de planning staat, zoals inrichting Zuidwest locatie, ecologische verbindingzone, Vrachelseplein en Bronstijd.

Warandeparck

De gemeenteraad heeft het bestemmingsplan in februari 2023 vastgesteld. Inmiddels is het bestemmingsplan onherroepelijk. Dit betekent dat de volgende stap gezet kan worden voor de realisatie van in totaal 173 appartementen.

Santrijn

Alle 72 appartementen zijn in het tweede en derde kwartaal opgeleverd. De aanleg van het laatste deel van het Santrijnpark wordt doorgeschoven naar 2023. Nadat het gehele Santrijnpark is gerealiseerd, wordt bekeken hoeveel ruimte er binnen de grondexploitatie beschikbaar is voor de aanpak van het Waterlooplein

Uitfasering Tuindorp Baarschot

Er is nog geen bestemmingsplanprocedure doorlopen, omdat er nog geen overeenstemming is tussen de gemeente en ontwikkelaar over het plan. Naar verwachting wordt er in 2023 gestart met de bestemmingsplanprocedure.

Meerpaal 20 (moskee)

In 2022 is de omgevingsdialoog gevoerd voor het laatste ontwerp. Naar verwachting wordt in 2023 gestart met de bestemmingsplanprocedure.

Zwaaiikom

De Laverie is nog niet volledig afgebouwd vanwege een bezwarenprocedure tegen de woningen van de 3e fase. Inmiddels is er een onherroepelijke bouwvergunning en zal in 2024 de Laverie afgebouwd worden. In 2022 is gestart met de herinrichting van de Koningsdijk fase 1. Fase 2 volgt nadat de woningen aan de Koningsdijk van de Laverie zijn opgeleverd.

Wilhelminahaven

In 2022 is bouw van de eerste fase van het plan afgerond en is gestart met de verkoop en bouw van de tweede fase.

Dorst-Oost

Het bestemmingsplan Dorst-Oost is door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State vernietigd. Het bestemmingsplan wordt aangepast en opnieuw ter inzage gelegd. Inhoudelijk wordt het plan niet aangepast, het gaat om technische aanpassingen. De planning is dat het bestemmingsplan medio 2023 ter inzage wordt gelegd. Het ontwerp en het bestek van de openbare ruimte is met de ontwikkelaar afgerond.

Keiweg-Ridderstraat

In 2022 heeft de omgevingsdialoog plaatsgevonden en is gestart met de verwerking daarvan in het ontwerp bestemmingsplan. Vanwege de noodzaak voor aanvullend onderzoek (o.a. stikstof) is het bestemmingsplan niet in 2022 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

Slotjesveld

In 2022 zijn het proces van heroriëntatie op de visie van 2020 en een verkeerskundig onderzoek afgerond. Hiermee is voldoende materiaal verzameld om de bestuurlijke discussie over ruimteclaims en prioritering te faciliteren welke in 2023 wordt uitgevoerd.

Bunthoef

De gemeenteraad heeft op 21 juni 2022 het bestemmingsplan "Oosterhout-Zuid 2017, herziening 4 (Bunthoef)" vastgesteld. Het huidige activiteitencentrum wordt vernieuwd, een woontoren van maximaal 75 appartementen wordt boven het activiteitencentrum gerealiseerd en er wordt een parkeervoorziening gerealiseerd. Tegen het vastgestelde bestemmingsplan is in 2022 beroep ingediend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De start van de sloop van de Bunthoef is afhankelijk van de uitspraak van de Raad van State.

Voor de herstructurering van negen portiekflats, zijn in 2022 na het participatietraject met de wijk, de eerste stedenbouwkundige ontwerpen door Thuisvester met de gemeente gedeeld. In 2023 wordt dit verder vorm gegeven en worden de bestemmingsplanprocedures per deelproject opgestart.

Gentiaanstraat

In 2022 is de grond voor 8 patiowoningen aan de ontwikkelaar geleverd waarna deze zich richt op realisatie in het eerste kwartaal van 2023.

Lodewijk Napoleonlaan

Voor plandeel A dat voorziet in 24 woonzorgeenheden is de omgevingsvergunning aangevraagd. Deze zal naar verwachting eerste kwartaal 2023 worden verleend nadat de anterieure overeenkomst is getekend. Plandeel B betreft de ontwikkeling van 16 woonzorgeenheden welke op initiatief van Covida door Thuisvester zullen worden ontwikkeld. Eind 2022 is een start gemaakt met de uitwerking van het initiatief. De gemeente heeft tezamen met de initiatiefnemers van de beide plandelen afspraken gemaakt over de uitgangspunten die gemeenschappelijk zullen gelden voor het herstellen van de groenstructuur, tussen de Burgemeester Holtroplan en het buurtgroen, waarop de respectievelijke buitenruimten zullen aansluiten.

Amphia

In 2022 is het proces nagenoeg afgerond waarbij de gemeente met Amphia de uitgangspunten is overeengekomen voor de verkoop door Amphia van de potentiële woningbouwlocatie aan een projectontwikkelaar. Er wordt rekening gehouden met ca. 360 woningen en de mogelijkheid voor de realisatie van een OV-hub. De grondprijs daarvoor is middels een taxatie bepaald. Begin 2023 zullen deze uitgangspunten ter instemming aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Ter verdere uitwerking zal het college een haalbaarheidsonderzoek voor de OV-hub opstellen. Eind 2022 is ook de voorlopige toekenning van Rijkssubsidie binnengekomen welke mee zou kunnen tellen in de totale dekking van de OV-hub.

Paterserf

Op de locatie Paterserf is een plan in voorbereiding voor 67 appartementen. Na inhoudelijk akkoord op het plan wordt gewerkt aan de bestemmingsplan herziening. Naar verwachting is het conceptontwerp in het eerste kwartaal van 2023 gereed.

Slotjesveld

Eind 2022 is de grond voor de realisatie van 46 sociale huurwoningen aan Thuisvester geleverd en loopt de aanvraag voor de omgevingsvergunning.

Lievenshove

Vanwege de verkeersstudie rond de Lagemolenpolderweg heeft nog geen omgevingsdialoog plaatsgevonden en is derhalve ook geen bestemmingsplanprocedure gestart. De tijdelijke huisvesting heeft plaatsgevonden.

Voormalige sloperij Vissers (Meidoornlaan)

De ontwikkelaar heeft nog onderzoek moeten doen voor het verplaatsen van het sloopbedrijf dat ter plaatse is gevestigd. Hierdoor is de bestemmingsplanprocedure nog niet van start gegaan en is de openbare ruimte nog niet uitgewerkt.

Wisselaar

In de tweede helft 2022 heeft de ontwikkelaar de plannen aangepast naar aanleiding van de uitkomsten van de omgevingsdialoog. Er is gewerkt aan het opstellen van een bestemmingsplan, dat in de eerste helft van 2023 ter inzage wordt gelegd.

Galvanitas

Het ontwerp bestemmingsplan is op 22 november 2022 door de gemeenteraad vastgesteld. Om te voorkomen dat het bestemmingsplan voortijdig onherroepelijk zou worden is door de ontwikkelaar hiertegen beroep aangekend. Dit heeft ertoe geleid dat het nu nog steeds mogelijk is om een aanpassing van de regels door te voeren ten aanzien van geluid en stikstof. Naast het beroep van de ontwikkelaar, is er geen beroep aangetekend tegen het bestemmingsplan.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Aantal nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 inwoners)	3,2	13,3	-	-	L
Verhouding aantal koop- en huurwoningen	58-42	58-42	58-42	61-39	G
Aantal nieuw toe te voegen woningen	209	350	300	415	G
Aantal aanvragen tegemoetkoming planschade	2	1	5	1	G
Aantal gehonoreerde aanvragen tegemoetkoming planschade	1	-	5	0	G

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Aantal anterieure overeenkomsten	5	9	10	8	G
Taakstelling en daadwerkelijke gehuiste verblijfsberechtigenden per jaar	39	74	76	62	G
Waardering eigen woning	8,2	-	-	8,2	B

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Visie op het wijkgericht werken	2020
Woonvisie 2016-2021	2016
Woningbouwstrategie Oosterhout 2030	2021
Omgevingsvisie	2021
Nota grondbeleid 2013-2017	2013
Nota Snippergroen 2016-2021	2016
Nota Kostenverhaal 2017-2021	2017
Beleidsnota Cultuurhistorie, Monumenten en Archeologie 2008-2018	2009
Erfgoedverordening inclusief erfgoedkaart	2012
Welstandsnota 2016	2016
Nota grondexploitaties	2012

6.5.3 Verkeer en mobiliteit

Het bereikbaar maken en houden van woningen, winkels en bedrijven (voor

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

alle doelgroepen) op een zo efficiënt en veilig mogelijke wijze. Op deze manier de kwaliteiten van Oosterhout als woon- en werkstad minimaal waarborgen en waar mogelijk verbeteren. In de in 2019 vastgestelde mobiliteitsvisie is dat verder geconcretiseerd in een aantal doelstellingen op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid én gezondheid en een aantal bijbehorende mobiliteitsopgaven.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Uitvoeringsagenda Mobiliteit

De uitvoeringsagenda van de mobiliteitsvisie is in september 2022 vastgesteld door de gemeenteraad. De uitvoeringsagenda bevat de voorgenomen projecten voor de periode 2022 - 2027 en zal jaarlijks worden vastgesteld door de raad, gezien de beschikbare financiële ruimte voor de uitvoering van projecten. Daarnaast kan zo ook worden ingespeeld op actuele ruimtelijke ontwikkelingen.

N282/snel fietsroute

Na een omgevingsdialoog heeft de provincie de keuze gemaakt waar het snel fietsstracé komt te liggen. Formeel dient het college hierover ook nog een besluit te nemen.

Lobby A27-Hoopolder

Om een volledig knooppunt Hoopolder en de aanpak van de A27 Zuid gegendeerd te krijgen, doorlopen we verschillende parallelle sporen. Zo is er vanuit de samenwerking die is opgezet in het kader van de Regionale Investeringsagenda (RIA) Breda in 2022 opdracht gegeven voor een onderzoek naar het hoofdwegennet. Dit om in beeld te brengen waar in de toekomst knelpunten te verwachten zijn in het rijkswegennet (A16, A17, A27, A58, A59) en het provinciaal wegennet en daarin ook een prioritering aan te brengen. De resultaten van dat onderzoek worden in het eerste kwartaal van 2023 verwacht.

Onderzoek ontwikkelingen

Het (ontwerp)onderzoek voor de A27 Zuid, is in 2022 niet uitgevoerd (wegens gebrek aan personele capaciteit en financiële middelen). De planning is om dit onderzoek in 2023 op te starten. Dit is afhankelijk van medewerking van Rijkswaterstaat.

Snel fietsroute Oosterhout-Tilburg

In april 2022 is voor deze snel fietsroute de vergunning bij Rijkswaterstaat aangevraagd. Wegens continu veranderende verzoeken vanuit Rijkswaterstaat is deze vergunning nog niet afgegeven. Naar verwachting wordt dit in maart 2023 afgerond. Het ontwerp is inmiddels verder uitgewerkt, waarbij ook een deel van de route in het project N629 is opgenomen. De uitvoering staat gepland in 2024-2025. Voor het deel uit te voeren door de provincie is dit echter onzeker vanwege aankoop van de benodigde stikstofrechten.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Parkeertarieven:					G
- Hoog tarief (per uur)	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,50	
- Dagtarief laag op diverse locaties	€ 3,00	€ 3,00	€ 3,00	€ 3,00	
- Dagtarief hoog op diverse locaties	-	€ 7,50	€ 7,50	€ 7,50	
Waardering openbaar vervoer in de woonbuurt	7,0	-	-	6,8	B
Openbaar vervoer in de gemeente	6,8	-	-	6,4	B
Waardering verkeersveiligheid in de woonbuurt	7,0	-	-	6,7	B
Waardering parkeergelegenheid in de woonbuurt	6,9	-	-	7,1	B
Parkeermogelijkheden in de gemeente	6,8	-	-	6,4	B
Fietsmogelijkheden in de gemeente	8,2	-	-	7,5	B

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Verkeersveiligheid in de gemeente	6,5	-	-	6,4	B

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Uitgangspuntendocument transitie gedeelde mobiliteit West-Brabant	2020
Mobiliteitsvisie Oosterhout vooruit	2019
Uitvoeringsagenda mobiliteitsvisie 2022-2027	2022
Beleidsnota "Stilstaan in de toekomst"	2009
Tussentijdse evaluatie parkeerbeleid	2013
Raadsbesluit verbetermaatregelen en kostenbesparingen parkeren	2016
Nota parkeernormen 2022	2022
Eerste tranche ombuigingsmaatregelen parkeren	2020
Parkeerverordening Oosterhout 2022	2022

PROGRAMMA KOSTEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Rekening 2021	Begroting 2022 ^{bgw}	Rekening 2022 ^{fin}	Afwijking
Openbare ruimte	9.533	10.463	9.565	-898 V
Wonen	2.378	3.342	3.456	114 N
Verkeer en mobiliteit	851	742	638	-104 V
Resultaat voor bestemming	12.762	14.547	13.659	-888 V
Storting reserves	3.512	167	5.232	
Onttrekking reserves	-5.136	-1.868	-7.429	
Resultaat na bestemming	11.138	12.846	11.462	

TAAKVELDEN

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	-538	-578	-499	79 N
1.0 - Veiligheid	201	252	218	-34 V
2.0 - Verkeer, vervoer en waterstaat	6.952	7.508	6.539	-969 V
5.0 - Sport, cultuur en recreatie	3.875	4.091	4.040	-51 V
8.0 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordeningen stedelijke vernieuwing	2.272	3.274	3.361	87 N
Resultaat voor bestemming	12.762	14.547	13.659	-888 V

INVESTERINGEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Beschikbaar '22	Dekking reserves	Netto beschikbaar '22	Werkelijk uitg/ink '22	Dekking reserves	Restant 31-12
Openbare ruimte	13.321	-3.572	9.749	2.789	554	7.514
Verkeer en mobiliteit	247	-105	142	129	105	118
Wonen	4.508	-3.433	1.074	1.599	1.214	689
Totaal	18.075	-7.110	10.965	4.517	1.873	8.321

6.6 VEILIGHEID

Portefeuillehouder(s) M. Buijs, A. Kastelijns, D. Melsen en C. Piena

BELEIDSTHEMA'S

6.6.1 Veiligheid

Begrotingswijzigingen [↗](#) - Toelichting financiële afwijking [↗](#)

Het handhaven van de openbare orde en het borgen van de veiligheid in de stad. Veiligheid -en de beleving daarvan- is een essentiële basisvoorwaarde voor het functioneren van stad en samenleving. Het leveren van een bijdrage aan een goed geordende, veilige, rustige en aantrekkelijke openbare ruimte mede door het oppakken van een coördinerende en regisserende rol.

Hierbij wordt de inzet op preventie voortgezet. Randvoorwaardelijk hierbij is dat we zicht hebben op de kwetsbare groepen binnen onze gemeente, maar ook op bepaalde problematiek. Maatregelen moeten gericht zijn op preventie naar doelgroep. We werken in brede zin aan de vergroting van de zelfredzaamheid van de burgers.

Daar waar nodig wordt actief en repressief opgetreden. Het beleid richt zich op het zorgdragen voor orde en veiligheid door het verminderen van alle vormen van criminaliteit, geweld, aanpak ondermijning en bescherming van vrijheden.

Verbonden partijen

De [Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant](#) [↗](#) gevestigd te Tilburg is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid

In 2022 is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma integrale veiligheid 2022-2023. Binnen de vijf hoofdthema's zijn opgaves benoemd. Een aantal opgaves zijn volledig uitgevoerd, zoals het versterken van communicatie en het geven van Halt voorlichtingen. Met andere opgaves is een start gemaakt, maar deze opgaves hebben een doorlooptijd in 2023, bijvoorbeeld het vervolg van het project Weststad, de actualisatie van de camera's binnenstad, de aanpak van personen met verward gedrag, de integrale wijk-aanpak op ondermijning en de gezonde en veilige wijkaanpak en de doorontwikkeling op bevolkingszorg.

In het uitvoeringsprogramma 2022-2023 staan twee wijkgerichte opgaves. Een wijkaanpak gezonde en veilige leefomgeving en een wijkaanpak vanuit het RIEC. De wijken/ buurten die centraal staan in de aanpakken zijn gekozen op basis van data.

Daarnaast zijn diverse veiligheidsmaatregelen, bijvoorbeeld tijdelijk camera-toezicht, ingezet op locaties waar op basis van data probleemconcentraties inzichtelijk zijn geworden.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

In december 2022 is besloten om de looptijd van het Beleidsplan Fysieke leefomgeving 2019-2022 Vergunningverlening, toezicht en handhaving te verlengen. De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is namelijk nog van kracht en de visie en handelswijze over hoe om te gaan met Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving staan in dit document beschreven. Daar waar we in de loop van de tijd processen hebben kunnen verbeteren, hebben we dat gedaan en blijven we dat doen. Het beleidsplan op basis van de Omgevingswet is in ontwikkeling en gaan we tijdig vaststellen. In dat nieuwe beleidsplan beschrijven we de werkprocedures en keuzes die we maken om Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving op basis van de Omgevingswet zo optimaal mogelijk uit te voeren.

Toezicht - en handhavingsbeleid horeca en alcohol

Door andere prioriteiten en beperkte personeelscapaciteit voor alle onderdelen van VTH-beleid, is er geen ruimte geweest om aan de slag te gaan met het huidige Toezicht- en handhavingsbeleid op horeca en alcohol.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Aantal verwijzingen Halt lft 12-17 (per 10.000 jongeren)	3,7	1,3	2	1,2	L
Harde kern jongeren lft 12 -24 (aantal per 10.000 inwoners)	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	L
Aantal winkeldiefstallen (per 1.000 inwoners)	1,4	1,1	1,3	2,2	L
Aantal geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners)	4,7	3,5	4	4,2	L
Aantal diefstallen uit woningen (per 1.000 inwoners)	2,2	1,3	1,7	1,5	L
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (per 1.000 inwoners)	4,82	3,4	4	3,2	L
Aantal meldingen MMA (Meld misdaad Anoniem)	128	131	150	65	B
Aantal integrale acties	8	21	20	17	B
Aantal (E33) meldingen persoon met verward gedrag (per 1.000 inwoners)	6,7	9,9	-	9,4	B
Veiligheidsgevoel in de eigen woonbuurt	7,8	-	-	7,3	B

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Aandacht gemeente voor leefbaarheid en veiligheid	7,4	-	-	7,1	B
Algemeen gevoel van veiligheid	76%	-	-	71%	B
Aandeel inwoners dat vaak bepaalde plekken in de gemeente mijdt die ze als onveilig beschouwen	-	-	-	-	B
Waardering voor inzet politie	6,7	-	-	-	B

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Verordening inrichting anti-discrimatievoorziening gemeente Oosterhout	2011
Regionaal beleidsplan Zeeland-West-Brabant (2019-2022)	2018
Visie Integrale Veiligheid 2019 en verder	2019
Uitvoeringsprogramma Integrale veiligheid 2022-2023	2022
Beleid en beleidsregels standplaatsen in Oosterhout	2015
Nadere regels voor de warenmarkten in de gemeente Oosterhout	2022
Beleidsplan Fysieke leefomgeving 2019-2022 Vergunningverlening, toezicht en handhaving	2022
Verordening op de warenmarkten voor de gemeente Oosterhout 2019	2019
Terrassenbeleid Gemeente Oosterhout	2019
Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Fysieke Leefomgeving 2021	2021
Terugblik vergunningverlening, toezicht en handhaving Fysieke Leefomgeving 2022	2022
Regionaal Crisisplan 2018-2022	2018
Beleidsplan 2019-2023 Veiligheidsregio MWB	2019

PROGRAMMA KOSTEN

Bedragen x € 1.000

Thema	bgw 		fin 	
	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Veiligheid	4.788	4.761	5.117	356 N
Resultaat voor bestemming	4.788	4.761	5.117	356 N
Storting reserves	1.711	252	-	
Onttrekking reserves	-848	-419	-251	
Resultaat na bestemming	5.651	4.594	4.866	

TAAKVELDEN

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	-141	-51	10	61 N
1.0 - Veiligheid	4.875	4.723	5.056	333 N
6.0 - Sociaal domein	54	89	51	-38 V
Resultaat voor bestemming	4.788	4.761	5.117	356 N

INVESTERINGEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Beschikbaar '22	Dekking reserves	Netto beschikbaar '22	Werkelijk uitg/ink '22	Dekking reserves	Restant 31-12
Niet van toepassing						

6.7 MEER VOOR ELKAAR

Portefeuillehouder(s) M. Buijs, A. Kastelijns en C. Piena

BELEIDSTHEMA'S

6.7.1 Dienstverlening

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

We zetten de situatie van onze inwoners en ondernemers centraal. Dat betekent onder meer dat we onze klanten benaderen op een manier die hen het beste uitkomt: digitaal is praktisch, ontmoeten is prettig. Het betekent ook dat we vragen van inwoners en ondernemers zo breed mogelijk oppakken. Waar dit nodig is doen we dat met collega's uit meerdere teams. We doen dit op een betrokken en gelijkwaardige manier. Waar dit mogelijk is zetten we een stapje extra.

Gemeentelijke diensten en producten op excellente manier aan burgers, bedrijven en instellingen aanbieden. Procesoptimalisatie om effectiviteit en efficiency van de organisatie te verbeteren:

- individuele klantprocessen optimaliseren;
- digitaal en zaakgericht werken;
- invoer en beheer Basisregistraties.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Dienstverleningsconcept

In 2022 hebben servicebeloften- en typen aandacht gekregen in verschillende teams. Bijv. bij procesoptimalisatie is het uitgangspunt digitaal is praktisch, ontmoeten is prettig. In november is de Week van de Dienstverlening gehouden voor de interne organisatie.

De gemeente Oosterhout heeft de volgende monitors op dienstverlening: burgerijenquête, de cliënt ervaringsonderzoeken (sociaal domein) en het klantbelevingsonderzoek publiekshal. Indicatoren aanvullend op de monitors die tot nu toe worden gehanteerd zijn in 2022 niet opgesteld.

In 2022 is er een rekenkameronderzoek geweest naar digitale dienstverlening, waarbij naar voren is gekomen dat hierin nog niet de slagen zijn gemaakt die waren voorgenomen. Eén van de redenen hiervoor is de inzet van medewerkers bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne.

Digitaal en zaakgericht werken

In 2022 is een nieuw zaakstelsysteem geïmplementeerd. Dit systeem vormt de basis om digitaal en zaakgericht te kunnen werken. Begin 2023 zal de focus liggen op de doorontwikkeling van het systeem en het verder implementeren van de visie op zaakgericht werken.

Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON)

Samen met Equalit is er een service ingericht die periodiek of op verzoek de relevante gegevens uit het beheersysteem voor de openbare ruimte geautomatiseerd upload naar de WIBON. Tevens kunnen de door burgers en bedrijven aangevraagde KLIC-meldingen worden gemonitord in geval er later graafschade is geconstateerd.

Het portaal RIOX is ingericht waarbij aansluitleidingen direct in het veld worden vastgelegd en geregistreerd in het beheerportaal. Accordering en afhandeling vindt plaats in het beheerportaal. De aansluiting op de WIBON volgt in 2023.

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

De verplichte gegevens voor de 3e en 4e tranche van de BRO zijn geïnventariseerd. De eisen voor het aanleveren van BRO-gegevens zijn opgenomen in de RAW-bestekken. Er is een kennissessie georganiseerd over hoe om te gaan met aanbestedingen waarin BRO-gegevens moeten worden geleverd.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening (score 1-10)	7,0	-	-	7,0	B
Behandeling aan de telefoon	7,1	-	-	7,2	B
Snelheid inhoudelijke afdoening brief	6,8	-	-	7,1	B
Wachttijd balies in de publiekshal	7,7	-	-	-	B
Behandeling in het stadhuis	8,3	-	-	8,0	B
De huidige dag openstelling van de balies in de publiekshal zijn voldoende.	-	-	-	-	B
De huidige avondopenstelling van de balies in de publiekshal is voldoende.	9,0	-	-	-	B
Volgt lokale ontwikkelingen via social media (zoals Facebook, Twitter, etc))	60%	-	-	42%	B
Behandeling aan de balie / het loket	7,9	-	-	7,7	B
Beoordeling gemeentelijke regels	7,4	-	-	6,4	B
Waardering aanbod en kwaliteit van gemeentelijke info	8,4	-	-	7,2	B
Waardering website gemeente	7,6	-	-	7,1	B

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Reglement Basisregistratie personen 2017	2018
Reglement Burgerlijke stand 2022	2022
Aanwijzingsbesluit toezichthouders Wet basisregistratie personen	2022

6.7.2 Stadhuis

Begrotingswijzigingen [↗](#) - Toelichting financiële afwijking [↗](#)

De doelstelling van de Opgave stadhuis is het realiseren van een toekomstbestendig gemeentehuis voor Oosterhout. Het stadhuis faciliteert de gemeente en de gemeentelijke organisatie en is een voorbeeld voor Oosterhout op het gebied van duurzaamheid. Het stadhuis is een centraal gelegen en laagdrempelige ontmoetingsplek voor inwoners, ondernemers, bestuur, organisaties en ambtenaren waarin gezamenlijk wordt gewerkt aan de kwaliteit van Oosterhout en haar omgeving zoals onder andere verwoord in Oosterhout 2030.

Verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Medio 2022 zijn alle partners voor het ontwerpteam aangesteld. In de tweede helft van 2022 is gestart met het ontwerp van het nieuwe gemeentehuis in Arendshof II. Daarbij zijn de uit de aanbesteding winnende visies van de verschillende adviseurs, op basis van werksessies met bestuur en organisatie, onderzocht naar de bestaande on-/mogelijkheden van het gebouw en overleg met bevoegd gezag uitgewerkt tot een Voorlopig Ontwerp. In deze fase is tevens nader onderzoek gedaan naar de (financiële) haalbaarheid van alle ambities zoals gesteld in het Programma van Eisen. Het Voorlopig Ontwerp is in december aan de gemeente aangeboden ter vaststelling. Verdere uitwerking van het ontwerp zal in 2023 plaatsvinden.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Niet van toepassing					

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Niet van toepassing	

6.7.3 Regionale samenwerking

[Begrotingswijzigingen](#) - Toelichting financiële afwijking

Door bepaalde gemeentelijke taken in gezamenlijkheid op te pakken, kunnen deze taken efficiënter en/of effectiever worden uitgevoerd. Daarnaast is regionale samenwerking een middel om het belang van Oosterhout bij andere overheden beter over het voetlicht te krijgen.

Verbonden partijen

De [Regio West-Brabant \(RWB\)](#) gevestigd te Etten-Leur is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Gemeenschappelijke regelingen

Middels de zienswijzen op de begrotingen 2023 en de richtlijnen voor de begrotingen 2024 hebben de raden richting kunnen geven aan de te voeren koers van de gemeenschappelijke regelingen.

In de M50 is Oosterhout met name bestuurlijk vertegenwoordigd in de pijler "ruimte" en "financiën". Vanuit die pijler is eind 2022 een initiatief gestart om in gesprek te komen met minister De Jonge over de verantwoordelijkheid die middelgrote gemeenten willen nemen in het vraagstuk van het nationale woningtekort.

De middelgrote gemeenten in Brabant - verenigd in de M7 - zijn een lobbytraject gestart richting Provinciale Statenverkiezingen van maart 2023. Doel op de korte termijn is om in het nieuwe bestuursakkoord aandacht te krijgen voor de positie en de betekenis van de middelgrote gemeenten in Brabant. Op de langere termijn is het doel de positie van 'middelgroot' als gesprekspartner van de provincie te versterken.

Samenwerking Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT)

De verwachte financiële bijdrage aan de SRBT-organisatie is tot op heden niet nodig gebleken, omdat besluitvorming samenhangt met de governance structuur die voor deze samenwerking gekozen gaat worden. Dit onderwerp heeft in 2022 binnen de SRBT geen prioriteit gehad; besluitvorming hierover wordt in 2023 verwacht.

De gemeente Oosterhout heeft een actieve rol in de ontwikkelingen binnen de SBRT zowel op de woonopgave als het nieuwe economische kader. Inhoudelijk zijn er intussen wel aanzienlijke stappen gezet. Zo zijn de ontwikkelingsprincipes voor de verstedelijkingsstrategie vastgesteld. Ook zijn er afspraken gemaakt met het Rijk over een financiële bijdrage die de realisatie van een aantal binnenstedelijke woningbouwlocaties moet ondersteunen. Voor Oosterhout heeft dat geresulteerd in een rijkssubsidie van € 6 miljoen

voor verkeersmaatregelen ten behoeve van onder andere de locatie Amphia ziekenhuis (woningen in combinatie met een ov-hub).

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Niet van toepassing					

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Nota verbonden partijen	2015

6.7.4 Relatie burger en bestuur

[Begrotingswijzigingen](#) - Toelichting financiële afwijking

Wij willen de vorming en uitvoering van gemeentelijk beleid zoveel als mogelijk in samenspraak met burgers, ondernemers, organisaties en verenigingen vormgeven. Daarbij willen wij optimaal gebruik maken van de kennis en kunde die in de Oosterhoutse samenleving aanwezig is. Ook willen we ruim baan bieden voor initiatieven vanuit de samenleving. Het doel: vergroting van draagvlak voor (uitvoering van) gemeentelijk beleid en meer ruimte voor nieuwe plannen en ideeën.

Met de Toekomstvisie Oosterhout 2030 hebben wij de beschikking over een werkend en inspirerend toekomstperspectief. De Opgave Strategie en Externe Oriëntatie heeft, tegen die achtergrond, als doel het realiseren van de uitvoeringsagenda van de Toekomstvisie en het vergroten van het strategisch vermogen van de organisatie. Onderdelen zijn onder andere het verder versterken van samenwerking met maatschappelijke partners, het door ontwikkelen van de regionale samenwerking en het verstevigen van het externe netwerk (lobby).

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Continu maatschappelijk gesprek over ontwikkelingen en kansen voor Oosterhout

Hierover zijn in 2022 verkennende gesprekken gevoerd met Theek5. Een voorstel hiertoe zal in 2023 verder worden uitgewerkt, waarna gestart kan worden met het project.

Strategisch (ambtelijk) overdrachtsdocument

Het overdrachtsdocument is in maart 2022 aangeboden aan de gemeenteraad. De aanbevelingen uit het overdrachtsdocument zijn vervolgens mede input geweest voor de gesprekken die geleid hebben tot het bestuursakkoord 'De stap vooruit'.

Versterking van de verbinding tussen inwoners van Oosterhout

Over dit onderwerp zijn in 2022 oriënterende gesprekken gevoerd; tot uitvoering is het, als gevolg van een andere prioriteitsstelling (extra aandacht voor de samenwerking binnen met name SRBT-verband) nog niet gekomen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (in %)	80%	-	-	85%	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Nota voorzieningen politieke ambtsdragers	2010
Nota representatiebeleid gemeente Oosterhout	2010
Verordening onderscheidingen gemeente Oosterhout 2012	2011
Beleidsnota Verbindend bestuur "Van meedenken tot meedoen"	2016
Toekomstvisie Oosterhout 2030	2018
Visie wijkgericht werken	2020

6.7.5 Wijkgericht werken

Begrotingswijzigingen - Toelichting financiële afwijking

Met de invoering van wijk- en buurtgericht maken wij in belangrijke mate de verbinding met de Oosterhoutse samenleving. Iedere wijk en ieder dorp in Oosterhout heeft een eigen wijkmakelaar, een eigen wijkwethouder en een of meerdere wijkboa's. Wijkmakelaars gaan actief het gesprek aan met de buurten, de wijken en de kerkdorpen. Ze stimuleren nieuwe initiatieven, verbinden organisaties met elkaar en - wellicht nog het allerbelangrijkste - halen "de stad" (en uiteraard ook de kerkdorpen) "het stadhuis" binnen. Buurt- en wijkgericht werken weet inwoners van onze gemeente ervan te overtuigen dat hun eigen inbreng ertoe doet en dat die wordt gewaardeerd.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

In 2022 weten de wijkpartners binnen de verschillende wijken elkaar te vinden. Naast overleggen zijn er buurtbakkies in Dommelbergen, buurtsoep in Oosterheide en wijkspreekuren in Strijen en Slotjes geweest. Bovendien is een aanzet gemaakt voor wijkwandelingen. Hierbij haken diverse wijkpartners aan. Inwoners zijn actief in buurtgroepen, soms per straat, soms vanuit een thema (duurzaamheid)

In 2022 zijn twintig buurtinitiatieven gerealiseerd. Variërend van groot tot klein, voor je jeugd of voor ouderen, of een combinatie, van spelen tot groen, van verkeer tot bewegen. Verspreid over de stad. Alle initiatieven zijn samen met inwoners bedacht en/of (deels) uitgevoerd. Er lopen nog 33 initiatieven (deels uit 2021 en deels uit 2022), waarvan er 25 kansrijk zijn. Sommige processen hebben tijd nodig om tot wasdom te komen.

Hoewel we veel aan inwoners zelf vragen, is er ook inzet van de ambtelijke organisatie nodig. Een mooi voorbeeld van een integrale aanpak van de Natuurkundigenbuurt, waarbij op voortouw van de wijkmakelaar ook het sociaal domein betrokken is. Met de Veiligheidsregio MWB is een in de Dammenbuurt een pilot 'gezonde & veilige wijkaanpak' gestart.

In samenwerking met de inwoners van Dorst is in 2022 het Masterplan Dorst 2030 opgesteld, dat in juli 2022 door de raad is omarmd. In 2022 is ook een traject doorlopen voor de locatiekeuze van het multifunctioneel Sportveld in Zuid. . Door het Dorpsbelang Den Hout en bureau Zet is in 2021/2022 gewerkt aan een dorpsvisie. Deze visie is in 2022 door de raad vastgesteld.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Niet van toepassing					

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Visie Wijkgericht Werken	2020

PROGRAMMA KOSTEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Rekening 2021	Begroting 2022	fin fin	
			Rekening 2022	Afwijking
Dienstverlening	1.583	1.904	1.699	-205 V
Stadhuis	-	-	58	58 N
Regionale samenwerking	463	489	441	-48 V
Relatie burger en bestuur	2.174	2.231	2.413	182 N
Wijkgericht werken	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	4.220	4.624	4.611	-13 V
Storting reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	4.220	4.624	4.611	

TAAKVELDEN

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	4.220	4.624	4.611	-13 V
Resultaat voor bestemming	4.220	4.624	4.611	-13 V

INVESTERINGEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Beschik- baar '22	Dekking reserves	Netto be- schik- baar '22	Werkelijk uitg/ink '22	Dekking reserves	Restant 31-12
Relatie burger en be- stuur	25	-25	-	25	25	-
Totaal	25	-25	-	25	25	-

6.8 FINANCIEEL SOLIDE

Portefeuillehouder(s) D. Melsen

BELEIDSTHEMA'S

6.8.1 Algemene baten en lasten

Begrotingswijzigingen [B](#) - Toelichting financiële afwijking [B](#)

Binnen de algemene baten en lasten zijn stelposten en overige posten opgenomen die nog niet nader toegedeeld kunnen worden naar de programma's. Indien toekenning hiervan gedaan wordt, zullen hiervoor begrotingswijzigingen voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

In 2022 is vanuit het Coronaherstelfonds zo'n € 260.000 uitgegeven aan diverse corona gerelateerde doelen. Het restant van het Coronaherstelfonds is in 2022 opgegaan in het Crisisfonds. Dit is een breed fonds die naast de gevolgen van Corona ook wordt ingezet ter bestrijding van de negatieve gevolgen van hoge inflatie en energielasten.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Niet van toepassing					

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Niet van toepassing	2020

6.8.2 Beleggingen

Begrotingswijzigingen [B](#) - Toelichting financiële afwijking [B](#)

Onder de beleggingen wordt de bespaarde rente verantwoord. Dit betreft de intern aan de financiering toegerekende rente over het eigen vermogen. Dit is de rente die bespaard wordt door het inzetten van eigen vermogen ter financiering van de activa. Het rentepercentage wordt berekend door de gemiddeld verwachte rente op de externe financiering te delen door het totaal van de verwachte financieringsmiddelen.

Om op korte- en middellange termijn het eigen vermogen "vrij" besteedbaar te houden wordt niet de totale bespaarde rente meegenomen als voordeel binnen de exploitatie.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Niet van toepassing.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Niet van toepassing					

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Nota Investerings- en afschrijvingsbeleid 2021-2024	2020
Nota reserves en voorzieningen 2020 - 2023	2019
Treasurystatuut 2020 - 2023	2019

6.8.3 Belastingen en heffingen

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Hieronder worden belastingen en lokale heffingen verantwoord. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Verbonden partijen

De [Belastingsamenwerking West-Brabant \(BWB\)](#) gevestigd te Etten-Leur is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Niet van toepassing.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Gemiddelde WOZ -waarde (x € 1.000)	262	285	-	306	L
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuis-houdens (€)	690	692	-	776	L
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (€)	769	770	-	868	L

* L (andelijk), G (emeentelijk), B (urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Gemeentelijke belastingverordeningen 2023	2022

6.8.4 Algemene uitkering

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

De algemene uitkering is de uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds, het betreft hier met name het algemene deel, de specifieke uitkeringen worden opgenomen binnen de programma's waarvoor deze uitkeringen worden verstrekt. Voor een nadere toelichting en specificatie wordt verwezen naar paragraaf 6.11 Algemene uitkering.

6.8.5 Onvoorzien

[Begrotingswijzigingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Het budget wordt ingezet voor uitgaven die als onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdbaar worden aangemerkt en waarvoor in de begroting verder geen raming is opgenomen.

In 2022 zijn middelen toegekend vanuit de post onvoorzien voor de upgrade van de toegangscontrole van het stadhuis.

PROGRAMMA KOSTEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Rekening 2021	bgw		Afwijking
		Begroting 2022	Rekening 2022	
Algemene baten en lasten	-944	-394	-1.103	-709 V
Beleggingen	-1.835	-638	-1.116	-478 V
Belastingen en heffingen	-23.552	-23.814	-24.756	-942 V
Algemene uitkering	-95.434	-107.335	-111.324	-3.989 V
Onvoorzien	-	39	-	-39 V
Resultaat voor bestemming	-121.765	-132.142	-138.299	-6.157 V
Storting reserves	-	9.500	10.075	
Onttrekking reserves	-	-356	-12	
Resultaat na bestemming	-121.765	-122.998	-128.236	

TAAKVELDEN

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	-110.239	-119.766	-125.608	-5.842 V
3.0 - Economie	-403	-400	-493	-93 V
7.0 - Volksgezondheid en milieu	-11.123	-11.976	-12.198	-222 N
Resultaat voor bestemming	-121.765	-132.142	-138.299	-6.157 V

INVESTERINGEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Beschikbaar '22	Dekking reserves	Netto beschikbaar '22	Werkelijk uitg/ink '22	Dekking reserves	Restant 31-12
Niet van toepassing						

6.9 GEMEENTELIJKE ORGANISATIE

Portefeuillehouder(s) M. Buijs, C. Piena, A. Kastelijns, D. Melsen

BELEIDSTHEMA'S

6.9.1 Gemeentelijke organisatie

Begrotingswijzigingen [↗](#) - Toelichting financiële afwijking [↗](#)

In de toekomstvisie 2030 wordt een beeld geschetst van Oosterhout in 2030. Dat beeld is niet bedacht in het stadhuis, maar samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners ontwikkeld door het voeren van gesprekken, ontmoetingen en workshops, door het invullen van enquêtes en door te reageren op de gemeentelijke website. De maatschappij is steeds meer netwerk georiënteerd en vraagt van ons dat ook te zijn. Netwerken en participeren bepalen steeds meer het bestaansrecht van de gemeente.

Het creëren van breed draagvlak is van groot belang. Want in de komende jaren staat de gemeente Oosterhout nog voor grote opgaven op gebied van bijvoorbeeld duurzaamheid, woningbouw, arbeidsmarkt en onderwijs. Voor deze opgaven staat de gemeente niet alleen aan de lat, maar moet zij samen optrekken met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Een goede informatievoorziening is ondersteunend aan het succesvol uitvoeren van deze opgaven.

Samen met inwoners en ondernemers werken we aan de realisatie van de Toekomstvisie Oosterhout 2030. Dat doen we door de 'klant' als uitgangspunt te nemen, open te staan voor ideeën en initiatieven van inwoners en ondernemers en mensen met elkaar te verbinden binnen en buiten de organisatie. Onze medewerkers hebben de ruimte om vanuit hun professionaliteit, deskundigheid en betrokkenheid kansen te pakken. Dat doen ze met vertrouwen in elkaar en waardering voor elkaar. Als organisatie ondersteunen we onze medewerkers om zich daarin te blijven ontwikkelen in balans met hun privéleven. Zo krijgen we meer voor elkaar.

Het gemeentelijk vastgoed zetten we in als strategisch middel om beleidsdoelstellingen te bereiken en (ruimtelijke) opgaven in te vullen. Het hebben van vastgoed is hierbij geen doel op zich. De voorzieningen zijn toekomstbestendig en duurzaam, passen bij wensen en behoeften van inwoners, en voldoen aan de eisen van deze tijd. De gemeente Oosterhout wil graag haar voorbeeldrol pakken bij het verduurzamen van vastgoed.

De gemeente Oosterhout groeit qua omvang maar ook met haar ambities. Door haar groei in omvang is meerjarig meer uitvoerend personeel en materieel nodig. Denk bijvoorbeeld aan de reguliere onderhoudswerkzaamheden, de afvalinzameling/milieustraat, calamiteitsdienst, evenementen en de gladheidsbestrijding. De ondersteuning zal mee moeten groeien met de stad.

Verbonden partijen

De Regio West-Brabant (RWB) [gevestigd te Etten-Leur](#) is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2022

Privacy officer

In februari 2022 is een privacy-officer (PO) voor de gemeente Oosterhout aangesteld en in juni 2022 een nieuwe functionaris gegevensbescherming (FG). De FG, PO en privacybeheerders van de teams zorgen gezamenlijk voor de borging van de bescherming van persoonsgegevens en adviseren over de toepassing van de AVG. In 2022 is een duidelijke taakverdeling opgesteld, waardoor de verbinding met elkaar beter wordt opgezocht. Dit zorgt ervoor dat de privacy organisatie zich verder professionaliseert. Hiermee wordt volwassenheidsniveau 3 (aantoonbaarheid dat aan AVG wordt voldaan) geborgd en neemt de gemeente Oosterhout stappen ter voorbereiding om door te groeien naar niveau 4 (anticiperen op wijzigingen door meten van kwaliteit). In totaal zijn er 5 volwassenheidsniveaus.

Centrale ontsluiting geodata

In 2022 is samen met Equalit een begin gemaakt met het opbouwen van een datacatalogus en een themagewijs GIS (geografisch informatiesysteem) portaal. De gegevens worden (bij wijze van pilot) als webadres aangeboden waarbij de datacatalogus vooral gebruik wordt binnen de organisatie en ketenpartners als referentiedata. Het GIS portaal bevat specifieke thema's die vooral worden ingezet voor het beheer van de openbare ruimte en als informatieportaal richting burgers en bedrijven zoals laadpalen en evenementen.

Asbestinventarisatie gebouwen

Van alle panden is een asbestinventarisatierapport gemaakt in 2022.

Toegankelijkheid gebouwen

In 2022 zijn er enkele aanpassingen gedaan voor de toegankelijkheid in de activiteitencentra, buurthuizen en het theater de Bussel volgens de ontvangen lijst van Klankbord Ongehinderd Oosterhout (KOO).

Oosterhout ontwikkelt

In 2022 gaf de organisatie steeds concreter invulling aan de organisatieontwikkeling. De nadruk lag daarbij op leiderschapontwikkeling en medewerker ontwikkeling. Zo hebben team- en opgaveleiders en directie een start gemaakt met het integraal plannen van de jaartaken. Een tweede groep medewerkers is gestart met de interne opleiding Urban Professional, waarin samenwerking met inwoners, partners, bestuurders en collega's centraal staat. De voorbereidingen zijn getroffen voor een modulair programma

rondom werken in een bestuurlijke omgeving. Ook zijn keuzes gemaakt voor een leiderschapstraject rondom zelforganisatie. Met de Oosterhout-dag zijn medewerkers ondergedompeld in de Oosterhoutse samenleving, door vrijwilligersklussen en bedrijfsbezoeken te doen. In 2022 is een eerste aanzet gegeven voor de uitvoering van het strategisch HR-plan en is een betrokkenheidsonderzoek uitgevoerd.

Informatie gestuurd werken

In 2022 zijn twee conferentie Informatie gestuurd Werken georganiseerd voor geïnteresseerde ambtenaren en ketenpartner. Deze stonden in het teken van ontmoeten, kennis delen en relaties leggen. Door middel van een aantal interactieve workshops aandacht gegeven is aan het Datafundament, databewustzijn en informatiebeveiliging en privacy.

Daarnaast is in 2022 is het Datafundament uitgebreid met data van o.a. Politie, Jeugdzorg, Duurzaamheid en verschillende gemeentelijke enquêtes. En de KPI's die gebruikt worden in de P&C cyclus zijn in kaart gebracht en waar nodig herzien.

Dashboards om informatie te delen met de stad zijn in 2022 ontwikkeld en worden in 2023, als de technische randvoorwaarden gereed zijn, gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Formatie (aantal fte per 1.000 inwoners)	7,1	7,8	-	7,9	L
Bezetting (aantal fte per 1.000 inwoners)	6,7	7,1	-	7,4	L
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 526	€ 862	€ 982	€ 937	L
Externe inhuur (%loonsom+ kosten inhuur externen/kosten per inwoner)	19,7%	18,5%	7,9%	19,9%	L
Overhead (% van de totale kosten)	11,2%	13,2%	12,0%	12,0%	L
Ziekteverzuim gemeente Oosterhout	5,9%	4,3%	5,5%	5,2%	G
Percentage bezwaarschriften dat binnen 18 weken na afloop van de termijn voor het indienen van bezwaar is afgedaan (binnen wettelijke termijn)*	60,4%	51,2%	90,0%	88,0%	G
% gegronde bezwaar- en beroepschriften Awb:					G
- het aantal zaken dat echt dit dictum heeft gekregen	8,8%	10,4%	10,0%	9,6%	
- het aantal zaken dat in bezwaar en beroep vóór het eindoordeel 'gegrond' door het college is hersteld (gereviseerd, maar waarin de bezwaarmaker dus wel gewoon gelijk had) wordt meegeteld.	25,2%	25,6%	20%	22%	

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Toetsen en evalueren kwaliteitssysteem voor het bewaren van archiefbescheiden, voor het laatst uitgevoerd in het jaar (verantwoording wordt tweejaarlijks opgesteld).	2021	2022	2022	2022	G
% van de te bewaren archiefbescheiden dat is opgenomen in het overzicht:					G
- Papier	100%	100%	100%	100%	
- Digitaal	100%	80%	80%	80%	
% archiefbescheiden dat is geregistreerd op basis van het metadatasysteem:					G
- Papier	100%	90%	90%	100%	
- Digitaal	90%	80%	90%	100%	
Aanwezigheid veilige opslag:					G
- Papier	100%	100%	100%	100%	
- Digitaal	90%	80%	90%	90%	
% van alle archiefbescheiden waarvan de bewaartermijn is geregistreerd obv Selectielijst gemeentelijke en intergemeentelijke organen	100%	90%	98%	98%	G
Toepassing van vervangingsbesluit van papieren door digitale archiefbescheiden:					G
is het besluit (college) aanwezig	Ja	Ja	Ja	Ja	
is de werkwijze conform besluit	Deels	Ja	Ja	Ja	
% van archiefbescheiden dat tijdig is overgebracht naar de archiefdienst	100%	100%	100%	100%	G
Aanwijzing archief bewaarplaats die aan de eisen voldoet van de Archiefbesluit- en regeling	Ja	Ja	Ja	Ja	G
In hoeverre voldoet de aangewezen archief bewaarplaats aan de eisen van Archiefbesluit- en regeling (%)	100%	100%	100%	100%	G
Correcte toepassing van openbaarsheidsbepalingen door gemeentearchivaris	Ja	Ja	Ja	Ja	G

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Beleidskader

Beleidsnota	Jaar
Beleidsnota risicomangement 2020 - 2023	2019
Verordeningen 212 / 213 / 213a	2020
Organisatievisie	2019
Dienstverleningsvisie	2020

PROGRAMMA KOSTEN

Bedragen x € 1.000

[bgw](#)

[fin](#)

Thema	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Gemeentelijke organisatie	21.302	21.885	21.558	-327 V
Resultaat voor bestemming	21.302	21.885	21.558	-327 V
Storting reserves	-	-	405	
Onttrekking reserves	-	-651	-1.439	
Resultaat na bestemming	21.302	21.234	20.524	

TAAKVELDEN

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	21.118	21.710	21.377	-333 V
1.0 - Veiligheid	184	175	181	6 N
Resultaat voor bestemming	21.302	21.885	21.558	-327 V

INVESTERINGEN

Bedragen x € 1.000

Thema	Beschikbaar '22	Dekking reserves	Netto beschikbaar '22	Werkelijk uitg/ink '22	Dekking reserves	Restant 31-12
Overhead	4.187	-1.859	2.328	2.035	444	737
Totaal	4.187	-1.859	2.328	2.035	444	737

7 PARAGRAFEN

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting gezien vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen van de financiële functie die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Gezien het belang van de betrokken onderwerpen en vanwege het feit dat de raad in het duale stelsel kaders stelt en controleert, is het van belang dat de raad een overzicht heeft van de betrokken onderwerpen en voor die onderwerpen een instrument heeft om de kader stellende en controlerende taak uit te voeren.

7.1 LOKALE HEFFINGEN

Beleidskader

Over de onroerendezaakbelasting en overige belastingen en heffingen is het volgende opgenomen in het bestuursakkoord 2022-2026. Dit betreffen de beleidsmatige uitgangspunten voor de komende periode.

Als de tarieven voor de onroerendezaakbelasting worden verhoogd, dan gebeurt dit met maximaal het inflatiepercentage. Met het oog op de lastendruk van onze inwoners en bedrijven zullen wij terughoudend zijn in het toepassen van dit instrument.

Het algemene uitgangspunt is dat alle overige belastingen en heffingen kostendekkend zijn. Voor de afvalstoffen- en rioolheffing worden te veel of te weinig berekenden heffingen verrekend via een egalisatie voorziening.

7.1.1 Overzicht gemeentelijke heffingen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Onroerendezaakbelasting eigendom woningen	6.727	6.886	7.087
Onroerendezaakbelasting eigendom niet-woningen	3.269	3.190	3.386
Onroerendezaakbelasting gebruik niet-woningen	2.631	2.285	2.496
Afvalstoffenheffing	6.171	6.770	6.765
Rioolheffing	5.606	5.479	5.565
Hondenbelasting	192	182	195
Toeristenbelasting	403	400	492
Precario	141	51	-9
Leges vergunningen openbare orde	12	19	20
Baten gemeentelijke basisadministratie	23	31	31
Leges verklaring omtrent gedrag	11	14	9
Leges burgerlijke stand	92	78	118
Leges paspoorten	137	80	215
Leges identiteitskaarten	116	61	123
Leges rijbewijzen	269	255	212

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Leges naturalisaties	86	57	68
Baten beheer GEO-basisbestanden	-	7	-
Baten kabels en leidingen	324	290	234
Leges bouwvergunningen	2.051	1.763	1.238
Marktgeden	34	47	38
Parkeeropbrengsten	1.598	1.882	1.788
Totaal	29.893	29.827	30.071

7.1.2 Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt berekend op basis van gedifferentieerde tarieven (diftar). Het gesloten systeem afvalstoffenheffing sloot in 2022 met een nadeel van € 341.000, dit is onttrokken uit de voorziening. In de voorziening is ultimo 2022 € 182.000 beschikbaar voor toekomstige tekorten dan wel matiging van de tarieven.

Hierbij moet in acht worden genomen dat voor de afwikkeling van Attero een voorziening is gevormd van € 802.000 ten laste van afvalstoffenheffing aangezien de oorspronkelijke kosten hier ook op verantwoord hadden moeten worden.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
(Meer) jarenplan afvalverwijdering	40	42	842
Inzamelen Huisvuil	2.341	2.444	2.460
Inzameling via Milieustraat	1.103	1.148	1.051
Inkomsten milieustraat en bedrijfsafval	-1.660	-1.086	-1.650
Subtotaal beïnvloedbare kosten	1.824	2.548	2.703
Kapitaallasten	398	344	353
Tractie	845	868	965
Veegkosten	280	294	331
Kosten van aanslagoplegging en -inning	154	154	113
Kwijtschelding	332	304	370
Subtotaal kosten activiteiten	3.833	4.512	4.835
Concernoverhead	1.630	1.477	1.573
Kosten van oninbaarheid	1	25	50
Omzetbelasting	384	747	648
Totale kosten te verhalen via tarieven	5.848	6.761	7.106
Netto opbrengst	-6.171	-6.770	-6.765
Mutatie voorziening (-=onttrekking)	323	9	-341
Dekkingspercentage	105,5%	100,1%	95,2%

7.1.3 Rioolheffing

De Wet gemeentelijke watertaken voorziet in de mogelijkheid om gemeentelijke rioolheffing te heffen en regelt ook 3 gemeentelijke zorgplichten ten aanzien van hemelwater, afvalwater en grondwater.

In 2022 sloot het gesloten systeem voor rioolheffing met een positief resultaat van € 168.000. Dit voordeel is in de voorziening gestort, waarmee het voordeel niet binnen de algemene middelen is opgenomen. In de voorziening is ultimo 2022 € 1.528.000 beschikbaar voor toekomstige tekorten dan wel matiging van de tarieven.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Jaarplan riolering en water	503	198	225
Verzamelen rioolbeheergegevens	27	37	37
Monitoring en telemetrie	17	30	5
Onderhoud pompen en gemalen	333	220	343
Onderhoud riolering	200	608	592
Reiniging riolering	123	199	176
Zakelijke lasten CWA	21	20	22
Subtotaal beïnvloedbare kosten	1.224	1.312	1.400
Kapitaallasten	1.951	1.725	1.703
Tractie	11	12	13
Veegkosten	280	294	331
Kosten van water	296	330	266
Kosten van aanslagoplegging en -inning	66	72	99
Kosten van kwijschelding	303	375	297
Subtotaal kosten activiteiten	4.131	4.120	4.109
Concernoverhead	801	797	724
Kosten van oninbaarheid	1	25	44
Compensabele BTW	565	498	520
Totale kosten te verhalen via tarieven	5.498	5.440	5.397
Netto opbrengst	-5.606	-5.479	-5.565
Mutatie voorziening (- = onttrekking)	108	39	168
<i>Dekkingspercentage</i>	<i>102,0%</i>	<i>100,7%</i>	<i>103,1%</i>

7.1.4 Kwijtschelding

Voor mensen uit de lagere inkomensgroepen, die te maken hebben met bijzondere omstandigheden, bestaat de mogelijkheid om gehele of gedeeltelijke kwijtschelding aan te vragen van riool- en afvalstoffenheffing. De gemeenteraad heeft besloten dat bij de beoordeling de 100%-bijstandsnorm wordt gehanteerd. Dit in afwijking van de landelijke norm van 90%. Hierdoor kan iemand met nagenoeg geen vermogen en een inkomen op bijstandsniveau volledige kwijtschelding krijgen van de gemeentelijke

heffingen. Heffingen van inwoners die bekend zijn bij het team Sociaal Domein Uitvoering via de uitkeringsadministratie worden automatisch kwijtschelden, zij ontvangen dan ook geen aanslagbiljet.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Afvalstoffenheffing	332	304	370
Rioolheffing	303	375	297
Hondenbelasting	7	6	7
Totaal	642	685	674

7.1.5 Gemeentelijke belastingcapaciteit in %

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn een aantal kengetallen opgenomen om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. Eén van deze kengetallen betreft de belastingcapaciteit van de gemeente. Onderstaande berekening hiervan is gebaseerd op de in de begroting opgenomen bedragen en huidige aantallen.

	Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	268,47	262,74	258,21
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	203,00	202,00	202,00
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	259,00	277,00	277,00
D	Eventuele heffingskorting voor een gezin	-	-	-
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	730,47	741,74	737,21
F	Woonlasten landelijk gemiddelde gezin in T-1	777,00	811,00	811,00
	Belastingcapaciteit (E/F) x 100%	94,0%	91,5%	90,9%

7.1.6 Kostendeckingsleges

In de onderstaande paragrafen is de kostendeckingsleges opgenomen per titel opgenomen.

Titel 1 Algemene dienstverlening

Bedragen x € 1.000

Hfdst	Omschrijving	Netto taakveld	Overhead	Totale lasten	Baten leges	% dekking
1	Burgerlijke stand	199.799	153.300	353.099	118.328	33,5%
2	Reisdocumenten	304.677	17.147	321.824	338.046	105,0%
3	Rijbewijzen	291.032	43.512	334.544	212.359	63,5%
4	Verstrekingen basisregistratie personen	69.205	34.684	103.889	30.527	29,4%
8	Vastgoedinformatie	41.830	2.010	43.840	2.688	6,1%
9	Overige publiekszaken	152.978	13.045	166.023	76.243	45,9%
10	Gemeentearchief	53.301	-	53.301	-	0,0%
11	Huisvestingswet	-	1.758	1.758	-	0,0%
12	Leegstandwet	-	2.344	2.344	-	0,0%
16	Kansspelen	-	-	-	-	-
17	Telecommunicatie	41.878	13.055	54.933	234.303	426,5%
19	Verkeer en vervoer	4.150	-	4.150	35.849	863,8%
	Totaal titel 1	1.158.850	280.855	1.439.705	1.048.344	72,8%

Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Bedragen x € 1.000

Hfdst	Omschrijving	Netto taakveld	Overhead	Totale lasten	Baten leges	% dekking
2	Vooroverleg, beoordelen conceptaanvraag	-	-	-	-	-
3	Omgevingsvergunning	708.162	516.325	1.224.487	1.239.172	101,2%
5	Afwijkende tarieven	-	-	-	-	-
7	Wijziging omgevingsvergunning	-	-	-	-	-
8	Bestemmingswijziging zonder activiteit	13.655	43.941	57.596	17.410	30,2%
10	In deze titel niet benoemde beschikking	2.958	-	2.958	343	
	Totaal titel 2	724.775	560.266	1.285.041	1.256.926	97,8%

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Bedragen x € 1.000

Hfdst	Omschrijving	Netto taakveld	Overhead	Totale lasten	Baten leges	% dekking
1	Horeca	15.226	37.279	52.505	-	0,0%
2	Organiseren evenementen	166.420	97.023	263.443	1.617	0,6%
3	Prostitutiebedrijven	-	-	-	-	-
7	Archeologie	27.489	11.718	39.207	11.377	29,0%
8	Diversen	-	13.540	13.540	-	0,0%
	Totaal titel 3	209.135	159.560	368.695	12.994	3,5%

Marktgeden

Bedragen x € 1.000

Hfdst	Omschrijving	Netto taakveld	Overhead	Totale lasten	Baten leges	% dekking
	Marktgeden	44.987	8	44.995	38.372	85,3%

7.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt de financiële robuustheid weergegeven. Onder weerstandsvermogen wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. De paragraaf weerstandsvermogen dient volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) ten minste de volgende inhoud te bevatten:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- Een inventarisatie van risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie tot de financiële positie;
- Het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

7.2.1 Weerstandscapaciteit

Met de weerstandscapaciteit wordt bedoeld de aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken. De beleidslijn voor het bepalen van de weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota risicomanagementbeleid. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele weerstandscapaciteit. Met het eerste worden de middelen bedoeld die permanent kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de programma's. Met de incidentele weerstandscapaciteit wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het geldende niveau.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit:

- post onvoorzien. Deze bedraagt € 100.000;
- onbenutte belastingcapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De Incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

- vrije deel van de algemene reserve, de vrije reserve en de bestemmingsreserves;
- eventuele stille reserves.

De post onvoorzien

In de begroting is jaarlijks een post onvoorzien opgenomen van € 100.000.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft een indicatie van de mogelijkheden, die een gemeente heeft om haar inkomsten via extra belastingopbrengsten te verhogen. De belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente Oosterhout zijn OZB-inkomsten, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

De afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn beiden begroot op een kosten-dekkend niveau. Dit betekent dat hierin geen onbenutte capaciteit aanwezig is.

De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door de verwachte taxatiewaarde van het totale areaal woningen te vermenigvuldigen met het verschil tussen het gemiddeld OZB-tarief woningen en niet-woningen in Oosterhout en het landelijk normtarief OZB voor beroep op artikel 12 van de Financiële verhoudingswet. Het normtarief is door het Rijk in de meicirculaire 2022, voor het jaar 2023, bepaald op 0,1729%. Dit tarief is hoger dan ons gemiddeld tarief. Onderstaand is berekend dat er een onbenutte belastingcapaciteit is van circa € 4,8 miljoen. Dit is de ruimte ten opzichte van de tarieven die landelijk vastgesteld zijn om te kunnen worden toegelaten als artikel 12 gemeente.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Waarde 2022	Tarief 2022	Tarief artikel 12 (2023)	Bruto opbrengst 2023	Bruto opbrengst artikel 12	Onbenutte capaciteit
Eigendom woning	7.265.128	0,0906%	0,1729%	6.939	12.561	5.622
Eigendom niet-woning	1.501.917	0,2124%	0,1729%	3.295	2.597	-698
Gebruik niet-woning	1.276.630	0,1790%	0,1729%	2.361	2.207	-154
Totaal				12.595	17.365	4.770

Uiteraard is het goed om te beseffen dat het gebruiken van de onbenutte belastingcapaciteit echt een noodmaatregel is in geval de gemeente in financieel zwaar weer terecht komt. Het gebruik van deze onbenutte belastingcapaciteit betekent namelijk een zeer forse verhoging van de huidige OZB voor woningen.

Algemene reserve

De doelstelling van de algemene reserve is:

- Tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten. De benodigde omvang is sterk afhankelijk van de interne beheersing van de bedrijfsprocessen. Als de planning- en controlcyclus goed functioneert dan zullen via bijsturing tekorten/overschotten in de uitvoering van de begroting met behulp van een aanpassingsproces in uiterlijk 2 à 3 jaar weer worden gecorrigeerd.
- Onvoorzienbare externe ontwikkelingen op te vangen.

Vrije reserve / bestemmingsreserves

De vrije reserves en bestemmingsreserves - met uitzondering van de reserve investeringsprojecten en de reserve Equalit - zijn vrij te besteden voor de diverse doeleinden.

In berekening van de weerstandscapaciteit worden vrijwel alle reserves meegenomen. Dit is ook toegestaan bij het bepalen van het weerstandsvermogen; de raad kan immers bepalen de reserves voor een ander doel in te zetten. Het is echter zo dat er reeds bestedingsdoelen aan de bestemmingsreserves hangen en dat geldt ook voor een groot deel van de vrije reserve.

In het onderstaande overzicht wordt de weerstandscapaciteit weergegeven en gezuiverd van deze 'claims' de incidentele weerstandscapaciteit.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Zonder claims
Algemene reserves	5.283	5.283	5.283	5.283
Vrije reserve	38.749	42.931	49.682	6.071
Reserves grondexploitatie	14.777	17.226	17.314	9.944
Overige bestemmingsreserves	3.245	2.598	3.387	-
Totaal	62.054	68.038	75.666	21.298

Conclusie

De gemeente Oosterhout beschikt hiermee over een weerstandscapaciteit van € 21,3 miljoen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Onbenutte belastingcapaciteit	4.174	5.519	4.770
Incidentele weerstandscapaciteit	21.624	25.561	21.298
Totaal	25.798	31.080	26.068

7.2.2 Risico's

Tegenover de hierboven geïnterpreteerde weerstandscapaciteit staan de risico's die de gemeente loopt. Reguliere risico's - risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn - maken geen deel uit van deze paragraaf. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen gevormd. De risicoparagraaf geeft een inventarisatie van de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Mogelijke voor- of nadelen op exploitatieposten worden hier niet als risico gedefinieerd. De onderstaande risico-inschatting is gestoeld op diverse

aannames. De globale inschatting van kans en omvang is tijdsgebonden, waarbij het (voortschrijdend) inzicht sterk afhankelijk is van vele onzekere toekomstige factoren. Onder dergelijke risico's verstaan wij derhalve: alle redelijk voorzienbare onzekerheden die niet direct vooraf kwantificeerbaar zijn. Daarom kunnen er geen voorzieningen voor worden gevormd.

Oekraïne crisis / Vluchtelingenopvang

De grote toename in 2022 van vluchtelingen die asiel aanvragen in Nederland, zorgen voor een grotere vraag naar opvangplekken in alle gemeenten in Nederland. Voor Oosterhout betekent dit dat er locaties worden gezocht/aangeboden voor opvang.

Impact	Het uitgangspunt is dat het kabinet van rijkswege de kosten die gemaakt zullen worden door gemeenten zal vergoeden en dat gemeenten er financieel niet op achteruit mogen gaan.
Financiële impact	De extra opvangplekken die worden gerealiseerd in Oosterhout zijn voor rekening van het COA. De gemeente Oosterhout wil dat deze mensen direct kunnen integreren in de Oosterhoutse samenleving. Dat betekent dat er ambtelijk capaciteit beschikbaar wordt gesteld om dit mogelijk te maken.
Maatregelen	Het COA betaalt de opvangplekken. De extra ambtelijke capaciteit die nodig is om alle processen goed te begeleiden worden niet (volledig) vergoed.

Energiecrisis

De fors gestegen energieprijzen, de hoge inflatie, het zwakke ondernemers- en consumentenvertrouwen zorgt voor een situatie van grote onzekerheid en een financieel krappere positie voor onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en onze eigen begroting.

Impact	De hoge inflatie en de gestegen energieprijzen kunnen een groot effect op de begroting van de gemeente Oosterhout hebben. Niet alleen in onze eigen directe kosten, maar ook subsidierelaties, uitvoeringpartners en inwoners krijgen hiermee te maken, wat weer een indirect effect op onze begroting heeft.
Financiële impact	De inflatie (voor huishoudens) is in 2022 opgelopen tot 10%. Dit effect kan niet één-op-één worden doorvertaald naar het effect op onze eigen begroting. Wel is duidelijk dat we op tal van punten de effecten hiervan kunnen gaan merken (CAO, subsidies, minima, aanbestedingen, etc).
Maatregelen	Diverse budgetten en ramingen binnen de begroting zijn reeds verhoogd. Daarnaast is een crisisfonds opgericht waarin zo'n € 920.000 is gestort. Tot slot is in de begroting ook nog een stelpost prijscompensatie aanwezig van bijna € 750.000 welke gedurende 2023 ingezet kan worden om prijsstijgingen op te vangen.

Algemene uitkering

De berekeningen van het gemeentefonds zijn voor een groot deel gebaseerd op prognoses en inschattingen. Ondanks het feit dat de berekeningen zo zorgvuldig mogelijk worden gedaan met medewerking van verschillende disciplines in de organisatie, bestaat er altijd een risico op afwijkingen ten opzichte van de werkelijke cijfers. Ook de uitgaven van het Rijk kunnen anders verlopen dan begroot, hetgeen ook direct gevolgen heeft voor de gelden uit het gemeentefonds voor de gemeente Oosterhout. De Rijksuitgaven zijn in 2022 gestegen waardoor het aandeel in het accres door de gemeenten ook zijn gestegen. Het accres was voor onze gemeente in 2022 gestegen met € 5 mln. Naast dit accres is het BCF-plafond voordelig afgerekend met € 1,3 mln. Tot slot is de uitkeringsfactor gestegen met € 175.000. In gemeenteraad van september 2022 is besloten om de extra ontvangen accessen te storten in de vrije reserve.

Impact Over alle jaren is een hogere bijdrage zichtbaar ten opzichte van de begroting 2023. De hogere algemene uitkering wordt veroorzaakt door de hoge inflatie, welke wordt gecompenseerd door het Rijk. Dat betekent echter dat wij ook geconfronteerd zullen worden met hogere inflatie op onze eigen bestaande uitgaven en deze middelen daar dus ook (deels) voor moeten gaan inzetten. Daarnaast compenseert het Rijk niet alle eerdere kortingen op het Gemeentefonds. Vanaf het jaar 2026 wordt een bedrag van € 1 miljard (landelijk) beschikbaar gesteld (€ 2,7 miljoen voor Oosterhout). Omdat gemiste inkomsten niet structureel beschikbaar worden gesteld, verschuift het 'ravijnjaar' naar 2027.

Financiële impact De daling in 2027 is berekend op € 4 miljoen voor Oosterhout

Maatregelen De beheersing rondom de algemene uitkering is een onderdeel van onze P&C-cyclus. Hiervoor maken we periodiek (na elke circulaire) een analyse op van de gevolgen voor de gemeente Oosterhout. Eventuele tekorten of overschotten als gevolg van een lagere of hogere algemene uitkering worden in het financiële beeld van het eerstvolgend P&C-product meegenomen.

Kostenontwikkeling jeugdzorg

Voor de kosten voor jeugdzorg is sinds de begroting 2019 het uitgangspunt van budgetteren op basis van het Rijksbudget losgelaten en is er op basis van de verwachte kosten gebudgetteerd. Het geld wat we van het Rijk ontvangen voor jeugdzorg is niet voldoende voor uitvoering van deze taken, dit in combinatie met oplopende kosten.

Per 1 januari 2015 zijn er taken op het gebied van jeugdzorg, AWBZ en de participatiewet overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. Deze overheveling zijn gepaard gegaan met gelijktijdige budgetverlagingen vanuit het Rijk. In 2017 zijn grote tekorten op gebied van jeugd en Wmo zichtbaar geworden. Deze lijn zet zich door naar toekomstige jaren. Sinds de begroting 2019 is het uitgangspunt van budgetteren op basis van het Rijksbudget losgelaten en is er op basis van de verwachte kosten gebudgetteerd.

Impact Ondanks dat we realistisch begroten zijn de kosten Jeugdzorg moeilijk te voorspellen en te beheersen. Ook in 2022 zien we hierdoor de kosten verder oplopen. De hoge inflatie in combinatie met de tekorten en de hoge werkdruk bij het personeel van de aanbieders leiden tot veel hogere indexeringen van de tarieven dan begroot. Daarnaast zien we een verdere stijging van het aantal, met name jongere, cliënten. Dit kan duiden op de ingezette beweging naar de voorkant (problemen worden eerder aangepakt, waardoor later zwaardere zorg wordt voorkomen), maar zorgt op de korte / middellange termijn voor hogere kosten. Zonder maatregelen staat de houdbaarheid van ons jeugdhulpstelsel onder druk en komt onze financiële positie als gemeente in het gedrang. Om die reden zijn we lokaal en regionaal een andere koers aan het uitzetten. Actuele wet- en regelgeving (actueel: Hervormingsagenda Jeugd), inflatie, de ontwikkelingen in de samenleving en de vraag/noodzaak naar inzet van hulp maken deze hervorming noodzakelijk.

Financiële impact € 1.000.000

Maatregelen Om te voorkomen dat de kosten nog verder zullen stijgen sturen we op de transformatie en het nemen van beheersmaatregelen bij de nieuwe inkoop van jeugdhulp en de toegang. Zo voeren we de taakgerichte uitvoeringsvariant consequent door met een focus op de beweging naar de voorkant. De Visie Sociaal Domein, de Regiovisie WBO en de monitor van het Sociale domein bieden hiervoor de basis.

Liquidatie Jutz

De laatste resterende vastgoedlocatie van Jutz, zijnde Krabbebossen, is in 2022 verkocht. In 2022 is de eindbalans opgemaakt en de resterende schuld verevend worden tussen de deelnemers.

Impact De resterende voorziening was € 358.000. Na verrekening van de resterende schuld is het restant van de voorziening (ruim € 38.000) vrijgevallen ten gunste van de algemene middelen.

Financiële impact € 0

Maatregelen De liquidatie is afgerond. Het restantrisiko is nihil.

Verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen

In de paragraaf verbonden partijen wordt inzicht gegeven in de aard, omvang en betekenis van de privaatrechtelijke en publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente Oosterhout een bestuurlijk en/of financieel belang heeft en daarmee ook risico's loopt.

Impact Verbonden partijen zijn verplicht om in hun begroting en jaarstukken een risicoparagraaf op te nemen waarin de door de verbonden partij onderkende risico's zijn opgenomen. Over het algemeen is de afspraak gemaakt dat verbonden partijen er geen eigen reserves op na houden, maar dat men zich, in geval een risico zich daadwerkelijk voor doet, wendt tot de deelnemende gemeenten om dit op te vangen. Hiermee loopt de gemeente Oosterhout een direct financieel risico.

Financiële impact Voor een overzicht van de verbonden partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen (paragraaf 6.6). De verbonden partijen hebben in hun begroting weliswaar risico's benoemd, maar deze zijn veelal niet gekwantificeerd. Hierdoor is het niet mogelijk voor de gemeente Oosterhout om te bepalen hoe hoog het financiële risico is dat wij vanuit de verbonden partijen lopen. De totale bijdrage van de gemeente Oosterhout in 2023 aan de verbonden partijen bedraagt zo'n € 10,5 miljoen. Omdat de gemeenschappelijke regelingen de risico's veelal nog niet hebben gekwantificeerd wordt nu 5% (€ 525.000) van dit begrotingstotaal als risicopost opgenomen.

Maatregelen De ontwikkeling van de risicoparagraaf van alle verbonden partijen zal worden gemonitord via vertegenwoordiging in het AB/DB. Gedurende het kalenderjaar zijn er verschillende momenten (bestuursrapportage) om (bij) te sturen op een verbonden partij.

Risicoaansprakelijkheid brand Moerdijk

Gemeente Moerdijk en de Veiligheidsregio MWB worden door omliggende bedrijven van Chemie Pack in Moerdijk verantwoordelijk gehouden voor de schade die ze zeggen te hebben geleden als gevolg van de brand op 5 januari 2011. Er is nog steeds geen dagvaarding inzake aansprakelijkstelling uitgebracht, maar de mogelijkheid is nog steeds aanwezig; er is nog geen sprake van de verjaringstermijn. Het kan hier gaan om een claim die in de (tientallen) miljoenen loopt.

Impact Het risico van de brand in Moerdijk is niet financieel vertaald in het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio. Daarom worden de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling geadviseerd met dit risico zelf rekening te houden.

Financiële impact Voor Oosterhout kan dit neerkomen op een risico van ruim € 300.000. (aandeel 4,8 %).

Maatregelen Niet van toepassing.

Ontwikkeling WSW bedrijf WAVA/MidZuid

Het budget dat wij van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) maakt vanaf 2015 onderdeel uit van de integratie-uitkering sociaal domein. De middelen die hierin zitten voor uitvoering van de Wsw zijn onvoldoende om de uitvoering hiervan door WAVA te dekken. Dit betekent dat er sprake is van een aanvullende gemeentelijke bijdrage.

We hebben enkele jaren gehad waarbij er sprake was van een lichte daling van de gemeentelijke bijdrage. Op dit moment zijn de vooruitzichten echter minder gunstig en zien we een ontwikkeling waarin de gemeentelijke bijdrage weer toeneemt.

De in WAVA deelnemende gemeenten hebben zich het afgelopen jaar beraden op de toekomstige rol en positie van WAVA. Een van de onderdelen die hierbij aan de orde komt is de huisvestingssituatie. Bij de huisvestingssituatie speelt ook een rol dat er eisen worden gesteld aan het minimale energielabel waaraan voldaan moet worden. In de loop van 2023 zal over de toekomst van WAVA inclusief de huisvesting besluitvorming plaatsvinden. De keuzes die hierin gemaakt moeten worden hebben invloed op de gemeentelijke bijdrage.

De Participatiewet kent de participatievoorziening beschut werk. Op dit moment is WAVA hiervoor onze belangrijkste uitvoerder. Via het BUIG-budget en het participatiebudget ontvangen wij hiervoor middelen van het Rijk die voor de uitvoering aan WAVA beschikbaar gesteld worden. Het Rijk bepaalt jaarlijks een aantal plaatsen beschut werk dat de gemeente moet realiseren voor zover er personen een indicatie hebben.

Het ministerie van SZW heeft opdracht gegeven voor een landelijk onderzoek plaats naar de situatie van de sociale ontwikkelbedrijven. Belangrijk onderdeel hiervan is de financiële situatie van deze bedrijven. Het is nog niet duidelijk wat de uitkomsten van dit onderzoek betekent voor de middelen die het Rijk beschikbaar stelt.

Er staan de nodige wijzigingen van de Participatiewet op stapel. Enkele van de wijzigingen zullen ook van invloed zijn op taken die MidZuid voor de gemeente uitvoert. Op dit moment is echter nog niet duidelijk welke financiële consequenties dit zal hebben.

In het verleden is de WAVA leningen aangegaan. Het huidige leningsniveau is € 5,6 miljoen. Daarop kan volgens de huidige richtlijnen niet op worden afgelost; eventuele positieve resultaten worden uitbetaald aan de gemeenten. Voor 2023 staan grote uitgaven gepland voor groot onderhoud, waardoor de schuldpositie van de WAVA zal stijgen naar € 6,6 miljoen.

Tegenover deze schulden staan slechts beperkte activa op de balans van de WAVA (+/- € 4,6 miljoen aan vastgoed).

Impact	Groot.
Financiële impact	Definitieve gemeentelijke bijdrage 2021 € 458.048 (inclusief verrekening 2020)
Maatregelen	Gemeentelijke bijdrage 2023 volgens herziene begroting WAVA: € 878.855

Afvalinzameling en -verwijdering algemeen

De afvalbegroting is geen statische begroting. Veel is afhankelijk van niet of moeilijk beïnvloedbare factoren zoals de afvalverbrandingsbelasting, kwantitatieve en kwalitatieve afvalscheiding door bewoners (afvalgedrag), marktwerking van verwerkingstarieven of prijzen voor de inname van waardevolle recyclebare producten (papier, blik, textiel, etc.). Doorlopend zullen nieuwe contracten afgesloten moeten worden voor de verwerking van verschillende afvalstromen. De verwerkingstarieven zijn aan marktwerking onderhevig. Er kan dus moeilijk een betrouwbare inschatting worden gegeven over de daadwerkelijke toekomstige tarieven. De huidige tendens is dat de marktwerking erg grillig verloopt. De inkomsten uit grondstoffen fluctueren en de kosten voor afvoer/verwerking zullen fors stijgen.

Impact	Het risico is interen op de egalisatievoorziening en een hogere afvalstoffenheffing. Onverwachte prijswijzigingen zetten de egalisatievoorziening verder onder druk. De voorziening mag niet negatief zijn, in dat geval moet worden bijgestort uit de algemene middelen.
Financiële impact	Aan inkomsten uit recyclebare stromen is in de begroting 2022 zo'n € 1,044 miljoen opgenomen. Het totale risico van deze post wordt ingeschat op zo'n 10% hiervan. Daarnaast zijn de afgelopen jaren de kosten voor kwijtschelding en oninbaar fors gestegen, en kunnen ook niet alle ledigingen daadwerkelijk opgelegd worden bij inwoners. Hierin bestaat echter momenteel nog weinig inzicht, maar de inschatting is dat het percentage oninbaar stijgt. Deze effecten worden totaal ingeschat op zo'n € 200.000 per jaar.
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Meedoen aan grote (regionale) aanbestedingen om gunstige tarieven in contracten vast te leggen • Geen eenmalige tarief matiging • Blijven investeren voor verdere reductie van restafval en het voorkomen van afval • Afvalscheiding zowel kwalitatief als kwantitatief bevorderen • Grip op bedrijfsvoering houden (efficiencyverbetering continue opgave)

Attero

De gewesten in de provincie Noord-Brabant hadden met Attero Zuid B.V. aanbestedingscontracten afgesloten die liepen tot 1 februari 2017 voor wat betreft het brandbaar huishoudelijk restafval. Attero dient aan de verwerker een minimale hoeveelheid restafval van 510 kTon aan te leveren. Vanaf 2011 is deze hoeveelheid niet meer in totaal aangeleverd door de gewesten.

De rekeningen over de jaren 2011 tot en met 2014 zijn na gerechtelijke uitspraken definitief van tafel.

Attero heeft in 2016 een nieuwe arbitrageaanvraag opgestart. Het geschil dat Attero aan arbiters heeft voorgelegd, is opnieuw de vraag of Attero aan de gewesten en gemeenten een (suppletie)vergoeding in rekening mag brengen voor het verwerven van extra brandbaar afval, dit keer met betrekking tot de jaren 2015, 2016 en januari 2017. Uit het eindvonnis blijkt dat Attero in het gelijk is gesteld en zijn de gewesten en gemeenten tot betaling overgegaan.

Tevens is een vernietigingsprocedure opgestart. Deze procedure is onlangs geëindigd. Het arrest luidt dat het eerdere arbitrale vonnis wordt vernietigd. Attero heeft de eerder ontvangen bedragen inmiddels teruggestort op de rekening van de gewesten en via de gewesten teruggestort op de rekening van de gemeenten.

Attero heeft tegen de uitspraak van het Gerechtshof cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft één van de cassatieklachten, die Attero tegen de uitspraak van het Gerechtshof had ingesteld, gegrond verklaard en heeft daarom de uitspraak van het gerechtshof Den Haag vernietigd.

Door vernietiging van de arbitrale vonnissen van het tweede scheidsgerecht (cassatieprocedure) moet er dus weer uitgegaan worden van de eerdere arbitrale vonnissen (het beginsel van gezag van gewijsde). In deze vonnissen is bepaald dat de gewesten en gemeenten gezamenlijk ongeveer 15 miljoen moeten betalen met daar boven op de wettelijke rente en de proceskosten.

Met deze uitspraak van de Hoge Raad is er een definitief einde gekomen aan de juridische procedures.

Impact	Voor de gemeente Oosterhout betekent de uitspraak in de Cassatieprocedure dat er ca. € 802.000 inclusief BTW maar exclusief wettelijke rente en proceskosten per direct betaald moet worden. De exacte hoogte van de vorderingen, inclusief de wettelijke rente en proceskosten, zal met de advocaten van Attero binnenkort worden afgestemd. Uiteindelijk kan pas na afwachting van de geparkeerde discussies over de verdeling tussen de gewesten en verdeling binnen de gewesten bepaald worden wat de exacte kosten voor de gemeente Oosterhout zijn.
--------	---

Financiële impact Het risico van deze procedure is de afgelopen jaren opgenomen geweest in onze risicoparagraaf en nu dus waarheid geworden. Hoewel deze uitspraak pas in 2023 gedaan is, heeft deze uitspraak een financieel effect in de jaarstukken 2022. Deze uitspraak valt in het kader van de verantwoording onder 'gebeurtenissen na balansdatum'. Dat houdt in dat gebeurtenissen met een grote financiële impact, die zich na afsluiting van het jaar, maar voor de controle van de accountant voordoen, alsnog een plekje moeten krijgen in de jaarstukken. Dit zodat de financiële positie van de gemeente een zo reëel mogelijk beeld geeft. In de jaarrekening 2022 zal daarom reeds rekening gehouden worden met een nabetaling € 802.000. Hiervoor is in de jaarrekening 2022 een voorziening gevormd worden.

Maatregelen Na de discussie over de verdeling tussen de Brabantse gewesten wordt ook regionaal het gesprek gevoerd over de verdeling. Voor de verdeling zijn een aantal scenario's opgesteld. In het meest ongunstigste geval scenario zal de gemeente Oosterhout ca. € 802.000 inclusief BTW maar exclusief wettelijke rente en proceskosten moeten betalen.

In de nieuwe contracten per 1 februari 2017 is geen aanlever- of volumeplicht opgenomen.

Rente en financiering

De gemeente Oosterhout heeft geld vanuit de markt aangetrokken om de gewenste investeringen te kunnen realiseren. Momenteel stijgt de rente snel. Deze stijgende rente heeft een negatief effect op de financiële ruimte binnen de exploitatie. Per 31 december 2022 is er totaal € 65,4 miljoen aan vreemd vermogen aanwezig. Een rentestijging van 1% betekent dus al een extra rentebetaling van € 654.000 op jaarbasis.

Impact Jaarlijks wordt in de begroting een inschatting gemaakt van het budgettaire effect van de rente. Voor de beeldvorming: een rentewijziging van 0,1% heeft al direct een budgettaire effect van € 65.400. Onlangs zijn er is door de Europees Centrale Bank (ECB) een aantal renteverhogingen doorgevoerd. Het is niet uitgesloten daar er nog meer verhogingen volgen. Omdat de gemeente Oosterhout de komende jaren veel extra investeringen gepland heeft, betekent dit dat het totaal aan vreemd vermogen met de daarbij behorende rentekosten mogelijk fors zullen gaan oplopen, waardoor er nadelen ontstaat in de exploitatie.

Financiële impact € 650.000

Maatregelen Er zijn intern maatregelen genomen om deze risico's te beheersen en te mitigeren. Deze zijn veelal vastgelegd in het treasurystatuut. Deze risico's worden beperkt door de renteontwikkeling voortdurend te volgen en verschillende rentevisies naast elkaar te leggen. Daarnaast zorgen we in de leningenportefeuille voor een goede spreiding in looptijd van de leningen.

Achterevang gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat - via een achterevangconstructie - samen met het rijk borg /garant voor de betaling van rente en aflossing van een afgesloten geldlening voor woningbouw die aan corporaties zijn verstrekt via het waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Daarnaast staan gemeente en Rijk garant voor hypotheekleningen die aan particulieren zijn verstrekt via het Nationaal Hypotheek Garantiefonds (NHG). Het primaire risico ligt bij de betreffende corporaties c.q. de particulieren zelf.

Met betrekking tot de WSW betreft het een getrappt systeem waarbij de eerste lijn is: als een corporatie niet langer beschikt over voldoende geld, en dus niet meer aan rente- en aflossingsverplichting kan voldoen, kan deze een beroep doen op het saneringsfonds van Autoriteit Woningcorporaties al dan niet met extra geborgde financiering via WSW.

Daarna (tweede lijn) kan de corporatie een beroep doen op aanvullende steun vanuit de buffers van het WSW en de gezamenlijke corporaties. Als deze tweede lijn ook niet toereikend is, kunnen rijk en de gezamenlijke gemeenten worden aangesproken op hun achterevangfunctie (derde lijn). Deze achterevangfunctie bestaat uit het verstrekken van renteloze leningen aan het WSW. Het WSW zal deze leningen te zijner tijd terugbetalen. Daarbij geldt de volgende verdeelsleutel: 50% voor rekening van het rijk, 25% voor rekening van de schadegemeenten en 25% voor rekening van de gezamenlijke Nederlandse Gemeenten. Het verlies blijft door deze constructie beperkt tot een klein aandeel in de rente van de extra geldleningen.

Ten aanzien van per 1 januari 2011 afgegeven borgtochten wordt de volledige achterevangfunctie door het Rijk vervuld. Bij dreigende liquiditeitstekorten in verband met tot en met 31 december 2010 afgegeven borgtochten kan het WSW een beroep doen op achtergestelde, renteloze leningen van het Rijk (50%) en van de gemeenten (50%).

Impact Het totaal aan gewaarborgde geldleningen met achterevangconstructie bedraagt € 552,9 miljoen (per 31 december 2022). Dit bestaat uit leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw en waarbij de gemeente een achterevangfunctie vervuld. Over dit bedrag staat de gemeente voor 50% (€ 276,45 miljoen) borg.

Financiële impact € 2.764.500

Maatregelen	Het WSW heeft ten doel woningbouwcorporaties tegen een zo laag mogelijke rente geld te laten lenen op de kapitaalmarkt, om zo de kosten van sociale woningbouw te kunnen drukken. Door het risico met andere gemeenten te delen, wordt hierbij het risico van individuele gemeenten beperkt. Bij opzegging van de overeenkomst met WSW zal de gemeente Oosterhout of zelf leningen moeten gaan verstrekken of zelf direct garant moeten gaan staan in de richting van (vooral) Thuisvester dat het risico vergroot. De claim op WSW dient nauwlettend te worden gemonitord. Gezien het feit dat er sprake is van een getrappt systeem is het risico niet theoretisch, maar ook niet groot.
-------------	--

Garantstellingen

De gemeente staat garant voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen aan instellingen, stichtingen of verenigingen die een doel nastreven met een maatschappelijk belang. In alle gevallen geldt dat er sprake moet zijn van bijzondere omstandigheden. Die bijzondere omstandigheid bestaat veelal daarin dat de instelling geen of onvoldoende zekerheid aan de bank kan verstrekken. Daar waar mogelijk vestigt de gemeente zekerheidsrechten.

Veel van onze garantstellingen betreft sportinstellingen. Zij missen door de Coronacrisis een groot deel van hun inkomsten. De kans dat de gemeente wordt aangesproken op haar rol als borgsteller is daardoor groter geworden.

Impact	Samenstelling van de gewaarborgde geldleningen bestaat uit de volgende hoofdposten: <ul style="list-style-type: none"> • zorgsector; • volkshuisvesting particulieren (door langdurige aflossing op geldleningen en stijging huizenprijzen risico nagenoeg nihil) • volkshuisvesting Thuisvester; • milieu; • sport en welzijn. Tezamen vertegenwoordigen deze (31 december 2022) een waarde van € 7,6 miljoen.
--------	--

Financiële impact € 76.000

Maatregelen	Aan elke garantstelling gaat een draagkrachttoets vooraf en worden waar mogelijk zekerheidsrechten gevestigd. Voorts wordt bedongen dat op leningen wordt afgelost waardoor het risico voor de gemeente geleidelijk afneemt.
-------------	--

Starters-, blijvers-, duurzaamheids- en stimuleringsleningen via SVn

Wanneer de partij die een starters-, blijvers- en duurzaamheidslening via de SVn (stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) heeft opgenomen niet in staat is om deze terug te betalen, dan zal deze direct afgeboekt moeten worden van de vordering. Hierdoor treedt er een direct verlies op voor Oosterhout.

Bij de starterslening kan men na drie jaar een hertoetsing aanvragen indien men op basis van het inkomen na de maandelijkse aflossing niet kan voldoen. Bij de stimuleringsregeling is de gemeente drager van het risico als een vereniging/stichting niet aan terugbetaling kan voldoen.

Impact	De totale omvang van de door Oosterhout weggezette leningen bedraagt € 10,7 miljoen. Dit bedrag is uitgesplitst over de volgende vijf leningen: <ul style="list-style-type: none"> • starterslening: €5.170.000; • duurzaamheidslening: €4.000.000; • blijvers lening: € 30.000; • stimuleringslening zakelijk gemeente Oosterhout - maatschappelijk vastgoed: €500.000 • stimuleringslening MKB gemeente Oosterhout - MKB bedrijven: €1.000.000; De leningen zijn revolverend, dat wil zeggen dat terugbetaalde leningen opnieuw worden ingezet om nieuwe leningen van te verstrekken.
--------	--

Financiële impact	De startersleningen zijn NHG geborgd. De overige leningen zijn dat niet. De omvang van deze laatste leningen bedraagt momenteel € 5.530.000
-------------------	---

Maatregelen	Door SVn wordt bij de starters-, duurzaamheids- en blijverslening een toets naar kredietwaardigheid uitgevoerd op de gevraagde lening. Daarnaast liggen er voor de starters- en blijversleningen veelal hypothecaire zekerheden aan ten grondslag. De starterslening wordt met NHG (Nationale hypotheek garantie) verstrekt.
-------------	--

Informatiebeveiliging en privacy

Als gemeente werken we veel met waardevolle en privacygevoelige informatie. Informatiebeveiliging en dus ook het nemen van allerlei beveiligingsmaatregelen om de risico's te beperken, wordt daarom steeds belangrijker. Per 1 januari 2020 zijn de normenkaders van het rijk, de waterschappen, de gemeenten en de provincies gebundeld in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De baseline is het normenkader voor alle overheden geworden en dus ook voor de gemeente Oosterhout. Naast beschikbaarheid en integriteit speelt ook de vertrouwelijkheid van gegevens een rol. Binnen de gemeente Oosterhout maken we veelvuldig gebruik van gewone en bijzondere persoonsgegevens. Het zorgvuldig omgaan met deze

persoonsgegevens staat hoog in het vaandel bij zowel de organisatie als de medewerkers. In de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg) is beschreven welke plichten wij hebben als gemeente en welke rechten onze burgers hebben. Daarnaast biedt de AVG en de Wpg een omschrijving van een set aan maatregelen om onrechtmatig verwerken van persoonsgegevens te voorkomen, of in ieder geval te verkleinen.

Impact Het neerzetten van een betrouwbare informatievoorziening is noodzakelijk voor het goed functioneren van de gemeente en is de basis voor het beschermen van rechten van burgers en bedrijven. Als er inbreuk plaatsvindt op de beschikbaarheid, integriteit of vertrouwelijkheid van informatie kan de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komen en bedrijfsprocessen kunnen uitvallen. Zo kan een beveiligingsincident grote impact hebben op de diensten die de gemeente levert aan inwoners en bedrijven. Ook kan de veiligheid en privacy van burgers in gevaar komen op het moment dat de gemeente geen betrouwbare informatievoorziening kan neerzetten. Als gemeente verwerken wij veelal gevoelige informatie (zoals de verwerkingen in het kader van het Sociaal Domein en/of Veiligheid). Als zich een incident voordoet waarbij (persoons)gegevens onrechtmatig worden verwerkt (bv gelekt of verloren) kan dit lijden tot imago schade van de gemeente. Een incident kan ook leiden tot meer inzage verzoeken, schadevergoeding claims door betrokkenen of een boete door de Autoriteit Persoonsgegevens. Daarnaast kan een incident ernstige nadelige gevolgen hebben voor de privacy van een inwoner.

Financiële impact Wanneer de gemeente aantoonbaar onvoldoende oog heeft voor informatieveiligheid en privacy kan de Autoriteit Persoonsgegevens een maximale boete opleggen van € 10.000.000 bij een inbreuk op de privacy van een betrokkenen (bv bij een datalek). Bij aanwijsbaar niet naleven van de eisen uit de AVG kan de boete zelfs oplopen tot € 20.000.000. Hiernaast kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor schade die is opgelopen door individuen als gegevens onrechtmatig verwerkt worden. Tevens kunnen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen, die nodig zijn om risico af te dekken of incidenten op te lossen, onverwachte kosten met zich meebrengen. Tenslotte zijn er ook structurele kosten zoals personeelskosten voor beveiligingsbeheerders, kosten voor bewustwording en concernbrede technische en fysieke maatregelen.

Maatregelen Het risico op een cyberincident is helaas niet helemaal uit te sluiten. De financiële gevolgen van een dergelijk incident kunnen heel groot zijn. De kosten voor schade en herstel bij een grootschalig incident zoals bij de gemeente Hof van Twente, kunnen tot in de miljoenen oplopen.

Conjuncturele ontwikkelingen bouwkosten

De bouwkosten voor wegen-, woning-, en utiliteitsbouwers zijn vorig jaar historisch hard gestegen. Door onrust binnen de (bouw)wereld, die nauwelijks bekomen zijn van corona, kampt de wereld nog met een gebrek aan materialen. Door de oorlog in Oekraïne explodeerde de energieprijzen en ook de algehele inflatie liep hoog op. En dan waren er natuurlijk nog de stikstofcrisis en het tekort aan vakmensen. De bouwkosten waren 10% hoger dan eind 2021.

Impact De onrust heeft veelal geleid tot vertraging van projecten. De prijsstijgingen zijn zoveel mogelijk opgevangen binnen de onderhoudsbudgetten en de uitvoeringsplanning.

Financiële impact De prijsstijgingen konden worden opgevangen binnen de uitvoeringsplanning en onderhoudsbudgetten.

Maatregelen De kostenontwikkelingen scherp blijven monitoren aan de hand van aanbestedingen in het land. Aan de hand daarvan zullen de komende jaren inhoudelijke keuzes gemaakt moeten worden qua fasering en temporisering van de geplande en gewenst ontwikkelingen.

Omgevingswet

Doordat de invoeringstermijn opnieuw is uitgesteld, zou de omgevingswet op het vroegst 1 januari 2024 intreding werken. De Omgevingswet heeft gevolgen voor de heffing van de leges voor omgevingsvergunningen. De huidige omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten wordt gesplitst in een 'technisch deel en een 'ruimtelijk deel' en gemeenten mogen milieuleges gaan heffen. Gelijktijdig met de Omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking. Deze wet bewaakt de kwaliteit van ontwerp en uitvoering van bouwplannen. Een groot deel van het werk dat gemeenten nu uitvoeren, moet na inwerkingtreding van deze wet door kwaliteitsborgers die door de opdrachtgevers worden ingeschakeld worden gedaan.

Impact Om te kunnen voldoen aan de Omgevingswet zal de legesverordening anders worden opgebouwd. De mutaties zijn beperkt, veel van de huidige producten komen terug, een enkeling vervalt. Omdat de procedures nagenoeg gelijk zijn aan de huidige procedures, zal de hoogte van de leges onderhevig zijn inflatiecorrecties. De extra uren die gepaard gaan met het wennen aan de aangepaste procedures en problemen met de ICT.

Financiële impact	In de meerjarenbegroting (vanaf 2023) is momenteel € 1.248.750 aan legesinkomsten bouwvergunningen meegenomen. Het betreft ten opzichte van 2022 een verlaging van €514.500.
Maatregelen	De financiële gevolgen voor de te ontvangen leges zijn in beeld gebracht en deze zijn genomen in de begroting 2023. Ook kan een nieuwe legesverordening worden voorbereid die rekening houdt met de Omgevingswet.

Grondexploitaties algemeen

Via scenarioanalyses en het periodiek doorrekenen van alle grondexploitaties projecten ontstaat er goed inzicht in de risico's. Daarnaast wordt in het MPG per project en totaal specifieke berekeningen gemaakt inzake risico's en weerstandsvermogen.

Everdenberg Oost is financieel het grootste project binnen onze gemeente met een boekwaarde (geïnvesteed bedrag per 31-12-2022) van € 11,33 miljoen. Van de overige projecten zijn de risico's in de projecten Santrijn, de Contreie en Zwaikom fors afgenomen door de verkoop van de gronden. Wel zijn de stijgende kosten voor de infrastructuur een groter risico geworden, en dit is met name bij het project de Contreie nog een aanzienlijk risico. Tenslotte is er ook voor Slotjes Midden een toelichting opgenomen. In dit project zijn alle inkomsten ontvangen maar moeten de komende jaren nog grote investeringen worden gedaan in het openbaar gebied.

Het risico dat de inkomsten uit grondverkoop onder druk komen te staan is nu met name voor het project Everdenberg Oost relevant. De schrikbarende stijging van de kosten voor de aanleg van infrastructuur zoals civiele werken, groen- en speelvoorzieningen, openbare verlichting, nutsvoorzieningen, is binnen alle projecten een zorg. Alle projecten worden hieronder specifiek toegelicht.

Impact	Het benodigde weerstandsvermogen is berekend op basis van zowel de zogenoemde IFLO-methode als de risicokaartmethode.
Financiële impact	Op basis van de actualisatie ten behoeve van de jaarrekening blijkt de volgende marges van het benodigde weerstandsvermogen ruim € 2,1 miljoen.
Maatregelen	€ 2,13 miljoen (risico grondexploitaties totaal)

De Contreie

De bouw van woningen in de Contreie is zo goed als afgerond. Het appartementencomplex Vrachelsplein wordt zomer 2023 opgeleverd. Alleen aan de Lanspunt worden nog 11 woningen gerealiseerd. Hiervoor is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. Naar verwachting zal de wijziging in de loop van 2023 in procedure worden gebracht. Pas daarna kan een

omgevingsvergunning worden verleend en kan worden gestart met de bouw van deze woningen. De grond is nog niet bouwrijp.

In 2023 worden ter afronding een aantal werken woonrijp gemaakt (Zuidwest locatie, Vrachelsplein, Bronstijd). Nog niet alles is aanbesteed. Al in 2022 werd duidelijk dat er sprake is van enorme prijsstijgingen in de uitvoering. Dit zal zich doorvertalen in de werkzaamheden die nog moeten worden uitgevoerd in 2023 (en verder).

Impact	Het risico is groot dat prijzen als gevolg van de algehele stijging in de bouwkosten verder stijgen ten opzichte van wat eerder is geraamd in de grondexploitatie.
Financiële impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal
Maatregelen	De gemeente heeft geen invloed op de kostenstijging van materialen. Gekeken wordt waar eventueel kostenbesparing mogelijk is, maar aangezien het in het geval van de Contreie gaat om een afronding van werkzaamheden, is dit in de praktijk lastig aangezien ook eenheid in de wijk wordt nagestreefd.

Everdenberg Oost

De aansluiting van Everdenberg Oost op N629 zal plaatsvinden via het PIP traject van de provincie door middel van een rotonde in plaats van een kruising zoals eerder de bedoeling was. Het realiseren van een rotonde voldoet aan alle eisen (zowel bestemmingsplan als milieucriteria). Omwonenden willen geen rotonde.

Tegen het besluit op de ontheffing Wet natuurbescherming, wat de provincie Noord-Brabant heeft afgegeven, is beroep ingesteld door de milieuvereniging Oosterhout.

Iets wat zich ook voordoet is het aansluiten van bedrijven op het energienetwerk. TenneT en Enexis hebben aangegeven voorlopig geen grote zakelijke aansluitingen te realiseren en op het net aan te sluiten. Ondanks dat er meerdere keren is verzocht om capaciteit voor Everdenberg Oost te reserveren, is hierin niet meegegaan. Dit houdt in dat er tot een nog onbekend moment geen aansluitingen met een netcapaciteit groter dan 3 x 80 ampère worden verstrekt.

Impact	Uit gesprekken met omwonenden is gebleken dat ze tegen een rotonde zijn in de tijdelijke situatie. Voor de aanleg ervan dient nog een verkeersbesluit genomen te worden waartegen bezwaar en beroep ingesteld kan worden. Dit kan tot vertraging leiden wat betreft de uitvoering wat ook weer consequenties kan hebben voor het operationeel worden van het bedrijventerrein.
Financiële impact	De Rechtbank heeft het beroep van de milieuvereniging Oosterhout gehonoreerd en aangegeven dat het ingediende bezwaarschrift binnen de gestelde termijn is ingediend en dus

ontvankelijk is. Dit betekent dat de provincie inhoudelijk nog een besluit op bezwaar moet nemen. Wat dit de consequenties zijn, is niet in te schatten. Aan de hand hiervan heeft de vereniging een voorlopige voorziening ingediend bij de voorzieningenrechter. Tijdens de behandeling hiervan door de rechter heeft deze de voorlopige voorziening afgewezen. Dit betekent dat er werkzaamheden uitgevoerd mogen worden in het kader van de afgeven ontheffing Wet natuurbescherming.

Maatregelen Tennet heeft in de loop van 2022 aangegeven dat grote bedrijven weer wel aangesloten zullen worden op het elektriciteitsnet. Om te zorgen dat de bedrijven die zich willen gaan vestigen op Everdenberg Oost een aansluiting aan kunnen vragen is eind 2022 gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor het leggen van kabels en leidingen. Het opzetten van een lokaal energienetwerk op Everdenberg Oost is hierdoor niet meer noodzakelijk.

Ontwikkeling Santrijngebied exclusief parkeergarage

Gronden voor bebouwing zijn geleverd. De woningen zijn allemaal opgeleverd in het Santrijnpark. Voor het openbaar gebied geldt, verwachte risico kan met name zijn de hogere kosten voor aanleg openbaar gebied.

Impact Voor het openbaar gebied geldt dat onder andere door bodemverontreiniging, extra werkzaamheden (bijv. tijdelijke weg voordat het Santrijnpark is ingericht) en stijgende kosten voor aanleg van openbaar gebied hoger zullen kunnen worden.

Financiële impact Daarnaast wordt vanuit omwonenden gevraagd om het ontwerp op een aantal onderdelen aan te passen. Deze aanpassingen kunnen kostenverhogend zijn.

Maatregelen Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.

Zwaaiikom

De belangrijkste risico's binnen het project Zwaaiikom zijn:

- verplaatsen handboogvereniging. De handboogvereniging is verplaatst. Hiervoor dient het bestemmingsplan nog aangepast te worden en de geldlening terugbetaald aan de gemeente.;
- verkoop woningen;
- looptijd totale project;
- voor diverse onderdelen dient nader onderzoek plaats te vinden, hetgeen afhankelijk van de bevindingen kan leiden tot andere kosten.
- De Staat is van mening dat er vanuit het verrekenbeding (naar aanleiding van de overname gronden van het Waterschap) een bedrag van ongeveer € 300.000 betaald dient te worden.

Impact

- Mogelijke planschadeclaims en verdragingsprocedures.
- Indien de handboog geen lening kan aangaan, duurt het langer voordat de gemeente het geld terugbetaald krijgt.
- Binnen het project de Laverie (vaste wal) ging de verkoop minder snel dan in eerste instantie verwacht. Naar aanleiding hiervan is het stedenbouwkundig plan per fase opnieuw bekeken of het voldoende aansluit bij de huidige vraag en zo nodig aangepast.
- De totale looptijd van het project loopt langer door, waardoor de totale kosten hoger zullen zijn.
- Er dienen extra onderzoeken plaats te vinden voor de Pfas, dit werkt vertragend en kostenverhogend.
- De kosten van het verrekenbeding worden volgens de anterieure overeenkomst voor 50% doorberekend aan de ontwikkelaars van het eiland Zwaaiikom.

Financiële impact Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.

Maatregelen Algemeen: Intensief overleg met alle betrokken partijen (onder meer ontwikkelaars, provincie, organisaties, belanghebbenden, verenigingen en bewoners). De voorziening is verhoogd, gezien feit dat de eindwaarde negatiever is geworden, doordat er enkele nieuwe onderdelen zijn opgenomen.

- De Handboog is verhuisd. Het bestemmingsplan wordt opgesteld en de Handboog heeft een aanvraag gedaan voor een lening en een borgstelling.
- De verkoop van de woningen ging goed.
- Er worden gesprekken gevoerd met het Waterschap en de Staat om alleen de kosten te betalen voor dat deel van het openbaar gebied dat wordt overgedragen aan de ontwikkelaars.

Herontwikkeling Slotjes Midden

De herontwikkeling van Slotjes Midden is in volle gang. Er wordt een deel van het bestaande woningbestand gesloopt, er worden nieuwe woningen gebouwd en het openbaar gebied wordt heringericht en gerevitaliseerd. Met de herstructurering, die in nauwe samenwerking met woningbouwcorporatie Thuisvester wordt vormgegeven, wordt de toekomstwaarde van het gebied voor de (toekomstige) bewoners veiliggesteld.

Impact

- Hogere prijzen inrichting kanaalzone door te kiezen voor invulling hiervan met projecten rondom klimaatadaptatie.
- Hogere prijzen bouwproducten door toenemende vraag en tekorten aan aanbodkant. Dit kan de planning van het bouwproces vertragen.
- Inrichten openbare ruimte is voor deelplan 7 nog niet concreet. De kostenraming hiervan is nog redelijk abstract

- door stijging van de bouwkosten is nog te bezien of het uitgevoerd kan worden binnen de kostenraming.
- Door de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis, leverproblemen materialen en personeelstekorten hebben we te maken met prijsstijgingen voor het inrichten van de openbare ruimte.

Financiële impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Regelmatig overleg en afstemming met Thuisvester en ontwikkelaar ten aanzien van de planning en de gemaakte afspraken vastleggen. • Goed inzicht in en zo nodig bijstellen van hoogte en moment van uitgaven voor herinrichting openbaar gebied. • Zoeken naar subsidiemogelijkheden, bijvoorbeeld via de provincie, om de kosten van projecten rondom klimaatadaptatie te verlagen.

Totaaloverzicht van onderkende risico's:

Het risico wordt bepaald door de risico's te kwantificeren op basis van de kans dat het risico zich voordoet. Voor de beoordeling is de onderstaande schaalindeling gehanteerd.

Kans	Omschreven als	Geschatte kans dat het risico zich werkelijk zal voordoen
Zeer klein	Zeer onwaarschijnlijk	1%
Klein	Onwaarschijnlijk	10%
Gemiddeld	Aannemelijk	50%
Groot	Waarschijnlijk	80%

In onderstaande tabel zijn de onderkende risico's zoveel mogelijk gekwantificeerd en ingedeeld per type risico.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Maximaal risico	Kans	I/S	Impact
Oekraïne crisis	500	Klein	I	50
Energiecrisis	3.000	Groot	S	2.400
Algemene uitkering	4.000	Groot	S	3.200
Jeugdzorg	1.000	Groot	S	800
Liquidatie Juzt	-	-	-	-
Verbonden partijen	525	Gemiddeld	I/S	263
Brand Moerdijk	300	Klein	I	30
MidZuid	1.000	Groot	I/S	800
Afvalverwijdering	200	Groot	S	160
Attero	-	-	-	-
Rente / treasury	650	Groot	S	520
Achtervang gewaarborgde geldleningen	276.450	Zeer klein	I	276

Garantstellingen	7.600	Klein	I	760
Starters-, blijvers- en duurzaamheidsleningen	5.530	Klein	I	553
Informatiebeveiliging & privacy	500	Gemiddeld	I	250
Conjuncturele ontwikkelingen bouwkosten	6.000	Groot	I	4.800
Omgevingswet	500	Gemiddeld	S	250
Benodigde weerstandscapaciteit exclusief grondexploitaties				15.112
Risico grondexploitaties				2.130
Totaal benodigde weerstandscapaciteit				17.242

Wanneer de risico's maal de kans berekend wordt ontstaat er een benodigd weerstandsvermogen van € 17,2 miljoen om de onderkende risico's af te dekken.

7.2.3 Confrontatie weerstandsvermogen en risico's

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandscapaciteit anderzijds. De relatie wordt weergegeven in onderstaand figuur.

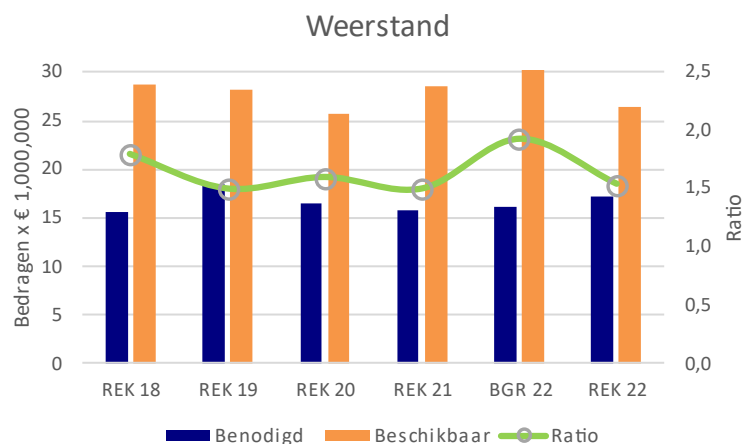
De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortkomt, zetten we af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen. Bij de vaststelling van de beleidsnota risicomangement 2020 - 2023 is vastgesteld dat deze zogenoemde ratio weerstandsvermogen minimaal 1,5 moet zijn.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Beschikbare weerstandscapaciteit	28.639	31.100	26.068
Benodigde weerstandscapaciteit	15.791	15.800	17.242
Netto weerstandsvermogen	12.848	15.300	8.826
Weerstandsratio	1,8	1,9	1,5

We kunnen concluderen dat we momenteel met dit ratio over voldoende weerstandscapaciteit beschikken. Het is echter wel zo dat er een aantal risico's benoemd zijn welke een structurele doorwerking hebben en ook is er sprake van risico welke nog niet is doorgerekend in financiële zin. Wanneer we er, indien deze risico's zich voordoen, niet in slagen deze snel genoeg door te vertalen in beleid drukken de structurele risico's langer op het weerstandsvermogen.

Het moge ook duidelijk zijn dat de keuze om geld vanuit de reserves in te zetten om te investeren in de stad op termijn leidt tot een kleinere reservepositie en dus een lagere weerstandscapaciteit.

7.2.4 Kengetallen

Onderstaande kengetallen behoren tot een set die landelijk verplicht is gesteld in het BBV. Deze set maakt het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente (zowel in ontwikkeling over de tijd, alsook - zij het beperkter - in vergelijking met andere gemeenten). In de tabel is tevens aangegeven in welke paragraaf een nadere berekening van deze kengetallen is opgenomen.

Omschrijving	Paragraaf	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote		36,20%	34,40%	24,60%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen		34,10%	36,00%	26,00%
Solvabiliteitsratio		59,60%	59,20%	61,20%
Structurele exploitatieruimte		0,11%	2,35%	3,43%
Grondexploitatie		5,40%	7,50%	5,10%
Belastingcapaciteit		94,00%	91,5%	90,9%

Aan de kengetallen zijn geen normen verbonden door de toezichthouder, maar ze hebben wel een signaleringswaarde. Deze zijn als volgt:

Omschrijving	Laag	Gemiddeld	Hoog
Netto schuldquote	<90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteit	>50%	20%-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	<20%	20%-35%	>35%
Belastingcapaciteit	<95%	95%-105%	>105%

- De **netto schuldquote** wordt berekend door het vreemd vermogen te delen door het begrotingstotaal. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een schuld lager is dan het begrotingstotaal (<100%) dit als 'normaal' kan worden beschouwd en boven de 100% is voorzichtigheid geboden.
- De **solvabiliteitsratio** wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Dit geeft de mate aan waarmee het bezit van de gemeente is gefinancierd met eigen vermogen. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een solvabiliteitsratio tussen 20 en 50% ligt wordt dit als normaal beschouwd. Bij een ratio onder de 20% is voorzichtigheid geboden.
- De **structurele exploitatieruimte** is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met inachtneming de dotaties aan de reserves. Dit kengetal geeft aan hoeveel structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Dit kengetal dient idealiter groter van 0% te zijn.
- Het percentage **grondexploitatie** geeft informatie over de boekwaarde van de GREX in verhouding tot de totale gemeentelijke inkomsten. Er is geen norm voor de hoogte van deze ratio. Hoe lager de ratio hoe minder de relevantie van negatieve waardeontwikkeling van de GREX voor de begroting en daarmee een lager risico voor de gemeente.
- De **belastingcapaciteit** geeft de gemiddelde lasten uit hoofde van de onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing weer ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hier is geen norm voor. Een ratio hoger dan 100% betekent dat de lasten hoger zijn dan landelijk gemiddeld.

De financiële kengetallen met betrekking tot de schuldquote en de solvabiliteit liggen binnen de norm van het GTK. De komende jaren zal er, vanwege de geplande investeringen, meer vreemd vermogen aangetrokken moeten worden. Hierdoor zie je wel een verslechtering (stijging van de netto schuldquote en daling van de solvabiliteit) van deze kengetallen optreden.

De beoordeling van de structurele exploitatieruimte heeft vooral waarde in meerjarig perspectief. Hier is nadat dit kengetal enkele jaren een negatief was, nu (ook in meerjarenperspectief) een positief percentage zichtbaar. Voorzichtigheid hier blijft echter geboden.

Het kengetal grondexploitatie kent in meerjarenperspectief een dalende trend. Dit is een positieve ontwikkeling, omdat dit betekent dat de totale boekwaarde van de grondexploitatie verder afneemt, waardoor de risico's voor de gemeente lager worden. Nieuwe grondexploitaties zullen echter weer voor een stijgende lijn gaan zorgen.

Op basis van de huidige cijfers kan geconcludeerd worden dat de gemeente Oosterhout een robuuste financiële positie heeft. Echter kengetallen kunnen vooral in onderlinge samenhang waardevolle informatie geven. Van belang is om te kijken naar de ontwikkelingen van deze kengetallen onderling en over de jaren heen.

7.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Deze paragraaf gaat in op de onderhoudstoestand en de kosten van groen, wegen, riolering, gebouwen, kunstwerken, etc. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom van belang voor een juist inzicht in de financiële consequenties ervan. De hieronder genoemde bedragen zijn de in de exploitatie opgenomen bedragen exclusief investeringen.

7.3.1 Groen

De doelstelling is zorgen voor een aantrekkelijke en overzichtelijke, groene leefomgeving en het bieden van recreatieve gebruiksmogelijkheden.

Beleidskader

Het beleidskader voor het onderhoud groen is opgenomen in de onderstaande documenten.

Beleidsnota	
Kwaliteitsimpuls Openbare Ruimte	
Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte	
Groenbeheerplan c.q. groenbeheersysteem	
Groenstructuurplan	
Ecologische visies GroenBlauw en GroenGoud	
Landschapsbeleidsplan	
Richtlijn Bomencompensatie	
Prioriteit voor de Renovatie van de Inrichting van de Openbare ruimte in de directe woonomgeving (PRIO)	
Rapport "Bezuinigingsmogelijkheden door verlaging onderhoudsniveau"	
Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026	
Nota 'beheer kruidachtige beplanting' (raadsbesluit januari 2021).	

Financien

De financiële consequenties van het beleidskader bestaan zijn opgenomen in de begroting. De nieuwe werkwijze van het maaien van bermen en kruidenrijke terreinen is financieel verwerkt door het ophogen van de investeringsplafond beleidsterrein Openbare Ruimte met € 100.000 en het onderhoudsbudget met € 121.000. Het vastgestelde beleid "beheer kruidachtige beplanting" is hiermee verankerd.

In de begroting was € 2.497.000 opgenomen voor onderhoud. Dat budget is in 2022 opgehoogd met € 121.000 om de ambitie te realiseren tot het leveren een bijdrage aan de verbetering van de biodiversiteit. Het budget is daardoor opgehoogd naar € 2.620.000. In loop van 2022 is het onderhoudsbestek groen/wegen geactualiseerd en verdeeld volgens de huidige inzet. Dit heeft geleid tot een bijstelling van het budget naar € 2.420.000. De werkelijke kosten waren € 2.424.000.

Stand van zaken

Het onderhoud van nieuwe groenvoorzieningen is ondergebracht bij een aannemer en valt buiten het reguliere groenonderhoud zoals dat door MID Zuid voor ons wordt verzorgd. De slagingskans van de nieuwe aanplant is daardoor merkbaar toegenomen. In bijzondere kwetsbare gevallen wordt ook onderhoud in het tweede jaar na aanleg door deze aannemer verzorgd. Vanwege de sterk toegenomen kosten was de betreffende aannemer niet geïnteresseerd in verlenging tegen onveranderde vergoeding. Het werk is mede daarom opnieuw aanbesteed.

In het buitengebied was oorspronkelijk voorzien een aanzienlijk aantal bermen te klepelen, maar met de extra financiële ruimte die de gemeenteraad heeft geboden, zijn ook daar vrijwel alle bermen gemaaid en geruimd. De resultaten zijn overwegend positief. Het aantal en de aard van klachten zijn niet noemenswaardig veranderd.

Bij de kwaliteitsverbetering landschap Everdenberg, zonnepark Dorst en het ontwerp voor de EVZ langs de Contreie speelden vraagstukken met betrekking tot de inzet van ecologie. De ecologen van de gemeente Breda hebben ons hierin geadviseerd. De vraagstukken waren niet zo complex dat een beroep moest worden gedaan op externe adviseurs. De lasten voor de inzet van ecologie die direct zijn gerelateerd aan projecten, zijn verantwoord op die betreffende projectbudgetten.

Kengetallen

Omschrijving	2021	2022	2023
Binnen de kom			
Beplanting	117 ha	117 ha	-
Gras	204 ha	204 ha	-
Buiten de kom			
Beplanting	122 ha	122 ha	-
Gras	71 ha	71 ha	-
Cultuurlijke beplanting	-	-	297.344 m ²
Natuurlijke beplanting	-	-	803.648 m ²
Hagen	-	-	74.873 m ²
Gazon (met bollen)	-	-	735.982 m ²
Bermen en natuurlijke gras	-	-	1.889.131 m ²
Dierenweide	-	-	10.916 m ²
Hondenuitlaatplaats	-	-	29.066 m ²
Bomen	30.700	30.700	32.676

7.3.2 Wegen

Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van wegen, paden en pleinen voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.

Beleidskader

Het beleidskader voor het onderhoud wegen is opgenomen in de onderstaande documenten.

Beleidsnota	
Beheerplan Wegen	
Gladheidbestrijdingsplan	
Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte	
Prioriteit voor de Renovatie van de Inrichting van de Openbare ruimte in de directe woonomgeving (PRIO)	
Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026	

Financiën

Uit het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) blijkt dat het beschikbaar en benodigd budget niet in evenwicht is.

In de begroting was € 1.593.000 opgenomen voor onderhoud. In loop van 2022 is het onderhoudsbestek groen/wegen geactualiseerd en verdeeld volgens de huidige inzet. Dit heeft geleid tot een bijstelling van het budget naar € 1.793.000. De werkelijke kosten waren € 1.619.000. De onderuitputting van het onderhoudsbudget is grotendeels veroorzaakt door lagere kosten voor machinale straatreiniging en de vertraging van project Keizersdam door bewonersparticipatie.

Stand van zaken

In 2021 is de gemeente Oosterhout gestart met het proces om te komen tot een Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK), de bouwsteen voor het Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving. Dit IMBK beschrijft de bestuurlijke ambities en toekomstige opgaven voor het beheer van de openbare ruimte. Bestuurlijke ambities en maatschappelijke thema's als bruisende binnenstad, klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit, sociale wijkgerichte leefomgeving en woningbouwstrategie worden vertaald naar concrete beheeropgaven. Dit IMBK legt de verbinding tussen het reguliere beheer van de assets in de openbare ruimte en de strategische opgaven en ambities. In juli 2022 is de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van het IMBK en in november 2022 was een debatbijeenkomst van de gemeenteraad over het IMBK. Het IMBK wordt ter vaststelling aangeboden in de raad van april 2023. Met het IMBK hebben we meer grip en sturing op het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

In het bestek voor de bestrijding van onkruid op verhardingen zijn een aanpassing doorgevoerd. Zo is onder andere de onderhoudsfrequentie verhoogd. Daarmee is een verbetering van het beeld ontstaan, waarbij

aanvullende maatregelen bij langzaam-verkeersroutes vooralsnog niet zijn ingezet. De meerkosten van het borstelen zijn verwerkt in de totaalbegroting van het bestek onderhoud openbaar groen. MidZuid verzorgt de uitvoering van deze onderhoudswerken.

Kengetallen

Omschrijving	2021	2022	2023
Verharde rijbanen	361 km	361 km	361 km
Fietspaden	104 km	104 km	104 km
Andere verharde oppervlakken zoals pleinen, bus havens, voetpaden et cetera	394.841 m ²	394.841 m ²	394.841 m ²

7.3.3 Riolering

De gemeente Oosterhout streeft een duurzame, doelmatige en toekomstgerichte invulling van de rioleringszorg na, waarin bescherming van de volksgezondheid, behoud van droge voeten en goede kwaliteit van grond- en oppervlaktewater gewaarborgd

zijn.

Beleidskader

In oktober 2016 is het water- en rioleringsplan 2017-2021 (WRP) vastgesteld. Daarin is de ambitie vastgesteld waarmee de wettelijke gemeentelijke zorgplichten wordt ingevuld. Betrof het voorheen slechts de zorg voor afvalwater (afvalwaterzorgplicht), tegenwoordig dient de gemeente, vanwege de verbrede watertaken, tevens zorg te dragen voor afvloeiend hemelwater (hemelwaterzorgplicht) en grondwater (grondwaterzorgplicht). In het WRP wordt per waterstroom aandacht gegeven aan thema's als techniek, overlast, veiligheid en imago. Een toekomstgerichte aanpak bij de verwerking van regenwater blijft de belangrijkste ambitie binnen dit WRP. In verband met de invoering van de Omgevingswet is de termijn van het water en rioleringsplan 2017-2021 door de raad in oktober 2021 verlengd tot en met eind 2023. In het jaar 2023 wordt een nieuw water en rioleringsplan aan de raad voorgelegd waarin de uitkomsten van de lokale klimaatadaptiestrategie zijn verwerkt.

Financiën

Het verlengde WRP is financieel vertaald (geactualiseerd) naar de budgetten 2022 en 2023. In de begroting was € 522.000 opgenomen voor onderhoud. De werkelijke kosten bedroegen € 592.900.

Stand van zaken

In 2022 is het niet gelukt om de vacatureruimte bij discipline riolering in te vullen. Dat is een knelpunt geworden op het gebied van pompen en gemalen. Noodzakelijke inspecties aan de pompen en gemalen zijn uitbesteed. Uit die inspecties waren noodzakelijke vervangingen gebleken. Door

prijstijgingen - veroorzaakt door schaarste van grondstoffen (tekort aan chips, metaal en kunststoffen) - is het onderhoudsbudget overschreden.

Kengetallen

Omschrijving	2021	2022	2023
Vrijvervalriolering			
Gemengde riolering	206 km	206 km	206 km
Vuilwaterriool	59 km	59 km	59 km
Regenwaterriool	93 km	93 km	93 km
Infiltratieriool	9 km	9 km	9 km
Vuilwater overstorten naar oppervlaktewater	19	19	19
Regenwater overstorten naar oppervlaktewater	71	71	71
Bergbezinkbassins	6	6	6
Bergingsbak	-	-	1
Mechanische riolering			
Drukrioleringspompen	223	223	223
Gemalen vuilwater	-	-	32
Gemalen hemelwater	-	-	26
Drukriolering	53 km	53 km	53 km
Persleiding	22 km	22 km	20 km
Overige voorzieningen			
Hydraulische schuiven	-	-	3
Straat- en trottoirkolken - kolkenzuiger	-	-	20.674
Straat- en trottoirkolken - handmatig	-	-	1.274

7.3.4 Water

Gemeente Oosterhout beschouwt oppervlaktewater als belangrijke pijler om de klimaatsverandering te kunnen ondergaan. Het waarborgen van een goede afwatering en doorstroming en het handhaven van een minimum waterkwaliteit is van groot belang.

Daarnaast is water een drager van de kwaliteit van de openbare ruimte omdat water bijdraagt aan de identiteit en sfeer van parken, straten en wijken. Samen met de waterpartners wordt gewerkt aan schoon en veilig oppervlaktewater met genoeg bergend vermogen voor de toenemende regenval.

Beleidskader

Water(management) heeft op de verschillende bestuursniveaus de laatste jaren steeds meer aandacht gekregen. Het taakveld is op alle niveaus nog volop in ontwikkeling. De gemeente Oosterhout benadert het watersysteem en de waterketen vanuit Europese en nationale wet- en regelgeving steeds meer integraal.

Gemeente Oosterhout beschikt over een water- en rioleringsplan 2017-2021 (WRP) waarin de gemeentelijke wettelijke zorgplichten zijn uitgewerkt.

Oppervlaktewater is hieraan toegevoegd omdat dit een belangrijke rol speelt in de gehele waterhuishouding. In het WRP is de wijze waarop de gemeente Oosterhout met water om zou willen gaan aangegeven. Hierin speelt ook "waterkwaliteit" een belangrijke rol. Door de bezuinigingsopgave is de ambitie van de afvalwaterzorgplicht en het beheer van oppervlaktewater bijgesteld naar de minimale variant waarin de wettelijke verplichtingen grotendeels leidend zijn.

Binnen de gemeentegrenzen van Oosterhout liggen twee grondwaterwinningen ten behoeve van de drinkwaterproductie. Hier omheen zijn grondwater-beschermingsgebieden aangewezen waarvoor regels zijn vastgelegd in de Interim Omgevingsverordening (IOV).

Ten aanzien van de klimaatverandering en de daaraan gekoppelde Deltawet zijn de eerste denkrichtingen geformuleerd om klimaatadaptatie vorm te geven. Water speelt een belangrijke rol bij de bestrijding van droogte, hittestress en regenwateroverlast en overstroming.

Financiën

Het verlengde WRP is financieel vertaald (geactualiseerd) naar de budgetten 2022 en 2023. In de begroting was € 222.000 opgenomen voor onderhoud. De werkelijke kosten bedroegen € 190.000

Stand van zaken

In 2022 zijn de watergangen onderhouden conform planning en nieuw beleid "beheer kruidachtige beplanting".

Kengetallen

Omschrijving	2021	2022	2023
Watergangen stedelijk gebied	22 km	22 km	22 km
Watergangen buitengebied	53 km	53 km	53 km
Waterlopen (niet watervoerend) in gemeentelijk beheer	76,5 ha	76,5 ha	77,5 ha
Waterlopen in beheer Waterschap	83,3 ha	83,3 ha	83,3 ha
Waterlopen (watervoerend) in gemeentelijke beheer	7,8 km	7,8 km	7,8 km

7.3.5 Speelvoorzieningen

Buitenspelen is goed voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Maar een voldoende en aantrekkelijke speelruimte draagt ook bij aan de positieve beleving en leefbaarheid van een wijk en de sociale integratie van haar bewoners. Hiermee krijgen sport- en speelplekken ook een belangrijke ontmoetingsfunctie. Hoe beter deze ontmoetingsfunctie wordt gefaciliteerd en gestimuleerd, hoe beter de sport- en speelplekken worden gebruikt. Het beheer en onderhoud aan deze ontmoetingsplekken draagt hieraan bij.

Beleidskader

In september 2016 is de beleidsnota Buiten spelen in Oosterhout, actualisatie 2016 vastgesteld. Gestreefd wordt overal in de stad een voldoende gevarieerd en gespreid aanbod in stand te houden. Daarnaast worden verbeteringen en kwaliteitsimpulsen doorgevoerd.

Financiën

De budgetten die gekoppeld zijn aan de beleidsnota komen meer onder druk te staan doordat de burgers minder behoefte hebben aan informele speelplekken zoals die zijn vastgelegd in de beleidsnota.

In de begroting was € 192.623 opgenomen voor onderhoud. De werkelijke kosten bedroegen € 153.500

Kengetallen

Omschrijving	2021	2022	2023
Speel- en sportplekken	139	140	142
Speeltoestellen	-	502	502
Spel - en speelaanleiding objecten	-	82	82
Sporttoestellen	-	138	138
Ballenvangers	-	22	22
Ondergronden	-	32.867	32.867m2

7.3.6 Openbare verlichting

Openbare verlichting heeft als belangrijkste doel het openbare leven bij duisternis zo goed mogelijk te laten functioneren. Het moet bijdragen aan de algehele veiligheid, verkeersveiligheid, sociale veiligheid en de leefbaarheid. Daarnaast kan openbare verlichting sfeer verhogend werken door het bijzondere karakter van een gebouw of plek te benadrukken.

Beleidskader

Het beleidskader voor het onderhoud van verkeerstechnische installaties is opgenomen in de onderstaande documenten.

Beleidsnota	
NPR13201-A1 Openbare verlichting- Kwaliteitscriteria (opgesteld door Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde)	
Beleidsplan Veilige Elektrotechnische Bedrijfsvoering gemeente Oosterhout	
Doelstellingen van het SER- energieakkoord van 2013 om tot een besparing van energie te komen van 50% in 2030 ten opzichte van 2013.	
Beleidsplan Openbare Verlichting 2023-2026 (vastgesteld door het college in oktober 2022).	

Financiën

De budgetten zijn een financiële uitwerking van het beleidsplan Openbare Verlichting. In de begroting was € 291.276 opgenomen voor onderhoud, inclusief het verhaal van schade bij verzekeringsmaatschappijen. De werkelijk kosten bedroegen € 284.600.

Stand van zaken

In oktober 2022 heeft het college het beleidsplan van de openbare verlichting 2023-2026 vastgesteld. Dit plan heeft twee doelen. Het primaire doel is het leggen van een bestuurlijke, beheersmatige en financiële basis voor de zorg voor de openbare verlichting voor de komende vier jaren met een doorkijk naar de daaropvolgende jaren. Het secundaire doel is invulling geven aan de taakstelling uit het Energieakkoord dat in 2013 is vastgesteld door ruim veertig organisaties, waaronder Rijksoverheid, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Onderhoud en vervanging heeft in 2022 plaatsgevonden volgens het beleidsplan.

Kengetallen

Omschrijving	2021	2022	2023
Masten	12.700	13.057	13.500

7.3.7 Verkeerstechnische installaties

Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van verkeerstechnische installaties voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.

Beleidskader

Het beleidskader voor het onderhoud van verkeerstechnische installaties is opgenomen in de onderstaande documenten.

Beleidsnota	
Mobiliteitsvisie "Oosterhout Vooruit" Sturingsstrategie Oosterhout	
Kwaliteitsslag openbaar vervoer (Provinciaal beleid)	
Parkeerverordening en bijbehorende aanwijzingsbesluiten 2021	

Financiën

Voor de ontwikkeling van het industrieterrein Vijf Eiken en woningbouwplannen Oosterheide zijn verkeers- en parkeeronderzoeken uitgevoerd die gefinancierd zijn uit de onderhoudsbudgetten verkeer. In de begroting was € 282.000 opgenomen voor onderhoud. De werkelijke kosten bedroegen € 249.000.

Stand van zaken

In 2022 zijn twee verkeersregelinstanties (Ridderstraat-Slotlaan) en (Van Oldeneellaan - Hertogenlaan) vervangen door intelligente VRI's en deze zijn gekoppeld aan het beheersysteem.

Kengetallen

Omschrijving	2021	2022	2023
Parkeerautomaten n de openbare ruimte	47	33	33
Parkeerautomaten op voorraad	3	3	3
Verkeersregelinstanties in eigendom en beheer van de gemeente	24	21	21
Verkeersregelinstanties in beheer van de provincie waaraan de gemeente een financiële bijdrage levert voor verbruiks- en onderhoudskosten	3	4	3
Geregelde oversteekplaatsen (GOP) waarvan 1 in beheer is bij de provincie	5	5	5
Dynamische markering bij fietsoversteken	2	2	2
Dynamische markering bij rotonde	1	1	1
Dynamische Route Informatie Displays (DRIS) bij de bushaltes	14	14	14
Dynamische Route Informatie Displays ten behoeve van routewijzing als de sluisen open staan	3	3	3
Dynamisch parkeerverwijssysteem	1	1	1
Camera's voor kentekenregistratie	-	9	9

7.3.8 Civieltechnische kunstwerken

Doel Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van civieltechnische kunstwerken voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.

Beleidskader

De openbare ruimte van Oosterhout moet voldoen aan beeldkwaliteit B. Deze ambitie geldt ook voor het verzorgend onderhoud aan civieltechnische kunstwerken.

Financiën

Onderhoud wordt uitgevoerd aan de hand van inspecties. In de begroting was € 73.500 opgenomen voor onderhoud. De werkelijke kosten bedroegen € 23.500.

Stand van zaken

Uit de tunnelinspectie in het voorjaar van 2022 is gebleken dat reparatie en schilderonderhoud moest worden gepleegd aan de Tunnel Slotlaan. Door de drukte en hoge prijzen op de markt is pas eind 2022 de offerte ontvangen en konden de werkzaamheden niet meer worden ingepland voor 2022. De werkzaamheden zijn verschoven naar 2023 en passen naast het geplande onderhoud niet binnen het onderhoudsbudget van 2023. Het restant van het exploitatiebudget wordt als resultaatbestemming opgenomen.

Kengetallen

Omschrijving	2021	2022	2023
Tunnels	3	3	3
Kleine bruggen	39	39	39
Bruggen	8	8	8
Viaducten	2	2	2
Geluidschermen	3	3	3

7.3.9 Gebouwen

Het beheren en onderhouden van accommodaties gemeentelijk vastgoed. Het hier genoemde areaal en de onderhoudsbegroting hebben betrekking op de panden die onder de centrale budgetten vallen. Dit betreft zo'n 200 objecten met een verzekerde waarde van € 300 miljoen. De gebouwen van buitensport, grondexploitatie, onderwijs en asielwoningen zijn separaat begroot op betreffende programma's, zo'n 112 objecten.

Beleidskader

Sinds 2010 wordt gewerkt volgens het plan van aanpak "Vastgoed ge(re)organiseerd". Het beleidskader is uitgewerkt in een stappenplan. Onder regie van de stuurgroep is met de invulling van het stappenplan begonnen. Onder het gemeentelijk vastgoed vallen de gebouwen voor de eigen dienst, kunst- en cultuur, monumenten, binnen- en buitensport, zwembaden en kunstwerken.

Financiën

De gebouwen zijn zowel op bouwkundig als installatietechnisch gebied onderhouden op basis van meerjaren onderhoudsplanningen. Hieronder vallen ook vervangingen en renovatie van gebouwonderdelen en/of installatiecomponenten. Duurzaamheid was een speerpunt in 2022. In de begroting was € 843.000 opgenomen voor onderhoud. De werkelijke kosten bedroegen € 865.000.

Stand van zaken

Tot juni 2022 zijn op acht verschillende locaties in de gemeente Oosterhout werkzaamheden uitgevoerd om deze panden om te bouwen tot opvanglocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne. Door inspanningen van de gemeentelijke organisaties zijn kookfaciliteiten, sanitaire voorzieningen, gedeelde kamers en kamers voor gezinnen gecreëerd en ingericht. In 2022 is blok E en vervolgens een gedeelte van blok D van het gemeentehuis omgebouwd en gereed gemaakt voor opvang van vluchtelingen. Ook bij Lievenshove zijn verbouwingslasten gemaakt voor de opvang van vluchtelingen.

Een ander speerpunt in 2022 was het opstellen van het Huisvestingsplan Onderwijs 2022-2042.

7.4 FINANCIERING

De uitgaven en de inkomsten van de gemeente lopen niet in synchronie in de tijd. De gemeente leent soms geld om tijdig betalingen te kunnen verrichten en soms heeft ze (tijdelijk) overtollige liquide middelen.

De treasury functie voert de taken financiering, cashmanagement en renterisicobeheer uit. Het doel is de organisatie te voorzien in vreemd vermogen tegen zo laag mogelijke kosten en te beschermen tegen ongewenste financiële risico's. De Gemeente Oosterhout maakt maximaal gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid financieringsmiddelen met een korte looptijd aan te trekken. Het rentetarief op kortlopende leningen (geldmarkt) is normaal veel lager dan bij langlopende leningen (kapitaalmarkt). Daarbij worden de wettelijke kaders voor renterisico beheer (kasgeldlimiet en renterisico norm) in acht genomen.

Omslagrente

De gemeente Oosterhout hanteert een systeem van centrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Alle rentelasten en rentebaten worden verzameld en daarna toegekend aan de gemeentelijke producten op basis van een zogenoemde omslagrente. In de begroting 2022 is gerekend met een omslagrente van 0,7%. Alle geldstromen van de gemeente lopen via de centrale treasuryfunctie. Deze werkwijze zorgt ervoor dat de gemeentelijke rentelasten zo laag mogelijk blijven.

Rentebeeld 2022

Bij aanvang van 2022 was er nog sprake van zeer lage rentestanden, met negatieve rentepercentages voor leningen met een periode tot circa 5 jaar. Gedurende het jaar zijn de rentepercentages echter fors gestegen. Afhankelijk van de looptijd van de lening bedraagt de stijging van de rente tussen de 2,5% en 3%.

Looptijd	01-01-'21	01-01-'22	31-12-'22
één maand	-/- 0,50%	-/- 0,50%	1,90%
drie maanden	-/- 0,50%	-/- 0,50%	2,10%
zes maanden	-/- 0,50%	-/- 0,50%	2,70%
vijf jaar	-/- 0,20%	-/- 0,10%	3,20%
tien jaar	0,00%	0,20%	3,30%
vijftien jaar	0,10%	0,40%	3,30%

Rentetoerekening

In de paragraaf financiering (treasury) dient inzicht gegeven te worden in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Door onderstaand schema in de begroting op te nemen wordt invulling gegeven aan dit inzicht.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
a. Externe rentelasten over de korte en lange financiering	920	684	605
b. Externe rentebaten	-414	-208	-251
Totaal door te rekenen externe rente	506	476	355
c. Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-87	-32	-50
Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	-	-	-
Saldo door te rekenen rente	419	444	305
d.1 Rente over eigen vermogen	1.836	1.025	1.116
d.2 Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-	-	-
De aan taakvelden toe te rekenen rente	2.255	1.469	1.421
e. Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-2.498	-1.569	-1.478
Resultaat	-243	-100	-57
Rekenrente	1,06%	0,70%	0,65%

Financieringsrisico's

Bij het risicobeheer op de gemeentelijke financiering wordt onderscheid gemaakt in kortlopende financiering en langlopende financiering. Kortlopende financiering (ook wel vlottende schuld genoemd) heeft betrekking op leningen met een looptijd korter dan één jaar. Leningen met een looptijd van langer dan één jaar vallen onder de langlopende financiering.

Renterisico's op korte financiering (kasgeldlimiet)

Het renterisico op kortlopende financiering wordt beperkt door de kasgeldlimiet. De totale omvang van de kortlopende schuld mag maximaal 8,5% van het begrotingstotaal bedragen. De kasgeldlimiet voor Oosterhout bedroeg voor 2022 € 13,9 miljoen (8,5% van € 163,9 miljoen miljoen). Gemiddeld per kwartaal mag de gemeente geen grotere kortlopende schuld hebben dan deze kasgeldlimiet.

Artikel 4.2. van de wet Fido schrijft voor dat bij het derde achtereenvolgende kwartaal overschrijding van de kasgeldlimiet de toezichthouder op de hoogte wordt gesteld. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende financiering. In onderstaand overzicht wordt de stand van de korte schuld weergegeven ten opzichte van de kasgeldlimiet.

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
1 Vlottende schuld	3,3	-	-	-
2 Vlottende middelen	3,2	11,7	18,9	10,4
3 Netto vlottende schuld (1 -/ - 2)	0,1	-11,7	-18,9	-10,4
4 Kasgeldlimiet	13,9	13,9	13,9	13,9
5 Onder- of overschrijding	-/ - 13,8	-25,6	-32,8	-24,3

Renterisico's op lange financiering (renterisiconorm)

De maximale toegestane omvang van langlopende financiering is gekoppeld aan de renterisiconorm. De renterisiconorm geeft het maximale geleende bedrag aan dat per jaar onderhevig mag zijn aan rentewijzigingen. De renterisiconorm bevordert de spreiding van de afloop van aangegane leningen en daarmee de renterisico's over de jaren. De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal. Voor 2022 bedroeg de renterisiconorm voor Oosterhout € 32,8 miljoen.

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
1 Begrotingstotaal	164,1	163,9	163,9
2 Percentage	20%	20%	20%
3 Renterisiconorm (1 x 2 /100)	32,8	32,8	32,8
4 Renteherziening	-	-	-
5 Aflossing	12,0	8,0	8,3
6 Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (4+5)	12,0	8,0	8,3
7 Ruimte onder de renterisiconorm (3 -/ - 6)	20,8	24,8	24,5

Lening portefeuille

Onderstaand overzicht laat het verloop zien van de aangetrokken lange financieringen en de daarbij behorende rentelast per eind jaar.

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Saldo 1 januari	70,6	73,6	73,6
Aflossing	-12,0	-8,0	-8,3
Nieuwe leningen	15,0	15,0	-
Saldo 31 december	73,6	80,6	65,3

De lening portefeuille is in 2022 wederom gedaald. De verwachting is wel dat deze het komend jaar en de jaren daarna fors zal stijgen. Dit vanwege een groot aantal grote investeringen die gepland staat voor komende jaren. Om deze investeringen te kunnen realiseren zullen er nieuwe langlopende leningen afgesloten moeten worden, tevens dienen de te betalen aflossingsbedragen te worden geherfinancierd.

Verantwoord schuldenniveau

Om te sturen op een verantwoord schuldenniveau kan het kengetal schuld-ratio gehanteerd worden. Dit kengetal geeft de netto schuld weer als aandeel van de exploitatie. Bij het bepalen van de exploitatie zijn de baten exclusief de inzet van reserves het uitgangspunt. Een schuld-ratio kleiner dan 100% is wenselijk.

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Vaste schulden	73,7	102,2	65,4
Vlottende schulden	14,7	22	12,4
Overlopende passiva	13,3	11,5	22
A Passiva	101,7	135,7	99,8
Financiële vaste activa	9,3	17,4	14
Kortlopende uitzettingen	14,9	12,0	11,5
Liquide middelen	1,7	0,5	2,3
Overlopende activa	17,2	10	23,8
B Activa exclusief kapitaalverstrekkingen	43,2	39,9	51,6
Kapitaalverstrekkingen	2,5	2,5	2,6
C Activa	45,7	42,4	54,2
D Saldo baten	164,1	164,1	185,5
Netto schuldquote (A -/ - C) / D x 100%	32,4%	56,9%	24,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen (A -/ - B) / D * 100%	34,1%	58,4%	26,0%

Solvabiliteitsratio

Een ander verplicht kengetal betreft de solvabiliteitsratio. Dit kengetal geeft de mate aan waarin het bezit van de gemeente gefinancierd is met eigen vermogen. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven wanneer deze ratio hoger is dan 30% dit als voldoende kan worden bestempeld. Lager dan 20% is onvoldoende. De gemeente Oosterhout scoort voldoende op dit vlak.

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A Eigen vermogen	162.557	154.975	172.787
B Passiva (balanstotaal)	272.791	272.833	281.033
C Solvabiliteitsratio A / B x 100%	59,6%	56,8%	61,5%

Kredietrisico's

De gemeente heeft in het verleden leningen en garanties aan derden verstrekt.

Verstrekte leningen

Het saldo aan verstrekte leningen bestaat uit nog één enkele lening verstrekt aan woningbouwcorporatie Thuisvester. Het saldo van deze lening is in 2022 afgenomen met de jaarlijks door Thuisvester te betalen aflossing.

De overige langlopende leningen zijn leningen verstrekt via Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn), dit betreft onder andere Duurzaamheidsleningen en startersleningen. Doordat in 2022 een groot aantal nieuwe starters- en duurzaamheidsleningen zijn aangevraagd en toegekend is het saldo van deze leningen met ruim € 2 miljoen gestegen.

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Woningbouwcorporaties	5.600	5.400	5.400
Overige langlopende leningen	3.623	4.000	6.019
1/3 regeling	-	-	-
Overig	20	20	-
Totaal	9.243	9.420	11.419

Gegarandeerde leningen

De gemeente heeft in het verleden - onder voorwaarden - geldleningen gegarandeerd van derden, met name voor woningbouw door corporaties of het kopen van woningen door particulieren. De leningen van woningcorporaties worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De leningen van particulieren worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Samen met het Rijk en andere gemeenten zit Oosterhout in de zogenoemde achtervang. Dit betekent dat de gemeente pas wordt aangesproken als de genoemde waarborgfondsen hun verplichtingen niet kunnen nakomen. In de praktijk is dit nog niet voorgekomen. Een overzicht van de gewaarborgde geldleningen is opgenomen in de toelichting op de balans.

Schatkistbankieren

Tijdelijke overschoten aan liquide middelen worden verplicht gestort op een rekening bij de Nederlandse schatkist. Het positieve saldo zal gebruikt gaan worden voor het opvangen van schommelingen in liquiditeit behoefte en het voldoen van lopende aflossingsverplichtingen op onze lening portefeuille.

7.5 EMU-SALDO

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de totale overheid; de Rijksoverheid, provincies, gemeenten, waterschappen en de sociale fondsen. In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken.

De begroting van gemeenten is opgesteld conform een stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente. Het verschil tussen het exploitatiesaldo en het EMU-saldo is bijvoorbeeld dat in het EMU-saldo de investeringsbedragen zijn opgenomen en geen afschrijvingen.

Daardoor kan het voorkomen dat de gemeente bij een sluitende begroting toch een negatief EMU-saldo kan hebben.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

De onderstaande tabel geeft aan op welke wijze vanuit het exploitatieresultaat het EMU-saldo wordt berekend.

Bedragen x € 1.000.000

	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Resultaat na mutaties in reserves	-11.536	-633	-6.314
- (Per saldo) onttrekkingen aan reserves	3.443	-4.936	3.147
Resultaat voor mutaties in reserves	-8.093	-5.569	-10.045
- Onttrekkingen aan voorzieningen	256	1.855	1.278
+ Toevoegingen aan voorzieningen	1.251	0	2.025
+ Afschrijvingen op activa	13.250	14.947	13.809
- Investeringsplafond	13.783	10.648	8.784
- Investeringsplafond	1.156	4.084	4.742
+ Bijdragen Rijk, provincie, EU t.b.v. investeringen	97	0	345
+ Opbrengsten uit desinvesteringen in activa	0	0	0
- Boekwinst op desinvesteringen in activa	0	0	0
- Aankoop gronden, bouw- en woonrijp maken e.d.	716	3.220	0
+ Opbrengsten uit verkopen	5.200	6.463	908
- Boekwinst op grondverkoop	250	-600	-100
- Betalingen GREX ten laste van voorzieningen	0	0	425
- Betalingen GREX direct ten laste van reserves	0	0	500
Berekend EMU-saldo	-4.456	-3.366	-4.856

Hieruit volgt voor de jaarrekening 2022 een EMU-tekort van zo'n € 4,8 miljoen. In de (bijgestelde) begroting 2022 werd een tekort verwacht. In meerjarig perspectief wordt ook een structureel EMU-tekort verwacht. Dit

meerjarige tekort wordt vooral veroorzaakt door de geplande investeringen op het gebied van mobiliteit, onderwijshuisvesting en het nieuwe stadhuis. Hoe dit tekort te interpreteren:

De bedoeling is dat het gezamenlijke tekort van de gemeenten onder het plafond voor het EMU-tekort blijft. Iedere gemeente heeft een individuele EMU-referentiewaarde, die is afgeleid van dat plafond. Voor de gemeente Oosterhout is deze referentiewaarde in 2022 € 6.119.000. De gemeente Oosterhout blijft in 2022 dus onder de individuele EMU-referentiewaarde. Het advies luidt echter: kijk niet naar de individuele EMU-referentiewaarde van de gemeente. Het ene jaar kan het EMU-saldo van een gemeente een tekort vertonen en het andere jaar een overschot. Dit komt door de schommelingen in de hoogte van de investeringen en het aan- en verkopen van bouwgronden. Alle plussen en minnen van gemeenten opgeteld geeft normaal geen probleem met het EMU-tekort. Pas als nationaal blijkt dat gemeenten het plafond van het EMU-tekort gaan overschrijden, kan van gemeenten worden gevraagd het individuele EMU-tekort van de lopende begroting te verminderen.

Geprognosticeerde balans 2023-2026

Het BBV vereist ook dat er met een geprognosticeerde meerjarige balans van het betreffende begrotingsjaren wordt gegeven. Deze is hieronder weergegeven. De weergegeven balansen betreffen prognoses op basis van de bij het opstellen van de begroting 2023 bekende omstandigheden en uitgangspunten.

Bedragen x € 1.000

ACTIVA	31-12- '21	31-12- '22	31-12- '23	31-12- '24	31-12- '25	31-12- '26
Vaste activa	229.442	233.879	241.278	285.718	298.354	318.998
Voorraden	9.474	9.522	16.500	18.000	19.000	21.000
Uitzettingen	14.940	11.538	13.500	13.500	13.500	13.500
Liquide middelen	1.707	2.302	1.000	1.000	1.000	1.000
Overlopende activa	17.228	23.879	15.500	15.500	15.500	15.500
Vlottende activa	43.349	47.241	46.500	48.000	49.000	51.000
Totaal activa	272.791	281.186	287.778	333.718	347.354	369.998

Bedragen x € 1.000

PASSIVA	31-12- '21	31-12- '22	31-12- '23	31-12- '24	31-12- '25	31-12- '26
Algemene reserves	80.032	90.965	70.647	55.380	48.299	46.799
Reserves grondexploitatie	14.777	17.314	22.156	16.731	10.914	10.914
Overige bestemmingsreserves	56.212	57.717	63.185	79.046	90.092	88.833
Gerealiseerd resultaat	11.536	6.314	*19	*318	*1.898	*-6.895
Eigen vermogen	162.557	172.310	155.988	151.157	149.305	146.546

Bedragen x € 1.000

PASSIVA	31-12-'21	31-12-'22	31-12-'23	31-12-'24	31-12-'25	31-12-'26
Voorzieningen	8.458	8.523	5.798	4.738	3.814	3.192
Vaste schulden	73.660	65.377	98.492	150.323	166.735	192.760
kortlopende schulden	14.728	15.438	14.000	14.000	14.000	14.000
Overlopende passiva	13.388	19.538	13.500	13.500	13.500	13.500
Totaal passiva	272.791	281.186	287.778	333.718	347.354	369.998

7.6 BEDRIJFSVOERING

In onze organisatievisie zitten bouwstenen die zijn doorvertaald in onze HR-visie. Onze manier van werken is verschoven van werken en bepalen vóór inwoners en bedrijven naar samenwerken mét de inwoners, bedrijven en met elkaar. Dit is een proces wat continue de aandacht blijft vragen, immers, 'zo buiten, zo binnen'. De pijlers die we hebben vastgesteld blijven voor deze ontwikkeling ook in 2023 het uitgangspunt, zoals:

- ruimte voor de professional;
- onze houding is open en netwerkgericht;
- samen verbeteren;
- balans tussen sturing en ruimte.

In 2022 hebben we verder gebouwd op de infrastructuur die we in 2021 hebben opgezet om personeel binnen te halen, te houden en mee te nemen in de Oosterhoutse manier van werken. Met de terugkeer naar kantoor na COVID is er meer ruimte gekomen voor de fysieke leeromgevingen. Dat onze manier van samenwerken met de stad en kerkdorpen zijn vruchten afwerpt is niet alleen in onze gemeente te zien, maar ook in het land. Onze gemeente is genomineerd voor de titel Beste overheidsorganisatie van het jaar, waarbij we tot de laatste twee gemeenten behoorden. Hier zijn we trots op, maar op het goede niveau blijven vraagt wel continue de aandacht, ook in 2023.

Beleidsindicatoren

Indicator	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	Score 2022	*
Ziekteverzuimpercentage Oosterhout	5,9%	5,5%	5,5%	5,2%	L
Ziekteverzuimpercentage landelijk	5,5%	5,8%	n.b.	n.b.	L

7.6.1 Informatieveiligheid 2022

Als gemeente hebben we de wettelijke taak om een groot aantal diensten te leveren aan inwoners en bedrijven. Diensten die, waar mogelijk, steeds meer digitaal afgehandeld worden. Juiste, volledige en beschikbare informatie vormt een belangrijke randvoorwaarde van deze dienstverlening. Informatiebeveiliging is essentieel voor de beschikbaarheid en integriteit van deze gegevens en de systemen waarmee het werk wordt uitgevoerd. Naast beschikbaarheid en integriteit speelt ook de vertrouwelijkheid van gegevens een rol. Persoonlijke gegevens van inwoners over werk, inkomen, zorg en welzijn mogen niet zomaar op straat komen te liggen.

Sinds 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van toepassing. De BIO is het basismatigheidskader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen (Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen). Waar voorheen iedere overheidslaan zijn eigen normenkader had, geldt sinds 1 januari 2020 één BIO voor de gehele overheid. Om aan de BIO te voldoen zijn in 2022 beleidstukken waar nodig opgesteld of aangepast en

zijn maatregelen geïmplementeerd. Het Beveiligingsbeleid (informatiebeveiliging en privacy) is vastgesteld.

In het vierde kwartaal van 2022 is op basis van de BIO, een GAP-analyse gemaakt. Een GAP-analyse is een methode om een vergelijking te maken tussen een bestaande en een gewenste situatie. Voor de bevindingen die voortkomen uit deze analyse worden de risico's bepaald en geprioriteerd. De maatregelen om de risico's te beperken worden opgenomen in het jaarplan informatiebeveiliging 2023. Daarnaast is met behulp van het CIP-model het volwassenheidsniveau informatiebeveiliging bepaald. Het volwassenheidsniveau is bepaald op niveau 3, en de komende jaren willen we doorgroeien naar niveau 4.

Bewustwording omtrent informatiebeveiliging heeft ook in 2022 veel aandacht gehad, met name de risico's met betrekking tot phishing-mails en waaraan een phishing-mail herkenbaar is. De mens is namelijk de cruciale schakel in de informatiebeveiliging, zonder bewuste medewerkers zijn genomen maatregelen beperkt effectief. In het Ontwikkelplein -het online leerplatform van de gemeente Oosterhout- zijn diverse trainingen en e-learnings opgenomen voor (nieuwe) medewerkers. In 2022 zijn per team workshops rondom informatiebeveiliging en privacy georganiseerd en is 2 keer een test phishing-mail verstuurd, één keer aan de hele organisatie en één gericht op een specifieke afdeling.

7.6.2 Privacy 2022

Gemeenten verzamelen en gebruiken veel persoonsgegevens. Deze gegevens hebben we onder meer nodig om onze taken uit te voeren. Vaak zijn inwoners ook verplicht om hun persoonsgegevens aan de gemeente af te geven. Daarom moet iedereen erop kunnen vertrouwen dat gemeenten zorgvuldig met deze gegevens omgaan. De (U)AVG (Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming), die in 2018 van kracht werd, stelt wettelijke eisen aan het verwerken van persoonsgegevens en het realiseren van waarborgen.

De afgelopen jaren is gewerkt aan het opzetten en inrichten van een gedegen privacy governance binnen de gemeentelijke organisatie, o.a. door het opstellen van verwerkingsregisters; het realiseren van privacy bewustzijn onder medewerkers en privacy-beheerders; het opvolgen van verbeterpunten uit de gap-analyse (de volwassenheidsladder); en het uitvoeren van achterstallige DPIA/PIA's (Data protection impact assessment). De jaren 2021 en 2022 stonden in het teken van het wegwerken van deze achterstand. Hierbij ging het om 100 DPIA/PIA's die uitgevoerd zijn. Bij een DPIA wordt een privacy check uitgevoerd op alle processen, waarbij persoonsgegevens verwerkt worden om zo de risico's in kaart te brengen en te mitigeren.

In 2022 is volwassenheidsniveau 3 (volgens model Centrum Informatiebeveiliging en Privacy) bereikt. Dit biedt de mogelijkheid om te kijken naar de

thema's van de toekomst op het gebied van privacy voor de gemeente Oosterhout. De gemeente heeft de ambitie uitgesproken om in ieder geval niveau drie van het volwassenheidsniveau 3 te borgen en de komende jaren door te groeien naar niveau 4. 2023 zal daarom mede in het teken staan van deze borging en doorgroei.

In 2022 is een taakverdeling opgesteld van de Functionaris Gegevensbescherming (FG-er), Privacy Officer (PO-er) en van Privacy Beheerders (PB-ers), met een duidelijk werkproces. Ook het Privacy Management Systeem (PMS) is uitgerold. In 2023 zal de samenwerking tussen de FG-er, PO-er en PB-ers worden geïntensiveerd, waardoor kennis en ervaring sneller en gemakkelijker wordt gedeeld en privacyvraagstukken efficiënter en effectiever worden opgepakt.

Eind 2022 heeft een 0-meting/externe audit Wet politiegegevens over de periode 2019-2021 plaatsgevonden. Gemeenten moeten bij het verwerken van persoonsgegevens door boa's rekening houden met de verschillende privacyreglementen. Dit kan namelijk zowel de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) als de Wet politiegegevens (Wpg) zijn. De verbeterpunten zullen worden omgezet naar acties die in 2023 worden opgevolgd.

7.6.3 Fraude en onregelmatigheden

Het college van gemeente Oosterhout is zich bewust van het inherente risico van fraude dat zij, zowel intern als extern, loopt bij het uitvoeren van haar activiteiten.

Het management heeft in 2022 een frauderisicoanalyse opgesteld waaruit naar voren kwam dat op enkele onderdelen in de bedrijfsvoering sprake is van een hoger dan normaal risico op non-compliance. Deze risico's hebben in 2022 extra aandacht gekregen, waarbij aanvullende interne beheersingsmaatregelen zijn ingevoerd en periodiek (en onverwacht) additionele reviews plaatsvinden.

Externe partijen moeten er op kunnen vertrouwen dat gemeente Oosterhout en haar medewerkers op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. Daarom heeft gemeente Oosterhout een gedragscode opgesteld die door iedere medewerker bij indiensttreding wordt ondertekend. Het belang van de gedragscode en de naleving wordt periodiek benadrukt en is onderwerp van gesprek tussen leidinggevende en medewerker. Er is een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld. De gedragscode is beschikbaar via onze website en wordt (daarmee) ook gedeeld met onze externe relaties.

Onze (financiële) processen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheiding. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat management of directie maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen moeten er toe bijdragen dat override of controls wordt gesignaleerd.

Gezien de aard van de activiteiten van gemeente Oosterhout, onderkent de directie ook een extern risico op non-compliance. De in 2022 uitgevoerde risicoanalyse heeft ons goed inzicht gegeven in deze risico's en het belang van het aanscherpen van een aantal procedures.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Gezien de activiteiten van gemeente Oosterhout heeft informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy en daarmee samenhangende reputatie een hoge prioriteit.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de security en privacy officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, zowel intern via interne audits, als extern via het ISAE 3402 onderzoek en ISO 27001 audit. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Het college is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze de aandacht krijgen.

7.7 VERBONDEN PARTIJEN

De gemeente Oosterhout participeert in verschillende verbonden partijen. Een verbonden partij is een partij waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en/of waarin zij een financieel belang heeft. Het uitgangspunt hierbij is dat de samenwerking moet resulteren in het opstellen en/of uitvoeren van beleid wat voor een individuele gemeente als de gemeente Oosterhout niet zelfstandig mogelijk is (vanwege financiën, kwaliteitsniveau, expertise etc.). Hier staat tegenover dat bepaalde vormen van samenwerking ook risico's met zich brengen. Over het algemeen betreft het hier financiële en/of bestuurlijk/politieke risico's.

In een samenvattend overzicht staan de bijdragen aan de samenwerkingsverbanden in de vorm van een rechtspersoon en gemeenschappelijke regelingen weergegeven, zodat in één oogopslag inzichtelijk is welke opbrengsten worden verkregen uit de deelnemingen (gemeente als aandeelhouder) en wat de jaarlijkse bijdragen zijn voor taken die door derden worden uitgevoerd (mede) namens de gemeente Oosterhout.

brabant Water

Doel (openbaar belang)	De levering van drinkwater van hoge kwaliteit, water op maat en watergerelateerde producten en diensten.	
Wijziging belang in begrotingsjaar	n.v.t.	
Betrokkenen	Vrijwel alle gemeenten in Noord-Brabant.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Medeaandeelhouder en woont in die hoedanigheid de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders bij (portefeuillehouder financiën).	
Financieel belang	De gemeente Oosterhout bezit 77.295 aandelen, wat overeenkomt met 2,78%.	
Dividend 2022	€ 0	
Eigen vermogen	1 januari '21	€ 674.183.000
	31 december '21	€ 684.676.000
Vreemd vermogen	1 januari '21	€ 201.013.000
	31 december '21	€ 223.130.000
Risico's	Brabant Water is als drinkwaterbedrijf primair verantwoordelijk voor het waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van de drinkwaterlevering in ons voorzieningsgebied. Deze zorgplicht van bron tot kraan is het kader voor onze belangrijkste risico's.	
Ontwikkelingen 2021 (jaarrekening)	Het verslagjaar 2021 wordt afgesloten met een positief resultaat van 10,5 miljoen euro,	

dat conform het in 2018 door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve. Als gevolg van het positieve resultaat blijft de solvabiliteit boven het streefniveau van 50%. Dit robuuste weerstandsvermogen is noodzakelijk om de uitdagingen van de komende jaren het hoofd te kunnen bieden. Als gevolg van toenemende watervraag, veranderende klimatologische omstandigheden en veroudering van onze assets zal het investeringsvolume de komende jaren fors stijgen. Als gevolg van de stijgende energie en grondstofprijzen zullen ook de operationele kosten toenemen.

Doel (openbaar belang)

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecificeerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandeelen in het Nederlands maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid (AAA). Daarnaast streeft zij naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders.

Wijziging belang in begrotingsjaar

n.v.t.

Betrokkenen

Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).

Bestuurlijke betrokkenheid

De gemeente Oosterhout heeft geen zetel in het bestuur of in de raad van commissarissen van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.

Financieel belang

De Nederlandse staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente Oosterhout heeft 35.100 aandelen.

Dividend 2022

€ 87.750 (€ 2,50 per aandeel)

Eigen vermogen

1 januari '22

€ 5.062 miljoen

31 december '22

€ 4.615 miljoen

Vreemd vermogen

1 januari '22

€ 143.995 miljoen

31 december '22

€ 107.459 miljoen

Risico's

BNG Bank is een sterk gekapitaliseerde bank. De Common Equity Tier 1-ratio en Tier 1-ratio bedragen per einde 2022 35% respectievelijk 37%. Ratingbureaus Fitch, Moody's en S&P waarden BNG Bank opnieuw op het hoogste ratingniveau.

Ontwikkelingen 2022 (jaarrekening)

Over 2022 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van EUR 300 miljoen (2021: EUR 236 miljoen). De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2022 kan de bank daarom niet maken.

Doel (openbaar belang)

Versterken van de regionale economie door bedrijven te stimuleren in West-Brabant te investeren.

Wijziging belang in begrotingsjaar

n.v.t.

Betrokkenen

De aandeelhouders zijn de 16 gemeenten in West-Brabant te weten: Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenberg, Woensdrecht en Zundert.

Bestuurlijke betrokkenheid

Aandeelhouder

Financieel belang

Boekwaarde van de aandelen is € 9.000

Dividend 2022	n.v.t.
Ontwikkelingen 2022 (jaarrekening)	De gemeentelijke bijdragen verlopen via de GR RWB.

Doel (openbaar belang)	Het doel van de West-Brabantse samenwerking is om bij bovengemeentelijke beleidsmatige en strategische vraagstukken een bijdrage te leveren aan het realiseren van gemeentelijke en regionale doelstellingen. Daarnaast heeft de RWB uitvoeringsgericht opgaben op gebied van Regionaal mobiliteitscentrum, Kleinschalig collectief vervoer, regioarcheologie en cultuurhistorie en Gebiedsgerichte aanpak verkeer & vervoer.
------------------------	---

Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing
Betrokkenen	Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert

Bestuurlijke betrokkenheid	Portefeuillehoudersoverleggen op de genoemde (bestuurs)commissies. De Oosterhoutse vertegenwoordiging op de beleidsterreinen is gebaseerd op de portefeuillevverdeling.
----------------------------	---

Financieel belang	Niet van toepassing
Betaalde bijdrage 2022	Bijdrage op basis van begroting € 1.586.723 Afrekening voorgaand jaar € -12.425 Overige bijdrage € 7.897

Behaald resultaat GR in 2022	€ 275.000 voordelig.
Eigen vermogen	1 januari '22 € 1.312.000 31 december '22 € 1.128.000

Vreemd vermogen	1 januari '22 € 5.381.000 31 december '22 € 6.399.000
-----------------	--

Procedure begroting	Standaard procedure.
---------------------	----------------------

Uittredingsbepalingen	De RWB regelt na overleg met de betrokken gemeenten, onder mededeling aan Gedeputeerde Staten, de financiële verplichtingen, alsmede de overige gevolgen van de uittreding
-----------------------	--

Risico's	De macro economische ontwikkelingen hebben gevolgen hebben voor de begroting voor de komende jaren. Met name twee ontwikkelingen zorgen voor grote uitdagingen: (1) loonkostenontwikkelingen en (2) de stijgende kosten door de prijsinflatie.
----------	--

Ontwikkelingen 2022 (jaarrekening)	In 2022 heeft RWB een start gemaakt met het opstellen van het Actieprogramma 2023-2027. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening was het Actieprogramma nog in ontwikkeling. Het programma is nog niet vastgesteld, omdat de deelnemende gemeenten de RWB hebben verzocht meer focus, concreetheid en prioritering aan te brengen in het programma rekening houdend met andere regionale ontwikkelingen (zoals de afstemming en samenwerking op het niveau van de SRBT).
------------------------------------	---

Brabant Midden-West-Noord

Doel (openbaar belang)	Het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg.
------------------------	--

Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing
Betrokkenen	Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Bernheze, Boekel, Boxmeer, Boxtel, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, 's Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Land van Cuijk, Loon op Zand, Maashorst, Meierijstad, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Oss, Roosendaal, Rucphen, Sint-Michielsgestel, Steenbergen, Tilburg, Vught, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.

Bestuurlijke betrokkenheid	Het Algemeen Bestuur bestaat uit zoveel leden als het aantal deelnemende
----------------------------	--

		gemeenten. Ieder lid heeft een plaatsvervanger. Het college heeft als lid de portefeuillehouder gezondheidszorg aangewezen.
Financieel belang		De deelnemende gemeenten dragen bij in het nadelig saldo, vanaf 2012 is de jaarlijkse bijdrage komen te vervallen.
Betaalde bijdrage 2022		Bijdrage op basis van begroting € n.v.t. De ambulance voorzienig wordt betaald vanuit de zorgverzekeringswet. De RAV ontvangt geen gemeentelijke financiële bijdrage.
Behaald resultaat GR in 2022		€ 220.797 voordelig
Eigen vermogen	1 januari '22	€ 14.180.000
	31 december '22	€ 14.293.000
Vreemd vermogen	1 januari '22	€ 32.686.000
	31 december '22	€ 29.564.000
Procedure begroting		Standaard procedure
Uittredingsbepalingen		Elke gemeente kan bij eensluidende besluiten van raad en college de deelname aan deze regeling opzeggen met ingang van twee kalenderjaren na het jaar waarin deze besluiten zijn genomen. De gemeente brengt deze besluiten terstond ter kennis van het dagelijks bestuur. Het Algemeen bestuur regelt de financiële verplichtingen en de overige gevolgen van de uittreding.
Risico's		<p>Jaarlijks worden tussen zorgverzekeraars en RAV afspraken gemaakt over een drietal prestatie-indicatoren: responstijd urgentie A1, responstijd urgentie A2 en de nalevingsscore op de protocollen van het meldkameruitvraagstelsel ProQA.</p> <p>-Responstijd urgentie A1: De RAV behaalde een percentage van 89,2% en voldeed hiermee niet aan de prestatieafpraak.</p> <p>-Responstijd urgentie A2: De behaalde 97,1%. Hiermee werd de norm (95% binnen 30 minuten aangereden) ruim behaald.</p> <p>-ProQA nalevingsscore: de RAV behaalde een score van 97%. De prestatieafpraak van 94% werd behaald.</p>

	Als gevolg van het deels behalen van de prestatieafspraken kreeg de RAV een korting van 1,25% op het budget.
Ontwikkelingen 2022 (jaarrekening)	<p>In het afgelopen jaar is er een voorzichtige start gemaakt met 'terug naar normaal' na de COVID-pandemie. COVID is nog op de achtergrond, naar niet meer allesoverheersend aanwezig. Het ziekteverzuim nam af, maar zakte nog niet terug naar het niveau van vóór de COVID-crisis.</p> <p>Een van de grootste uitdagingen van de acute zorgsector in de komende jaren is te kunnen blijven beschikken over voldoende vakbekwaam personeel. Voor de ambulancesector is er schaarste met name bij ambulanceverpleegkundigen en verpleegkundig centralisten. De RAV zoekt al sinds een aantal jaren een oplossing in aanpassing van de instroomcriteria en functiedifferentiatie. Sinds 2019 worden BMH-afgestudeerden, na voltooiing van een intern traineeship, ingezet als ambulanceverpleegkundige.</p>
Doel (openbaar belang)	Inhoud geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van de openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert
Bestuurlijke betrokkenheid	De portefeuillehouder volksgezondheid is lid van het Algemeen bestuur.

Financieel belang	De deelnemende gemeenten dragen bij in het nadelig saldo naar rato van het aantal inwoners.
Betaalde bijdrage 2022	Bijdrage 2022 € 1.983.242 BTW € - 22.507
Behaald resultaat GR in 2022	€ 437.000 voordelig.
Eigen vermogen	1 januari '22 € 6.017.000 31 december '22 € 6.704.000
Vreemd vermogen	1 januari '22 € 19.393.000 31 december '22 € 11.701.000
Procedure begroting	Standaard procedure.
Uittredingsbepalingen	Voor uittreding geldt een opzegtermijn van een kalenderjaar. De uittredende gemeente is gedurende 3 achtereenvolgende jaren na afloop van het begrotingsjaar waarin de uittreding plaatsvindt een bijdrage ter grootte van resp. 100%, 66% en 33% verschuldigd.
Risico's	Het invullen van vacatures blijft een enorme uitdaging. Met name bij een aantal specialistische vacatures zoals artsen en verpleegkundigen. De situatie binnen Forensische geneeskunde is zorgelijk. Het aanbod in casuïstiek stijgt, maar de beschikbare menskracht stijgt helaas niet. Er is hier sprake van serieuze personele krapte. De artsenpopulatie is relatief oud en soms zelfs ver boven de pensioengerechtigde leeftijd. De GGD kijkt of functiedifferentiatie kan bijdragen aan de oplossing van dit knelpunt. De macro economische ontwikkelingen hebben gevolgen hebben voor de begroting voor de komende jaren. Met name twee ontwikkelingen zorgen voor grote uitdagingen: (1) de nieuwe CAO en (2) de stijgende kosten door de prijsinflatie.
Ontwikkelingen 2022 (jaarrekening)	In 2022 heeft GGD West- Brabant nog steeds een grote rol gehad in de bestrijding van het coronavirus. Daarnaast kregen de GGD een rol in de opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers uit andere landen. In mei 2022 werd in Nederland het Monkeypox virus geconstateerd en kreeg de GGD de opdracht vanuit VWS om

het virus in West-Brabant op te sporen, te monitoren en te bestrijden. De GGD merkte dat de inzet in corona in combinatie met het reguliere werk, dat ook gewoon doorgaat, én vervolgens ook de extra werkzaamheden voor de vluchtelingen en het Monkeypox virus hun tol eisen van de GGD medewerkers. Daarnaast heeft de GGD bijgedragen om de impact van corona op de samenleving te verminderen en heeft de GGD alle reguliere taken weer volledig opgepakt. Dat was een hele klus, waaraan alle GGD-medewerkers een bijdrage hebben geleverd. De flexibiliteit van de organisatie is ook in 2022 groot gebleken. Tot slot ziet de GGD net als in voorgaande jaren helaas een negatieve trend rondom de formatie en bezetting. Het invullen van vacatures blijft een enorme uitdaging. Met name bij een aantal specialistische vacatures zoals artsen en verpleegkundigen en specifiek binnen het vakgebied van de Forensische Geneeskunde is er sprake van een zorgelijke situatie.

Doel (openbaar belang)

MidZuid heeft tot doel in haar rechtsgebied de Wet sociale werkvoorziening uit te voeren door op zo doelmatige mogelijke wijze de taken en bevoegdheden op het terrein van de gesubsidieerde arbeid en arbeidsintegratie te behartigen.

Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Altena, Drimmelen, Geertruidenberg, Oosterhout
Bestuurlijke betrokkenheid	Het Algemeen Bestuur vergadert gelijktijdig met het Dagelijks Bestuur en jaarlijks tenminste tweemaal. Voorts vergadert het Algemeen Bestuur zo dikwijls als de voorzitter of het Dagelijks Bestuur dit nodig oordeelt of tenminste drie leden dit

		schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen, verzoeken. Gemeentelijke vertegenwoordiging door portefeuillehouder participatiewet (DB en AB) en de portefeuillehouder financiën (AB).
Financieel belang		De gemeente ontvangt als onderdeel van de integratie-uitkering sociaal domein een participatiebudget van het Rijk. Het participatiebudget bestaat uit een deel voor de uitvoering van re-integratietaken en een deel voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Het deel voor de uitvoering van de Wsw wordt volledig doorbetaald aan MidZuid.
Betaalde bijdrage 2022		Bijdrage op basis van begroting € 846.146 Afrekening voorgaand jaar € -24.351
Behaald resultaat GR in 2022		€ 115.000 voordelig
Eigen vermogen	1 januari '22	€ 1.257.000
	31 december '22	€ 285.000
Vreemd vermogen	1 januari '22	€ 2.876.000
	31 december '22	€ 3.485.000
Procedure begroting		Standaard procedure
Uittredingsbepalingen		Elk van de gemeenten kan besluiten dat de deelneming aan deze regeling wordt opgezegd ingaande twee kalenderjaren na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot opzegging is genomen (termijn kan worden verkort). Bedoelde besluiten worden direct ter kennis gebracht van het Dagelijks Bestuur. Er worden door het Algemeen Bestuur financiële verplichtingen gesteld als gevolg van de uittreding.
Risico's		Van oorsprong is MidZuid de uitvoerder van de Wet sociale werkvoorziening. Sinds 2015 is er geen instroom in de Wsw meer mogelijk en neemt het aantal Wsw-medewerkers af. MidZuid is onze belangrijkste uitvoerder van de participatievoorziening beschut werk en daarnaast voert MidZuid voor ons banen in het kader van de Participatiewet uit. Als gevolg van de instroom in deze twee regelingen blijft het aantal doelgroepmedewerkers redelijk op hetzelfde niveau.

	De middelen voor de Wsw ontvangt de gemeente via de integratie-uitkering sociaal domein. In de loop van het jaar vinden er hierop correcties plaats. Dit betekent dat meestal pas bij de septembercirculaire duidelijkheid is over het budget dat we ontvangen. Voor de participatievoorziening beschut werk en de Participatiewetbanen geldt dat een gedeelte van de bekostiging loopt via het Buig-budget en een gedeelte via de integratie-uitkering sociaal domein. Ook hiervoor geldt dat de definitieve budgetten pas in de loop van het jaar bekend worden. MidZuid heeft een aantal lening afgesloten. Jaarlijks moet een bedrag van € 1 miljoen van deze leningen worden overgesloten. De stijgende rente betekent dus een financieel risico.
Ontwikkelingen 2022 (jaarrekening)	MidZuid heeft wijzigingen aangebracht in de organisatiestructuur. Een van deze wijziging is het terugbrengen van het MT van 9 naar 6 leden. Tevens zijn de verantwoordelijkheden lager in de organisatie gebracht. Deze maatregelen vergroten de wendbaarheid van de organisatie. In 2022 is onderzoek gedaan naar de huisvestingssituatie van MidZuid. Dit moet in 2023 leiden tot besluitvorming over de toekomstige huisvesting.

Doel (openbaar belang)	De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (Veiligheidsregio MWB) is een samenwerkingsverband tussen de 24 gemeenten in de regio en de hulpdiensten. Om de fysieke veiligheid in de regio Midden- en West- Brabant te vergroten en beter voorbereid te zijn op rampen en crises, werken de 24 gemeenten, de GHOR
------------------------	---

(Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen), de brandweer en de politie intensief samen op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid.

Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijke betrokkenheid	Het betreft regulier overleg in de vorm van AB vergaderingen met alle 26 burgemeesters. Burgemeester Buijs is lid van het AB en ph brandweezaken.
Financieel belang	Bijdrage bestaat uit een bedrag per inwoner.
Betaalde bijdrage 2022	Bijdrage 2022 € 3.259.866 Afrekening voorgaand jaar € 121.000 retour ontvangen.
Behaald resultaat GR in 2022	€ 941.000 voordelig.
Eigen vermogen	1 januari '22 € 18.703.000 31 december '22 € 16.476.000
Vreemd vermogen	1 januari '22 € 47.802.000 31 december '22 € 50.475.000
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Toe- en uittreding van gemeenten tot deze regeling is slechts mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's als bedoeld in artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's. Het Algemeen Bestuur regelt de gevolgen van de toetreding of de uittreding en kan hieraan voorwaarden verbinden.
Risico's	Op basis van gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 6.102.500. De financiële risico's worden in onderstaand diagram weergegeven.

Ontwikkelingen 2022 (jaarrekening)

Financiële kengetallen
Onderstaande tabel geeft de financiële kengetallen weer die op grond van het BBV verplicht moeten worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Kengetallen	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote	36%	56%	40%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	36%	56%	40%
Solvabiliteitsratio	28%	20%	25%
Structurele exploitatieruimte	3,60%	0,09%	0,68%

In het beleidsplan 2019-2023 "Samenwerken aan Veiligheid en Veerkracht", (de gemeenteraad heeft op 2 juli 2019 kennis genomen van dit beleidsplan) staan drie pijlers centraal.

- I. Het stimuleren van redzaamheid in de samenleving;
 - II. Het leveren van bijdragen aan een veilige leefomgeving;
 - III. Het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet.
- Deze pijlers vormen de rode draad voor de werkzaamheden van de VR MWB, ook voor 2022. Er zijn geen nieuwe voorstellen herijking beleid voorzien.

Vanuit de takendiscussie is er gekozen voor profiel 4: 'Een parate veiligheidsregio klaar voor actuele uitdagingen'. Dit profiel is als uitgangspunt genomen bij het schrijven van het Beleidsplan 2023 - 2027 en de plannen die daaraan ten grondslag liggen. Dit heeft niet voor wijzigingen gezorgd in het beleid in 2022.

RBL WEST-BRABANT
REGIONAAL BUREAU LEREN

Doel (openbaar belang)

De samenwerking tussen de West-Brabantse gemeenten in het RBL West-Brabant zal de kwaliteit van dienstverlening verbeteren. De bundeling van mensen en middelen zal leiden tot een verdere verhoging van de deskundigheid van leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders

en tot meer continuïteit in de dienstverlening naar kinderen, jongeren, ouders en scholen. Het hogere doel is duidelijk: een impuls voor het voorkomen en terugdringen van verzuim en schooluitval; een ambitie waar gemeenten, onderwijs en andere ketenpartners samen voor staan.

Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.	
Betrokkenen	Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht, en Zundert.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Onderwijs is als portefeuillehouder lid van het AB.	
Financieel belang	Voor niveau 1 samenwerking (16 gemeenten) 7,75%, voor niveau 2 samenwerking (7 gemeenten) 15,49% op basis van het aantal jongeren 5 t/m 22 jaar.	
Betaalde bijdrage 2022	B Bijdrage op basis van begroting € 206.015 Overige bijdrage € 7.172	
Behaald resultaat GR in 2022	.€ -234.177 nadelig	
Eigen vermogen	1 januari '22	€ 14.302
	31 december '22	€ - 234.177
Vreemd vermogen	1 januari '22	€ 691.322
	31 december '22	€ 884.865
Procedure begroting	Standaardprocedure.	
Uittredingsbepalingen	Tussentijdse ontbinding kan uitsluitend als alle gemeenten daartoe instemmen.	
Risico's	Het negatieve resultaat is niet eerder aangekondigd aan de deelnemende gemeenten. Omdat gelijktijdig met de jaarrekening een begrotingswijziging voor 2023 wordt gepresenteerd is duidelijk dat de kosten ook in 2023 fors zullen stijgen. In de begrotingswijziging 2023 zijn de CAO ontwikkelingen nog niet verwerkt. Voor het behouden van het huidige dienstverleningsniveau zullen de samenwerkende gemeenten nog extra personeelskosten kwijt zijn voor 2 fte medewerkers waarvan de tijdelijke financiering (Corona) afloopt. Ook voor 2024 wordt een aanzienlijke begrotingswijziging verwacht omdat niet alle	

effecten van de eerste begrotingswijziging 2023 zijn door vertaald naar de begroting 2024 omdat het RBL geen voorschot wil nemen op de keuzes van de opdracht gevende gemeenten in het proces van doorontwikkeling. Bovendien wordt nog een tweede begrotingswijziging 2023 verwacht mbt de gevolgen van de nieuwe gemeente CAO. Wanneer in het doorontwikkelingstraject wordt gekozen voor een hoger ambitie en uitvoeringsniveau zullen ook daarmee extra kosten gemoeid zijn.

Ontwikkelingen 2022 (jaarrekening) In het doorontwikkelingsproces van de GR is duidelijk geworden dat gemeente Breda voorgaande jaren een deel van de extra kosten van het RBL op zich heeft genomen. De extra kosten voor 2022 zitten in personeelskosten (vervanging zieke medewerkers, regelgeving Wet politiegegevens en gegevensverwerking), huisvesting en facilitaire zaken, verplaatsing beheer van JVS en overige kosten. Deze extra kosten zijn in de jaarrekening verdeeld over alle deelnemende gemeenten. Tevens is een begrotingswijziging voor 2023 ingediend. Ondertussen wordt in het doorontwikkelingstraject verder gepraat over het gewenste ambitieniveau- en uitvoeringsniveau van het RBL.

Doel (openbaar belang)

De Omgevingsdienst Midden- en West Brabant voert een deel van de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) op het gebied van milieu uit. Het doel van de omgevingsdienst is het investeren in de kwaliteit van de processen die van belang zijn voor de veiligheid van de leefomgeving. Overige doelstellingen zijn:

- Verminderen van versnippering in de uitvoering van de VTH-taken om eenduidiger en effectiever op te kunnen treden tegen slecht naleefgedrag;
- Versterken van de kritische massa, expertise en deskundigheid voor de taakuitvoering door het bundelen van personeel in één organisatie;
- Creëren van een 'level playing field' voor burgers en bedrijven met een gelijke benadering en behandeling;
- Een centraal punt met milieu-informatie die uitwisseling en afstemming verzorgt tussen bestuursrecht en strafrecht (politie, OM).

Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Heusden, Hilvarenbeek, Loop op Zand, Moerdijk, Oosterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenberg, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht, Zundert en de provincie Noord-Brabant
Bestuurlijke betrokkenheid	Het betreft regulier overleg in de vorm van AB vergaderingen met alle 27 portefeuillehouders. De burgemeester van Oosterhout is lid van het AB.
Financieel belang	1. De gemeenten hebben een Dienstverleningsovereenkomst met de OMWB, waarin een contractmaat met het aantal af te nemen uren is opgenomen en stellen jaarlijks een werkprogramma op voor de uit te voeren werkzaamheden. 2. De gemeenten hebben een startkapitaal gestort.
Betaalde bijdrage 2022	Bijdrage op basis van begroting € 996.800
Behaald resultaat GR in 2022	€ 583.000 voordelig.
Eigen vermogen	1 januari '22 € 2.918.000 31 december '22 € 3.614.000
Vreemd vermogen	1 januari '22 € 3.285.000 31 december '22 € 3.911.000
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Een deelnemer kan uit de regeling treden tenzij landelijke wetgeving of anderszins de

Risico's	<p>mogelijkheid tot uittreding beperkt. Als het gaat om het "Landelijk Basistakenpakket" kan een deelnemer de facto niet uittreden.</p> <p>1. Invoering Midden West Brabant-norm (MWB-norm): Deze norm voor budget, wat een gemeente moet bijdragen aan de OMWB, wordt gebaseerd op een rekenmodule, die berekend is op het aantal bedrijven, boven een bepaalde categorie. De MWB-norm is vastgesteld en wordt in de begroting van 2023 opgenomen.</p> <p>2. Transitie organisatie: Door de organisatie wordt nog steeds gewerkt aan efficiency en hier komen oplossingen uit die soms enige uitwerking tijd vergen voordat er resultaat zichtbaar en merkbaar is.</p> <p>3. Problematiek arbeidsmarkt/inhuur personeel: De uitvoering van taken door externen is duurder dan de uitvoering door eigen personeel. Nieuw personeel wordt geworven. In toenemende mate werkt de OMWB ook met trainees en net afgestudeerden. De training "on the job" duurt twee jaar, nieuwe collega's zijn in die periode niet volledig declarabel. Omdat de begeleiding plaatsvindt door een directe collega, ontstaat daar een productietekort.</p>
Ontwikkelingen 2022 (jaarrekening)	<p>Het in werking treden van de nieuwe Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2024. Dit geeft, ook met de uitstelling van de wet Kwaliteit borging en de overdracht van de bodemtaken, voor 2022 meer tijd om de taken en ICT goed voor te bereiden. Ook is er ruimte om de afspraken over uitvoering met elkaar goed vast te leggen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De grote hausse aan vergunningaanvragen voor veehouderijen ten gevolge van provinciaal beleid is opnieuw niet gekomen. Oorzaak is de onduidelijkheid over de toepasbaarheid van emissiearme stallen. De deadline is verschoven naar 1

januari 2024. De voorbereiding op de transitie is in gang gezet.

- In 2022 is binnen het project "Circulaire economie" een handreiking opgesteld voor "einde afval" en leaflets voor VTH-taken. Een eerste stap om een netwerk op te bouwen is gezet. Dit project krijgt een vervolg in 2023.
- In 2022 is het project ITv (Intensivering Toezicht veehouderij) doorontwikkeld binnen het informatiegestuurd werken. De investering in dataopbouw leidt ertoe dat de OMWB steeds beter in staat is om gemeente en provincie hierover te informeren. Dit heeft een direct invloed op de uitvoering van agrarische controles binnen de veehouderij.

In 2022 (Q4) is gestart met een herziening van het GUK (gemeenschappelijk uitvoeringskader) en de risicomatrix. Deze zal gereed zijn in 2023. Hiermee wordt bepaald welke branches meer en welke minder gecontroleerd moeten worden om zo toezicht efficiënter te kunnen invullen.

Betaalde bijdrage 2022	Bijdrage op basis van begroting € 79.349.
Behaald resultaat GR in 2022	€ 7.838 voordelig.
Eigen vermogen	1 januari '22 € 995.159
	31 december '22 € 1.002.998
Vreemd vermogen	1 januari '22 € 26.596.927
	31 december '22 € 26.126.480
Procedure begroting	Standaardprocedure
Uittredingsbepalingen	Niet mogelijk.
Risico's	Risico voor gevolgen van verontreiniging grond- en oppervlaktewater en lucht, indien er bij een calamiteit gevaarlijke chemische stoffen vrij komen.
Ontwikkelingen 2022 (jaarrekening)	Medio 2019 is er een convenant ondertekend, waarbij met de provincie overeengekomen is dat de overdracht van stortplaats Zevenbergen met minimaal 10 jaar is uitgesteld. Binnen deze periode zal de rekenrente gehandhaafd blijven op 5,06%. Het doel is om deze termijn te benutten om alternatieven te onderzoeken hoe met de stortplaats om te gaan en op welke manieren enerzijds kostenbesparingen gerealiseerd kunnen worden en anderzijds mogelijk inkomsten gegeneerd kunnen worden. Deze onderzoeken en gesprekken lopen.

Voor stortplaats Bavel-Dorst zijn resultaten van dit onderzoek eerder gedeeld met de GR Nazorg. De conclusie van het onderzoek is dat de bovenafdichting op fase 1 van stortplaats Bavel-Dorst een levensduur van ten minste 100 jaar heeft, gerekend vanaf het aanlegmoment 1997. Voor fase 2 en 3 is de afgelopen periode dezelfde onderzoek uitgevoerd. Na uitvoering van het levensduuronderzoek in 2023, kan de afdichting van fase 2 en 3 mogelijk worden opgehoogd naar eveneens 100 jaar levensduur. Wanneer de resultaten hiervan bekend zijn zal er een evaluatie volgen op de opbouw van het doelvermogen.

Nazorg Gesloten Stortplaatsen

Bavel - Dorst en Zevenbergen

Doel (openbaar belang)	Deze gemeenschappelijke regeling (GR) betreft de nazorg van de gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Alphen Chaam, Altena, Baarle Nassau, Etten Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Zundert, Breda, Drimmelen, Oosterhout.
Bestuurlijke betrokkenheid	De portefeuillehouder Afval neemt deel aan het AB.
Financieel belang	11,85% (op basis van aantal inwoners)

Doel (openbaar belang)	De BWB verzorgt voor burgers en deelnemers de heffing en inning van gemeentelijke en waterschapbelastingen en de uitvoering van de Wet WOZ. Tevens worden onder andere bezwaar- en beroepschriften behandeld en wordt de informatieverstrekking aan de betreffende burgers/bedrijven verzorgd.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Woensdrecht, Zundert en het waterschap Brabantse Delta.
Bestuurlijke betrokkenheid	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (AB).
Financieel belang	Het algemeen bestuur stelt de berekeningswijze van de bijdrage van de deelnemers aan de begroting van de BWB vast met een versterkte meerderheid van tenminste tweederde van het maximaal aantal in dit bestuur uit te brengen stemmen. De deelnemers staan gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door het BWB af te sluiten langlopende leningen, kasgeldleningen en in rekening courant op te nemen gelden, naar verhouding van voornoemde bijdrage aan de begroting.
Betaalde bijdrage 2022	Bijdrage 2022 € 1.285.100 BTW correctie € -65.500 Afrekening 2021 € 125.500 Project waarden gebruikersoppervlakte € 4.900 Kosten onderzoek administratie € 28.954
Behaald resultaat GR in 2022	€ 436.000 voordelig
Eigen vermogen	1 januari '22 € 155.400 31 december '22 € 436.400
Vreemd vermogen	1 januari '22 € 6.069.000

	31 december '22	€ 6.325.000
Procedure begroting	Standaard procedure	
Uittredingsbepalingen	Gedurende drie jaar na de datum van toetreding tot de regeling is het niet mogelijk om uit de regeling uit te treden. Voor uittreding wordt een opzegtermijn van tenminste één jaar in acht genomen. Een onafhankelijke deskundige stelt, na ontvangst van een aangetekend schrijven met hierin het -door de gemeenteraad goedgekeurde- besluit tot uittreding een liquidatieplan op met daarin de financiële en personele gevolgen van de uittreding. De kosten van het opstellen van dit liquidatieplan komen voor rekening van de deelnemer die het voornemen heeft om uit te treden.	
Risico's	Het aantal objecten onder waardebezwaren en de proceskosten zullen blijven stijgen vanwege de no-cure no-pay bedrijven als gevolg van toenemende (media) inspanningen. Dit zal leiden tot extra proceskosten voor beroepen in 2023. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het moeilijker en vergt het meer tijd om cruciale functies ingevuld te krijgen. De interne en externe ontwikkelingen vragen om andersoortige functies dan wel voor een flexibele invulling. De uitvoering van de AVG is voor een data gestuurde organisatie als de BWB extra risicogevoelig. De beheersmaatregelen zijn in 2022 aangescherpt.	
Ontwikkelingen 2022 (jaarrekening)	Binnen de waardebezwaren nemen de No-cure No-pay bureaus een steeds groter aandeel in. Dit heeft geleid tot extra proceskosten voor beroepen. De implementatie van het nieuwe belastingstelsel is grotendeels in 2022 afgerond. In 2022 is een start gemaakt met de oplevering van managementinformatie. De werkdruk blijft zorgwekkend hoog. Door de overspannen arbeidsmarkt is het moeilijk om vacatures in te vullen door vaste krachten of voor het aantrekken van flexibele capaciteit.	

7.8 GRONDBELEID

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat op basis van artikel 16 van het BBV-besluit van 17 januari 2003 (nog steeds van toepassing zijnde) ten minste:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

7.8.1 Algemeen

Grondbeleid is in zowel juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard. Het grondbeleid is volgend ten aanzien van de doelstelling die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot de beleidsvelden, zoals ruimtelijke ontwikkeling en wonen, verkeer en vervoer, werkgelegenheid en groen. Gezien ons dichtbevolkt land is grond in principe een kapitaalsintensief schaarse product. Gronden zijn onder andere bestemd voor woningbouw en bedrijfsterreinen.

Het sterk toegenomen economisch vertrouwen en de lage rente zorgen ervoor dat druk op de woningmarkt steeds verder toeneemt. Was enkele jaren geleden nog sprake van een voorzichtig ingezet herstel, nu is een verhitte woningmarkt aan de orde.

Bovendien kampt de bouwsector met capaciteitsgebrek vanwege de grote vraag naar nieuwbouwwoningen. Een dalend aanbod aan woningen betekent oplevende woningprijzen en korter verkooptijden. Dit leidt binnen de grondexploitatie voor een versnelling van de afzet.

7.8.2 Kaders grondbeleid

Grond vormt de basis voor de ontwikkeling van ruimtelijke plannen en geeft zeggenschap.

Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om het ruimtelijk beleid op een bestuurlijk en economisch verantwoorde wijze te realiseren.

Samengevat zijn de doelen van het gemeentelijk grondbeleid de volgende:

- het bevorderen van maatschappelijk gewenst ruimtegebruik;
- het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik, de zeggenschap van de burgers en de marktwerking op de grondmarkt;

- het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten van gebruikers, eigenaren, ontwikkelaars en de gemeente;
- het genereren van inkomsten ten algemeen nut.

De gemeenteraad heeft bij besluit van 26 maart 2013 de Nota Grondbeleid 2013-2017 vastgesteld. De nota is kader stellend. Dat wil zeggen, zij geeft de uitgangspunten voor het te voeren grondbeleid weer. Tevens biedt zij structuur bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen. Met de invoering van de nieuwe Omgevingswet in 2023 zal er een nieuwe Nota Grondbeleid aan de raad ter besluitvorming worden vastgelegd. Belangrijke punten uit de huidige Nota Grondbeleid zijn:

- Maatwerk; per project of plan wordt bekeken welke vorm van grondbeleid het meest passend of gewenst is. Voor de reeds lopende projecten blijft de gemeente actief grondbeleid voeren, bij nieuwe projecten wordt in beginsel faciliterend grondbeleid gehanteerd.
- Bij actief grondbeleid wordt er een verwervingsstrategie vastgesteld. Uitgangspunt is dat de gemeente altijd zal trachten om minnelijke overeenstemming te bereiken met als ultimatum remedium een onteigening.
- De gemeente stelt zich terughoudend op ten aanzien van strategische en anticiperende grondverwerving vanwege de grote financiële risico's die de gemeente daarbij kan lopen.
- Bij faciliterend grondbeleid verhaalt de gemeente haar kosten. Het heeft de voorkeur om een anterieure overeenkomst met de grondeigenaar te sluiten. Indien er geen zicht is op anterieur contracteren stelt de gemeente gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan een exploitatieplan vast.
- De gemeente continueert het beleid van aanbesteden van een locatie, waarbij door marktpartijen een bod gedaan wordt op de grond en eventueel de aanleg van het openbaar gebied. Hierbij worden kwaliteit en duurzaamheid als sub-gunningscriteria opgenomen waarbij gegund wordt op basis van economisch meest voordelige inschrijving (EMVI).
- Indien er geen aanbesteding plaatsvindt dan zal de verkoopprijs van gronden welke verkocht worden aan een onderneming door middel van taxatie worden bepaald.
- In geval van projectbouw hanteert de gemeente het grondquote-systeem voor de koopsector en huursector bij complex(woning)bouw. De gemeente heeft goede ervaringen met dit systeem en blijft dit hanteren.
- Het college stelt jaarlijks de gronduitgifteprijs vast, uitgangspunt is dat deze prijzen marktconform zijn.

- In het kader van het budgetrecht stelt de raad zolang er nog geen grondexploitatie is vastgesteld het krediet beschikbaar voor grond-aankopen. Het college is bevoegd tot aankopen passend binnen een door de raad vastgestelde grondexploitatie.

In 2017 is de "nota kostenverhaal" vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin is het beleid ten aanzien van toepassing van kostenverhaal conform de wet ruimtelijke ordening vastgelegd.

De gemeente heeft apart beleid ten aanzien van het kostenverhaal bij kleine plannen (faciliterend grondbeleid). In de praktijk is gebleken dat de kosten die op grond van de wet verhaald kunnen worden bij kleine plannen disproportioneel zijn. Het kostenverhaal bij kleine plannen ligt tussen de € 6.000 en € 9.500, afhankelijk van bestemming.

Tenslotte heeft de gemeente in 2016 de 'Nota Uitgifte Snippergroen 2016-2021' vastgesteld. Hierin is het beleid ten aanzien van de uitgifte van grondstroken met een oppervlakte van maximaal 150 m² vastgelegd.

7.8.3 Financieel beleid

Reserves

De Algemene Bedrijfsreserve (ABR) is de belangrijkste gemeentelijke reserve in relatie tot het grondbeleid. Door het instellen van een aparte reserve voor het grondbedrijf worden de financiële resultaten en risico's van het grondbedrijf gescheiden van de financiële huishouding voor de overige gemeentelijke taken. De ABR vormt een buffer voor de financiële risico's die samenhangen met de grondexploitaties. Als onderdeel van het risicomangement wordt een gewenste hoogte voor de ABR bepaald.

Als een gemeentelijke grondexploitatie positief wordt afgesloten, wordt de winst vaak toegevoegd aan de ABR. Als op een gemeentelijke grondexploitatie een tekort wordt verwacht, wordt hiervoor een voorziening gecreëerd die van de ABR wordt afgeschreven. Ook worden uit de ABR de heffingen voor de vennootschapsbelastingen betaald.

Voor de komende jaren is, door vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2020-2023 (raadsvergadering november 2019) de ABR verlaagd naar maximaal € 12,5 miljoen. Voor het project Zwaaiikom is een voorziening van € 4 miljoen getroffen. Bij de opening van de grondexploitatie Zwaaiikom is een voorziening ter hoogte van € 3 miljoen gevormd ten laste van de ABR. Deze is eind 2018 met 1 miljoen verhoogd naar 4 miljoen. Sinds 2021 wordt deze voorziening benut om de boekwaarde van de Zwaaiikom nihil te houden, deze werkwijze is conform de voorschriften binnen de BBV (besluit begroting en verantwoording).

Voor zover het saldo van deze reserve uitstijgt boven het maximum zal het meerdere worden afgestort aan de Vrije reserve. De feitelijke hoogte van deze ABR-reserve bedroeg per 31-12-2022 € 9,9 miljoen.

Binnen de grondexploitatie is daarnaast een reserve infrastructurele werken opgenomen. Deze reserve is vanaf de jaren 90 gevormd voor de geraamde investeringen voor met name de aanpassingen aan de infrastructuur zoals opgenomen in de structuurvisie Vrachelen.

Deze reserve wordt gevoed door bij iedere positieve grondexploitatie een bedrag van € 10 per m² uitgeefbare grond in deze reserve te storten. Afwijking hiervan is alleen mogelijk bij een negatieve exploitatie en separate besluitvorming door de Raad. Daarnaast wordt deze reserve gevoed door bijdragen vanuit het toepassen van het verplicht gestelde kostenverhaal, voor dat deel dat bovenwijkse voorzieningen in rekening wordt gebracht. De stand van deze reserve bedroeg per 31-12-2022 € 7,4 miljoen.

Bij het vaststellen van de nota kostenverhaal zijn er twee nieuw te vormen reserves opgenomen die wettelijk verplicht zijn bij sommige methoden van kostenverhaal.

Deze reserves zijn de reserve bovenwijkse voorzieningen en de reserve bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen. In de nota kostenverhaal is opgenomen:

De gemeente heeft 3 methoden om haar kosten te verhalen, via:

1. sluiten van een anterieure overeenkomst;
2. verbinden van een financiële voorwaarde aan een omgevingsvergunning, gebaseerd op een exploitatieplan;
3. sluiten van een posterieure overeenkomst, gebaseerd op een exploitatieplan.

Indien er op basis van een anterieure overeenkomst kosten worden verhaald, kunnen deze inkomsten naar de reguliere reserves worden overgeheveld. Indien methode 2 of 3 wordt toegepast kan het zijn dat er later een verrekening moet plaatsvinden, waardoor de ontvangen inkomsten separaat in beeld dienen te zijn. Om die reden kunnen bovengenoemde nieuwe reserves worden ingesteld.

Rentebeleid

Bij de toerekening van de rente maken we onderscheid in de rente die daadwerkelijk wordt toegerekend (nacalculatie) en de rente die ops basis van voorcalculatie bij herijkingen (looptijd van soms 8 tot 10 jaar vooruit) wordt toegepast.

Voor 2022 en verder is binnen de functie grondexploitaties afgesproken dat bij voorcalculatie de rekenrente 1% bedraagt voor alle prognoses ongeacht de looptijd.

De hoogte van de rente bij nacalculatie is gebaseerd op de feitelijke rente van het vreemd vermogen binnen de totale financieringsportefeuille. Deze bedroeg in 2022 0,53%.

7.8.4 Grondexploitatieverloop 2022

Algemeen

Onderstaand is een toelichting gegeven op de grondexploitaties. Om de leesbaarheid te vergroten is hier getracht een totaalbeeld te scheppen, dus zowel inhoudelijk als financieel, waarbij naast een toelichting van de kosten en opbrengsten in 2022 een overzicht is opgenomen van de betreffende reserves en voorzieningen en het verwachte verloop (en mogelijke winstnemingen) van de geopende grondexploitaties.

Daarnaast is zoals gebruikelijk in het bijlagenboek van de jaarrekening een overzicht van de gemaakte kosten en opbrengsten per project opgenomen voor de geopende grondexploitaties. Per 31 december 2022 zijn er in totaal 5 complexen waar een exploitatieberekening voor is opgesteld.

Financieel verloop en toelichting 2022

De totale boekwaarde van de gronden in exploitatie (BIE) bedroeg op 31 december 2022 € 9.514.000 miljoen. Dit is een stijging van € 49.000 ten opzichte van 31 december 2021, en procentueel een stijging van circa 0,52% (dit is na correctie van de boekwaarde van het project Zwaaiikom met de voorziening, zoals hierboven gememoreerd). De totale investering in grondexploitaties uitgedrukt in bedrag per inwoner bedraagt circa € 168.

Onderstaand wordt de toename samenvattend toegelicht en vervolgens per post een korte toelichting:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2022
Saldo voorraad (de boekwaarde) per 1 jan 2022	9.465
Verwerving grond	0
Bouw- en woonrijp maken	1.266
Planontwikkelingskosten (en overige vermeerderingen)	555
Kapitaallasten	50
Administratiekosten	315
Beheer terreinen	56
Mutatie saldo op basis van structurele kosten	11.707
Correctie winstneming	-100
Storting ontvangsten naar reserve Groenfonds	19
Derhalve in totaal kosten/vermeerderingen	11.626
Verkopen	-908
Ontvangen huren en inschrijfgelden	-3
Overige inkomsten (m.n. subsidies en concern verrekeningen)	-1.201
Saldo voorraad (de boekwaarde) per 31 december 2022	9.514

Verwerving en sloopkosten grond

In 2022 zijn er geen verwervings- of sloopkosten gemaakt binnen de grondexploitaties.

Bouw- en woonrijp maken (BWRM)

In 2022 hebben de kosten van bouwrijp maken geheel betrekking op de herinrichting of afronding van het openbaar gebied binnen bijna alle projecten:

- In de Contreie zijn in 2022 in enkele deelgebieden onderdelen van het woonrijp maken verder uitgewerkt, zoals in de Zuidwest locatie en de inrichting nabij de Vrachelsestraat. Bij het Vrachelsplein zijn kosten gemaakt voor de start bouw en rondom de Bronstijd zijn enkele aanpassingen uitgevoerd. In deze post zijn ook de kosten voor voorbereiding en toezicht zijn gemaakt. In totaal bedroegen de kosten BWRM circa € 205.000.
- In het Santrijngebied is verder gewerkt aan de herinrichting rondom het Santrijnhof en Commanderie, wat nu is afgerond. Ook is na de oplevering van de parkappartementen gestart met het woonrijp maken van de omgeving, met name bestrating en openbare verlichting. Het resterend deel van het park en de woonomgeving van de appartementen zal in 2023 definitief worden ingericht, waarna dit deel van het project zal zijn afgerond. De totale kosten, dus inclusief openbare verlichting, ondergrondse containers etc. bedroegen circa € 157.000.
- De kosten in Slotjes Midden zijn voor het merendeel kosten voor het woonrijp maken van een gedeelte van de deelplannen 4 en 5, alsmede een laatste stuk van deelplan 3, alsmede het plaatsen van ondergrondse containers. Ook zijn er ten behoeve van bouwrijp maken meerdere kabels verlegd en is er een nieuw distributiestation aangelegd. De kosten voor de nutsvoorzieningen bedroegen bijna € 105.000. De aanpassing van de openbare verlichting kostte € 40.000. De totale kosten BWRM binnen dit project bedroegen € 722.000.
- Voor het project Zwaaiikom lopen de werkzaamheden nu gestaag door. Naast de werkzaamheden die de ontwikkelaars op beide deelgebieden moet uitvoeren heeft de gemeente hier met name kosten gemaakt voor de afronding van de aanpassingen aan de Korenbocht, inclusief aansluiting op Wilhelminalaan op dit moment. Er diende een niet voorziene asbestsanering te worden uitgevoerd nabij de Korenbocht, die voor de helft door de ontwikkelaar wordt betaald. De totale kosten hiervoor bedroegen € 46.000. In totaal bedroegen de kosten BWRM voor dit project circa € 181.000.

In totaal is in 2022 aan bouw- en woonrijp maken ruim € 1,2 miljoen uitgegeven.

Planontwikkelingskosten

De totaal benodigde plankosten in 2022 (€ 524.000) zijn voor 33 % aan het project Zwaaiikom (€ 172.000) toe te schrijven, voor bijna 28% aan het project De Contreie (€ 147.000), voor ruim 18% aan het project Slotjes Midden (€ 98.000) en voor circa 13% aan het project Everdenberg Oost (€ 70.000). Het restant was voor het project Santrijn benodigd (€ 37.500). In de totale kosten

zitten de interne apparaatskosten voor de planontwikkeling voor in totaal € 426.000. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor onderzoeken en adviezen van derden, in totaal bijna € 99.000, waarin voor archeologisch onderzoek circa € 14.000, terwijl voor bodemonderzoeken de kosten circa € 5.500 bedroegen. Deze kosten zijn bijna geheel gemaakt voor het project Zwaikom.

Overige lasten (incl. financieringskosten)

De aan de projecten toegerekende financieringskosten zijn 0,53%. Dit is lager dan in 2021 (0,7%).

De huidige rentetoevoegingen zijn berekend over de boekwaarde per 1 januari 2022 van de onderscheiden complexen. De totale rente over deze boekwaarden bedroeg in 2022 circa € 50.000.

De administratie- en beheerskosten zijn, voor zover mogelijk, direct aan de betreffende complexen toegerekend. De indirecte kosten zijn volgens een verdeelsleutel toegerekend.

In totaal zijn de overige lasten circa € 315.000. Dit is circa € 200.000 hoger dan in 2021. Deze kosten zijn over alle complexen verdeeld, waarbij het project met de meeste verkopen, De Contreie (€ 151.000) het grootste deel toegerekend kreeg. De verdeling over de andere projecten is Santrijn (€ 74.000), Slotjes Midden (€ 51.000), Zwaikom (€ 32.000) en Everdenberg Oost (€ 6.000). Dit is gebaseerd op een verdeelsom per complex waarbij de aan- en verkopen van de afgelopen 3 boekjaren de verdeling grotendeels bepalen. De beheerskosten voor panden en terreinen (totaal € 56.00) zijn gemaakt voor de onbebouwde grond van het project Everdenberg Oost, specifiek de hiervoor in rekening gebrachte onroerendezaakbelasting. Hier staan inkomsten van pacht tegenover van totaal € 3.000.

Uitgiften

De totale grondverkopen hebben in 2022 circa € 937.000 opgeleverd. Deze zijn als volgt te splitsen:

- verkoop grond aan projectontwikkelaars in de Contreie € 440.000;
- Verkoop grond (beperkte correctie) in Zwaikom € 4.000;
- Verkoop kavels binnen project de Contreie € 493.000.

Doordat ten laste van deze post ook kosten geboekt worden voor de verkoop van € 30.000, is deze post hiermee verminderd.

Overige inkomsten

De totale overige inkomsten bedragen circa € 1.200.000. Dit betreft een exploitatiebijdrage binnen het project Slotjes Midden van € 266.000, en ontvangen bijdragen voor het groenfonds ten gevolge van de verkoop van grond binnen het project de Contreie (bijna € 10.000).

Tenslotte zit in deze post de verrekening met de vrije reserve voor het project Slotjes Midden (€ 500.000) en de verrekening met de voorziening voor het project Zwaikom (€ 425.000).

Winstneming

Conform het door de Commissie BBV sinds 2017 verplichte POC-principe (percentage of completion methode) is bepaald of winst moet worden genomen. Ten gevolge van deze methode diende de eerder genomen winst voor het project de Contreie te worden verminderd.

In het bijlagenboek is per project een financiële toelichting over het boekjaar 2022 opgenomen.

Reserves en voorzieningen

Voor een algemene toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar het financieel beleid van deze paragraaf grondbeleid, waarin de beleidsaspecten zijn opgenomen.

Hier wordt voornamelijk ingegaan op het feitelijk verloop van deze reserves en voorzieningen met betrekking tot de grondexploitaties.

Reserve infrastructurele werken

In 2022 zijn er vanuit diverse stedelijke ontwikkelingen geen stortingen in deze reserve gedaan, wel vanuit ontvangsten in het kader van kostenverhaal en eerdere besluitvorming in :

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2022
Stand 31 december 2021	4.621
Stortingen 2022:	
Ontvangsten via anterieure overeenkomsten	47
Ontvangsten betreft overboeking voor mobiliteitsplan (PPN 2022)	3.000
Ontvangsten betreft overboeking voor snelfietsroute (PPN 2022)	250
Saldo na stortingen	7.918
Onttrekkingen 2022:	
Dekking deel kosten opstellen mobiliteitsplan	-105
Dekking deel kosten aanpassing Koningsdijk	-435
Dekking oostelijke verbindingsweg Dorst	-8
Saldo per 31 december	7.370
Onttrekkingen toekomst:	
Aanpassing infra particuliere ontwikkelingen (Statendam)	-155
Ontsluiting N282 Dorst West	-620
Reconstructie en aansluiting Kruising N629 restant	-474
Oostelijke ontsluitingsweg Dorst	-192
Ter dekking voor uitvoeringsagenda van de mobiliteitsvisie (inclusief snelfietsroutes)	-5.929
Saldo na claims	-

Algemene bedrijfsreserve (ABR)

Ter uitvoering van het beleid zoals hiervoor beschreven is de stand op 31 december 2022 € 9,9 miljoen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2022
Stand 31 december 2021	10.155
Teruggave voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2019 en 2020	759
Dekking gevoteerd krediet locatie Oosteind	-100
Winstcorrectie De Contreie	-100
Onttrekking ten behoeve vorming voorziening Zwaaiikom en Slotjes-Midden	-770
Stand 31 december 2022	9.944

Groenfondsen

Ook het groenfondsen wordt deels gevoed door de ontvangsten van verkopen van grond binnen diverse projecten.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2022
Stand 31 december 2021	708
Storting vanuit grondexploitaties in 2022	19
Storting vanuit verkopen en antieure overeenkomsten 2022	145
Raadbesluit over besteding:	
Bijdrage groenstructuur N629	-300
Stand 31 december 2022	572

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit het verschil tussen de aanwezige weerstandscapaciteit (reserves & voorzieningen) en de vereiste weerstandscapaciteit (dekking verliezen & risico's). Op 31 december 2022 bedroeg de hoogte van de aanwezige weerstandscapaciteit:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2022
Algemene bedrijfsreserve	9.944
Voorziening voor project Zwaaiikom (deels ingezet ter correctie van de boekwaarde)	2.250
Voorziening voor project Slotjes Midden	550
Weerstandsvermogen⁷	12.744

De vereiste weerstandscapaciteit kan snel worden bepaald aan de hand van de IFLO-norm (IFLO: Inspectie Financiën Lagere Overheden). De IFLO-norm relateert de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit aan de boekwaarden van de complexen in exploitatie en de nog te maken kosten. De norm bestaat dus uit twee elementen:

- 10% van de boekwaarden van de exploitaties;
- 10% van de nog te maken kosten in deze exploitaties.

De IFLO-norm is een eenvoudige en snelle manier om het risico te berekenen maar geeft dan ook slechts een indicatieve en minimale schatting. Ten eerste levert de methode geen maatwerk ten opzichte van de risico's die worden gelopen. Ten tweede houdt de IFLO-norm onvoldoende rekening met jaarlijkse fluctuaties in de twee gebruikte grootheden, de uitkomst is dus slechts een momentopname. Ten derde worden de risico's van aankomende exploitaties nog niet meegenomen. Toepassing van deze norm betekent voor onze gemeente per 31 december 2022:

- 10% van de boekwaarde ad. € 9,7 miljoen is € 0,9 miljoen.
- 10% van de nog te maken kosten in deze exploitaties circa € 1,2 miljoen.

Derhalve bedraagt het benodigde weerstandsvermogen voor de grondexploitaties totaal circa € 2,1 miljoen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2022
Beschikbare weerstandscapaciteit	12.744
Benodigde weerstandscapaciteit	2.130
Netto weerstandsvermogen	10.614
Weerstandratio	6,0

Bij een weerstandsvermogen hoger dan 1, dus bij meer aanwezig weerstandscapaciteit dan vereist, is sprake van een gezonde financiële situatie.

Risico's binnen grondexploitaties

Binnen de grondexploitaties zijn Slotjes Midden, Everdenberg-Oost en Zwaaiikom momenteel de grote projecten binnen onze gemeente. Het project de Contreie is voor het merendeel afgerond en binnen het project Santrijn is nadat het Santrijnpark is ingericht alleen nog het Waterlooplein, waar een herinrichting wenselijk is. De risico's zijn beperkt van omvang met name omdat er momenteel nauwelijks tot geen boekwaarden zijn voor 4 van de 5 projecten. Voor deze projecten is het risico met name de indexatie van de kosten voor bouw- en woonrijp maken. Dat is ook de belangrijkste reden dat er nu een voorziening voor het project Slotjes Midden is gevormd. Ook de voorziening Zwaaiikom is om die reden opgehoogd.

De risico's voor afzet gelden voor het project Everdenberg Oost. Hier hebben circa 65 bedrijven belangstelling getoond om zich te vestigen in Everdenberg Oost. Dit varieert van kleine bedrijven tot grote bedrijven. Maar deze belangstelling kan wijzigen door gewijzigde economische omstandigheden, die op dit moment zeer divers zijn en op termijn veel invloed op de

⁷ Dit is exclusief de bestaande claims op de reserve infrastructurele werken en derhalve hetgeen per 2023 vrij beschikbaar is.

bedrijvigheid kunnen hebben. De uitvoering van dit project heeft vertraging opgelopen.

Voor een toelichting op de risico's per project wordt verwezen naar de paragraaf 6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Overzicht nog te verwachten kosten en opbrengsten per complex

Complex	Actualisatie	Prognose lasten	Prognose baten	Verwacht resultaat
Santrijn <i>Inrichting Santrijnpark af te ronden, herinrichting Waterlooplein als taakstellend budget opgenomen.</i>	mrt '23	586	6	-
Slotjes Midden <i>Bij jaarrekening 2022 een voorziening gevormd voor verwacht verlies, ook zijn er gelden vanuit vrije reserve ingezet om deel kosten in openbaar gebied te dekken.</i>	mrt '23	2.066	1.532	554
Zwaaikom <i>De gevormde voorziening is opgehoogd bij jaarrekening 2022.</i>	mrt '23	3.465	1.214	-2.251
De Contreie <i>Betreft nu nog kosten van woonrijp maken, alsmede de uitgifte van de laatste percelen</i>	mrt '23	2.740	1.486	-2
Everdenberg Oost <i>De winstneming zal via een opgerichte BV ten gunste van gemeente komen.</i>	mrt '23	2.719	14.049	-

Verwachte exploitatieresultaten per project

Uit bovenstaande tabel blijkt ook de te verwachte exploitatieresultaten per complex op basis van de huidige inzichten, verkoopprognoses van gronden en verwachte kostenramingen. Hierin zitten natuurlijk aanzienlijke risico's in, zoals risico's wanneer de resultaten later in de toekomst worden gerealiseerd.

Daarnaast dient te worden gerealiseerd dat per 1-1-2016 de vennootschapsbelasting voor gemeenten van toepassing is met name voor de grondexploitaties, hetgeen betekent dat over de fiscale winsten (die door de regelgeving kunnen afwijken van bovenstaand resultaat) een belasting van 25% moet worden afgedragen. Dit heeft gevolgen voor het financiële eindresultaat op de projecten. Bovenstaande resultaten dienen dan ook te worden gelezen als resultaat voor belastingen.

7.8.5 Kengetal grondexploitatie

In de begroting en het jaarverslag dienen een aantal kengetallen opgenomen te worden. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente. Eén van deze kengetallen heeft betrekking op de grondexploitatie. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen.

Bedragen x € 1.000

		Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0	0
B	Bouwgronden in exploitatie	12.925	9.465	9.514
C	Totale baten (excl. mutaties reserves)	172.061	176.010	185.523
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	7,5%	5,4%	5,1%

7.9 WET OPEN OVERHEID

Een goede informatievoorziening met een ordentelijke informatiehuishouding is noodzakelijk en als gemeente hebben we de wettelijk taak tot actieve openbaarmaking hiervan. Belanghebbenden dienen toegang te hebben tot de voor hen noodzakelijke informatie. Een open overheid voorziet hierin door tijdens en na afloop van het maken van beleid en wetgeving transparant te zijn in de gemaakte keuzes.

In de Wet open overheid (Woo) is bepaald dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

Organisatie

Momenteel werkt de organisatie samen met de andere gemeenten in Equalit verband samen aan een Projectstart Architectuur (PSA) waarin naast de Woo ook de WEP (Wet elektronische publicaties) en WMEBV (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer) worden meegenomen om samen te voldoen aan de Wet Open Overheid. Voor de Woo wordt per informatiecategorie bepaald welke documenten actief openbaar gemaakt moeten worden. Documenten worden momenteel actief gepubliceerd via DROP, de gemeentewebsite en de website officiëlebekendmakingen.nl om te voldoen aan de WEP. Voor de Woo wordt dit het komende jaar uitgebreid.

Verbetering informatiehuishouding

Op basis van de eisen die worden gesteld in de Woo is een kwaliteitsanalyse gemaakt van door de gemeente gebruikte applicaties en hoe documenten hiermee worden geïdentificeerd, ontsloten en gepubliceerd. De conclusies inzake de drie grootste applicaties van toepassing voor de Woo.

1. Er vindt vanuit het *zaaksysteem* nog geen publicatie plaats, dit gebeurt enkel handmatig via de webmaster. Met de komst van het nieuwe zaakstelsel wordt gekeken of dit op den duur wel mogelijk is.
2. Bij publicatie vanuit *iBabs* wordt geen gestandaardiseerd format gebruikt. Documenten blijven in PDF. Alle taken zijn handmatig, zoals agenderen en publiceren. Aanpassingen gaan via het Zaaksysteem en de mail en worden daarna handmatig weer in *Ibabs* geplaatst. In 2023 willen we deze procedure onder de loep nemen om te kijken of proces geoptimaliseerd kan worden.
3. Publicatie is momenteel automatisch vanuit het *Centric voor Leefomgeving (CLO)* met een directe koppeling naar Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP). De documenten uit CLO worden opgeslagen in het zaakstelsel voor duurzame opslag. Voor de Woo wordt dit jaar gekeken welke documenten we actief moeten openbaar maken.

Passieve openbaarmaking

Dit betreft het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, zoals de Wob-verzoeken. Iedereen moet de mogelijkheid hebben om een Wob-verzoek in te dienen en dit verzoek moet worden ingewilligd, behalve als er een uitzondering geldt. In de huidige procedure heeft de organisatie 4 weken de tijd om te reageren, met eventueel 4 weken opschorttermijn indien het verzoek te groot of te gecompliceerd blijkt te zijn. Op 1 mei 2022 is dit verzoek veranderd in een Woo-verzoek waarin het uitgangspunt hetzelfde blijft. De opschorttermijn is wel met 2 weken verkort.

Er is een termijn toegevoegd wanneer de organisatie te maken krijgt met een te algemeen verzoek. In dit geval moet de organisatie overleggen met de verzoeker om nader te specificeren en wel binnen de eerste twee weken na ontvangst. Tevens dient rekening te worden met het vooraf informeren van belanghebbenden en dienen zij de gelegenheid te krijgen om bedenkingen te uiten (waarop het bestuur moet anticiperen). De organisatie biedt sinds dit jaar de mogelijkheid om het Woo-verzoek digitaal in te dienen via een E-dienst.

Actieve openbaarmaking

Naast de passieve openbaarmaking is de organisatie na invoering van de Woo verplicht om voor elf verschillende informatiecategorieën informatie actief openbaar te maken. Dit houdt in dat de organisatie een inspanningsverplichting heeft om bepaalde documenten, binnen een voorgeschreven termijn, uit eigen beweging openbaar te maken. Hierbij heeft de organisatie een termijn aan te houden van 2 weken vanaf de datum waarop het document wordt vastgesteld of ontvangen. Overigens kan de organisatie er voor kiezen meer informatie openbaar te maken dan is verplicht.

7.10 KLACHTAFHANDELING

Klachten maken veelal zichtbaar dat er (terecht of onterecht) gevoelens van onvrede zijn over bepaalde gedragingen van de medewerkers van de gemeente. Soms is sprake van de spreekwoordelijke druppel die de emmer doet overlopen, soms zijn er misverstanden en onduidelijkheden die op eenvoudige wijze kunnen worden opgehelderd. Door deze signalen kan de gemeente Oosterhout zich in de toekomst op verschillende gebieden verder verbeteren en ontwikkelen.

Dit jaarverslag wordt opgesteld door de klachtcoördinator, beleidsadviseur en de Commissie Ombudsman. Door het gezamenlijk opstellen van het jaarverslag door de gemeentelijke organisatie en de Commissie Ombudsman, wordt inzicht gegeven in de totale klachtenafdoening van het afgelopen jaar.

Klachtbehandeling

De klachtcoördinator draagt zorg voor de coördinatie van de gemeentelijke klachtenprocedure. De verordening beschrijft wie in de eerste lijnvoorziening de klacht inhoudelijk behandelt. De Commissie Ombudsman vormt de tweede lijnvoorziening voor klachtrecht. Gedurende het verslagjaar 2022 was de Commissie Ombudsman als volgt samengesteld:

- mevrouw D.G. Smiers, voorzitter;
- de heer M.A.A.M. Simons, lid;
- de heer M. Poppelaars, lid.

Soms gaan ingediende klachten over organisaties waarmee de gemeente een relatie heeft, maar waarvoor geen verantwoordelijkheid wordt gedragen. Dergelijke klachten worden dan doorgestuurd en de indiener van de klacht wordt daarover geïnformeerd.

7.10.1 Resultaten 2022

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de klachtenafdoening over 2022 weergegeven. Hierbij wordt telkens de vergelijking getrokken met eerdere jaren. Hierdoor ontstaat inzicht in de ontwikkeling van het aantal klachten en de afhandeling hiervan.

Overzicht Klachten

In 2022 zijn in totaal 103 klachten binnengekomen. Hiervan is 1 klacht afgebroken, 4 klachten zijn ingetrokken en 14 buiten behandeling gesteld. Van de overige 84 klachten is het merendeel, 74 klachten, informeel afgehandeld. Voor 10 klachten is een volledige procedure doorlopen. Hiervan zijn 7

klachten gegrond en 4 ongegrond verklaard. Er zijn 3 klachten door de commissie Ombudsman behandeld.

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal aantal klachten	41	51	61	76	84
Informele afhandeling	39	44	59	64	74
Volledige procedure	2	7	2	11	10 ⁸
Gegrond	-	1	1	7	6
Ongegrond	2	6	-	4	3
Niet-ontvankelijk	-	-	1	1	-
Commissie Ombudsman	-	-	-	-	3
Openstaand	-	-	-	1	-

De belangrijkste oorzaken voor het indienen van een klacht over de gemeentelijke organisatie zijn:

- de klant voelt zich onheus bejegend;
- de klant wacht te lang op afhandeling/antwoord, zonder dat hij er een verklaring voor krijgt;
- de klant heeft het idee dat gemaakte afspraken niet zijn nagekomen.

7.10.2 Jaarverslag Commissie Ombudsman Oosterhout

Hieronder volgt het onafhankelijke verslag van de Commissie Ombudsman aan de gemeenteraad inzake de bevindingen ten aanzien van het klachtrecht over 2022.

Inleiding

Na 2 jaren van zorg om de ontwikkeling van de pandemie en van daaruit de zorg om en voor elkaar, is 2022 met een nieuwe werkelijkheid begonnen: een oorlog in de Oekraïne ingezet door Rusland. Deze oorlog bracht andere zorgen met zich mee. In eerste instantie om de mensen die het betreft in het land van herkomst en om degene die huis en haard hebben (moeten) verlaten en vluchten. Maar vervolgens ook om onze eigen omstandigheden als gevolg van de verhoogde energieprijzen en de urgentie om minder afhankelijk te worden van gas. We hebben allemaal kunnen voelen wat de situatie met ons doet, niet alleen financieel, maar ook mentaal en emotioneel.

De behoefte aan en de noodzaak van een overheid die haar burgers beschermt lijkt dan ook op dit moment sterker gevoeld dan in de decennia hiervoor; maar de dagdagelijkse werkelijkheid is dat het vertrouwen in diezelfde overheid ondergraven is.

⁸ Tijdens behandeling door de Commissie Ombudsman is een klacht ingetrokken.

Zoals eerder aangehaald in de inleiding bij onze jaarverslagen zijn er inmiddels legio voorbeelden waarbij er een ernstige vertrouwensbreuk ontstaan is tussen 'de overheid' en haar burgers. De uitvoering door ambtenaren van het door de politiek gewenste beleid heeft geleid tot misstanden, zoals in de kindertoeslagaffaire, en vervolgens tot ernstige vertraging in de uitvoering als er na een 'mea culpa' een schadeloosstelling werd beloofd, zoals bij de gaswinningschade in Groningen. Dit is niet in de laatste plaats het gevolg van een te veel aan taken die de overheid moet en wil uitvoeren. Aangestuurd door het politieke debat lijkt (te) weinig gekeken naar uitvoerbaarheid en uitvoering. Hoewel beterschap werd beloofd, zijn de resultaten er nog steeds niet naar.

De laatste jaren kosten lopende zaken waaronder steeds meer crises die tussentijds beslecht dienen te worden, veel van de beschikbare capaciteit van ambtenaren. De druk loopt daardoor op. De kans op fouten of vertraging in de uitvoering neemt toe. En als het dan fout gaat, wordt gekeken wie hier 'schuldig' aan is. Dit maakt ambtenaren kopschuw; het gevoel van onveiligheid neemt toe. Het creatieve denken dat juist in deze tijd zo hard nodig is, komt daarmee (nagenoeg) tot stilstand; wet- en regelgeving wordt vervolgens aangehaald om zich achter te verschuilen.

De Commissie Ombudsman acht de rechtmatigheid van het handelen van bestuurders en ambtenaren de basis van waaruit een betrouwbare overheid werkt: wetten en beleidsregels dienen als grondslag voor het nemen van beslissingen. Daarnaast dient het handelen van bestuurders en ambtenaren doelmatig te zijn: de burger mag verwachten dat de tijd en het geld dat ingezet wordt, zo veel mogelijk resultaat genereert.

Maar het handelen van bestuurders en burgers dient tevens ethisch verantwoord te zijn, dus met inachtneming van de normen en waarden waar onze democratische rechtsorde voor staat.

Dit betekent dat, hoewel de wetgeving zorgvuldig dient te worden toegepast door de ambtenaar, er tevens voldoende en in ruime mate aandacht is en mag zijn voor de behoeftes van de burger. Dat is mogelijk als er goed geluisterd wordt door de professional, het oordeel uitgesteld mag worden en dat de macht 'over' wordt omgezet in macht 'om en met' de ander iets te bewerkstelligen. Dit kan mogelijkheden en kansen geven, potentie bieden in plaats van het strikt toepassen van regels en begrenzen.

De behoorlijkheidsnormen uit het ombudswerk zijn er dan ook niet alleen voor het toetsen van beklagd gedrag achteraf, maar kunnen in dit kader ook zeker vooraf gebruikt worden door bestuurders en ambtenaren ten behoeve van hun eigen toets in het contact met de burger en bij het nemen van beslissingen. Hiermee wordt invulling gegeven aan ethische kant van het overheidshandelen.

En als het dan misgaat en de burger vraagt hiervoor aandacht bij de overheid, is het maken van gepaste excuses belangrijk. Onderzoek wijst uit dat

het aanbieden van excuses veel kan betekenen voor het herstel van het contact tussen overheid en burger. Een tijdig en gepast excuus kan voorkomen dat een kwestie juridisch op de spits wordt gedreven en escaleert. Het haalt veelal de druk van de ketel; het gebaar wordt gewaardeerd. Het maken van excuses indien gepast, leidt ook niet onvermijdelijk tot aansprakelijkheid. Het niet erkennen van een duidelijke misser door de overheid leidt vaker tot claimgedrag, dan wanneer er wel erkenning is. Het maken van excuses is behoorlijk en kan helpen om het vertrouwen tussen de overheid en de burger te (doen) herstellen.

Het herstellen van het vertrouwen blijft een belangrijke opgave de komende jaren. Dit kan dus in ieder geval doordat de overheid haar werk naar behoren doet, eerlijk en begripvol is; de menskant soms voor laat gaan op het toepassen van de wettelijke regel. Dat is mensenwerk en vraagt van de overheid dat zij niet alleen rechtmatig en doelmatig, maar ook ethisch handelt en zo nodig excuses maakt.

Ook in het afgelopen jaar zijn er vele mooie voorbeelden geweest binnen het ombudswerk, waarbij de interventie vruchtbaar bleek en het vertrouwen van een burger in de overheid weer is verbeterd of zelfs hersteld. We hopen dat dit jaar verder gewerkt kan worden aan het herstellen van het vertrouwen van de burger in de overheid. Dat kan de Commissie Ombudsman niet alleen, maar enkel samen met die overheid.

De Commissie Ombudsman

Het klachtrecht voorziet burgers in de mogelijkheid om beklag te doen over de bejegening door een bestuurder of een ambtenaar. De wettelijke basis van dit klachtrecht is vastgelegd in hoofdstuk 9 van de Algemene Wet Bestuursrecht 'Klachtbehandeling'. In de verordening kan de gemeente nadere regels vastleggen.

Artikel 9:1 van de Algemene Wet Bestuursrecht verwoordt het in lid 1 en 2 aldus:

Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan. Een gedraging van een persoon, werkzaam onder de verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan, wordt aangemerkt als een gedraging van dat bestuursorgaan.

De burger dient de bejegeningklacht eerst te melden bij de gemeente zelf. Op deze wijze kan de gemeente voorzien in een adequate en passende oplossing daar waar een burger de houding en/of het gedrag van een bestuurder of ambtenaar bespreekbaar wil maken.

Op het moment dat de burger niet tevreden is met de uitkomst van deze zogenoemde 'eerste lijn klachtbehandeling' bestaat de mogelijkheid om beroep in te stellen bij een onafhankelijke instantie, de ombudsman geheten.

Conform artikel 9:17 van de Algemene Wet Bestuursrecht is deze ombudsman de Nationale Ombudsman, dan wel een lokale ombudsman of ombudscommissie die krachtens de wet daartoe is ingesteld. Nadat de ombudsman de klacht heeft onderzocht, bestaat er geen mogelijkheid meer tot hoger beroep.

Taak van de Commissie Ombudsman

Het is de taak van de Commissie Ombudsman om een aan haar voorgelegde klacht over het gedrag van ambtenaren of bestuurders te onderzoeken en hierover een oordeel te geven aan verzoeker en de beklagde overheid.

De commissie onderzoekt of de ambtenaar of de bestuurder zich in de voorgelegde kwestie naar behoren heeft gedragen. Met het onderzoek probeert de commissie een goede verstandhouding tussen de burger en de overheid te bewerkstelligen of zo nodig te herstellen. Het eindoordeel kan in een rapportage opgenomen worden waarin de gegrondheid van een klacht wordt beoordeeld en aanbevelingen kunnen worden gegeven als daar aanleiding voor is.

Naast herstel van de verstandhouding wil de commissie met uitgesproken oordelen en aanbevelingen een bijdrage leveren aan een verbetering van de dienstverlening. De commissie heeft gemerkt dat deze doelstelling vaak ook het achterliggende doel is van een burger die zich beklaagt. Immers, daar waar gewerkt wordt, kunnen 'fouten' worden gemaakt. Veelal heeft de burger daar ook begrip voor. Maar een klacht zonder aandacht voor verbetering is een gemiste kans.

Hulpvraag

Een klacht is dan ook niet alleen een kritisch signaal, maar veel eerder een hulpvraag van de burger en vooral ook een uitnodiging aan de organisatie om de blik van 'buiten naar binnen' te richten: hoe komt de organisatie over als dienstverlener? En: kan dat misschien verbeterd of geoptimaliseerd worden?

De Commissie Ombudsman ziet dat de interventies in de klachtbehandeling, die gericht zijn op bemiddeling inmiddels een nadrukkelijker rol hebben gekregen en zeer goed inzetbaar zijn om de hiervoor beschreven doelstellingen van het klachtrecht te behalen. Immers, een verzoeker is niet zo zeer gediend met het eindoordeel beschreven in een rapportage, maar is veeleer op zoek naar het vinden van gehoor voor zijn of haar beklag. Het herstel van de betrekking tussen verzoeker en de overheid kan veelal juist daardoor plaatsvinden: begrijpt de gemeente mij daadwerkelijk, 'verstaat' ze mij in mijn hulpvraag, of hoort ze me alleen?

Ook de onderliggende wens van de burger dat de organisatie met het beklag 'zijn voordeel doet', de dienstverlening verbetert en ervan leert, kan via een interventie op een veel meer organische wijze plaatsvinden dan (enkel) afgedwongen via een oordeel over de bejegening en eventueel één of meerdere aanbevelingen in een rapportage.

Ruim klachtbegrip en wettelijke kader

Voor de Commissie is elke uiting van ongenoegen een klacht. Hiermee gaat de Commissie uit van een ruim klachtbegrip, waarbij de beleving van de burger voorop staat. Dit is ook het uitgangspunt van de wetgever, zoals omschreven in de Memorie van Toelichting bij artikel 9:1 Algemene Wet Bestuursrecht.

Dit uitgangspunt voorkomt dat de burger wordt belast met onnodig formele vragen. De burger wil namelijk met zijn klacht een signaal afgeven. Dit signaal in een hokje stoppen van 'klacht', 'melding' of 'verzoek om informatie' kan er toe leiden dat de organisatie er van weerhouden wordt aandacht te geven aan de essentie van het afgegeven signaal en bijgevolg een lerende organisatie te zijn.

Aan de andere kant heeft ook de Commissie te maken met het wettelijk kader van hoofdstuk 9 van de Algemene Wet Bestuursrecht waarin de bevoegdheden van de ombudsfunctie omschreven zijn.

In sommige gevallen past het niet om een klacht in beroep te onderzoeken. Bijvoorbeeld in het geval andere procedures open staan zoals bezwaar of beroep. Het klachtrecht mag niet gebruikt worden om andere (rechterlijke) procedures te omzeilen of te beïnvloeden. Ook klachten over algemeen regeringsbeleid of algemeen verbindende voorschriften mogen niet in behandeling genomen worden.

De Commissie beoordeelt het handelen op basis van de Behoorlijkheidswijzer van de Nationale Ombudsman. Hierin zijn 4 kernwaarden opgenomen: (1) 'open en duidelijk', (2) 'respectvol', (3) 'betrokken en oplossingsgericht' en (4) 'eerlijk en betrouwbaar'. Deze kernwaarden zijn vervolgens uitgeschreven in 22 behoorlijkheidsnormen. Hieraan toetst de Commissie Ombudsman de bij haar aangedragen verzoeken als er daadwerkelijk een onderzoek wordt gestart.

Hoeveelheid klachten niet bepalend

Als er weinig klachten leiden tot een verzoek aan de Commissie om in beroep een onderzoek te doen, wil dat overigens niet automatisch zeggen dat de organisatie het daarom goed doet. Dit kan samenhangen met een goede, informele en adequate behandeling van problemen en klachten door de organisatie zelf. Maar ook de afhankelijke positie van de burger ten opzichte van de gemeente kan debet zijn de terughoudendheid om te klagen.

Anderzijds betekent een toename van het aantal verzoeken in beroep niet automatisch dat een organisatie 'het niet goed doet'. Dit kan samenhangen met een gebrek aan vertrouwen van burgers in de gemeente en ook met toegenomen mondigheid.

Op basis van een kritische blik op het overheidshandelen kan de overheid zelf tijdig haar dienstverlening of procedures optimaliseren; dit moet de overheid initiëren en ook omarmen. Deze zogenoemde georganiseerde

'tegenmacht' kan een belangrijk tegenwicht bieden, tegen een al te voortvarende overheid die – soms tegen beter weten in – de regels handhaaft.

De ongelijke positie van burgers ten opzichte van die overheid, op allerlei gebied, moet steeds gewaardeerd worden en van de juiste middelen worden voorzien om de zogenoemde 'gelijkwaardigheid' te organiseren. Een burger kan dat niet altijd en alleen zelf. Daarvoor zijn procedures vereist zoals het klachtrecht dat bijvoorbeeld biedt. Daar gaat het ombudswerk over en daar zet de Commissie Ombudsman zich graag voor in.

Klachtrecht binnen de gemeente

In deze alinea volgt een weergave van het aantal ontvangen klachten, als ook van de inhoudelijke afhandeling ervan.

In 2022 zijn 10 verzoeken bij de Commissie Ombudsman binnengekomen. 2 Verzoekers konden na informatie-inwinning doorverwezen worden naar het juiste proces. Ten aanzien van 2 verzoeken, heeft de Commissie de klacht door middel van een interventie afgedaan. 3 Klachten lopen thans nog; hierover wordt een terugkoppeling gegeven in het jaarverslag van 2023. Ten aanzien van 3 klachten is een rapport opgemaakt, waarover hierna een korte weergave volgt.

Compliment wordt klacht

Verzoekers beklagen zich dat de gemeente de taak van het mantelzorgcompliment overgedragen heeft aan Stichting Surplus, waarna het jaarlijkse bedrag ad € 200 omgezet is naar twee cadeaubonnen á raison van € 25 zonder de mantelzorger of verzoeker hierover te informeren. Tevens moeten de bonnen verplicht besteed worden bij plaatselijke winkeliers, aangewezen door de gemeente. Verzoekers achten dit juridisch onrechtmatig.

Verzoekers zijn ook niet geïnformeerd over het besluit van de gemeente om de waardering anders vorm te geven. Daarbij willen verzoekers opkomen voor anderen die dat minder goed kunnen omdat zij niet deskundig zijn of minder mondig.

De Commissie Ombudsman heeft zowel de klacht over de omzetting als de klacht over de communicatie als ongegrond beoordeeld. De gemeente had veel in het werk gesteld om verzoekers te informeren over het door de gemeenteraad genomen besluit. Verzoeker was het ook niet eens met de beoordeling van de Commissie Ombudsman helaas.

Klachtwaardig kerkklokgeluid

Verzoeker beklagt zich dat hij meermaals bij meerdere ambtenaren navraag heeft gedaan over het uit te voeren geluidsonderzoek om te achterhalen of er geluidsnormen worden overschreven bij het luiden van de kerkklokken van de Sint Jan op de Markt. Het enige wat verzoeker van de betrokken ambtenaren te horen krijgt, is dat de opdracht voor het geluidsonderzoek zou zijn uitgezet en hij geïnformeerd zal worden over de voortgang. Vervolgens

mocht hij echter niets meer vernemen. Zijn pogingen om daarna via de wethouder een terugkoppeling te krijgen werden niet beantwoord.

Er wordt een gesprek gearrangeerd op 4 mei 2022 waarbij verzoeker zijn ongenoegen uitspreekt richting de wethouder en de betrokken ambtenaar over het gebrek aan communicatie ten aanzien van het geluidsonderzoek. De wethouder is het met verzoeker eens dat het veel te lang heeft geduurd voordat het geluidsonderzoek is opgestart.

Hij heeft hier eerder telefonisch al excuses voor aangeboden bij verzoeker en doet dat tijdens het gesprek wederom. De wethouder merkt op dat ten tijde van het gesprek het geluidsonderzoek helaas nog niet blijkt afgerond. Vanuit de gemeente wordt aangegeven dat zij afhankelijk is van de agenda en beschikbaarheid van de Omgevingsdienst. Dit zorgt (ook) voor ongenoegen bij de gemeente. De gemeente is het met de Commissie eens dat zij verzoeker actief op de hoogte had moeten houden van de stand van zaken ten aanzien van het geluidsonderzoek.

Vooruitlopend op de uitkomst van het geluidsonderzoek zegt de wethouder toe dat hij er persoonlijk voor zal zorgen dat het luiden van de klokken van de Sint Jan na 23:00 uur wordt gestopt, wanneer uit het onderzoek naar voren komt dat er sprake is van overschrijding van de geluidsnormen. Verzoeker op zijn beurt geeft aan dat hij naar aanleiding van dit open gesprek zijn klacht intrekt. De Commissie maakte ter completering van het onderzoek wel een eindverslag op.

Naderhand blijkt overigens dat er geen geluidsnormen van toepassing zijn, maar dat de piekgeluiden in de nacht wel hoger zijn dan zou zijn toegestaan als de geluidsnormen van het activiteitenbesluit zouden gelden. Hierover zou de wethouder een afspraak maken met de pastoor.

Bevoegdheid boa's onder de loep

De klachten van verzoeker richten zich op de onbevoegdheid van boa's tot het beboeten van negatie van c-borden als gevolg van ondeugdelijke verkeersbesluiten, als ook op de totale klachtafhandeling door de gemeente en het proces van (verplicht) advies vragen bij de (direct) toezichthouder. De Commissie bleek in onderhavige klacht niet bevoegd om alle onderdelen te onderzoeken en heeft verzoeker voor zover relevant doorverwezen. De overige onderdelen zijn nader onderzocht.

De Commissie Ombudsman achtte de klacht over de klachtafhandelingsprocedure van de gemeente gegrond en wel in strijd met de norm 'fair play' en 'professionaliteit'. Immers een burger mag van de overheid de deskundigheid verwachten die voor het vervullen van de taak benodigd is, waaronder het volgen van de juiste procedures conform de regels die zij daartoe zelf heeft vormgegeven en waardoor deze burger de mogelijkheid verkrijgt om zijn procedurele kansen te benutten, zoals het horen van verzoeker. Nu daarin niet was voorzien was dit klachtonderdeel gegrond.

De Commissie Ombudsman achtte de klacht over het inwinnen van het advies van de (direct) toezichthouder gegrond voor zover het betreft dat er eerst in november 2022 is voorzien in een eindadvies en overigens na herhaald verzoek daartoe van verzoeker zelf. Hoewel de gemeente een advies niet kan afdwingen, was het juist geweest als de gemeente na 5 januari 2022 de direct toezichthouder actief had blijven bevragen op een eindadvies wat zij verzoeker vervolgens had kunnen verstrekken.

Nu heeft verzoeker nodeloos lang aandacht gevraagd voor dit onderdeel van zijn klachtafhandeling. De Commissie doet de gemeente de aanbeveling om het proces van artikel 42 BBO goed in het oog te (blijven) houden opdat deze recht doet aan het doel dat daarmee is gediend. Indien de gemeente onvoldoende opvolging in het proces bij of door de (direct) toezichthouder ervaart, kan de gemeente overwegen om een en ander bespreekbaar te (doen) maken in het overleg van de lokale driehoek.

Organisaties waarvoor de Commissie Ombudsman klachten behandelt

De Commissie Ombudsman heeft in 2022 naast de gemeente Oosterhout ook werkzaamheden verricht ten aanzien van het klachtrecht voor de gemeenten Breda, Dongen, Etten-Leur, Moerdijk, Rucphen en Roosendaal en voor het Werkplein Hart van West-Brabant, CJG Breda, de Belastingssamenwerking West-Brabant en de Regionale Samenwerking West-Brabant. Vanaf 2023 is daar het CJG Drimmelen - Geertruidenberg bij gekomen.

Dit maakt het werk voor de commissieleden zeer boeiend. De ervaring met klachten en bemiddeling bij de diverse organisaties - groot én klein, in de stad of een dorpsgemeenschap - geeft de mogelijkheid om de opgedane expertise nog meer uit te nutten en in te zetten voor de burgers van alle organisaties waarvoor de commissie de klachtbehandeling in beroep vormgeeft.

7.11 INTERBESTUURLIJK TOEZICHT

In de Wet Revitalisering generiek Toezicht is opgenomen dat het in eerste instantie niet aan de toezichthouder, maar aan vertegenwoordigende organen als de gemeenteraad is om in het kader van de horizontale verantwoording toezicht te houden op de uitvoering van taken (vooral medebewindstaken) door de colleges. Het toezicht dat het Rijk en de provincies op de gemeenten houden kan dan soberder worden ingericht en meer op afstand en op risico's gericht plaatsvinden.

In 2016 heeft de gemeenteraad tijdens een informatieavond gesproken over de rolopvatting van de gemeenteraad bij Interbestuurlijk toezicht. Als onderdeel hiervan is afgesproken dat het interbestuurlijk toezicht een prominenter rol krijgt in de P&C-cyclus van de gemeente. Daartoe zullen in het jaarverslag van de gemeente de belangrijkste uitkomsten van het IBT worden toegelicht.

Naast de informatie in deze paragraaf kan ook gebruikt gemaakt worden van Waarstaatjegemeente.nl. Deze site bevat prestatie-indicatoren voor de horizontale verantwoording. Deze indicatoren geven informatie over de prestaties van gemeenten bij de uitvoering van hun wettelijke medebewindstaken.

7.11.1 Provinciaal toezicht

Ten aanzien van het toezicht van de provincie ligt het accent op de toezichtgebieden Archief- en informatiebeheer, Financiën, Huisvesting vergunninghouders, Omgevingsrecht en Monumentenzorg. Binnen deze toezichtgebieden besteedt de provincie jaarlijks aandacht aan verschillende thema's. Deze zijn vastgelegd in de uitvoeringsagenda Interbestuurlijk toezicht 2022 van de provincie.

7.11.2 Resultaten interbestuurlijk toezicht 2022

De bovenstaande zes toezichtgebieden worden beoordeeld op een driepuntschaal. Om de resultaten goed te kunnen interpreteren is bij ieder toezichtgebied een korte toelichting gegeven van de gepresenteerde resultaten. Samengevat is het beeld als volgt:

Domein	Resultaat 2021	Resultaat 2022
Archief- en informatiebeheer	Voldoet	Voldoet gedeeltematig
Financieel toezicht	Voldoet	Voldoet
Huisvesting vergunninghouders	Voldoet niet, doch verschoonbaar	Voldoet
Omgevingsrecht	Voldoet	Voldoet
Monumentenzorg	Voldoet	Voldoet

7.11.3 Archief- en informatiebeheer

Voor het jaarlijks toezicht op het archief- en informatiebeheer sluit de provincie aan bij de aanbeveling van de VNG, dat het college de raad jaarlijks informeert over archiefzorg en -beheer via Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Hierbij geeft de provincie de volgende vijf van de tien KPI-thema's prioriteit:

KPI	
1	Lokale regelingen
3	Ordering, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden
4	Digitale archiefbescheiden in het bijzonder
6	Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats
7	Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots

Voor het systematisch toezicht baseert de provincie zich op de interne rapportage van het college aan de raad. Daarbij gaan ze er van uit dat:

- Het college van B&W brengt vóór 15 juli een volledig verslag of voortgangsbericht uit aan de gemeenteraad.
- Gedeputeerde Staten heeft deze stukken uiterlijk op 15 juli ontvangen.
- De verslaglegging gaat gepaard met een SMART uitgewerkt verbeterplan op basis van de aanbevelingen van de archivaris en eventuele aanvullende risicovolle knelpunten.

De uitwerking in het verbeterplan is niet zodanig SMART beschreven dat er het vertrouwen is dat er op afzienbare termijn voldaan wordt aan de bepalingen die de Archiefwet stelt aan een gemeentelijke informatiehuishouding. Naar oordeel van de provincie beschrijft de gemeente in het voortgangsbericht en bijbehorend verbeterplan weliswaar de knelpunten waarmee risico wordt gelopen, maar onvoldoende de maatregelen en de prioriteiten die gesteld worden om de risico's zo spoedig mogelijk te beheersen.

7.11.4 Financieel toezicht

Bij het financieel toezicht is sprake van specifiek toezicht. Hierdoor wijkt de wijze waarop de provincie dit toezicht uitoefent enigszins af van de andere vijf toezichtgebieden.

Bij het financieel toezicht worden de volgende drie categorieën onderscheiden: Voldoet, Voldoet met kanttekeningen en Voldoet niet. Voldoet en Voldoet met kanttekeningen leiden tot repressief toezicht, terwijl voldoet niet preventief toezicht tot gevolg heeft.

- de begroting is structureel en reëel in evenwicht, en
- uit meerjarenraming is aannemelijk dat dit evenwicht wordt gecontinueerd, en
- er is voor zover bekend geen sprake van bestuurlijke relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden.

De vastgestelde begroting 2022 en de bijbehorende meerjarenraming 2023-2025 is door de toezichthouder volgens de methodiek van risicogericht en proportioneel toezicht beoordeeld. Hierbij zijn ook de uitkomsten van de jaarrekening 2020 betrokken. We presenteerden in 2022 een begroting die in alle jaren reëel en structureel in evenwicht was. Voor onze gemeente was daarom voor het begrotingsjaar 2022 het normaal geldend repressief toezicht van kracht. Op basis van de criteria in ons beleidskader IBT 2020-2023 beoordeelt de provincie onze begroting 2022 als 'voldoet'. De gemeente Oosterhout heeft daarom in 2022 de kleur 'groen' op de kaart gekregen.

7.11.5 Huisvesting vergunninghouders

De Huisvestingswet bepaalt dat gemeenten zorg moeten dragen voor de voorziening in de huisvesting van vergunninghouders. Dit zijn asielzoekers met een verblijfsvergunning. Daartoe bepaalt de rijksoverheid ieder half jaar het aantal vergunninghouders dat iedere gemeente moet plaatsen. Tijdige realisatie van die vastgestelde taakstelling is belangrijk voor het optimaal kunnen blijven benutten van de centrale opvangcentra waarvoor ze bedoeld zijn, namelijk de opvang van asielzoekers die nog in procedure zijn en het bevorderen van snelle integratie in de samenleving. Wij voeren als gemeente de regie op dit traject. Huisvesting gebeurt voornamelijk door de woningcorporaties, begeleiding van de individuele vergunninghouders gebeurt in onze gemeente.

Op grond van de realisatiecijfers van het COA heeft de gemeente Oosterhout per 1 januari 2023 haar taakstelling over 2022 gerealiseerd. De totale taakstelling voor de tweede helft van 2022 kwam (inclusief de achterstand uit voorgaande perioden) op 56 te huisvesten vergunninghouders. Op grond van de realisatiecijfers van het COA per 1 januari 2023 (peildatum) heeft de gemeente Oosterhout in het tweede halfjaar van 2022 62 vergunninghouders gehuisvest. Dit betekent dat Oosterhout de totale taakstelling voor deze periode heeft gerealiseerd en de verschoonbare achterstand uit de eerdere perioden heeft ingelopen.

7.11.6 Omgevingsrecht

De hoofddoelstelling van de wetgeving op het terrein van het omgevingsrecht is een veilige en gezonde leefomgeving te bewerkstelligen. En deze op een duurzame en doelmatige wijze te behouden, beheren, gebruiken en

ontwikkelen. De lokale overheden spelen daarbij een belangrijke rol door een adequate uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken). Als de overheden deze VTH-taken niet goed uitvoeren, kan dat grote invloed hebben op de veiligheid en gezondheid van de leefomgeving.

Op grond van de Wabo dient iedere gemeente te beschikken over de volgende documenten:

- Een actueel beleidsplan VTH, gebaseerd op een adequate probleemanalyse, met inzicht in prioriteitenstelling die aansluit op de gestelde doelen, inzicht in de methodiek om de gestelde beleidsdoelen te bereiken, inzicht in de benodigde en beschikbare financiële en personele capaciteit voor het bereiken van de doelen en het uitvoeren van de activiteiten.
- Jaarlijks uiterlijk 1 februari: een uitvoeringsprogramma VTH, met daarin de voorgenomen activiteiten waarbij inzichtelijk rekening wordt gehouden met gestelde doelen en prioriteiten uit het beleidsplan en de verbeterpunten uit het voorgaande evaluatieverslag.
- Jaarlijks uiterlijk 1 mei: een evaluatieverslag VTH, waarin inzichtelijk rekening wordt gehouden met de uitgevoerde activiteiten uit uitvoeringsprogramma, het bereiken van de gestelde beleidsdoelen en - indien van toepassing - aangevuld met verbeterpunten voor het volgende jaar.

In het kader van het systematisch onderzoek omgevingsrecht beoordeelt het IBT of gemeente

Oosterhout zich houdt aan de in de Wabo wetgeving gestelde eisen. Het betekent dat aan de hand van beoordelingsvragen en een normering de volgende documenten zijn beoordeeld op tijdigheid van vaststelling en een aantal Kwaliteitscriteria:

- Het Beleidsplan Fysieke Leefomgeving 2019-2022
- Het Uitvoeringsprogramma 2022 met de terugblik op vergunningverlening, toezicht en handhaving fysieke leefomgeving 2021 (UVP-VTH).

Het IBT heeft het hoogst haalbare eindoordeel 'voldoet' toegekend.

7.11.7 Monumentenzorg

Het toezicht op de monumentenzorg richt zich op de wijze waarop gemeenten hun taken op het gebied van archeologie, cultuurhistorie en monumenten uitvoeren. Hierbij gaat het om de bescherming, de instandhouding, het onderhoud en het herstel van onroerende goederen die van belang zijn door hun historische, volkskundige, artistieke, wetenschappelijke, industrieel-archeologische of andere sociaal-culturele waarde. Indien gemeenten deze taken niet goed uitvoeren, is het risico groot dat onroerend cultureel erfgoed voorgoed verloren gaat. Hierbij is het van belang en een

wettelijke plicht dat gemeenten een Monumentencommissie instellen die adviseert over omgevingsvergunningen.

De gemeente Oosterhout heeft in 2022 tijdig en volledig de gevraagde voor toezicht informatie bij de provincie aangeleverd.

7.12 RESERVES EN VOORZIENINGEN

7.12.1 Verloop vrije reserve

In onderstaande tabel zijn de werkelijke stortingen en onttrekkingen over het jaar 2022 en de verwachte onttrekkingen en stortingen in meerjarenperspectief van de vrije reserve weergegeven. De beginstand (inclusief saldobestemming 2021) per 1 januari 2022 bedraagt € 49,5 miljoen.

Vervolgens zijn respectievelijk de uitgaven weergegeven waar de gemeenteraad al toe heeft besloten en de uitgaven waarvan definitieve besluitvorming door de gemeenteraad nog moet plaatsvinden.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Ramig 2025	Raming 2026
Uitgaven reeds besloten	9.343	10.395	1.490	81	-
2e noodontsluiting Weststad	42	-	-	-	-
Productiehuis de Pannehoef	-	279	-	-	-
Projectplan implementatie Omgevingswet	82	68	100	81	-
Verbindend bestuur	25	-	-	-	-
Vorbereidingskrediet Stadhuis	294	1.205	-	-	-
Stedenbouwkundige visie Slotjesveld	17	37	-	-	-
Aanleg EVZ Contreie-Zuid	11	435	-	-	-
Grondaankoop EVZ Contreie-Zuid	-	929	-	-	-
Uitbreiding Park Floralia	17	0	-	-	-
Opbouw strategische woningbouw	679	1.140	750	-	-
Opstellen Masterplan Dorst 2030	8	-	-	-	-
Vitalisering Recreatiepark De Eekhoorn	145	137	-	-	-
Overheveling naar infrastructurele werken	3.250	-	-	-	-
Slotjes Midden	500	900	640	-	-
Sloop zwembad Arkendonk	-	450	-	-	-
Klijnsma-gelden	62	113	-	-	-
Dienstverlening	37	0	-	-	-
Kerkervisie	7	0	-	-	-
Pilot hybride leeromgeving mbo-logistiek	-	100	-	-	-
Versterken investeringskracht binnenstad	-	101	-	-	-
Coronamaatregelen	193	591	-	-	-
Crisisfonds	56	867	-	-	-
Regiesysteem sociaal domein	-	60	-	-	-

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Ramig 2025	Raming 2026
Voedseltuin	-	18	-	-	-
Regionaal archief	27	-	-	-	-
Impulsmiddelen kansrijke start	-	15	-	-	-
Waterschapsverkiezingen 2023	-	9	-	-	-
Sportakkoord	25	-	-	-	-
Zandoojje woonrijk maken	200	-	-	-	-
Projectplan Arkendonk	45	-	-	-	-
Kleedaccommodatie OV'67	97	-	-	-	-
Compensatiegronden Natuurnetwerk Brabant (NNB)	-	440	-	-	-
Ventilatie scholen	307	433	-	-	-
Visie masterplan Dorst	58	142	-	-	-
Onderwijshuisvesting Oosterheide	1.960	-	-	-	-
Tijdelijke uitbreiding Sociaal Team Oosterhout	404	-	-	-	-
Rekenkamer	-	25	-	-	-
Schuldhelpverlening	-	-	-	-	-
Welzijn op recept	-	19	-	-	-
Eén tegen eenzaamheid	45	30	-	-	-
Infoplein ondersteuningsaanbod	-	15	-	-	-
Fitcoins	22	0	-	-	-
Jongerenwerk Surplus	120	0	-	-	-
Skatevoorziening	-	56	-	-	-
Inloopvoorziening jongeren	-	11	-	-	-
Coronamiddelen cultuursector	256	94	-	-	-
Binnenonderhoud korenmolen De Hoop	13	-	-	-	-
Wet Open Overheid (WOO)	100	-	-	-	-
Merkpositionering Oosterhout	15	-	-	-	-
Nieuwe BYOD-regeling	94	156	-	-	-
MEK	35	0	-	-	-
Aankoop gronden tbv N629	9	216	-	-	-
POK woningbouwstrategisch Den Hout	11	89	-	-	-
Aankoop varkensbedrijf Dorst	67	1.023	-	-	-
Aanpak illegaal wonen	8	192	-	-	-
Nog te voteren	-	10.670	13.777	7.000	1.500
Verduurzaming & onderhoud stadhuis	-	2.320	2.500	7.000	-
Stadhuis	-	-	4.500	-	-

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Mobiliteit - overheveling naar res infra werken	-	5.500	-	-	-
Pannehoef	-	750	-	-	-
IHP	-	-	5.500	-	-
Sportaccommodatiebeleid	-	-	50	-	-
Kleedaccommodaties sportverenigingen	-	-	327	-	-
Arendsplein	-	1.900	-	-	-
Galvanitas	-	200	-	-	-
Arkendonk	-	-	900	-	-
Slotjesveld	-	-	-	-	1.500
Totaal	9.343	21.065	15.267	7.081	1.500
Cumulatief	9.343	30.408	45.675	52.756	54.256

7.12.2 Bijzonderheden vrije reserve

- Van het beginsaldo 2022 van € 49,5 miljoen is al een bedrag van € 21,3 miljoen bestemd voor uitgaven waartoe de gemeenteraad reeds heeft besloten. Hiervan is in 2022 reeds werkelijk € 9,3 miljoen onttrokken en staat de resterende onttrekking van € 12 miljoen gepland voor de komende jaren. Daarnaast ligt er voor een bedrag van € 32,9 miljoen aan claims op de vrije reserve waar nog besluitvorming/kredietvoting door de gemeenteraad op plaats dient te vinden. De grootste post binnen deze laatste categorie betreft de reservering voor het stadhuis.
- Voor het stadhuis is binnen de vrije reserve totaal € 16,32 miljoen gereserveerd (exclusief het voorbereidingskrediet).
- Slotjes Midden: het gereserveerde bedrag is gebaseerd op de vastgestelde samenwerkings-overeenkomst en actuele grondexploitatie. Hiervoor is momenteel nog € 1.540.000 beschikbaar.
- Andere 'grote' claims binnen de vrije reserve betreffen:
 - o mobiliteitsvisie € 5.500.000. Deze zal in 2023 naar de reserve infrastructurele werken worden overgeheveld;
 - o huisvesting onderwijs € 5.500.000;
 - o Arendsplein € 1.900.000;
 - o Crisisfonds, gevormd vanuit het restant Coronaherstelfond, hiervoor is begin 2023 nog € 867.000 beschikbaar;
 - o voor strategische woningbouw is vanaf 2023 nog € 1.890.000 beschikbaar.

7.12.3 Verwachte inkomsten vrije reserve

Vanuit de primaire begroting 2022 is in 2022 een bedrag van € 4 miljoen in de vrije reserve gestort. Daarnaast hebben wij in 2022 extra inkomsten vanuit de Algemene Uitkering van € 5,5 miljoen ontvangen. Deze is conform raadsbesluit ook gestort in de vrije reserve. Tot slot wordt in 2023 het parkeerfonds opgeheven. Het resterende saldo wordt in 2023 overgeheveld naar de vrije reserve. Naar verwachting zal dit ongeveer € 1,3 miljoen zijn.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Storting vanuit begroting 2022	4.000	-	-	-	-
Opheffen parkeerfonds	-	1.300	-	-	-
Storting extra accres 2022	5.500	-	-	-	-
Totaal	9.500	1.300	-	-	-

7.12.4 Confrontatie beschikbare en benodigde middelen vrije reserve

Wanneer de geactualiseerde kosten, opbrengsten en risico's binnen de vrije reserve worden afgezet tegenover elkaar ontstaat het volgende beeld.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Stand per 1 januari	49.527	49.684	29.919	14.652	7.571
Uitgaven	-9.343	-21.065	-15.267	-7.081	-1.500
Inkomsten	9.500	1.300	0	0	0
Stand per 31 december	49.684	29.919	14.652	7.571	6.071

Uit het bovenstaande overzicht blijkt we de komende jaren blijven interen op onze vrije reserve. De omvang van de vrije reserve loopt op basis van de huidige inzichten in 2026 terug tot een hoogte van zo'n **€ 6,1 miljoen**.

7.13 SUBSIDIE OVERZICHT

Als gemeente verstrekken we diverse subsidies aan verschillen externe partijen om onze doelstellingen mede te kunnen realiseren. In deze paragraaf geven we inzicht in de verstrekte subsidies.

De subsidies kunnen naar hun aard worden onderscheiden, de verschillende typen subsidies die we verstrekken zien er als volgt uit.

Bedragen x € 1.000

Thema	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Waardering	144	118	150	32 N
Exploitatie	1.760	732	1.988	1.256 N
Doel	6.565	6.839	6.745	-94 V
Activiteiten	190	229	268	39 N
Impuls	734	281	613	332 N
Totaal	9.393	8.199	9.764	1.565 N

Bedragen x € 1.000

Thema	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Zorg en welzijn	3.811	3.445	4.544	1.099 N
Jeugdwerk	9	19	27	8 N
Jeugdzorg algemeen	994	-	1.259	1.259 N
Vrij toegankelijke jeugdzorg	-	210	50	-160 V
Wet maatschappelijke ondersteuning	340	362	350	-12 V
Doelgroepvoorzieningen	-	55	16	-39 V
Samenkracht en burgerparticipatie	1.971	2.210	2.071	-139 V
Sociaal beleid	-	-	76	76 N
Re-integratie	1	-	-	- -
Bijzondere bijstand	251	236	234	-2 V
Inburgering	15	1	120	119 N
Lokaal minimabeleid	38	48	40	-8 V
Schuldhelpverlening	17	37	17	-20 V
Uitvoering volksgezondheid	29	35	28	-7 V
Dierenwelzijn	126	112	112	- -
Beheerskosten sociaal domein	20	120	144	24 N
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	379	94	501	407 N
Beleid middenstand	143	6	197	191 N
Uitvoering economie	87	86	90	4 N
Beleid onderwijs	25	2	89	87 N
Uitvoeringsplan toerisme en recreatie	124	-	125	125 N
Sport en cultuur	4.586	4.566	4.586	20 N
Stimulering	85	89	79	-10 V
Bibliotheek	1.464	1.486	1.494	8 N

Bedragen x € 1.000

Thema	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Theater	1.684	1.709	1.710	1 N
Overige podia	1.231	1.156	1.180	24 N
Musea en archieven	122	126	123	-3 V
Duurzaamheid en klimaat	14	-	15	15 N
Duurzaam bouwen	14	-	15	15 N
Wonen en mobiliteit	272	68	74	6 N
Ruimtelijke ordening	54	3	3	- -
Buurt- en wijkbeheer	172	29	22	-7 V
Openbaar vervoer	4	9	4	-5 V
Verkeersmaatregelen	42	27	45	18 N
Veiligheid	113	26	80	54 N
Integrale veiligheid	113	26	80	54 N
Financieel solide	-15	-	-31	-31 V
Algemene baten en lasten	-15	-	-31	-31 V
Gemeentelijke organisatie	33	-	-	- -
Bestuurs-/managementondersteuning	33	-	-	- -
Kredieten	200	-	-5	-5 V
Sport, cultuur en recreatie	200	-	-	- -
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-	-	-5	-5 V
Totaal	9.393	8.199	9.764	1.565 N

7.14 SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

De 17 Sustainable Development Goals (SDG's), oftewel de duurzame wereld-doelen, geven houvast en richting aan hoe we van de wereld en de lokale samenleving een betere plek kunnen maken voor 2030. Gemeente Oosterhout is een Global Goals Gemeente. Samen met bedrijven, organisaties en de bewoners van Oosterhout, Den Hout, Oosteind en Dorst maken we impact om onze gemeente mooier en gezonder te maken.

Hoewel alle SDG-doelstellingen worden nagestreefd, zijn in Oosterhout de volgende doelstellingen een speerpunt:

- SDG 3. Gezondheid voor iedereen.
- SDG 8. Waardig werk en economische groei.
- SDG 10. Ongelijkheid verminderen.
- SDG 11. Duurzame steden en gemeenschappen.

In 2019 maakte 6,2 procent van de Nederlandse bevolking deel uit van een huishouden met een inkomen onder de lage-inkomensgrens. SDG 1 is gericht op de afname van armoede in al haar vormen. Zowel financiële aspecten als de impact van armoede op het leven van mensen maken daar deel van uit.

Als lokale overheid verkeert gemeente Oosterhout in de ideale positie om mensen die in armoede leven ter plekke te identificeren. De gemeente biedt bovendien hulp bij een laag inkomen, van informatie over ondersteuning en regelingen tot handvaten om inkomsten te verhogen en uitgaven te verlagen. Door ondersteuning van initiatieven als "Stichting Leergeld" en de "Goederenbank De Baronie" biedt gemeente Oosterhout verbinding en praktische hulp. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Omvang, aard en oorzaken van armoede en ongelijkheid in de gemeente in kaart brengen
- Kinderarmoede bestrijden
- Bijstand toekennen
- Schuldpreventie
- Schuldhulpverlening
- Burgers pro-actief informeren over toeslagen waar zij recht op hebben en over beslagvrije voet
- Maatregelen om woon- en zorgkosten te beperken
- Inzet en professionalisering sociale wijkteams
- Maatregelen ter versterking zelfredzaamheid burgers
- Inzetbaarheid van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt versterken

Vergeleken met andere landen komt ondervoeding in Nederland niet vaak voor. Bij ons ligt de nadruk van dit doel op de duurzaamheid van de voedselproductie en de impact ervan op de kwaliteit van de leefomgeving en het dierenwelzijn. Ook voedselverspilling moet afnemen.

In Oosterhout wil de gemeente met lokale partners een voedselstrategie opstellen die gezonde eetgewoonten bevordert en het aanbod van gezond en vers voedsel stimuleert. Met onder meer aandacht voor het tegengaan van verspilling binnen de (schuld)hulpverlening. Gemeente Oosterhout ondersteunt het particuliere initiatief "Goederenbank De Baronie" dat ernaar streeft om (onverkoopbare) kwalitatief goede levensmiddelen in te zamelen en uit te delen aan particuliere huishoudens met onvoldoende inkomsten om in hun levensonderhoud te voorzien. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Aandacht voor goede voeding binnen (schuld)hulpverlening
- Bevorderen gezonde eetgewoonten en voorkomen obesitas, vooral bij kinderen
- Maatschappelijk verantwoord inkopen en bevorderen duurzame productie/consumptie zodat voedselzekerheid elders in de wereld en voor toekomstige generaties niet wordt ondermijnd
- Zie ook: VNG programma 'Landelijk gebied'

Het voorkomen van voortijdige sterfte veroorzaakt door overdraagbare en niet-overdraagbare ziektes en psychische problemen staat hoog op de VN-agenda. Het aanpakken van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik kan de gezondheid van veel Nederlanders verbeteren.

Gemeente Oosterhout vindt het belangrijk dat iedereen in de samenleving mee kan doen. De gemeente streeft er daarom naar om met professionele wijkteams en partners in de zorgketen betaalbare en tijdige zorg op maat te bieden en sociaaleconomische gezondheidsverschillen tegen te gaan. Niet alleen ondersteuning van de zelfredzaamheid van ouderen en mensen met een beperking staan centraal in verschillende initiatieven waaronder de "Wijk GGZ-er", maar ook waardering van de mantelzorg krijgt bijzondere aandacht. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Lokale regie over en inkoop jeugdzorg, ouderenzorg en zorg voor verwarde personen
- Betaalbaarheid, tijdigheid en continuïteit van de zorg
- Gezonde leefstijl bevolking bevorderen
- Voorzieningen voor sport, recreatie en ontmoeting

- Zelfredzaamheid en zelfstandig wonen van ouderen en mensen met beperking ondersteunen
- Dagbesteding ouderen
- Ondersteuning mantelzorgers
- Ondersteuning inwoners met complexe problematiek m.b.t. straf en zorg
- Tegengaan suïcide
- Maatregelen gericht op preventie en behandeling verslaving
- Zorgen voor verkeersveiligheid en schone lucht, terugdringen fijnstof uit verkeer en veehouderij

4 KWALITEITS-ONDERWIJS

Adequaat onderwijs is voor mensen in alle leeftijdscategorieën en in alle levensfasen van belang, van voorschoolse educatie tot 'een leven lang leren'. Onderwijs zorgt ervoor dat de werkenden over vaardigheden beschikken om te kunnen functioneren in een kennisintensieve omgeving.

Gemeente Oosterhout wil optimale en gelijke ontwikkelingskansen bevorderen door met lokale partners integrale en inclusieve kindcentra te creëren. De gemeente zorgt bijvoorbeeld voor goede huisvesting van alle scholen, handhaaft de leerplicht en regelt waar nodig het leerlingenvoer. Centraal staat het voor alle kinderen mogelijk maken van deelname aan sport, schoolreisjes en andere activiteiten. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Onderwijsinfrastructuur (gebouwen), gezonde en veilige scholen
- Voor- en vroegschoolse educatie
- Handhaven leerplicht, voortijdig schoolverlaten
- Zorgen voor passend onderwijs
- Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt verbeteren
- Aanpak laaggeletterdheid en taalachterstanden
- Segregatie en ongelijke kansen tegengaan
- Brede toegang tot kunst en cultuur
- Creëren zinvol werk
- Onderwijs voor vluchtelingen
- Soepele overgang 18- naar 18+ Effectief jongerenwerk
- Ontwikkelingsmogelijkheden voor werknemers gemeente
- Educatie voor duurzame ontwikkeling

5 GENDER-GELIJKHEID

De mate van gelijkheid wordt onder meer afgemeten aan verschil in beloning voor arbeid, arbeidsdeelname en de positie van mannen en vrouwen in bedrijfsleven en bestuur. Een andere specifieke doelstelling binnen deze SDG is het terugdringen van geweld gericht tegen vrouwen.

Met aandacht voor gendergelijkheid in gemeentelijk beleid levert de gemeente een actieve bijdrage aan het behalen van dit doel. Zo zorgt de gemeente onder meer voor veilige, voldoende verlichte straten en openbare ruimtes en bevordert het de participatie van vrouwen in lokale activiteiten. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- (Huiselijk) geweld tegen vrouwen en seksuele exploitatie tegengaan, zorgen voor veilige opvang
- Bevorderen participatie (laagopgeleide en allochtone) vrouwen op lokale arbeidsmarkt, in maatschappelijke en publieke functies, consultaties
- Als werkgever: gelijke betaling voor mannen en vrouwen
- Opties voor parttime werk
- Zorgen voor evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in leidinggevende functies
- Inzet ten behoeve LHBT
- Maatschappelijk verantwoord inkopen, rekening houdend met arbeidsomstandigheden

6 SCHOON WATER EN SANITAIR

De toegang tot schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen is goed geregeld in Nederland. De focus van deze SDG ligt bij ons op waterkwaliteit en de efficiëntie van watergebruik.

De gemeente biedt toegang tot veilig en betaalbaar drinkwater voor iedereen en toegang tot gepaste sanitaire voorzieningen. Zo worden in gemeente Oosterhout op scholen watertappunten geplaatst en kunnen kinderen tijdens de pauze op een makkelijke en gezonde manier hun dorst lessen. Dankzij de regeling Gezonde School kunnen scholen een of meerdere watertappunten aanschaffen. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Inzameling en transport van stedelijk afvalwater
- Doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater
- Structurele nadelige gevolgen grondwaterstand zoveel mogelijk beperken

7 BETAALBARE EN DUURZAME ENERGIE

De ontwikkeling en het gebruik van technologieën voor energiebesparing en hernieuwbare energiebronnen zijn een wezenlijk middel om energieverbruik en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen. Dit heeft een positief effect op onze welvaart.

Gemeente Oosterhout heeft verschillende ambities op het gebied van duurzaamheid en klimaatbeleid en werkt samen met andere gemeenten aan de Regionale Energiestrategie (RES). Een van de wensen is genoeg groene stroom opwekken voor alle huishoudens binnen Oosterhout. Dit wordt onder meer gerealiseerd door Zon op Bedrijfsdaken en het Energiepark A59, waar zonne- en windenergie zullen worden opgewekt. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Met stakeholders in kaart brengen en gebruiken van het lokale en regionale (ruimtelijke) potentieel voor opwekking van hernieuwbare energie; opbrengsten herinvesteren in regio; integrale en regionale aanpak
- Met burgers, bedrijven, woningcorporaties e.a. verduurzamen bebouwde omgeving; duurzaam ontwerp en beheer van het eigen en maatschappelijk vastgoed
- Pro-actief handhaven energie-prestatiecoëfficiënt
- Stimuleren/afspraken over energiebesparing/isolatie en duurzame energie in particuliere en sociale (huur)woningen
- Bij inkoop en aanbesteding sturen op energiezuinigheid en vermijden negatieve effecten elders (eg biomassa; grondstoffen)

8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI

Economische groei is pas duurzaam als kapitaal, arbeid en grondstoffen verantwoordelijk worden ingezet en als winsten en inkomens eerlijk verdeeld worden tussen burgers en bedrijven.

In Oosterhout streeft de gemeente ernaar om de economische groei in te stand houden. We ondersteunen productieve activiteiten, waardevolle banen, ondernemerschap, creativiteit en innovatie, en de bevordering van groei van het mkb. Een van de bijdragen die de gemeente levert is ervoor te zorgen dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleid worden naar passend en blijvend werk. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Lokale en regionale economische ontwikkeling, regionale (innovatie)clusters versterken
- Samen met provincies, waterschappen, bedrijven en burgers strategie maken voor circulaire economie (zie Global Goal 12)
- Lokale arbeidsmarkt versterken, begeleiding naar werk

- Aantrekkelijk ondernemings- en vestigingsklimaat
- (Digitale) verbindingen en bereikbaarheid
- Aanpak (winkel)leegstand
- Link tussen stad en platteland versterken
- Als werkgever goede en gezonde arbeidsomstandigheden bevorderen en inzetten op diversiteit
- Toerisme en recreatie in de regio stimuleren
- Zelf maatschappelijk verantwoord inkopen en bij lokale bedrijven MVO stimuleren

9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR

SDG 9 streeft ernaar de mobiliteit en infrastructuur te verbeteren, en de nadelen ervan – zoals tijdverlies als gevolg van files, onveiligheid in het verkeer en druk op het milieu – te verminderen. Ook moet het bedrijfsleven innoveren en verduurzamen.

De gemeente levert een bijdrage door het aanleggen en onderhouden van veilige, duurzame en toegankelijke publieke gebouwen en infrastructuur. Belangrijk hierbij is de ontwikkeling van een betrouwbare, duurzame en veerkrachtige infrastructuur ter ondersteuning van de economische ontwikkeling en het menselijk welzijn, met betaalbare en billijke toegang voor iedereen. Een voorbeeld van duurzame infrastructuur vind je in het Wilhelminakanaal voor vervoer over water van Eindhoven, via Tilburg en Oosterhout naar de zeehaven van Rotterdam en terug.

Daarnaast is er ruimte voor een nieuw bedrijventerrein, Everdenberg-Oost: goed bereikbaar en met veel aandacht voor groen en duurzaamheid.

Bovendien besteedt gemeente Oosterhout structureel aandacht aan verkeersveiligheid zodat iedereen veilig kan deelnemen aan het verkeer. Nieuwe wegen worden al op de tekentafel veilig ontworpen en de verkeersveiligheid van bestaande wegen wordt waar nodig verbeterd. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Sturen op duurzame bouw, inrichting en beheer bedrijventerreinen, energiezuinigheid (zie ook Global Goal 7) en hergebruik materialen
- Handhaving/toezicht op uitstoot en verontreiniging
- Bevorderen 'smart industry', digitale bereikbaarheid vergroten; snel internet buitengebied
- (Binnen)stedelijke en agrarische leegstand tegengaan, dorpen bereikbaar houden (doelgroepenvervoer)
- Eigen wagenpark verduurzamen
- Infrastructuur voor elektrisch verkeer, schoon openbaar vervoer en fiets; beleid gericht op tegengaan verstopping

- Bij planning infrastructuur schade aan natuur en cultuurhistorische elementen beperken/voorkomen

10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN

SDG 10 gaat over het verminderen van ongelijkheid tussen landen. Maar ook in eigen land is sociale samenhang onontbeerlijk voor het goed functioneren van de samenleving. Iedereen moet gelijke kansen krijgen om deel uit te maken van de sociale infrastructuur.

Oosterhout kent een rijk cultureel leven. Culturele voorzieningen en activiteiten maken de stad aantrekkelijk. De gemeente wil een samenleving bevorderen die er voor iedereen is ongeacht leeftijd, geslacht, handicap, ras, etniciteit, herkomst, godsdienst of economische of andere status. Daarom worden sport, cultuur en kunst breed toegankelijk gemaakt.

[Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Positie kwetsbare groepen in kaart brengen
- Segregatie in onderwijs tegengaan, schooluitval voorkomen; participatie en zelfredzaamheid van ouderen en mensen met een beperking
- Tegengaan discriminatie, intimidatie en geweld tegen minderheden
- Bevorderen sociale cohesie in wijken, ook via ruimtelijke planning en woonbeleid
- Sport, cultuur en kunst breed toegankelijk en maken
- Culturele diversiteit stimuleren, ook in de eigen organisatie
- Opvang vluchtelingen
- Huisvesting, integratie, onderwijs, gezondheid en participatie statushouders

11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN

Het aanbod van betaalbare woningen bepaalt waar mensen gaan wonen, naast de werklocatie en sociale relaties. Beweging op de woningmarkt is belangrijk voor starters en doorstromers. Buitenshuis is een gezonde en veilige leefomgeving van belang.

Gemeente Oosterhout bouwt aan een veilige en leefbare toekomst voor haar inwoners. Met voldoende betaalbare woningen en voorzieningen voor alle bevolkingsgroepen. Hierbij werken we samen met organisaties, partners en inwoners aan een fijne leefomgeving. Samen bouwen we aan een duurzame toekomst waarin iedereen meedoet.

Daarnaast is er aandacht voor een gevarieerd en gespreid aanbod van passende en betaalbare woonruimte voor alle doel- en inkomensgroepen. Bovendien is het voor eigenaar-bewoners mogelijk om met een duurzaamheidslening hun bestaande woning te verbeteren en de woning energiezuiniger te maken. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Stedelijke vernieuwing in samenspel met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties; (binnen)stad en dorpskernen leefbaar en toegankelijk houden o.a. door functievermenging, passende huisvesting voor iedereen, leefbaar platteland, sociale cohesie
- Leegstand tegengaan
- Bereikbaarheid, verkeersveiligheid, openbaar vervoer
- Eigen wagenpark verduurzamen en prestatieafspraken met leveranciers
- Ruimtelijke ordening/stadsplanning en regelgeving inzetten voor behoud en versterking leefklimaat
- Monumentenzorg
- Groenbeheer, natuur- en landschapsbeheer, beeldkwaliteit dorps-entrees
- Ont-tegeling/vergroening
- Waterafvoer
- Toetsing, handhaving geluidshinder, geurhinder
- Luchtkwaliteit (actieve monitoring rond bedrijven-terreinen, wegen, veehouderij)
- Afvalbeheer
- Vergroening samen met bewoners; bomenbeleid
- Groenvoorziening en duurzaam onderhoud groen, natuur en parken in de stad, natuur speelplaatsen

12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE

Duurzame productie en consumptie, met een efficiënter gebruik van grondstoffen, verlaagt de druk op het milieu en vermindert de afhankelijkheid van die grondstoffen.

Centraal staan voor de gemeente een duurzaam beheer en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Oosterhout heeft verduurzaming hoog in het vaandel staan en wil bij aanleg en onderhoud van vastgoed, gronden en wegen gebruik maken van circulaire, gifvrije materialen en verspilling tegengaan. Een mooi voorbeeld is het NACO-initiatief. Hierin wil de gemeente Oosterhout circulair ondernemen bevorderen en samen met Avans Hogeschool bedrijven helpen om vervolgstappen te zetten in circulariteit. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Toepassen en handhaven van duurzaamheidseisen bij nieuwbouw en renovatie
- Stimulering circulaire en biobased economy, duurzame business modellen; samen met stakeholders lokale/regionale strategie uitwerken
- Eigen bedrijfsvoering en gemeentelijk vastgoed verduurzamen; stadsafval hergebruiken als brandstof
- Duurzaam/circulair inkopen, ook internationaal; bijscholing inkoopafdeling op duurzaamheid

- Tegengaan (voedsel)verspilling
- Afvalinzameling en scheiding, hergebruik, terugdringen restafval, aanpak zwerfvuil
- Handhaving en voorlichting, gedragsverandering stimuleren
- Eigen afvalproductie gemeenten terugdringen
- Actieve voorlichting burgers en bedrijven, natuur- en milieueducatie verzorgen

13 KLIMAATACTIE

SDG 13 is gericht op de aanpak van door mensen veroorzaakte klimaatcrisis. In 2015 is het Parijs-akkoord tot stand gekomen dat beoogt klimaatverandering en de nadelige effecten daarvan te verminderen. De effecten van klimaatverandering vormen een bedreiging voor mens en natuur.

Oosterhout wil goed voorbereid zijn op een toekomst waarin het klimaat verandert. Daarom bestaan er tal van initiatieven die bewoners en bedrijven enthousiast maken voor het besparen of zelf opwekken van energie, het aanleggen van klimaatvriendelijke tuinen of het terugbrengen van de hoeveelheid afval die geproduceerd wordt. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Toepassen en handhaven van duurzaamheidseisen bij nieuwbouw en renovatie
- Stimulering circulaire en biobased economy, duurzame business modellen; samen met stakeholders lokale/regionale strategie uitwerken
- Eigen bedrijfsvoering en gemeentelijk vastgoed verduurzamen; stadsafval hergebruiken als brandstof
- Duurzaam/circulair inkopen, ook internationaal; bijscholing inkoopafdeling op duurzaamheid
- Tegengaan (voedsel)verspilling
- Afvalinzameling en scheiding, hergebruik, terugdringen restafval, aanpak zwerfvuil
- Handhaving en voorlichting, gedragsverandering stimuleren
- Eigen afvalproductie gemeenten terugdringen
- Actieve voorlichting burgers en bedrijven, natuur- en milieu-educatie verzorgen

14 LEVEN IN HET WATER

Zeewater vormt het grootste ecosysteem ter wereld. De toenemende negatieve effecten van klimaatverandering, overbevissing en vervuiling vormen een bedreiging voor zowel de intrinsieke waarde van het ecosysteem zelf, als het nut en plezier dat mensen eraan ontlenen.

De gemeente wil de waterlopen beschermen en watervervuiling tegengaan. Een duurzaam gemeentelijk riool- en afvalwaterbeheer staat centraal. Gemeente Oosterhout zoekt hierbij samenwerking met ketenpartners. Door samen te werken ontstaan duurzame oplossingen en kostenbesparingen, kan overlast voorkomen worden en de veiligheid worden gewaarborgd. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Rioolbeheer
- Integraal plan voor aanpak zwerfvuil, plastic
- Schoonhouden strand/kustgebied
- Bouwvoorschriften kust, beschermen kustlijn (met Rijk en provincie)

15 LEVEN OP HET LAND

SDG 15 gaat over bescherming, herstel en duurzaam beheer van het leven op het land in al zijn vormen. Bescherming en herstel van ecosystemen en biodiversiteit kunnen de weerbaarheid tegen toenemende bevolkingsdruk, intensivering van landgebruik en klimaatverandering versterken.

We willen samen zorgen voor behoud, herstel en duurzaam gebruik van zoetwaterecosystemen, waaronder bossen, heide, grondwaterlagen, moerassen en meren. Hierbij willen we vrijwilligers ondersteunen en bewoners bewustmaken van bijvoorbeeld eenvoudige mogelijkheden om de tuinen klimaatvriendelijk te maken en biodiversiteit te bevorderen. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Inrichting landelijk gebied, natuurbehoud, lokale flora en fauna versterken
- Handhaving lucht-, water-, bodemkwaliteit, bescherming biodiversiteit
- Toetsing (bouw)plannen op schadelijke milieu effecten, compensatie verloren gegane natuur
- Milieuvriendelijk en actief groenbeheer, bomenbeleid gericht op behoud van bomen, landschappelijk raamwerk ontwikkelen, en behouden en versterken van waardevolle landschappen
- Duurzame inkoop, minimaal volgens de wettelijke norm

16 VREDE, JUSTITIE EN STERKE PUBLIEKE DIENSTEN

Het ervaren van onveiligheid kan een grote impact hebben op het persoonlijke leven en heeft effect op de welvaart. Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instituties zijn essentieel voor het ontwikkelen en behouden van die welvaart.

De gemeente draagt zorg voor de openbare orde en veiligheid, gaat overlast tegen en zet in op preventie. Bovendien wil de gemeente burgers actief in begrijpelijke taal informeren en een mogelijke kloof dichten door extra inzet voor jongeren, ouderen en 'moeilijk te bereiken' groepen. De veiligheid en leefbaarheid in een wijk, buurt of straat is belangrijk om prettig te kunnen wonen en werken.

JONG is een onderdeel van gemeente Oosterhout en zet zich specifiek in voor kinderen en jongeren. JONG streeft naar een relatie met kinderen en jongeren die bij hen leidt tot meer betrokkenheid bij de samenleving en de gemeente: voor nu én voor later. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Zorgdragen voor orde en veiligheid: toezicht en handhaving, preventie; regie op veiligheidshuizen
- Publieke verantwoording begroting, monitoring maatschappelijke impact
- Actuele communicatie strategie, burger (tevredenheids-)survey
- Versterken lokale democratie, draagvlak voor besluiten zoeken, heldere structuren voor stakeholderbetrokkenheid bij besluitvorming en uitvoering
- (Digitale) toegang tot informatie verbeteren,
- Integriteit bestuur, bestrijden corruptie.
- Transparant, interactief en zorgvuldig besturen

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN 	Internationale samenwerking is nodig om de capaciteit en middelen te versterken om de duurzame ontwikkelingsagenda uit te voeren. Het realiseren van de doelen vereist samenhangend beleid, een coöperatieve omgeving en het aangaan van nieuwe mondiale partnerschappen.
---	---

De gemeente wil met inwoners en organisaties samenwerken en partnerschappen oprichten. Dit doet gemeente Oosterhout met maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen en ondernemingen en bewoners. Ze wil initiatieven steunen en bedrijven en inwoners actief betrekken. Van stimuleringsprogramma's en duurzaamheidsregelingen tot specifieke programma's gericht op 'kwetsbare' doelgroepen zoals jongeren, senioren, minima en mensen met een functiebeperking. [Indicatoren](#)

Belangrijke taken voor de gemeente

- Deelname aan (regionale) interbestuurlijke samenwerking
- Beschikbaar stellen gemeentelijk duurzaamheidsfonds, subsidies voor innovatie
- Verbinden van mensen, kennis en geld; ontmoetingsplaatsen creëren
- Samenwerking binnen en tussen gemeentelijke afdelingen, bijvoorbeeld duurzaamheid en inkoop

8 JAARREKENING

8.1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de volgende wettelijke en andere voorschriften in acht genomen:

- de gemeentewet;
- het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- de door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordeningen ex artikel 212, 213, en 213a;
- het op 1 december 2022 door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol en normenkader rechtmatigheid voor de accountantscontrole 2022;
- overige (financiële) afspraken, zoals de vastgestelde Planning & Control cyclus, de nota reserves en voorzieningen, de nota investeringen en afschrijvingsbeleid en de nota inkoop en aanbesteding.

Het financieel verslag bevat de balans, de exploitatierekening en de toelichting daarop. De voorgeschreven overzichten zijn afzonderlijk opgenomen in de bijlagen.

8.1.1 Grondslagen voor waardering

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Onderscheid activa met economisch en maatschappelijk nut

In de jaarrekening wordt conform de voorschriften onderscheid gemaakt tussen activa met een economisch nut en activa met een maatschappelijk nut. Activa met een economisch nut zijn activa die gelden genereren of waar een aspect van verhandelbaarheid in zit. Deze activa moeten worden geactiveerd. Bij de activa met economisch nut wordt onderscheidt gemaakt in activa waarvoor een heffing wordt geheven. Reserves mogen niet in mindering worden gebracht op deze investeringen en resultaatafhankelijk afschrijven is definitief verboden.

Vanwege een BBV-wijziging moeten Investeringen met een maatschappelijk nut, evenals investeringen met een economisch nut, worden geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur worden afgeschreven. De vrije keuze om investeringen met een maatschappelijk nut wel of niet te activeren is komen te vervallen. Hiermee wordt een betere vergelijkbaarheid van de kosten tussen gemeenten beoogd. Het nieuwe beleid is van toepassing op de investeringen vanaf 2017. Voor de bestaande activa (gerealiseerde investeringen tot en met 2016) blijft het oude activabeleid van kracht.

Algemene waardering

De immateriële- en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen, subsidies, bijdragen en onttrekkingen aan de reserves. De afschrijvingen zijn gebaseerd op economische levensduur volgens de lineaire methode. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Immateriële vaste activa

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar, of indien korter maximaal de gebruiksduur van de bijbehorende activa, afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen, die worden verstrekt aan derden ten behoeve van een investering vallen met ingang van 1 januari 2016 ook onder de immateriële vaste activa.

Vaste activa

Bij de waardering van de vaste activa wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De nog niet in bouwexploitatie genomen gronden (NIEGG), zijn per 1 januari 2016 niet langer verantwoord onder de grondexploitaties, maar onder de materiële vast activa, gronden en terreinen.

Schoolgebouwen

Het uitgangspunt van de onderwijswetgeving is dat schoolbesturen juridisch eigenaar zijn van schoolgebouwen. De gemeente is echter economisch eigenaar van schoolgebouwen (het economisch claimrecht). Schoolgebouwen zijn daarom opgenomen op de balans van de gemeente Oosterhout.

Financiële vaste activa

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Elk jaar vindt een beoordeling plaats of een afwaardering noodzakelijk zou zijn op grond van een structurele waardedaling van de aandelen. De leningen u/g en de overige vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, waarbij rekening is gehouden met vermoedelijke oninbaarheid. Bijdragen, die worden verstrekt aan derden ten behoeve van een investering vallen met ingang van 1 januari 2016 niet langer onder de financiële vaste activa, maar onder de immateriële vaste activa.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen historische uitgaafprijs.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Grondexploitatie

De in bouwexploitatie genomen gronden zijn opgenomen tegen historische kostprijs, vermeerderd met de investeringen en verminderd met de opbrengsten wegens grondverkoop, bijdragen en subsidies. In de specificaties van de grondexploitatie zijn de opbrengsten opgenomen tegen de te verwachten uitgifteprijzen, terwijl de nog uit te geven bedragen zijn ontleend aan de exploitatieoverzichten c.q. tussencalculaties.

Winst wordt binnen een grondexploitatie genomen conform de voorgescreven berekening van de POC-methode.

Verliezen worden genomen als uit de financiële verkenning of grondexploitatie blijkt dat er een negatief resultaat te verwachten is. Dit kan zijn op moment van aankoop van perceel of moment van openen c.q. actualisatie van grondexploitatie.

Vorderingen

De vorderingen worden in de jaarrekening gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het nog te bestemmen resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Voorzieningen

In het BBV worden vier mogelijkheden aangereikt waarvoor voorzieningen gecreëerd kunnen worden:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs is in te schatten.;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.;
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Een uitzondering hierop zijn de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Conform Artikel 49 BBV

worden deze sinds 2008 onder de overlopende passiva opgenomen. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Aan voorzieningen wordt geen rente toegevoegd. In het verslagjaar zijn geen onderhoudsegalisatievoorzieningen aanwezig.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

8.1.2 Grondslagen van resultaatbepaling

In de jaarrekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden conform begroting, dan wel besluitvorming door de Raad, rechtstreeks op de reserves gemuteerd. Bij de presentatie van het rekeningsaldo zijn wel alle mutaties afzonderlijk gepresenteerd in het kader van de verslaggevingsvoorschriften.

Baten en lasten

De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben, ongeacht het moment waarop de gelden worden ontvangen c.q. betaald.

Eigen bijdrage via CAK

Door het CAK worden in verband met privacy bepalingen géén gegevens op persoonsniveau verstrekt aan gemeenten waardoor het slechts beperkt mogelijk is om de juistheid en volledigheid vast te stellen van de door het CAK vastgestelde eigen bijdrage ad € 468.000 (2021: € 462,564) van zorgontvangers en de tijdigheid van doorbetaling ervan aan gemeenten.

Algemene uitkering

De gemeente Oosterhout heeft bij de berekening van de algemene uitkering 2022 zoals die is verwerkt in de jaarrekening 2022 aansluiting gezocht bij de december-circulaire 2022.

Afschrijvingen

De investeringen worden lineair afgeschreven waarbij voor de rente de rekenrente is gehanteerd. Ten aanzien van de rentetoe rekening zijn meerdere uitzonderingen gemaakt.

In de nota investeringen en afschrijvingsbeleid is vastgesteld dat in het algemeen wordt gestart met het afschrijven van activa in het jaar na de gereed melding.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur en opgenomen in de nota investerings- en afschrijvingsbeleid.

Dividendopbrengsten

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Resultaatbestemming

Het voordelig rekeningresultaat van de rekening van baten en lasten is afzonderlijk in de balans onder het eigen vermogen verantwoord. Bij vaststelling van de jaarrekening zal de gemeenteraad een nadere bestemming geven aan het rekeningssaldo. In de loop van 2023 wordt het rekeningresultaat van 2022 bestemd.

Om transparant te laten zien hoe reserves worden gevormd of worden benut, lopen alle mutaties in de reserves via een apart product. Hierdoor is er op één product inzicht in alle mutaties.

Een aantal reserves zijn door de gemeenteraad als 'gesloten circuits' aangemerkt. Dit betekent dat het aanwezige saldo op die producten binnen de jaarrekening rechtstreeks in de reserve wordt gemuteerd. Deze vallen in principe dus buiten de resultaatbestemming. Het betreft:

- bestemmingsreserve SSC Equalit;
- bestemmingsreserve Ontwikkelreserve Bedrijfsvoering;
- bestemmingsreserve parkeerfonds;
- bestemmingsreserve Groenfonds (alleen stortingen);
- bestemmingsreserve toeristisch fonds;
- bestemmingsreserve Vitaliteitsregeling;
- reserve investeringsprojecten.

8.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Omschrijving	Begroting 2022			Rekening 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Zorg en welzijn	79.045	-20.824	58.221	84.009	-25.632	58.377
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	5.367	-451	4.916	5.974	-665	5.309
Sport en cultuur	12.563	-4.249	8.314	13.951	-5.139	8.812
Duurzaamheid en klimaat	11.794	-1.242	10.552	13.209	-2.398	10.811
Wonen en mobiliteit	26.537	-11.990	14.547	21.270	-7.611	13.659
Veiligheid	4.831	-70	4.761	5.444	-327	5.117
Meer voor elkaar	5.611	-987	4.624	6.098	-1.487	4.611
Financieel solide	2.507	-134.688	-132.181	787	-139.086	-138.299
Gemeentelijke organisatie	24.381	-2.496	21.885	25.077	-3.519	21.558
Onvoorzien	39	-	39	-	-	-
Resultaat voor bestemming	172.675	-176.997	-4.322	175.819	-185.864	-10.045
Vennootschapsbelasting	2	-	2	292	-	292
Mutaties reserves	9.919	-6.233	3.686	18.092	-14.653	3.439
Resultaat na bestemming	182.596	-183.230	-634	194.203	-200.517	-6.314

8.3 RESULTAAT REGULIERE BEDRIJFSVOERING

Om een goed beeld te geven van het structurele karakter van het rekeningresultaat, is onderstaand een analyse gemaakt van de incidentele voor- en nadelen. Hierbij zijn alleen de grotere incidentele posten (in principe > € 100.000) betrokken om op hoofdlijnen een goed beeld te geven. Door het rekeningresultaat te corrigeren voor incidentele voor- en nadelen ontstaat een zogenaamd resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering.

Door deze met name eenmalige voordelen ontstaat een té positief beeld van de jaarrekening. Het totale resultaat over 2022 bedraagt € 6,3 miljoen voordelig. Incidentele voordelen waren er voor een bedrag van afgerond € 17,5 miljoen en incidentele nadelen voor een bedrag van afgerond € 10,6 miljoen. Wanneer deze posten worden onttrokken uit het rekeningresultaat ontstaat er een nadelig resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 596.000.

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	2022
Resultaat na bestemming	-6.314
Incidentele voordelen	-17.520
Incidentele nadelen	10.610
Resultaat reguliere bedrijfsvoering	596

8.4 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Onderstaand worden per programma, per thema, per beleidsonderdeel de financiële resultaten weergegeven met daarbij een toelichting op hoofdlijnen op de belangrijkste afwijkingen per beleidsonderdeel. Uitgangspunt hierbij is dat afwijkingen hoger dan € 100.000 op hoofdlijnen worden toegelicht. De verschillen in de personele kosten en de kapitaallasten worden ook als totaal in de paragrafen 8.5 en 8.7 toegelicht.

8.4.1 Zorg en welzijn

Bedragen x € 1.000

Beleids­onder­deel/Thema	Kos­ten­der­den	Baten	Pers. Las­ten	Kap. Las­ten	To­taal	V/ N	I	S
Jeugdwerk	8	-	-15	-	-7	V	-7	-
Jeugdzorg algemeen	252	-136	1.134	9	1.259	N	1.259	-
Organisatie kosten extern	-90	-	-	-	-90	V	-90	-
Niet vrij toegankelijke jeugdzorg lokaal	96	-	-28	-	68	N	68	-
Niet vrij toegankelijke jeugdzorg regionaal	2.818	-10	-	-	2.808	N	2.808	-
Vrij toegankelijke jeugdzorg	-75	-	-	-	-75	V	-75	-
Leerlingenvervoer	113	-4	24	-	133	N	95	38
Jeugd	3.122	-150	1.115	9	4.096	N	4.058	38
Wet maatschappelijke ondersteuning	18	-469	-	-	-451	V	-451	-
Beleidsontwikkeling	163	-8	-335	-	-180	V	-180	-
Doelgroep voorzieningen	-65	-	-	1	-64	V	-64	-
Samenkracht en burgerparticipatie	-17	-	-44	-	-61	V	-61	-
Onderhoud gebouwen	20	-41	-	-3	-24	V	-24	-
Individuele voorzieningen	-22	13	-	-	-9	V	-9	-
Veilig thuis	2	-	-	-	2	N	2	-
Beschermd wonen	-39	-911	-	-	-950	V	-950	-
Begeleiding	304	-	-	-	304	N	-	304
Huishoudelijke verzorging	34	541	-	-	575	N	575	-
Rolstoelvoorzieningen	99	-	-	-	99	N	-	99
Vervoersvoorzieningen	96	-87	-	-	9	N	9	-
Woonvoorzieningen	22	-	-	-	22	N	22	-
WMO	615	-962	-379	-2	-728	V	-1131	403
Sociaal beleid	2.038	-5.267	387	-	-2.842	V	-2.842	-
Fraudebestrijding	-48	-	-720	-	-768	V	-768	-
Inkomensregelingen	-1.395	1.844	-407	-	42	N	42	-
Inkomensvoorzieningen	-91	121	-602	-	-572	V	-572	-
Re-integratie	125	-19	152	-	258	N	258	-
Wet sociale werkvoorziening	195	-	-	-	195	N	195	-
Bijzondere bijstand	669	-61	-	-	608	N	608	-

Bedragen x € 1.000

Beleids­onder­deel/Thema	Kos­ten­der­den	Baten	Pers. Las­ten	Kap. Las­ten	To­taal	V/ N	I	S
Inburgering	-28	-212	212	-	-28	V	-28	-
Kwijtschelding	-10	-	-	-	-10	V	-10	-
Lokaal minimabeleid	41	-46	193	-	188	N	188	-
Schuldhelpverlening	-245	1	-	-	-244	V	-244	-
Sociaal beleid	1.251	-3639	-785	-	-3173	V	-3173	-
Uitvoering volksgezondheid	-169	-15	42	-	-142	V	-142	-
Lijkbezorging	2	-	-	-	2	N	2	-
Volksgezondheid	-167	-15	42	-	-140	V	-140	-
Dierenwelzijn	4	-	9	-	13	N	13	-
Beheerskosten sociaal domein	137	-41	-8	-	88	N	88	-
Totaal programma 1	4.962	-4807	-6	7	156	N	-285	441

V= voordelig, N= nadelig, I= incidenteel, S= structureel

Jeugd

[Beleids­toelichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Jeugdzorg algemeen € 1.259.000 nadelig

Voor de jeugdzorg algemeen in personeel van derden ingehuurd voor een bedrag van € 356.000. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget.

Voor de onderwijsachterstanden is in 2022 € 1,7 miljoen ontvangen vanuit het rijk, waarbij afgerond € 419.000 is doorgeschoven naar 2023. In de begroting was rekening gehouden met € 1,5 miljoen. In de begroting was voor de uitgaven uitgegaan van € 1,5 miljoen, de werkelijke lasten bedragen afgerond € 1,4 miljoen. Voor het onderwijs in zijn algemeenheid geldt dat we dit jaar de specifieke uitkering onderwijsachterstanden (OAB) die we van het Rijk ontvangen niet volledig gaan benutten. Daarnaast zijn er nog restantmiddelen van 2019, 2020 en 2021 die zijn doorgeschoven naar 2022 (€ 1,4 miljoen). Een deel van de restantmiddelen mag worden meegenomen naar de volgende periode (ongeveer € 800.000). De middelen die dan in 2022 niet nog zijn uitgegeven worden door het Rijk teruggevorderd. De verklaring voor het overschot zit hem in de (in verband met Corona) uitgestelde wettelijk verplichte uitbreiding van het aantal uren voorschoolse educatie van 10 naar 16 uur in combinatie met een daling van het aantal peuters dat deelneemt aan voorschoolse educatie door Corona. Daardoor bleven in een vroeg stadium al middelen over. Er worden nog een aantal alternatieven onderzocht, maar het zal een uitdaging worden om alle restantmiddelen van de specifieke uitkering onderwijsachterstanden voor de wettelijk aangegeven bestedingsdoelen en binnen de benoemde periode in te zetten.

In 2022 heeft de definitieve afrekening van de liquidatie Juzt plaatsgevonden. Deze werd volledig gedekt uit de voorziening Juzt voor een bedrag van € 320.000, welke is vrijgevallen.

De personele lasten zijn met € 1.134.000 overschreden doordat een groot deel van de uren (24.000 uur) van de procesbegeleiders jeugd zijn in de begroting terecht gekomen bij verhaal en huisbezoek wat deel uitmaakt van fraudebestrijding en inkomensregelingen. Dit betekent een verschuiving van de beleidsonderdelen fraudebestrijding en inkomensregelingen naar jeugdzorg algemeen.

Organisatiekosten extern € 90.000 voordelig

In de begroting 2022 was rekening gehouden met eenmalige extra kosten voor het project Norm voor opdrachtgeverschap, waaronder het realiseren van een nieuwe inkoop en governance per 1 januari 2023 en kosten voor het terugdringen van de wachtlijsten. Door het uitstellen van de nieuwe inkoop naar 1 januari 2025 zijn de kosten lager uitgevallen. Daarnaast zijn er (vanuit dit product) geen kosten gemaakt voor het terugdringen van de wachtlijsten. Hiervoor is in de loop van 2022 door de gemeenteraad extra formatieruimte geboden.

Niet vrij toegankelijke jeugdzorg regionaal € 2.808.000 nadelig

De regionale niet vrij toegankelijke jeugdzorg laat een forse overschrijding zien. De grootste overschrijding zit op de Ambulante jeugdzorg (€ 1.699.000). Dit is het gevolg van een stijging van het aantal unieke cliënten met 7,6% ten opzichte van 2021. We zien deze stijging vooral in de jongere leeftijdscategorie t/m 11 jaar.

Verder zien we bij de verblijfszorg ook een forse stijging van de kosten. Dit is grotendeels het gevolg van de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel per 1 januari 2022. Dit heeft erg negatief uitgepakt voor Oosterhout (€ 700.000). Dit heeft mede geleid tot een kostenoverschrijding van € 605.000 op verblijfszorg, pleegzorg € 209.000 en crisishulp € 137.000. Daarnaast is er nog een overschrijding op jeugdbescherming en jeugdreclassering van € 137.000. Deze kan grotendeels verklaard worden door de extra kosten die zijn gemaakt om Jeugdbureau Brabant financieel te ondersteunen middels een transformatie en huisvestingsbijdrage (€ 48.000) en een bijdrage ten behoeve van het herstelplan (€ 73.000). Daarnaast zijn ook de tarieven extra geïndexeerd in 2022 met terugwerkende kracht voor 2021.

Leerlingenvervoer € 133.000 nadelig

[Beleidsstichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

De overschrijding wordt veroorzaakt door een verhoging van de prijzen (de jaarlijkse NEA index), een toename van het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs en extra maatregelen die zijn genomen naar aanleiding van een toename van gedragsproblematiek bij leerlingen in het vervoer. Zo wordt bij een aantal busjes een begeleider ingezet en wordt voor sommige routes niet de volledige capaciteit van de bus gebruikt. Hiervoor is reeds een actualisatie in de begroting van 2023 doorgevoerd van € 50.000.'

WMO

Wet maatschappelijke ondersteuning € 451.000 voordelig

Ten gunste van deze post zijn de eigen bijdragen verantwoord voor een bedrag van € 469.000. Het budget hiervoor was opgenomen bij het beleidsonderdeel Huishoudelijke verzorging.

Beleidsontwikkeling € 180.000 voordelig

In 2022 en 2023 verwacht beschermd wonen regio Breda een dusdanig positief resultaat op de begroting voor het uitvoeren van de maatwerkwerkvoorziening beschermd wonen, dat het overmaken van de gelden voor een bedrag van € 200.000 voor beschermd wonen licht verstandelijke beperking (BW-LVB) aan de gemeente Breda niet nodig was. Door vacatureruimte zijn de personele kosten € 335.000 lager. Ter invulling hiervan is extern personeel ingehuurd voor een bedrag van € 352.000. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget.

Beschermd wonen € 950.000 voordelig

Ook is er een € 911.000 terugontvangen vanuit Breda voor beschermd wonen. Zoals hierboven al aangegeven verwacht de regio Breda een positief resultaat op de begroting in 2022 en 2023 voor het uitvoeren van de maatwerkwerkvoorziening beschermd wonen. Het positieve resultaat op het regionaal uitvoeringsbudget wordt mede veroorzaakt door de vaststelling van de hoogte van de integratie-uitkering beschermd wonen voor onze regio. Conform artikel 13 van de gemeenschappelijke (centrum)regeling beschermd wonen vloeien deze middelen naar rato verdeeld op basis van inwonertal terug naar de deelnemende gemeenten.

Begeleiding € 304.000 nadelig

In 2022 is er een hogere indexatie toegepast op de tarieven begeleiding dan begroot. De tarieven voor begeleiding worden contractueel jaarlijks geïndexeerd op basis van OVA- percentage (80%) en het prijsindexcijfer (20%).

De maximale indexering van de tarieven is vastgesteld op 1,5% per jaar. Naar aanleiding van de oproep van de VNG is in 2022 afgeweken van de bepaling in het contract Wmo begeleiding om de tarieven met maximaal 1,5% te laten stijgen en is een extra indexatie van 0,9% (80% van 1,13%) toegepast. De indexatie voor 2022 kwam daarmee uit op 2,4%. Daarnaast is in 2022 ten opzichte 2021 een toename te zien van het aantal unieke cliënten, waarbij we een toename zien bij de categorie Licht en een afname bij de categorie Midden. Dit heeft geleid tot een overschrijding van € 304.000.

Huishoudelijke verzorging € 575.000 nadelig

Bij de tweede concernrapportage 2022 was de verwachting van de uitgaven voor de HbH met circa € 5 ton zouden overschrijden. Dit vanwege een wijziging in de cao die ook van toepassing is op de HbH. Deze loonstijging, en daarmee gepaard gaande tariefstijging, is op 1 maart ingegaan en later in het jaar pas verwerkt. Uit de gegevens HbH Zorg in Natura over 2022 is gebleken dat het aantal gedeclareerde uren ruim 20.100 uur lager ligt dan in 2021. Dat komt deels door de toepassing van het normenkader per april 2022 waarbij het gemiddeld aantal uur dat per week wordt geïndiceerd verder terugloopt. Maar ook deels door de personeelsproblemen bij aanbieders in 2022 waarbij zij niet alle geïndiceerde ondersteuning hebben kunnen leveren. Zij hebben in vergelijking met 2021 8,9% minder gedeclareerd. De lasten voor de HbH zijn € 33.000 hoger dan was begroot.

De eigen bijdragen voor de HbH waren begroot op € 555.000. De werkelijk bijdragen zijn verantwoord op het beleidsonderdeel Wet maatschappelijke ondersteuning voor een bedrag van € 469.000. De uitvoering van het innen van de eigen bijdragen van de WMO-voorzieningen wordt uitgevoerd door het CAK

Rolstoelvoorzieningen € 99.000 nadelig

Bij de rolstoelen is al gedurende enkele jaren een stijging te zien in de uitgaven. Dit heeft te maken met de stijging van het aantal gebruikers (meer ouderen) en het soort rolstoel (elektrische rolstoelen zijn duur).

Sociaal beleid

[Beleidsstoeilichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Sociaal beleid € 2.842.000 voordelig

De gemeente heeft in de Gemeentelijke Opvanglocaties 209 opvangplekken voor Oekraïense ontheemden gerealiseerd. Daarnaast worden er nog ongeveer 46 mensen door inwoners thuis opgevangen. Conform de regeling "Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne" heeft de gemeente €

5,2 miljoen ontvangen voor de vergoeding van de in 2022 gemaakte kosten. De kosten die hieruit betaald zijn, betreffen voornamelijk de inzet van personeel, uitkering van leefgeld, huur van opvanglocaties, verbouwkosten voor het geschikt maken van locaties voor opvang en de inhuur van beveiliging. De gemaakte kosten bedragen ongeveer € 2,0 miljoen. De kosten van de personele inzet bedragen € 387.000.

Fraudebestrijding € 768.000 voordelig

De personele kosten zijn € 720.000 lager dan begroot doordat de uren van de procesbegeleiders jeugd hier abusievelijk zijn begroot en uiteindelijk verantwoord zijn op het beleidsproduct jeugdzorg algemeen waar de uren betrekking op hebben.

Inkomensregelingen € 42.000 nadelig

Voor de dekking van de kosten van uitkeringsverstrekking en structurele loonkostensubsidie ontvangt de gemeente het Buig-budget van het ministerie van SZW. In de begroting was voor het te ontvangen Buig-budget een bedrag van € 17 miljoen opgenomen. Het Buig-budget dat in september 2022 definitief is toegekend was echter € 14.877.327. Dit betekent dus een nadeel van afgerond € 2,1 miljoen. Daarnaast is in de vorm van terugontvangen uitkeringen en loonkostensubsidies een bedrag van € 279.000 ontvangen.

Het gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen in 2022 was in de begroting geraamd op 835 tegen een gemiddelde prijs van € 15.750. De gevolgen van de coronacrisis op de ontwikkeling van de werkloosheid en hiermee het aantal uitkeringsgerechtigden is echter meegevallen. Hierdoor is het gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen uitgekomen op 782. Verder lag ook de gemiddelde prijs van een uitkering iets lager dan geraamd. Bij elkaar leidt dit tot een voordeel van iets meer dan € 1 miljoen. Verder heeft er een mutatie plaatsgevonden uit voorziening dubieuze debiteuren van € 118.000 voordelig.

Ook bij de IOAW en de IOAZ is het aantal uitkeringen lager is geweest dan geraamd. Voor de IOAW was in de begroting uitgegaan van gemiddeld 60 uitkeringen, dit aantal is uitgekomen op 42. Het gemiddeld aantal IOAZ-uitkeringen is uitgekomen op 4, terwijl er in de begroting was uitgegaan van 8. Voor de IOAW geldt dat de gemiddelde kosten per uitkering hoger waren dan geraamd. Voor de IOAZ was dit lager. Per saldo heeft het lagere gemiddeld aantal en de hogere gemiddelde prijs bij de IOAW geleid tot een onderschrijding van € 272.000. Bij de IOAZ hebben de volume en prijsontwikkelingen geleid tot een voordeel van € 80.000.

De kosten van de verstrekking van loonkostensubsidie zijn € 79.000 hoger uitgekomen dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een iets hoger aantal dan begroot (begroot 85, realisatie 88) en daarnaast doordat de gemiddelde loonwaarde van de betreffende werknemers iets lager was waardoor de verstrekte loonkostensubsidie gemiddeld iets hoger is uitgekomen.

De personele kosten zijn € 407.000 lager dan begroot doordat de uren van de procesbegeleiders jeugd hier abusievelijk zijn begroot en uiteindelijk verantwoord zijn op het beleidsproduct jeugdzorg algemeen waar de uren betrekking op hebben

Inkomensvoorzieningen € 572.000 voordelig

In 2022 is geen sprake geweest van verstrekking van bedrijfskapitaal in het kader van het Bbz. Hierdoor zijn de uitgaven € 302.000 lager en de inkomsten € 179.000 lager dan begroot.

In het kader van Tozo is € 59.000 ontvangen, hetgeen het saldo is van de ontvangsten Tozo bedrijfskapitaal en levensonderhoud met de afrekening met het rijk. De kosten voor de Tozo bedragen € 168.000 bestaande uit Tozo betalingen voor een bedrag van € 59.000 en de kosten van inhuur van extern personeel voor een bedrag van € 110.000. Voor deze extra kosten is reeds een vergoeding uitvoeringskosten ontvangen vanuit het Rijk in 2020/2021.

De personele lasten zijn € 602.000 lager doordat de klantmanagers_werkzaamheden verrichten op het gebied van inkomensregelingen en sociale regelingen en hierdoor is een verschuiving ten opzichte van de begroting zichtbaar.

Re-integratie € 258.000 nadelig

In plaats van inkoop van trajecten is extern personeel ingehuurd, hetgeen geleid heeft tot € 106.000 aan hogere uitgaven. De personele lasten zijn € 152.000 hoger doordat de klantmanagers_werkzaamheden verrichten op het gebied van inkomensregelingen en sociale regelingen en hierdoor is een verschuiving ten opzichte van de begroting zichtbaar.

Wet sociale werkvoorziening € 195.000 nadelig

De gemeentelijke bijdrage voor het jaar 2022 aan MidZuid is € 144.000 hoger dan begroot, daarnaast is er bij de afrekening over 2021 een extra bijdrage betaald van € 24.000. In 2022 is via de algemene uitkering van het gemeentefonds nog een coronacompensatie voor WAVA ontvangen. Dit bedrag van € 31.000 is doorbetaald aan MidZuid.

Bijzondere bijstand € 608.000 nadelig

Voor de verstrekking van bijzondere bijstand was 2022 een bijzonder jaar. Gemeenten kregen namelijk de mogelijkheid om in de vorm van categoriale bijzondere bijstand een energietoeslag te verstrekken aan huishoudens met een laag inkomen. Het Rijk hanteerde de richtlijn dat de grens van een laag inkomen lag op 120% van het sociaal minimum. Wij hebben ervoor gekozen om deze grens op 125% te leggen, omdat dit aansluit bij een van de gehanteerde grenzen bij de bijzondere bijstand. Door deze hogere grens en dus het hogere beroep dat er gedaan is op de energietoeslag, was er sprake van een overschrijding van € 729.000 op het budget van afgerond € 3,8 miljoen dat het Rijk beschikbaar heeft gesteld. Verder heeft er in 2022 een mutatie in de voorziening dubieuze debiteuren plaatsgevonden van € 59.000 voordelig.

Verder is als gevolg van terugbetalingen van voorschotten of onterechte verstrekkingen € 61.000 meer aan inkomsten ontvangen.

Inburgering € 28.000 voordelig

Bij inburgering is een voordeel op de inkomsten van € 209.000 hetgeen het saldo is van de werkelijk ontvangen baten en de lasten in 2022. De personele lasten zijn € 212.000 hoger doordat de klantmanagers_werkzaamheden verrichten op het gebied van inkomensregelingen en sociale regelingen en hierdoor is een verschuiving ten opzichte van de begroting zichtbaar.

Lokaal minimabeleid € 188.000 nadelig

De personele lasten zijn € 199.000 hoger doordat de klantmanagers_werkzaamheden verrichten op het gebied van inkomensregelingen en sociale regelingen en hierdoor is een verschuiving ten opzichte van de begroting zichtbaar.

Schuldhelpverlening € 243.000 voordelig

Voor 2022 zijn de kosten voor schuldhelpverlening € 243.000 lager dan begroot omdat tot op heden de verwachte stijging van het aantal hulpvragen uitblijft. Dit is een landelijk beeld. Het beeld kan echter snel omslaan waardoor de vraag naar hulpverlening toeneemt.

Volksgezondheid

[Beleidsdoelichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Uitvoering volksgezondheid € 142.000 voordelig

Gemeenten krijgen structureel extra middelen om een financieel toegankelijk aanbod te doen aan peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag die nu nog niet naar een voorschoolse voorziening gaan. Voor gemeente Oosterhout gaat het om € 84.000. In gemeente Oosterhout vindt subsidiering van de voorscholen plaats vanuit de onderwijsachterstandsmiddelen en wordt geen beroep gedaan op deze extra middelen.

In 2022 heeft GGD West-Brabant nog steeds een grote rol gehad in de bestrijding van het coronavirus. Ook vormt het invullen van vacatures voor verpleegkundige en artsen een uitdaging. Hierdoor zijn een aantal aanvullende producten minder frequent uitgevoerd (o.a. waakvlam en vinger aan de pols trajecten) en is er een langere inzet geweest ten aanzien van lokale preventieve activiteiten op het gebied van voorlichting en bewustwording. Hierdoor zijn de uitgaven € 66.000 lager dan begroot.

Beheerskosten sociaal domein € 88.000 nadelig

[Beleidsdoelichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

In 2022 zijn uitgaven gedaan voor het project "Een fijne dag" voor een bedrag van € 41.000. Hiervoor is een subsidie ontvangen voor hetzelfde bedrag. Verder is er voor een bedrag van € 97.000 aan extern personeel ingehuurd. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget.

8.4.2 Arbeidsmarkt, economie en onderwijs

Bedragen x € 1.000

Beleidsonderdeel/Thema	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	V/N	I	S
Opgave arbeidsmarkt en economie	-	-	101	-	102	N	102	-
Arbeidsmarkt en economie	-	-	101	-	102	N	102	-
Beleid economie	-14	-	-10	-	-23	V	-24	-
Beleid middenstand	-20	-	-73	-18	-111	V	-111	-
Uitvoering economie	15	-16	-14	-	-15	V	-15	-
Markten	13	8	-	-	21	N	21	-
Brabant Water	-	-	-	-	-	-	-	-
Ruimte om te ondernemen	-6	-8	-97	-18	-129	V	-129	-
Beleid onderwijs	188	-147	120	3	164	N	164	-
Bewegingsonderwijs	43	-	-	-	43	N	-	43
Leerplicht	-26	-40	-12	-	-78	V	-78	-

Bedragen x € 1.000

Beleidsonderdeel/Thema	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	V/N	I	S
Onderwijshuisvesting	180	-20	54	103	317	N	262	55
Onderwijs	385	-207	162	106	446	N	348	98
Citymarketing	-36	-	-	-	-36	V	-36	-
Uitvoeringsplan toerisme en recreatie	-4	-	-19	-	-23	V	-23	-
Toerisme en recreatie	-40	-	-19	-	-59	V	-59	-
Kermissen en evenementen	39	1	-7	-	33	N	33	-
Evenementen	39	1	-7	-	33	N	33	-
Totaal programma 2	379	-214	140	88	393	N	295	98

V= voordelig, N= nadelig, I= incidenteel, S= structureel

Arbeidsmarkt & economie

[Beleidsdoelichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Opgave arbeidsmarkt en economie € 102.000 nadelig

De salariskosten van de opgaveleider Arbeidsmarkt en economie waren bij de begroting opgenomen bij de Directie (Programma 9 Gemeentelijke organisatie).

Ruimte om te ondernemen

[Beleidsdoelichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Beleid middenstand € 111.000 voordelig

De onderschrijding is voornamelijk veroorzaakt door lagere personele las-

[Beleidsdoelichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

ten. Dit komt doordat van de begrote uren van 0,5 fte is besteed aan het project nieuwbouw stadhuis (€ 56.000 voordelig) en voor het overige verschil is er sprake van verschil in uurtarief tussen begroot en werkelijk tarief (€ 17.000 voordelig).

Onderwijs

Beleid onderwijs € 164.000 nadelig

Voor het Nationaal Programma Onderwijs zijn, via een specifieke uitkering, middelen naar de gemeente gekomen om de door Corona opgelopen onderwijsvertragingen bij leerlingen te verminderen. In 2022 is € 496.000 ontvangen. De kosten die voor dit programma gemaakt zijn bedragen € 147.000. Het saldo tussen de inkomsten en de uitgaven is doorgeschoven naar 2023 en is te besteden na 1 januari 2023.

In zijn totaliteit, periode 2021-2025, gaat het om een bijdrage van € 991.353 waarvan € 172.307 reeds is ingezet in 2021 en 2022. Deze middelen zijn tot 31 juli 2025 te besteden.

In 2022 zijn er meer activiteiten geweest vanuit H19/Theek 5 voor het project Brede school waardoor de kosten € 40.000 hoger zijn dan begroot.

Door de nieuwe opgave Onderwijs zijn de personele lasten van de opgaveleider op dit product verantwoord. Dit betreft een verschuiving vanuit het beleidsonderdeel Buurt- en wijkbeheer, waar de uren van de opgaveleider bij de begroting waren opgenomen.

Onderwijshuisvesting € 317.000 nadelig

Voor het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2022-2042 en de overleggen met de schoolbesturen is expertise ingehuurd (€ 75.000 nadelig). Deze lasten zijn gedekt uit het PBS-budget. Verder zijn als gevolg van de stijging van de WOZ-waarden van de schoolgebouwen de kosten van de onroerendezaakbelasting en de verzekeringspremies in totaal € 55.000 hoger dan begroot.

Na honorering van een provinciale bijdrage in het kader van de Bijdrage-regeling Actie- en Investeringsagenda Coronaherstel Noord-Brabant is in 2022 gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden om een modulair, totaal elektrisch schoolgebouw volledig onafhankelijk van externe energiebronnen te exploiteren, de lasten en baten hiervan bedragen € 15.000. Eind 2022 heeft het college besloten om in 2022 vanuit haar zorgplicht voor het inrichten van het schoolplein bij de Westhoek aan de Ridderstraat (€ 25.000 nadelig).

De kapitaallasten zijn met € 100.000 overschreden doordat voor het huisvesten van de leerlingen van de school Manorah is gekozen voor tijdelijke huur van locaties aan de Griegstraat., hetgeen een kortere afschrijvingstermijn had dan waarmee in de begroting rekening was gehouden.

Toerisme en recreatie

[Beleidsstichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Niet van toepassing.

Evenementen

[Beleidsstichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Niet van toepassing.

8.4.3 Sport en cultuur

Bedragen x € 1.000

Beleidsonderdeel/Thema	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	V/N	I	S
Sportstimulering	-55	-20	-21	-	-96	V	-96	-
Sportparken	79	3	-14	-10	58	N	58	-
Sporthallen en gymzalen	249	-325	42	21	-13	V	-13	-
Zwembad	1.043	-400	-5	-14	624	N	487	137
Sport	1.316	-742	2	-3	573	N	436	137
Bibliotheek	40	-58	17	-	-1	V	14	-15
Theater	33	-82	-	-1	-50	V	-3	-47
Cultuur onderwijs	4	-9	-	-	-5	V	-5	-
Overige podia	-29	12	11	-4	-10	V	-10	-
Musea en archieven	-26	-10	27	-	-9	V	-9	-
Cultuur	22	-147	55	-5	-75	V	-13	-62
Totaal programma 3	1.338	-889	57	-8	498	N	423	75

V= voordelig, N= nadelig, I= incidenteel, S= structureel

Sport

[Beleidsstichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Sporthallen en gymzalen € 13.000 voordelig

Begin 2022 heeft de gemeente voor het derde opvolgende jaar middelen ontvangen vanuit de regeling Specifieke uitkering Sportakkoord en leefstijl-interventies. De gereserveerde middelen vanuit de voorgaande jaren zijn ingezet ter dekking van de lasten voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord in 2022. De uitgaven voor de projecten in 2022 bedroegen € 57.000 en zijn volledig gedekt door de ontvangen rijksbijdragen van € 57.000. In 2022 zijn onvoorziene uitgaven gedaan voor een bedrag van € 28.000 voor het bestrijden van onvoorziene legionella maatregelen welke de gezondheid in gevaar brachten bij de gymzaal Markkant en de sporthal Arkendonk. Verder zijn de energiekosten € 65.000 hoger dan begroot doordat er geen rekening gehouden is met de overheidsheffingen en de kostprijsverhogende btw. De kosten van inhuur van personeel zijn € 60.000 hoger geweest ten gevolge van de opvang van ziekteverzuim en de eerdere structurele wijziging van de WAB (Wet Arbeid in Balans) die een gelijke betaling van tijdelijke krachten versus vaste medewerkers eist. De overige kosten derden zijn met € 21.000 hetgeen met name de hoger kosten zijn voor het onderhoud van het kassasysteem en de belastingen. De toename van de verhuur waren de inkomsten hiervoor € 16.000 hoger.

Voor de specifieke uitkeringsgelden (SPUK) was in de begroting € 589.000 opgenomen gebaseerd op de SPUK 2021. In 2022 is de afrekening 2021 ontvangen voor een bedrag van € 363.000, dit is onderdeel geweest van de begroting. En is er een voorschot voor de SPUK 2022 ontvangen van € 466.000. Per saldo leiden deze twee ontvangsten tot een voordeel op de inkomsten van € 240.000. De SPUK regeling betreft de gehele exploitatie van sport en niet alleen het product sporthallen en gymzalen. De extra inkomsten dekken de extra uitgaven van de sporthallen en gymzalen voor een bedrag van € 105.000. Het overige deel € 135.000 is ingezet ter dekking van tekorten bij beleidsonderdeel Zwembad.

Zwembad € 624.000 nadelig

Beheer zwembad

De grootste overschrijding wordt veroorzaakt door personeel derden voor een bedrag van € 486.000. Hiervan is € 180.000 gedekt uit het PBS-budget voor het opvangen van ziektes en verlof in de organisatie. De overige overschrijding € 306.000 heeft te maken met extra inleen vanwege Corona en voor inzet activiteiten maatschappelijke opdrachten en opleidingen in verband met de krapte op de arbeidsmarkt, hiervan is € 98.000 structureel nadelig. Vanuit het product sporthallen en gymzalen is er een dekking van € 135.000 in het kader van de SPUK regeling.

De energielasten zijn € 23.000 hoger doordat er geen rekening gehouden is met de overheidsheffingen en de kostprijsverhogende btw. In 2022 diende er meer materiaal vervangen te worden dan voorzien voor een bedrag van € 56.000 doordat deze kapot waren. Voorbeelden hiervan de i-mop, bodemuiger en chiparmbandjes. De onderhoudslasten zijn € 70.000 hoger dan begroot. Dit betreft onder andere € 39.000 aan structurele contractuele lasten die niet in de begroting zijn opgenomen, € 6.000 voor de verplaatsing van versterkers in verband met oververhitting en € 25.000 voor het reinigen van de leidingnet en reparaties aan diverse apparaten.

De hogere inkomsten zijn veroorzaakt door ontvangen vanuit de SPUK ijsbanen en zwembaden '21 voor een bedrag van € 120.000. Deze middelen zijn voor € 110.000 ingezet voor het onderdeel Horeca, zoals is besloten is in de nota Horeca warande in eigen beheer.

Horeca zwembad

In de begroting 2022 was het uitgangspunt dat de pilot budgettair neutraal zou zijn. Per saldo is het resultaat in 2022 uitgekomen op een in nadelig saldo van € 145.000. De hogere kosten voor een bedrag van € 416.000 zijn het gevolg van inkoop en drank en food (€ 139.000), inhuur van personeel (€ 248.000) en overige kosten, zoals nieuwe ijsmachines en licenties (€ 29.000).

Hier staan extra inkomsten tegenover die niet in begroting waren opgenomen voor een de verkoop van drank en eten voor een bedrag van € 305.000. In de begroting waren inkomsten uit verhuur opgenomen voor een bedrag van € 35.000. De Horeca is echter in eigendom van de gemeente waardoor het niet wordt verhuurd.

In de nota Horeca warande in eigen beheer uitvoeren is besloten om een deel van de eenmalige incidentele inkomsten uit de SPUK ijsbanen en zwembaden '21 in te zetten als dekking van de overschrijding op de horeca. Dit betreft een bedrag van € 110.000.

Cultuur

Beleidsdoelstelling [↗](#) - Begrotingswijzigingen [↗](#)

Niet van toepassing.

8.4.4 Duurzaamheid en klimaat

Bedragen x € 1.000

Beleidsonderdeel/Thema	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	V/ N	I	S
Milieu	14	-	-5	-	9	N	9	-
Handhaving milieu	-19	-14	-	-	-33	V	-33	-
Bodembeheer	3	-	-5	-	-2	V	-2	-
Geluid	98	-90	-4	-	4	N	4	-
Leefomgevingsbeleid	303	-375	94	8	30	N	30	-
Duurzaam bouwen	-84	-2	46	-	-40	V	-40	-
Warmtevisie	32	-23	-3	-	6	N	6	-
Klimaatadaptatie	13	-12	30	-	31	N	31	-
Duurzaam	360	-516	153	8	5	N	5	-
Water en riolering	-101	2	127	1	29	N	29	-
Water en riolering	-101	2	127	1	29	N	29	-
Afvalverwijdering	730	-641	135	1	225	N	225	-
Afval	730	-641	135	1	225	N	225	-
Totaal	989	-1.155	415	10	259	N	259	-

V= voordelig, N= nadelig, I= incidenteel, S= structureel

Duurzaam

Beleidsdoelstelling [↗](#) - Begrotingswijzigingen [↗](#)

Geluid € 4.000 nadelig

Door ProRail zijn in 2022 in Dorst werkzaamheden ten behoeve van de plaatsing van geluidsschermen uitgevoerd, waarvan de totale kosten circa € 90.000 bedroegen. Deze kosten zijn gedekt door de eerder ontvangen subsidies.

Leefomgevingsbeleid € 30.000 nadelig

Gezien de grote maatschappelijke belangen heeft het Rijk door middel van de specifieke uitkeringen aan gemeenten de taken opgelegd voor grote stappen te maken op het gebied van duurzaamheid. Hiervoor zijn dit jaar meerdere uitkeringen aan de gemeente gedaan, die niet eerder bekend waren, en daardoor ook niet begroot.

Het overgrote deel van de werkzaamheden betroffen opdrachten in het kader van de regeling reductie energiegebruik woningen (RREW). De uitgaven hiervoor bedroegen € 245.000. Hiervoor is € 240.000 ontvangen vanuit het rijk. Ook is een bedrag van € 22.000 ontvangen van de Vereniging van Eigenaren Transitie Centrum Brabant (VTCB).

Voor de aanpak van energiearmoede is € 95.000 ontvangen. De personele kosten voor de extra inzet voor de aanpak energiearmoede waren € 93.000. In het kader van circulariteit zijn eerder ontvangen gelden van de regio West-Brabant voor een bedrag van € 18.000 ingezet voor onderzoeken naar het circulaire ambachtscentrum. Dit onderwerp betreft onderzoek, naar mogelijkheden waar herbruikbaar restafval opnieuw zou kunnen worden gebruikt. De kosten hiervoor waren € 54.000.

Water en riolering (€ 30.000 nadelig)

[Beleidsdoellichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Op het gebied van pompen en gemalen zijn vanwege vacatureruimte de noodzakelijke inspecties uitbesteed (€ 24.000 nadelig). Uit die inspecties waren noodzakelijke vervangingen gebleken. Door prijsstijgingen, veroorzaakt door schaarste van grondstoffen (tekort aan chips, metaal en kunststoffen), is het onderhoudsbudget met € 50.000 overschreden. Dat in combinatie met de hogere energieprijzen voor een bedrag van € 50.000 is het budget pompen en gemalen met € 124.000 overschreden.

Doordat de doorbelastingen van water en straatreiniging naar het product reiniging riolering waren geraamd als kosten derden maar geboekt zijn als personele lasten, zijn de kosten derden € 284.000 lager en de personele kosten € 282.000 hoger. Verder zijn vanwege vacatureruimte de personele lasten € 44.000 lager.

De riolering betreft een 'gesloten circuit'. Dit betekent dat het werkelijke gerealiseerde resultaat van zowel de kosten en de baten van de riolering als van de rioolheffing aan het eind verrekend is met de egalisatievoorziening riolering (zie paragraaf 6.1 Lokale heffingen).

Afvalverwijdering € 225.000 nadelig

De inkomsten uit afvalstromen zijn € 645.000 hoger dan begroot. Dit wordt

[Beleidsdoellichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

met name verklaard door de volgende posten:

Papier is meer waard geworden door marktontwikkelingen waardoor een voordeel is gerealiseerd € 212.000.

De vergoeding vanuit Nedvang voor de droge componenten is € 256.000 hoger dan begroot. De baten voor kunststof in de begroting 2022 zijn lager ingestoken vanwege de invoering van statiegeld waardoor er naar verwachting minder zou worden ingezameld en bovendien wellicht een lager tarief vergoed zou worden. Dit omdat de beter verkoopbare stromen zoals PET lager zouden zijn. Er is in 2022 wel een daling van de vergoeding zichtbaar, maar die is minder groot dan bij het opstellen van de begroting was ingeschat (€ 148.000). Daarnaast is er een niet verwachte vergoeding ontvangen van € 108.000 voor de afrekening Nedvang over 2020. Verder waren er niet geraamde inkomsten van € 80.000 vanuit Nedvang voor de aanpak van Zwerfafval, hier tegenover staat eenzelfde bedrag aan uitgaven voor dit doel. De overige inkomsten zijn 44.000 hoger dan begroot, dit betreft met name inkomsten uit de milieustraat, inzamelen bedrijfsafval, verkoop blauwe betaalzakken en de boetes voor verkeerd aangeboden afval. De doorbelastingen vanuit met name tractie is € 52.000 voordeliger onder andere door niet geraamde verkoop van voertuigen. En door meer inzet van eigen personeel zijn personele lasten € 138.000 hoger.

In de jaren 2015 tot en met 2017 is door gemeenten te weinig afval aangeleverd bij afvalverwerker Attero. Attero heeft hiervoor een aanvullende vergoeding gevraagd aan gemeenten. Na jaren van slepende procedures heeft de Hoge Raad gemeenten uiteindelijk veroordeeld tot het betalen van € 15 miljoen met daarbovenop wettelijke rente en proceskosten. Voor het gewest MARB (waar Oosterhout onder valt) is dat ongeveer € 2,7 miljoen (excl rente en proceskosten). Wanneer dit op basis van de niet geleverde tonnages afval verdeeld wordt, betekent het dat Oosterhout ruim € 8 ton moet betalen. Hiervoor is conform de voorschriften een voorziening gevormd in de jaarrekening 2022. Afrekening hiervan, inclusief de exacte consequenties van rentevergoedingen en proceskosten, gaat in 2023 plaatsvinden

De afvalverwijdering betreft een 'gesloten circuit'. Dit betekent dat het werkelijke gerealiseerde resultaat van zowel de kosten en de baten van de inzameling als van de afvalstoffenheffing aan het eind verrekend is met de egalisatievoorziening reiniging (zie paragraaf 6.1 Lokale heffingen).

Er was in 2022 veel minder overlast door de eikenprocessierups, waardoor de uitgaven voor de inhuur van bestrijders € 73.000 lager is. De mate van besmetting kan jaarlijks variëren en heeft onder andere te maken met de weersomstandigheden, zoals het afgelopen natte en koude voorjaar. Tevens kunnen jaren met veel besmetting gevolgd worden door jaren met weinig besmetting.

8.4.5 Wonen en mobiliteit

Bedragen x € 1.000

Beleidsonderdeel/Thema	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal		I	S
Openbaar groen	56	-28	-93	-40	-105	V	-105	-
Wegen, straten en pleinen	505	-61	-430	-807	-793	V	-793	-
Openbare ruimte	561	-89	-523	-847	-898	V	-898	-
Ruimtelijke ordening	-27	-881	-281	-325	-1.514	V	-1.514	-
Beleid volkshuisvesting	151	-113	6	-	44	N	44	-
Bouwvergunningen	215	530	-336	-	409	N	409	-
Uitvoeren wonen	8	-1	-49	-	-42	V	-42	-
Welstandstoetsing	10	-15	-	-	-5	V	-5	-
Buurt- en wijkbeheer	3	-	-85	-	-82	V	-82	-
Grondexploitatie	-4.190	4.806	759	-71	1.304	N	1.304	-
Wonen	-3.830	4.326	14	-396	114	N	114	-
Autoparkeren	53	91	-107	-	37	N	37	-
Fietsparkeren	-123	-	-	-	-123	V	-	-123
Openbaar vervoer	-14	-17	-	-	-31	V	-31	-
Verkeersmaatregelen	-10	67	-47	3	13	N	13	-
Verkeer en mobiliteit	-94	141	-154	3	-104	V	19	-123
Totaal programma 5	-3.363	4.378	-663	-1.240	-888	V	-765	-123

V= voordelig, N= nadelig, I= incidenteel, S= structureel

Openbare ruimte

[Beleidsstoechting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Openbaar groen € 105.000 voordelig

Er is € 59.000 meer uitgegeven aan onderhoud groen door grotere arealen vanwege uitbreidingen van Oosterhout door nieuwbouw. Ook zijn er meer snoeiwerkzaamheden uitgevoerd in bosplantsoenen vanwege achterstallig onderhoud en dunner snoeien. De kosten voor onderhoud bomen zijn € 35.000 hoger dan begroot door extra rooiwerkzaamheden en noodkap vanwege de droogte, snoeiwerkzaamheden en het opruimen van stormschade. Het nadeel door een hogere doorbelasting vanuit tractie bedraagt € 31.000.

Bij de kwaliteitsverbetering landschap Everdenberg, zonnepark Dorst en het ontwerp voor de EVZ langs de Contreie speelden vraagstukken met betrekking tot de inzet van ecologie. De ecologen van de gemeente Breda hebben ons hierin geadviseerd. De vraagstukken waren niet zo complex dat een beroep moest worden gedaan op externe adviseurs. De lasten voor de inzet van ecologie die direct zijn gerelateerd aan projecten, zijn verantwoord op die betreffende projectbudgetten (€ 42.000 voordelig).

Door langdurige ziekteverzuim zijn er minder eigen uren besteed op gazons en trapvelden, waardoor de personele lasten € 61.000 lager dan begroot.

Wegen, straten en pleinen € 794.000 voordelig

Bij het onderdeel openbare verlichting zijn de energiekosten met € 100.000 overschreden. Vanwege technische problemen bij onze energieleverancier hebben we geen tijdige afrekening ontvangen en is het voorschot van het laatste half jaar 2022 pas in december 2022 ontvangen. De energieleverancier heeft de voorschotten in 2022 gebaseerd op de geldende tarieven en overheidsheffingen in 2022. Gedurende het jaar is rekening gehouden met een overschrijding op de energie door minder onderhoud uit te voeren (€ 50.000 voordelig). Door hogere grondstofprijzen voor de armaturen en door hogere schademeldingen zijn de kosten € 70.000 hoger. De schademeldingen zijn grotendeels gedekt door inkomsten uit schade-uitkeringen (€ 50.000 voordelig).

Uit de tunnelinspectie in het voorjaar van 2022 is gebleken dat reparatie en schilderonderhoud moest worden gepleegd aan de Tunnel Slotlaan. Door de drukte en hoge prijzen op de markt is pas eind 2022 de offerte van ontvangen en konden de werkzaamheden niet meer worden ingepland voor 2022. De werkzaamheden zijn verschoven naar 2023 (€ 48.000 voordelig).

Vanwege de vacature van projectleider is personeel van derden ingehuurd (€ 150.000 nadelig). Deze kosten worden gedekt binnen het PBS. Voor de uitvoering van het programma groenproject Keizersdam was € 50.000 als bijdrage opgenomen. Echter door de participatie en aanpassingen is de uitvoering pas mogelijk in 2023.

Doordat de doorbelastingen van straatreiniging waren geraamd als kosten derden maar geboekt zijn als personele lasten, zijn de kosten derden € 375.000 hoger en de personele kosten € 375.000 lager.

Door het opstellen van de uitvoeringsagenda mobiliteitsplan en de verschuiving ambtelijke inzet van onderhoud naar ruimtelijke projecten zijn minder uren verantwoord op groot onderhoud wegen (€ 30.000 voordelig).

In 2019 is de mobiliteitsvisie Oosterhout Vooruit vastgesteld door de raad. Gezien de veelheid aan opgaven zijn keuzes gemaakt. Deze keuzes zijn overwogen met de verschillende belangengroepen. In de vorm van mobiliteitstafels zijn prioriteiten gekozen die verwerkt zijn in de uitvoeringsagenda. Het programmeren hiervan heeft geleid tot aanpassing en vertraging van een aantal projecten. De grootste voorbeelden hiervan zijn de burgemeester Holtropaan (€ 178.000), Ontsluiting Dorst West (€ 84.000). De Bromtol wordt pas in 2023 financieel afgerond. Dit leidt tot een voordeel in de kapitaallasten van € 207.000 ten opzichte van de begroting. Door noodzakelijke aanpassingen voor waterafvoer van de fietsverbinding tussen de Bouwlingstraat en Slotlaan is de uitvoer vertraagd naar 2023 (€ 18.000). Door het nog uitwerken van de groencompensatie na afronding van het fietspad Dorst leidt dit tot een voordeel in de kapitaallasten van € 50.000. Een drietal projecten van de uitvoeringsplanning (Parkeerterrein Jumbo/Arkendonk, Spoorovergang Dorst en deel rijbaan van Liedekerkestraat) zijn niet aangevraagd doordat de plannen nog niet concreet waren of was de financiering al geregeld (€ 35.000 voordelig). Het overige deel van de voordelige kapitaallasten van € 182.000 wordt veroorzaakt door 16 projecten met een gemiddeld voordeel van lager dan € 11.000.

Wonen

[Beleidstoelichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Ruimtelijke ordening € 1.514.000 voordelig

Beheer gronden en gebouwen € 508.000 voordelig

Per eind 2020 heeft de gemeente winkelcentrum Arendshof 2 aangekocht. Gezien de in 2021 onbekende planning van de kosten en baten voor de exploitatie in 2022 zijn bij de 1e concernrapportage 2022 hiervoor alsnog budgetten opgenomen.

Alhoewel de parkeergarage (€ 111.000) en de woningen (€ 14.000) minder inkomsten genereerde dan voorzien, met name door minder publiek in garage en het beschikbaar stellen van een woning voor vluchtelingen, is de huur vanuit de winkels € 314.000 hoger, doordat er een aanname was gedaan over het verhuizen van de hier zittende winkels die niet strookt met de werkelijkheid. De verhuizing van de winkels naar andere locaties in de binnenstad duurt soms wat langer dan voorzien was. Daarnaast zijn er diverse kleinere posten van huur (zoals een kringloopwinkel) die in totaliteit hebben geleid tot een hogere huuropbrengst van € 222.000.

In 2022 is € 256.000 aan inkomsten ontvangen voor de verkoop van gronden die niet begroot waren, omdat deze niet voorzien waren bij opstellen van de

begroting. Dit betreft met name het resterende koopbedrag voor de verkoop van grond aan de Gentiaanstraat (€ 174.000), voor gronden aan Enexis en aan een particulier (€ 37.000) en verkopen binnen het project snippergroen (€ 45.000).

Verder zijn er door enkele ontwikkelaars bijdragen betaald voor in totaal € 53.000 voor aanpassingen aan het openbaar gebied, welke contractueel zijn overeengekomen. Dit betreft met name voor de inrichting bij Le Duett aan het Zandoogje en bij winkelcentrum Arkendonk.

Structuur- en bestemmingsplannen € 766.000 voordelig

Vanwege de hoeveelheid werkzaamheden voor ruimtelijke projecten is er extern personeel ingehuurd (€ 191.000 nadelig). Deze kosten worden gedekt uit het PBS-budget. Doordat er met name een deel van het jaar vacatureruimte binnen dit product was, welke werkzaamheden deels door deze inhuur werd gedaan, zijn er minder interne uren op dit product geboekt, waardoor de personele kosten € 300.000 lager zijn. Dit verschil wordt voor € 130.000 verklaard doordat het feitelijk uurtarief lager is dan begroot, voor € 170.000 door vacatureruimte.

In 2022 is vanuit de algemene uitkering budget overgeheveld voor de invoering van de omgevingswet. Van deze gelden is in 2022 nog niets benut door het van rijkswege uitstellen van de invoering van de omgevingswet naar 1 januari 2024 (€ 437.000 voordelig).

Door de extra juridische toets en de extra juridische advisering van een advocatenkantoor zijn er voor € 51.000 kosten gemaakt die niet voorzien waren.

Er zijn kosten gemaakt voor aanpassing van de openbare ruimte inclusief kabels en leidingen en riolering voor een bedrag van € 88.000, terwijl de ontwikkelaars hier in het kader van toepassing van kostenverhaal voor hebben betaald. Het moment van inkomsten in het kader van toepassen kostenverhaal is afhankelijk van moment van ondertekenen van een anterieure overeenkomst. Dan worden (vaak in termijnen) inkomsten ontvangen voor werkzaamheden voor derden. Dit is niet altijd voor iedere project qua planning geheel duidelijk. Door de ontvangsten in het kader van toepassing kostenverhaal voor een grotere ontwikkeling is in totaal een bedrag van € 358.000 meer ontvangen dan begroot.

Stedelijke ontwikkeling € 292.000 voordelig

De kapitaallasten van de planontwikkelingskosten Lievenshove zijn € 101.000 lager vanwege de inzet als tijdelijke locatie voor vluchtelingenopvang waardoor de herontwikkeling is vertraagd. Vanwege het uitstel van de invoering van de Omgevingswet blijven de kapitaallasten € 123.000 achter

bij de raming. In 2022 bevond de uitbreiding van de strategische woningbouw in de opstartfase waardoor de kapitaallasten € 71.000 lager zijn.

Beleid volkshuisvesting € 44.000 nadelig

Zowel de meerkosten als baten zijn het gevolg van de huisvesting van statushouders met name op de locatie Lievenshove. In overleg met enkele gemeenten (Baronie) is hier een tussenvoorziening gerealiseerd, waarbij de kosten voor een groot deel gedekt zijn uit een rijksbijdrage. Daarnaast ontvangt de gemeente huur en bijdragen voor energiekosten.

De meerkosten zijn gemaakt voor eerst de projectleiding om dit te realiseren (€ 20.000), vervolgens aanpassing en inrichting van de locatie (€ 74.000), kosten beveiliging (€ 17.000) en het begeleiden van de statushouders (€ 38.000). De kosten voor energie, onderhoud en beheer waren wel begroot. Daartegen over staan extra inkomsten van meer huur en bijdragen energie (€ 69.000) en de vanuit de rijksbijdrage nog beschikbare middelen van € 44.000.

Bouwvergunningen € 408.000 nadelig

Er zijn extra kosten gemaakt doordat zowel bouwhandhavers als vergunningverleners zijn ingehuurd. Hierdoor zijn de kosten voor inhuur van derden overschreden met € 286.000. Deze lasten worden gedekt uit het PBS. Er is gekozen voor inhuur, vanwege benodigde extra inzet voor om achterstanden, ontstaan in de corona periode, weg te werken. Ook ter aanvulling van een krappe structurele bezetting, waardoor de personele lasten € 336.000 lager zijn.

Vanuit de algemene uitkering is het budget verhoogd voor de uitvoering van de WKB in het kader van de Omgevingswet. De Omgevingswet en de WKB treden op 1 januari 2024 in werking (€ 72.000 voordelig).

De inkomsten uit de totale bouwleges zijn € 534.000 lager dan begroot. Dit is te verklaren doordat de bouwleges op de grote projecten Parck Warande, Lodewijk Napoleonlaan en Willem Dreeslaan voor € 280.000 nog niet zijn gerealiseerd. Met betrekking tot het project Zwaikom is pas een deel van de leges geheven. Voor een deel van het project zijn er nog geen omgevingsvergunningen verleend en dus nog geen leges geheven (€ 200.000). Daarnaast hebben overige bouwprojecten in 2022 € 54.000 minder opbrengsten opgeleverd..

Grondexploitatie € 1.304.000 nadelig

Voor de toelichting voor het onderdeel grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf 6.7 Grondbeleid.

Verkeer & mobiliteit

Fietsparkeren € 123.000 voordelig

Beleidsdoelstelling [↗](#) - Begrotingswijzigingen [↗](#)

De geïmplementeerde ombuigingsmaatregel waarbij het beheer van de fietsenstallingen vanaf januari 2021 grotendeels op afstand (via cameratoezicht) ging plaatsvinden, waardoor bespaard is op de externe inhuur voor de bewaking, is ingevoerd. Dit heeft geleid tot een voordeel van € 123.000 ten opzichte van het nog niet aangepaste budget.

8.4.6 Veiligheid

Bedragen x € 1.000

Beleids onderdeel/Thema	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal		I	S
Toezicht en handhaving	515	-215	81	-	381	N	381	-
Integrale veiligheid	51	-40	58	-	69	N	69	-
Veiligheidsregio	-138	-2	46	-	-94	V	-94	-
Veiligheid	428	-257	185	-	356	N	356	-
Totaal programma 6	428	-257	185	-	356	N	356	-

V= voordelig, N= nadelig, I= incidenteel, S= structureel

Veiligheid

Beleidsdoelstelling [↗](#) - Begrotingswijzigingen [↗](#)

Toezicht en handhaving € 381.000 nadelig

De kosten derden zijn overschreden door de inhuur van extern personeel. Voor de verscherpte Covid-19 maatregelen in het eerste kwartaal van 2022 is extra inzet geweest van de boa's op de controle van de toegangsbewijzen voor een bedrag van € 215.000. Hiervoor is € 215.000 aan inkomsten vanuit het rijk ontvangen. Om te kunnen voldoen aan de benodigde inzet als gevolg van Covid-19 was inhuur van extra handhavers benodigd voor een bedrag van € 265.000. In het Hoofdtak organisatie overleg (HTO) is besproken dat de vijf extra 'corona' handhavers tot en met het einde van het lopende contract in dienst konden blijven, in geval er extra maatregelen zouden komen. Deze lasten worden gedekt uit het PBS. Ook is vanwege vacaturruimte is extra personeel ingehuurd (€ 35.000). Deze extra lasten worden gedekt uit het PBS. Verder zijn is het aantal productieve uren van het eigen personeel hoger, waardoor een nadeel van € 81.000 is ontstaan.

Veiligheidsregio € 94.000 voordelig

[Beleidsdoelichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

De Veiligheidsregio heeft na resultaatbestemming een voordelig resultaat over 2021 van in totaal € 2.514.113. Het bestuur heeft ingestemd met een terug storting naar de gemeenten. Voor Oosterhout komt dit neer op een bedrag van € 121.000 conform het afgesproken kostenverdeelmodel.

8.4.7 Meer voor elkaar

Bedragen x € 1.000

Beleidsonderdeel/Thema	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	V/N	I	S
Publieke dienstverlening	32	-200	-93	-	-261	V	-261	-
Klant contact centrum	7	-	-29	-	-22	V	-22	-
Geo	62	28	-12	-	78	N	78	-
Dienstverlening	101	-172	-134	-	-205	V	-205	-
Opgave stadhuis	-	-	58	-	58	N	58	-
Stadhuis	-	-	58	-	58	N	58	-
Regionale samenwerking	-48	-	-	-	-48	V	-48	-
Regionale samenwerking	-48	-	-	-	-48	V	-48	-
Gemeenteraad	-5	-	45	-	40	N	40	-
College	233	-327	212	24	142	N	142	-
Relatie burger en bestuur	228	-327	257	24	182	N	182	-
Totaal programma 7	281	-499	181	24	13	N	13	-

V= voordelig, N= nadelig, I= incidenteel, S= structureel

Dienstverlening

Publieke dienstverlening € 261.000 voordelig

Tijdens de corona periode zijn trouwerijen geannuleerd, (opnieuw) uitgesteld of nog niet gepland. Door de versoepelingen begin 2022 is er een inhaalslag gerealiseerd omtrent deze trouwerijen. Hierdoor is € 41.000 meer aan inkomsten ontvangen. Vanwege de versoepelingen van corona zijn in 2022 meer reisdocumenten aangevraagd. Deze aanvragen werden eerder uitgesteld. Hierdoor zijn meer inkomsten ontvangen voor paspoorten (€ 134.000) en identiteitskaarten (€ 63.000). De rijbewijzen kunnen sinds juni 2022 digitaal worden verlengd via de RDW. Dit heeft tot een minder inkomsten voor een bedrag van € 42.000. In de begroting waren personele lasten geraamd van het sociaal domein (programma 1), waardoor een voordeel van € 93.000 is ontstaan.

Relatie burger en bestuur

College € 142.000 nadelig

[Beleidsdoelichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

De werkelijke lasten voor wachtgeld en premies van gewezen bestuurders zijn verantwoord als last in de exploitatie. Voor de dekking hiervan is een voorziening getroffen. In 2022 is de onttrekking € 207.000 geweest voor uitbetaling van de wachtgelden. Daarnaast is er een bedrag van € 195.000 gestort in de voorziening voor de toekomstige verplichtingen onder andere door de toevoeging van een wethouder aan de voorziening.

De kosten voor loopbaantrajecten van voormalige wethouders en begeleiding van de formatie van de gemeente Oosterhout waren niet in de begroting opgenomen (€ 30.000 nadelig).

Door een vrijval van de pensioenpolis van een oud-wethouder is € 107.000 ontvangen. Dit bedrag is aangewend voor de aankoop van participaties voor een bedrag van € 107.000.

De personele kosten zijn verder € 85.000 hoger door met name de uitbreiding van het aantal wethouders.

8.4.8 Financieel solide

[Beleidsdoelichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Bedragen x € 1.000

Beleidsonderdeel/Thema	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	V/N	I	S
Stelposten	-345	-358	-6	-	-709	V	-709	-
Activering personele lasten	-	750	-750	-	-	-	-	-
Algemene baten en lasten	-345	392	-756	-	-709	V	-709	-
Beleggingen	-773	295	-	-	-478	V	-478	-
Beleggingen-	-773	295	-	-	-478	V	-478	-
Onroerendezaakbelastingen	21	-634	-	-	-613	V	-613	-
Hondenbelasting	1	-16	-	-	-15	V	-15	-
Toeristenbelasting	-	-93	-	-	-93	V	-93	-
Rioolheffing	134	-19	-	-	115	N	115	-
Afvalstoffenheffing.	-3	-333	-	-	-336	V	-336	-
Belasting en heffingen	153	-1.095	-	-	-942	V	-942	-
Algemene uitkering	-	-3.989	-	-	-3.989	V	-3.989	-
Algemene uitkering	-	-3.989	-	-	-3.989	V	-3.989	-
Onvoorzien	-39	-	-	-	-39	V	-39	-
Onvoorzien	-39	-	-	-	-39	V	-39	-
Totaal programma 8	-1.004	-4.397	-756	-	-6.157	V	-6.157	-

V= voordelig, N= nadelig, I= incidenteel, S= structureel

Algemene baten en lasten

Stelposten € 709.000 voordelig

[Beleidsstichting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Algemene baten en lasten € 365.000 voordelig

Het voordeel bestaat in hoofdlijnen uit het vrijvallen van diverse balansposten (€ 94.000), de aanpassing van de voorziening dubieuze debiteuren (€ 205.00), een btw-correctie (€ 46.000), de vrijval van het restant van de voorziening Juzt (€ 39.000) en de afkoop door het Rijk van het oude Legaat van Cooth (€ 48.000)

Coronamaatregelen € 344.000 voordelig

In 2022 werd voorzien dat er extra middelen benodigd zouden zijn om in de Oosterhoutse samenleving knelpunten op te lossen die als gevolg van de coronacrisis. Op deze post stond € 500.000 geraamd, welke volledig gedekt werd uit de Coronareserve. In totaal is € 155.000 toegekend voor diverse Corona gerelateerde projecten. Dit bedrag is onttrokken aan de Coronareserve. Het voordelige resultaat van € 344.000 is niet onttrokken aan deze reserve en is voor 2023 beschikbaar voor het brede crisisfonds welke de gemeenteraad heeft ingesteld.

Beleggingen € 478.000 voordelig

Het saldo eigen vermogen waarover de bespaarde rente wordt berekend, bedroeg op 1 januari 2022 € 13 miljoen meer dan bij het opstellen van de begroting. Met het maximaal over het eigen vermogen toe te rekenen rentepercentage van 0,70% voor 2022, levert dit een voordeel op van € 91.000. Daarnaast wordt bij de begroting een deel van de bespaarde rente als last verantwoord, om op deze manier ervoor te zorgen dat het eigen vermogen te besteden is, dit levert bij de rekening uiteraard een voordeel op, voor 2022 is dit € 387.000.

Belastingen en heffingen

[Beleidsstichting](#) - [Paragraaf lokale heffingen](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Onroerendezaakbelasting € 613.000 voordelig

Op het moment van vaststellen van de tarieven voor de onroerendezaakbelastingen was nog sprake van een inschatting van WOZ-waarden. De feitelijke WOZ-waarde voor 2022 was hoger dan in de berekening opgenomen. Dit resulteerde voor 2022 in een voordeel van € 633.000.

De bijdrage aan de BWB was hoger dan geraamd en daarnaast zijn er nog extra kosten gemaakt voor het project herwaarderen (€ 21.000 nadelig).

oeristenbelasting € 93.000 voordelig

Het voordeel op de toeristenbelasting wordt voor € 87.000 veroorzaakt doordat over het jaar 2021 meer toeristenbelasting in rekening gebracht kon worden dan bij het opstellen van de jaarrekening 2021 werd voorzien in de balanspost. Dit is onder andere veroorzaakt doordat het inschatten van overnachtingen voor 2021 bemoeilijkt werd door de verschillende corona maatregelen.

Rioolheffing € 115.000 nadelig

[Paragraaf lokale heffingen](#)

De inkomsten vallen met name € 20.000 positief uit vanwege de in rekening gebrachte invorderingskosten. Door dit voordeel en de lagere lasten voor het rioolstelsel, is een extra bedrag van € 131.000 gestort in de voorziening riolering. Dit is voor de rioolheffingen een nadeel.

Afvalstoffenheffing € 336.000 voordelig

[Paragraaf lokale heffingen](#)

De afvalstoffenheffing maakt deel uit van een gesloten systeem, wanneer de lasten hoger zijn dan de baten voor afvalinzameling en -verwerking wordt het nadeel onttrokken uit de voorziening reiniging. Op de lasten voor afvalinzameling en -verwerking is een nadeel behaald, waardoor een aanzienlijke onttrekking uit de voorziening van € 341.000 noodzakelijk was. Dat is voor de afvalstoffenheffing een voordeel.

Algemene uitkering € 3.989.000 voordelig

[Beleidsstichting](#) - [Algemene uitkering](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Met het opstellen van de begroting 2022 is een uitkering berekend van € 96.426.000. Door voornamelijk accresontwikkeling (september 2021 € 1,8 miljoen en mei 2022 € 3,1 miljoen), het schrappen van opschalingskorting (€ 800.000), de afrekening BCF-plafond (€ 1,3 miljoen en energietoeslag € 4,5 miljoen, is totaal € 111.324.000 uitgekeerd door het Rijk. Dit geeft een bruto voordeel van € 14.898.000. Door middel van begrotingswijzigingen is in totaal € 11 miljoen overgeheveld naar de beleidsonderdelen en van de extra ontvangen accessen uit de meicirculaire 2022 is € 5,5 miljoen gestort in de vrije reserve.

Voor de verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 7.9 Algemene uitkering.

T

Onvoorzien

[Beleidsstoechting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Niet van toepassing.

8.4.9 Gemeentelijke organisatie

Bedragen x € 1.000

Beleidsonderdeel/Thema	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	V/N	I	S
Bestuurs- en managementondersteuning	281	10	-86	-	205	N	205	
Directie en management	94	-467	-407	-	-780	V	-780	
Stafondersteuning	-	-	-156	-	-156	V	-156	
Afdelingskosten	103	-24	-	-	79	N	79	
Bestuur, control en advies	158	10	-289	-	-121	V	-121	
Financiële ondersteuning en uitvoering	-43	-62	-4	-	-109	V	-109	
Personeel en organisatie	101	-262	81	150	70	N	70	
Statistiek	191	-33	23	-	181	N	181	
Inkoop	26	-11	6	-	21	N	21	
Automatisering	635	-3	-	-162	470	N	470	
Consolidatie Equalit	-	244	-	-104	140	N	140	
Accommodatiebeheer	579	-365	-168	-7	39	N	-66	105
Facility	-31	24	-19	-	-26	V	-26	
DIV	-38	-	-378	-	-416	V	-416	
Tractie	9	-	-9	-	-	-	-	
Telefonie	8	-16	-	-	-8	V	-8	
Saldo kostenplaatsen	-	-57	6	-	-51	V	-51	
Doorbelaste concernoverhead	214	-11	-88	20	135	N	135	
Gemeentelijke organisatie	2.287	-1.023	-1.488	-103	-327	V	-432	105
Totaal programma 9	2.287	-1.023	-1.488	-103	-327	V	-432	105

V= voordelig, N= nadelig, I= incidenteel, S= structureel

Gemeentelijke organisatie

[Beleidsstoechting](#) - [Begrotingswijzigingen](#)

Bestuurs- en managementondersteuning € 205.000 nadelig

Ter ondersteuning van met name juridische zaken vanwege vacatureruimte, ziekteverzuim en de weg te werken achterstand van bezwaarschriften zijn de kosten van inhuur personeel € 219.000 hoger. Deze lasten zijn gedekt uit het PBS-budget. Door het aanpassen van de prijzen naar een marktconform

tarief vanuit de leverancier zijn de kosten voor publicaties in het voorlichtingsblad € 51.000 hoger dan begroot.

Vanwege (tijdelijke) vacatureruimte bij juridische zaken en communicatie en de uitbreiding van de formatie van het bestuurssecretariaat, als gevolg van de uitbreiding van het college van vier naar vijf wethouders, zijn de personele kosten per saldo € 84.000 lager dan begroot.

Directie en management € 780.000 voordelig

Conform de richtlijnen BBV is er per einde 2022 een nieuwe voorziening voor het verlofsparen gevormd waarin € 120.000 is gestort voor de gehele organisatie. Daarnaast is de voorziening bovenmatig verlof vrijgevallen per eind 2022 voor een bedrag van € 466.000 omdat het gemiddelde aantal openstaande verlofuren per bezette formatieplaats is gedaald tot onder het niveau van voor Corona. De personele lasten zijn € 407.000 lager dan begroot door openstaande vacatureruimte en doordat de kosten van de opgaveleiders zijn doorbelast naar de beleidsonderdelen waar de opgaven onder vallen. Dit was deels nog niet goed in de begroting opgenomen.

Stafondersteuning € 156.000 voordelig

Het resultaat op de stafondersteuning is onderdeel van de personele kosten binnen het PBS-budget.

Bestuur, control en advies € 121.000 voordelig

Vanwege openstaande vacatureruimte zijn de personele kosten € 239.000 lager dan begroot. Voor een deel van deze vacatureruimte is personeel van derden ingehuurd (€ 201.000 nadelig). Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget. Daarnaast zijn ook de detachingsvergoedingen van andere gemeenten € 48.000 lager dan begroot.

De uitgaven voor de toekomstvisie blijven € 34.000 achter bij de raming, omdat een aantal projecten binnen de opgave Strategie en Externe Oriëntatie nog niet tot uitvoering is gekomen. Dat heeft met name te maken met de versterkte (bestuurlijke en ambtelijke) aandacht voor een aantal strategische vraagstukken op regionaal niveau (samenwerking binnen het verband van de M7-gemeenten en vooral de route richting concept-Verstedelijkingsakkoord voor de Stedelijke Regio Breda-Tilburg).

Financiële ondersteuning en uitvoering € 109.000 voordelig

De kosten voor de uitvoering van de administratie vielen € 65.000 lager uit dan begroot. Het budget hiervoor is verlaagd in de begroting 2023. Op basis van het aantal aandelen in de Bank Nederlandse Gemeente en het vastgestelde dividend per aandeel is een bedrag van € 80.000 aan dividenduitkering ontvangen, hetgeen € 40.000 hoger is dan was begroot.

Personeel en organisatie € 70.000 nadelig

De waardering participaties APPA-fonds wordt geactiveerd. In 2022 is de waarde voorziening APPA fonds per saldo afgewaardeerd met € 169.000. Hier staat tegenover een onttrekking uit de voorziening voor € 169.000. De kosten voor de post Arbo zijn € 55.000 lager dan begroot vanwege lagere uitgaven voor het preventief medisch onderzoek. De eindafrekening is gebaseerd op het aantal daadwerkelijke deelnemers en de incidentele kosten zoals vaccinaties, adviezen en psychologische dienstverlening zijn lager. Door overbezetting zijn de personele lasten € 53.000 hoger. Hier staan extra inkomsten tegenover vanwege een hogere doorbelasting aan Equalit en vanwege detachering (€ 93.000 voordelig). De betalingen voor rechtspositi-
onele kosten en arbeidsvoorwaarden zijn € 49.000 nadeliger door hogere premies ABP/WW, hogere werkgeversbijdrage ziektekosten vanwege meer werknemers en hogere BHV vergoedingen.

De kapitaallasten van het krediet organisatieontwikkeling zijn op dit product geboekt (€ 150.000). Deze kosten zijn gedekt uit de reserve Bedrijfsvoering, hetgeen opgenomen is bij het onderdeel Resultaatbestemming.

Statistiek € 181.000 nadelig

Vanwege vacatureruimte en ziekteverzuim is personeel van derden ingehuurd voor een bedrag van € 189.000. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget.

Automatisering € 470.000 nadelig

De kosten voor systeembeheer zijn € 52.000 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door in 2021 geïmplementeerde systemen, waarvan de kosten in 2022 binnen de exploitatie zijn komen te vallen. Ook zien we bij contractverlengingen dat er prijsverhogingen aan leverancierskant zijn, mede veroorzaakt door doorberekening van hogere energie-, arbeids-, grondstof- en materiaalkosten.

Het aandeel kosten gemeente Oosterhout in Equalit sluit af met een tekort van € 589.000 in 2022. De oorzaken zijn het gestegen aantal accounts en de omzetting van het gebruik van thin clients naar laptops (€ 200.000), prijsindexatie (€ 135.000), de gestegen kosten in netwerk en overige

dienstverlening (€ 100.000) en de implementatie van een aantal grote nieuwe systemen, zoals antwoordportaal, power BI, data fundament (€ 65.000).

De kapitaallasten zijn € 162.000 voordeliger doordat de ICT-investeringen later zijn uitgevoerd dan geraamd, omdat projecten van de teams niet of later zijn gestart vanwege langere voorbereidingstijd en een langere doorlooptijd van de projecten.

Consolidatie Equalit € 140.000 nadelig

Het resultaat 2022 is € 140.000 nadelig. Dit negatieve resultaat valt lager uit dan het begrote negatieve resultaat van € 1,0 miljoen). Er zijn vier effecten die hiernaar ten grondslag liggen. Hogere opbrengsten van € 300.000 door meer afname van diensten. Door vacatureruimte is er € 600.000 minder uitgegeven aan personeelslasten. Dit is deels gecompenseerd door inhuur derden voor een bedrag van € 700.000. Daarnaast is niet al het nieuw beleid uitgevoerd dat leidt door onderuitnutting van op licenties (€ 700.000 nadelig). Dit negatieve resultaat is onttrokken uit de bestemmings- en egaliseringsreserve van Equalit. De reserve bedraagt per eind 2022 € 6.563.000. De bestemmingsreserve blijft op 36% van de opbrengsten, waar 20% de grens is.

Accommodatiebeheer € 39.000 nadelig

Tot juni 2022 zijn op acht verschillende locaties in de gemeente Oosterhout werkzaamheden uitgevoerd om deze panden om te bouwen tot opvanglocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne. Door inspanningen van de gemeentelijke organisaties zijn kookfaciliteiten, sanitaire voorzieningen, gedeelde kamers en kamers voor gezinnen ingericht. De totale kosten, inclusief personele inzet, bedroegen € 470.000. Voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen ontving de gemeente rijksmiddelen in het kader van de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne voor een bedrag van € 370.000. Het nadelige restant is gedekt door overige rijksmiddelen voor opvang van Oekraïners die zijn verantwoord op het beleidsonderdeel Sociaal beleid.

Aan het pand Lievenshove zijn verbouwingslasten gemaakt voor de opvang van vluchtelingen voor een bedrag van € 123.000. Deze kosten zijn voor € 58.000 gedekt door huuropbrengsten en voor € 58.000 door niet bestede onderhoudsbudgetten.

In de tweede concernrapportage is gemeld dat van een verwacht voordeel op het onderhoudsbudget door het college in mei is besloten om 30% van dat budget in te zetten om het gedeelte van blok D van het gemeentehuis gereed te maken voor opvang van vluchtelingen. Die kosten voor blok D zijn binnen het budget gebleven. Echter door het gevoerde beleid om alleen hoogstnoodzakelijk onderhoud uit te voeren aan het gemeentehuis blijken de kosten veroorzaakt door storingen en reparaties € 32.000 hoger te zijn dan voorgaande jaren.

Door de gestegen energieprijzen in 2022 zijn de exploitatiebudgetten voor de gemeentelijke panden zonder functie overschreden met € 46.000. De prijsstijgingen zijn deels opgevangen met het doorberekenen van de prijsstijgingen voor een bedrag van € 17.000.

Het gebruik van het pand Ridderstraat 34 is gewijzigd in 2022 voor onderwijs en is de huur van het pand als kantoorruimte voor de Stichting Delta onderwijs beëindigd. Dit heeft geleid tot een structureel nadeel in de baten van € 79.000. Dit nadeel is gedeeltelijk opgevangen door het niet benutten van het onderhoudsbudget bedoeld voor het pand aan de Ridderstraat (€ 26.000 voordelig).

De lagere personele kosten zijn met name het gevolg van de verschuiving van de inzet van de ambtelijke organisatie van accommodatiebeheer naar beleid onderwijs (programma 2) voor de invulling van de opgave onderwijs.

DIV € 416.000 voordelig

Het voordeel op de personele lasten is veroorzaakt door vacatureruimte. Voor de deel van deze vacatureruimte is personeel van derden ingehuurd.

Tractie

De post tractie is in 2022 met € 130.000 overschreden. Hiervan is € 123.000 veroorzaakt door hogere brandstofkosten dan geraamd door de gestegen prijzen. De onderhoudskosten zijn € 84.000 hoger door de indexering van het onderhoudscontract en hogere onderhoudskosten voor een aantal voertuigen. Op de baten is een voordeel van € 78.000 te melden, veroorzaakt door de verkoop van diverse tractiemiddelen (€ 43.000) en schadeafrekeningen (€ 35.000). De werkelijke kosten van de tractiemiddelen zijn doorberekend naar de producten waarvoor de tractiemiddelen worden ingezet.

Doorbelaste concernoverhead € 135.000 nadelig

Op basis van het BBV mogen enkel aan de grondexploitatie en investeringen overhead in de administratie doorbelast worden. Ten aanzien van de gesloten systemen en tarieven wordt de overhead extra-comptabel meegerekend. Doordat er minder personeelskosten op de grondexploitatie werden verantwoord dan geraamd, ontstaat bij de doorberekening van de overhead een nadeel, aangezien de doorbelasting op basis werkelijke personeelskosten geschiedt.

8.4.10 Resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000

Beleidsonderdeel/Thema	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal		I	S
Reserves	8.174	-8.421	-	-	-247	V	-247	-
Reserves	8.174	-8.421	-	-	-247	V	-247	-
Vennootschapsbelasting	258	-	-	32	290	N	290	-
Vennootschapsbelasting	258	-	-	32	290	N	290	-
Totaal resultaatbestemming	8.432	-8.421	-	32	43	N	43	-

V= voordelig, N= nadelig, I= incidenteel, S= structureel

Reserves € 247.000 voordelig

Per saldo is er € 247.000 meer onttrokken uit de reserves dan was begroot. Enerzijds is er sprake van een hogere storting van € 8.174.000 en anderzijds een hogere onttrekking van € 8.421.000. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Vennootschapsbelasting € 290.000 nadelig

In 2022 is er een voorlopige aanslag voor 2020 opgelegd en betaald, terwijl eerder voorzien was dat de aanslag over 2020 nihil zou zijn. Echter, met name de oprichting van de rechtspersoon in 2020 die namens de gemeente participeert binnen de CV Everdenberg Oost, heeft geleid tot nader overleg met de belastingdienst en dit heeft ook weer gevolgen voor de meerjaren prognoses voor de investeringen en opbrengsten binnen het totaal van de grondexploitaties binnen de gemeente. Door deze wijziging is er alsnog een aanslag opgelegd van € 258.000 ten behoeve van vennootschapsbelasting over 2020. Naast deze heffing is er een boeterente van € 32.000 opgelegd, die dus veroorzaakt is door eerdergenoemde wijziging.

8.5 PERSONEELSLASTEN

Binnen de totale exploitatie is op eigen personeelslasten een voordeel opgetreden van € 1,8 miljoen. In de onderstaande tabel is dit per onderdeel van de organisatie zichtbaar gemaakt, waarna de resultaten toegelicht worden.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Gemeenteraad	579	561	587	26 N
College van Burgemeester en Wethouders	926	956	1.169	213 N
Ambtelijke organisatie	29.650	33.326	31.305	-2.021 V
Totaal	31.155	34.843	33.061	-1.782 V

Gemeenteraad

De salariskosten voor de gemeenteraad zijn in de begroting 2022 niet verhoogd. In december 2021 werd door het Rijk werd de indexatie van de vergoedingen vastgesteld hetgeen leidde tot een nadeel voor 2022.

College van Burgemeester en Wethouders

De pensioenen(premies) voor respectievelijk gewezen bestuur en politieke ambtsdragers viel € 137.000 hoger uit dan geraamd. Daarnaast is het college gedurende 2022 uitgebreid met een wethouder, dit leverde een nadeel op van € 60.000.

Ambtelijke organisatie

In de begroting worden de salarissen en sociale lasten begroot op het maximum van de functieschaal minus een periodiek. Hieruit moeten de salarissen, sociale lasten en overige salariskosten gedekt worden. Daarnaast is voor overige personeelskosten, overwerk en arbeid gerelateerde toeslagen afzonderlijk budget opgenomen. Ten opzichte van de begrote € 33,3 miljoen is binnen de ambtelijke organisatie een voordeel behaald van € 2,0 miljoen.

Vacature ruimte leverde een voordeel op van € 3,8 miljoen, waarvan € 1,5 miljoen nodig was vanwege inschaling en dekking van overige salariskosten. Dit benodigde bedrag was inclusief € 0,2 miljoen extra uitkering in december vanwege de uitlopende onderhandelingen voor een nieuw collectieve arbeidsovereenkomst.

In 2022 was er € 0,1 miljoen meer nodig voor overwerk en arbeid gerelateerde toeslagen. Verder ontstond een nadeel van € 0,1 miljoen op de overige door nabetalings aan oud medewerkers en de werkgeversbijdrage ziektekostenverzekering. Als laatste vielen de inkomsten € 0,1 miljoen

⁹ De gemiddelde bezetting wordt bepaald op basis van de definitie van de Vensters op de bedrijfsvoering (bezetting 1 januari + bezetting 31 december) / 2

nadelig uit doordat er minder werkzaamheden voor Equalit en interne controles voor andere gemeenten werden uitgevoerd.

Personeelssterkte

De in de begroting vastgestelde formatie was 453,84 fulltime equivalent (fte), de gemiddelde bezetting⁹ bedroeg in 2022 426,64 fte.

Inhuur personeel derden

Voor werkzaamheden wordt naast eigen personeel en verstrekken van opdrachten ook extern personeel ingehuurd. In de onderstaande tabel wordt het bedrag aan extern personeel aangegeven. De dekking hiervan vindt plaats uit een combinatie van voordeel op de personeelskosten, specifiek budget binnen de exploitatie voor inhuur en/of andere inzet van kosten derden.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Personeel van derden	6.778	2.447	7.589	5.142 N
Personeel MidZuid	199	588	125	-463 V
Management fee	5	-	10	10 N
Totaal	6.982	3.035	7.724	4.689 N

Het voordeel op personeel van MidZuid wordt veroorzaakt doordat de er geen fysiek beheer meer is bij de fietsenstallingen (€ 263.000) en de schoonmaak als ingekochte dienst wordt verantwoord (€ 200.000).

8.6 WET NORMERING TOPINKOMENS

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op gemeente Oosterhout. Het voor gemeente Oosterhout toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

Bezoldiging van een topfunctionaris 2022

	M.G. Asmus	E.C.A. Kaarsemaker
Functiegegevens		
Functie	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 129.794	€ 124.769
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.006	€ 20.258
Subtotaal	€ 151.800	€ 145.027

	M.G. Asmus	E.C.A. Kaarsemaker
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-
Bezoldiging	€ 151.800	€ 145.027
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	-	-
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	-	-

Bezoldiging van een topfunctionaris 2021

	M.G. Asmus	E.C.A. Kaarsemaker
Functiegegevens		
Functie	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functie vervulling	15/06 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 66.718	€ 117.264
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.786	€ 20.374
Subtotaal	€ 78.504	€ 137.638
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 114.521	€ 209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-
Bezoldiging	€ 78.504	€ 137.638
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	-	-
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	-	-

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

8.7 KAPITAALLASTEN

Het voordeel op de kapitaallasten bedraagt € 1,2 miljoen. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het later gereedkomen van een aantal investeringen op het gebied van mobiliteit en ruimtelijke ordening hetgeen respectievelijk € 0,8 miljoen en € 0,3 miljoen aan voordeel oplevert. Daarnaast vallen de kapitaallasten van Equalit € 0,1 miljoen lager uit.

Ten opzichte van de begroting wordt er € 0,3 meer van de kapitaallasten gedeckt vanuit de reserves. Dit houdt in dat het resultaat na bestemming € 1,5 voordelig is voor wat betreft de kapitaallasten.

Bedragen x € 1.000

Thema	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Afschrijvingen	13.250	14.947	13.810	-1.137 V
Toegerekende rente	2.498	1.535	1.478	-57 V
(Sub)totaal	15.748	16.482	15.288	-1.194 V
Dekking via reserves	-4.012	-3.230	-3.564	
Resultaat	11.736	13.252	11.724	

8.8 ALGEMENE UITKERING

De Rijksoverheid heeft in 2022 de gemeenten naast de reguliere circulaire ook met een oktoberbrief geïnformeerd over de omvang en de verdeling van het gemeentefonds. In deze oktoberbrief is een aanvullende uitkering (Energietoeslag € 1,4 mln. en Bijzondere bijstand € 97.000) bekend gemaakt. Het doel van deze uitkering is om huishoudens met lage inkomens en de specifieke doelgroep uitwonende studenten ondersteuning te kunnen bieden voor de gestegen energiekosten. Dit was vooruitlopend op de decembercirculaire bekend gemaakt.

Accessen

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkelingen van Rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen trap op samen trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De Rijksuitgaven zijn in 2022 gestegen waardoor het aandeel in het accres door de gemeenten ook zijn gestegen. Het accres was voor onze gemeente in 2022 gestegen met € 5 mln. Naast dit accres is het BCF-plafond voordelig afgerekend met € 1,3 mln. Tot slot is de uitkeringsfactor gestegen met € 175.000. In gemeenteraad van september 2022 is besloten om de extra ontvangen accessen te storten in de vrije reserve.

Financieel totaaloverzicht meicirculaire 2022

In de eerste concernrapportage zijn de financiële effecten van de decembercirculaire 2021 gerapporteerd aan de raad. De grootste post (€ 800.000) was het schrappen van de opschalingskorting waar wel rekening mee was gehouden met het opstellen van de begroting. Na het opstellen van de begroting heeft het Rijk deze korting bevroren om de financiële druk bij de gemeenten te verlichten. De financiële gevolgen van de meicirculaire en de septembercirculaire zijn gemeld aan de raad met de tweede concernrapportage. De grootste mutatie was de energietoeslag van € 1,7 mln. De middelen voor uitvoering van het klimaatakkoord € 350.000 en voor de invoeringskosten van

de Omgevingswet € 440.000 zijn ook opgenomen in het totaal van de septembercirculaire.

De decembercirculaire is niet verwerkt in de tweede concernrapportage. In die circulaire krijgen de gemeenten de mogelijkheid om de energietoelage van 2023 al in 2022 uit te keren om zo versneld een tegemoetkoming van de € 500 in verband met de gestegen energielasten aan huishoudens met een laag inkomen te kunnen uitkeren. Voor Oosterhout gaat het om een uitkering van € 1,4 mln. dat nog niet geheel is uitgegeven. Aan de gemeenteraad wordt hiervoor een resultaatbestemming voorgesteld. Het Rijk heeft met de gemeenten afgesproken dat gemeenten reële compensatie ontvangen voor de derving van inkomsten door covid-19 in 2021. Voor de gemeente Oosterhout is dat deel € 317.000.

In de volgende tabel is het verloop opgenomen van de algemene uitkering 2022.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2022
Meicirculaire 2021, basis voor de meerjarenbegroting 2022-2025	96.426
Mutaties decembercirculaire 2021	2.838
Meicirculaire 2021, basis voor de meerjarenbegroting 2022-2025	99.264
Mutaties meicirculaire 2022	5.397
Voorschot verhoging energietoelage in septembercirculaire 2022	1.667
Aanvulling WOZ-waarden	540
Mutaties septembercirculaire 2022	2.234
Septembercirculaire 2022, gemeld in de 2e concernrapportage 2022	109.102
Energietoeslag	1.389
Bijzondere bijstand	97
Compensatieregeling Voogdij 18+	95
Inkomstenderving gemeenten 2020 (Covid-19) decentralisatie-uitkering	317
Leerlingenvervoer Oekraïne decentralisatie-uitkering	41
Meerkosten Oekraïne sociaal domein	87
Versterken sociale basis	41
Continuïteit van zorg	65
Overige mutaties decembercirculaire	77
Decembercirculaire 2022	111.311
Taakmutaties waar ook (extra) uitgaven tegenover staan	10.909
Netto effecten Algemene Uitkering	100.402
Netto stijging van de algemene uitkering	3.976

8.9 STRUCTURELE EXPLOITATIERUIMTE

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en het jaarverslag staan een aantal financiële kengetallen opgenomen. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. Eén van deze

kengetallen betreft de structurele exploitatieruimte van de gemeente. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen

Bedragen x € 1.000.000

	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A Structurele lasten	162.461	165.106	173.317
B Structurele baten	160.349	166.024	177.329
C Structurele toevoeging reserves	548	252	324
D Structurele onttrekking reserves	2.853	3.230	2.679
E Totale baten	176.010	166.024	185.864
Structurele exploitatieruimte (B-A+D-C)/E*100%	0,11%	2,35%	3,43%

Structurele mutaties reserves

Voor het beoordelen of er sprake is van een sluitende begroting is het ook van belang te kijken naar de inzet van de reserves. Bij de bepaling van het structurele evenwicht, structurele lasten worden gedekt door structurele baten, kan met de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves rekening worden gehouden. Volgens het BBV worden toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende bestemmingsreserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten.

De *structurele stortingen* in de reserves betreft de rente over de reserve investeringsprojecten deze bedroeg in de begroting 2022 € 252.000. Op basis van de stand per van de reserve per 1 januari 2022 is werkelijk € 324.000.

Structurele onttrekkingen bestaan uit de dekking van kapitaallasten, voor investeringen die gedekt worden vanuit de reserves. De kapitaallasten van de betreffende investeringen worden binnen de exploitatie verantwoord, waarna het ontstane nadeel wordt gedekt vanuit de reserve. In de begroting werd rekening gehouden met een structurele onttrekking van € 3.230.000, in werkelijk was dit € 2.679.000.

8.10 INVESTERINGEN

In het bestuursakkoord 2022-2026 is afgesproken dat het structurele investeringsvolume in principe is gemaximeerd op afgerond € 5,5 miljoen, exclusief investeringen op het gebied van riolering en afvalverwijdering (deze worden afzonderlijk beschouwd en worden gedekt via een kostendekkend tarief), het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) en de tractiemiddelen. Het investeringsniveau is tevens exclusief specifieke investeringen ten laste van reserves en exclusief de apparaatskosten.

Naast investeringen die voortvloeien uit het bestuursakkoord zijn de volgende criteria toegepast bij de afweging van investeringen:

- noodzakelijke vervangingsinvesteringen;
- noodzakelijke instandhouding van voorzieningen;
- investeringen voortkomend uit een beheerprogramma;
- directe impact op burgers qua service en resultaat;
- investeringen die qua uitvoering doorlopen, maar waarvoor reeds eerder kredieten beschikbaar zijn gesteld.

8.10.1 Totaal investeringen 2022

In de onderstaande tabel wordt een totaaloverzicht van de kredieten gepresenteerd. Hieruit blijkt dat er gedurende het jaar 2022 € 35,4 miljoen beschikbaar was voor de uitvoering van kredieten, waarvan € 12,7 miljoen dekking ten laste van de reserves. Voor een bedrag van € 13,6 miljoen zijn er werkelijke lasten en baten geboekt op deze kredieten en € 4,7 miljoen dekking ten laste van de reserves. Hierna resteert voor een totaalbedrag van afgerond € 13,9 miljoen aan restant kredieten. De afgesloten kredieten per ultimo 2022 tonen een positief resultaat van afgerond € 166.000 ten opzichte van de aangevraagde budgetten.

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2022	Rekening 2022
Restant kredieten per 1 januari	16.462	16.658	16.660
Gevoteerde kredieten	23.819	14.352	18.741
Waarvan dekking ten laste van reserves	-11.415	-10.738	-12.700
Totaal	28.866	20.272	22.701
Werkelijke lasten en baten	-23.265	-14.732	-13.596
Waarvan dekking ten laste van reserves	4.258	4.084	4.742
Restant kredieten per 31 december	9.859	9.624	13.847
Resultaat afgesloten kredieten	-330	-88	-166

Het totale overzicht van de restant kredieten is te vinden in [bijlage 9.5 Investeringsplan 2022: restant kredieten](#). Op de in 2022 afgesloten kredieten werd een positief resultaat geboekt van afgerond € 166.000. Dit betreft een groot aantal kleine afwijkingen van de afgesloten kredieten. Het overzicht van de afgesloten kredieten is te vinden in [bijlage 9.4 Overzicht afgesloten investeringen](#).

Op programmaniveau geeft dit het volgende beeld voor 2022:

Bedragen x € 1.000

Thema	Beschikbaar '22	Dekking reserves	Netto beschikbaar '22	Werkelijk uitg/ink '22	Dekking reserves	Restant 31-12
Zorg en welzijn	200	-162	38	37	25	26
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	6.319	-2.968	3.351	5.107	2.269	513
Sport en cultuur	2.183	-376	1.807	1.142	97	762
Duurzaamheid en klimaat	4.412	-200	4.212	733	9	3.488

Bedragen x € 1.000

Thema	Beschikbaar '22	Dekking reserves	Netto beschikbaar '22	Werkelijk uitg/ink '22	Dekking reserves	Restant 31-12
Wonen en mobiliteit	18.075	-7.110	10.965	4.517	1.873	8.321
Meer voor elkaar	25	-25	-	25	25	-
Gemeentelijke organisatie	4.187	-1.859	2.328	2.035	444	737
Totaal	35.401	-12.700	22.701	13.596	4.742	13.847

8.10.2 Voortgang investeringsplan 2022

In de onderstaande tabel zijn per beleidsterrein de totalen aangegeven met betrekking tot de investeringsplanning 2022.

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Begroting 2022	Gevoeteerd	Restant
Openbare ruimte	3.740	3.522	218
Sport	846	916	-70
Informatisering	200	200	-
Accommodatiebeheer	300	391	-91
Incidentele (bijzondere) investeringen	2.295	475	1.820
Subtotaal	7.381	5.504	1.877
Afvalverwijdering	583	495	88
Riolering	2.050	1.910	140
Tractie	1.345	1.268	77
Integraal huisvestingsplan	2.650	2.650	-
Activering personele lasten	750	750	-
Uitvoeringsplanning	14.759	12.577	2.182
Investeringsplan vanuit vrije reserve	5.451	5.474	-23
Investeringsplan vanuit reserve infrastructurele werken	1.730	740	990
Totale investeringsplan	21.940	18.791	3.149

In 2022 bedroeg het totale investeringsvolume afgerond € 21,9 miljoen. Dit volume is inclusief de investeringen die ten laste van de reserves (met name de vrije reserve) worden gedaan. Hierna worden per beleidsterrein de opmerkelijke zaken met betrekking tot de voortgang genoemd.

Openbare ruimte

Voor de openbare ruimte zijn middelen beschikbaar gesteld voor de projecten Wiardi Beckmanhof, De Vliert, Schermerhornstraat, Berendonk en Wolvendonk, Zwanendonk, Akkerweg, Weststad I, tunnelbak Bovensteweg, beheer kruidige beplanting en bewonersinitiatieven. En voor de programma's VRI, openbare verlichting, speeltoestellen en groen.

In 2022 zijn we druk bezig geweest met het uitwerken van onze ambitie voor het realiseren van de mobiliteitshub bij Amphibia. Deze ambitie is

overgenomen door de provincie in hun visie “gedeelde mobiliteit” al onze focus is naar Amphibia gegaan waardoor we in de uitvoering niets hebben gerealiseerd. De ambitie is opgenomen in onze uitvoeringsagenda mobiliteitsvisie. Dat wordt in het Financieel Perspectief 2023-2027 financieel uitgewerkt. De gereserveerde middelen voor openbaar vervoer voor een bedrag van € 100.000 zijn hierdoor niet aangevraagd. Het aangevraagde investeringsbedrag voor het project Schermerhornstraat was € 90.000 lager omdat na het opstellen van het JOR het project concreet is uitgewerkt. In de uitwerking was het project Akkerweg gericht op asfaltrenovatie om de verkeersveiligheid te garanderen en niet meer voor een reconstructie waarmee in de uitvoeringsplanning rekening was gehouden (€ 55.000 voordelig).

Sport

In 2022 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de aanleg van het hybride veld bij VVO, de voorbereiding van de renovatie van de toplaag van de atletiekbaan, sportmaterialen voor sporthal Arkendonk, het vervangen van speeltoestellen/speeleiland bij de Warande, de verduurzaming van de robotmaaiers voor de sportparken/ de Warande en de vervanging van de kooimaaiers voor sport. De vervanging van de kooimaaiers was bij de begroting opgenomen bij de Tractiemiddelen.

Informatisering

De geplande investering voor de projecten informatieplan is aangevraagd.

Accommodatiebeheer

In 2022 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de renovatie van gymzaal Ridderstraat, de sportvloeren van binnensportaccommodaties, bouwkundig onderhoud aan de toren van de basiliek St.Jan en korenmolen De Hoop, de verduurzaming van de technische installaties van de gemeentewerf en sportvereniging Scorpio en voor de verbouwing van het stadhuis voor minderjarige vluchtelingen. Deze laatste investering was niet in de begroting 2022 opgenomen en wordt gedekt uit de huuropbrengsten.

Incidentele (bijzondere) investeringen

De geplande investeringen voor de doorontwikkeling van informatiebeheer en datafundament en de transformatie en de investeringen voor de binnenstad zijn gevoteerd. Van het totale geraamde investeringsbedrag is € 1.820.000 niet aangevraagd. De belangrijkste reden hiervan is dat de gereserveerde middelen voor de vernieuwbouw van het stadhuis van € 1.500.000 worden aangevraagd zodra het ontwerp is afgerond en zijn daarom zijn doorgeschoven naar 2023. Verder is de snelfietsroute Breda-Tilburg is opgenomen in de uitvoeringsagenda van de mobiliteitsvisie. De provincie is van mening dat de aanleg vertraging oploopt in verband met stikstof, hetgeen ertoe geleid heeft dat het hiervoor gereserveerde bedrag van € 250.000 niet is aangevraagd in 2022.

Afvalverwijdering

In 2022 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de plaatsing van GFE-cocons en ondergrondse containers oud papier en karton bij hoogbouwcomplexen en voor de cyclische vervanging van containers.

Ten behoeve van de uitvoering van het nieuwe handhavingsbeleid omtrent verkeerd aangeboden huishoudelijk afval zijn middelen beschikbaar gesteld voor de aanschaf van twee elektrische straatreinigingsvoertuigen. De lasten hiervan zijn gedekt uit de afvalstoffenheffing.

De investering voor de toekomstbestendigheid van de milieustraat is afhankelijk van de besluitvorming over de toekomstplannen van de milieustraat en is daarom doorgeschoven naar 2023.

Riolering

Voor de riolering zijn kredieten beschikbaar gesteld voor de projecten De Vliert, Berendonk en Wolvendonk en Akkerweg-Koutereind en voor de programma's rioolrenovaties, rioolvervangingen, rioolrelining, pompen, gemalen en meetinstallaties en afkoppelkansen hemelwater. Voor de programma's vervangen drukriolering en pompen, gemalen en meetinstallaties is voorrang gegeven aan het jaarlijkse onderhoud boven de renovatie, waarvoor binnen de investeringsplanning middelen was begroot.

Tractiemiddelen

In 2022 zijn er investeringen aangevraagd voor twee cirkelmaaiers, een laadschop, een elektrische huisvuil-wagen, een elektrische veegmachine, drie bestelbussen, een semi smalspoortrekker, geo opnamesysteem, twee glascontainers, een trekker en voor de BPM van een bakwagen.

De geplande investering voor de kooimaaiers is opgenomen bij het onderdeel Sport.

Integraal huisvestingsplan

Voor de onderwijshuisvesting in Oosterheide zijn middelen beschikbaar gesteld

Investeringen ten laste van de vrije reserve

In 2022 zijn ten laste van de vrije reserve investeringen aangevraagd voor de onderwijshuisvesting in Oosterheide, strategische woningbouw, de aanpak van ventilatie in schoolgebouwen, de aanpak van permanente bewoning op recreatieparken, de aankoop van huurunits voor kleedaccommodatie voetbalvereniging OVV'67, de pilot hybride opleiden, de woningstrategie van Den Hout, de uitwerking van de toekomstvisie Arkendonk, het opstellen van het masterplan Dorst 2030, de aankoop en de sloop van het varkensbedrijf Akkerweg en de aankoop van gronden voor de N629.

Investeringen ten laste van de reserve infrastructurele werken

In 2022 zijn ten laste van de reserve infrastructurele werken investeringen aangevraagd voor de herinrichting van de Koningsdijk, de actualisatie van het mobiliteitsplan en voor de voorbereiding van de oostelijke verbindingsweg Dorst.

8.11 BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

In het kader van de controle op rechtmatigheid van de accountant is het noodzakelijk om jaarlijks het normenkader te actualiseren in overeenstemming met de landelijke kadernota. Het door de gemeenteraad vastgestelde normenkader 2022 dient als uitgangspunt voor de uit te voeren accountantscontrole. Het normenkader is geactualiseerd op basis van de regelgeving.

Bij de begroting is het college door de raad gemandateerd om deze binnen de afgesproken financiële kaders uit te voeren. Bij het mandaat hoort dat het college binnen een programma over- en onderschrijdingen mag realiseren zolang het saldo van een programma dat door de raad is vastgesteld, niet wordt overschreden.

Volgens de kadernota rechtmatigheid moet het college bij de jaarrekening inzicht geven in de begrotingsoverschrijdingen aan de lastenkant, waarbij oorzaken en achtergronden worden toegelicht. Bij de jaarrekening krijgt de raad dit overzicht voorgelegd om overschrijdingen alsnog te autoriseren. Door de tussentijdse rapportages en de toelichting bij de jaarrekening wordt de raad geïnformeerd over overschrijdingen. Afwijkingen gemeld in de tussentijdse rapportages leiden dan wel niet tot formele begrotingswijzigingen, maar worden door vaststelling van de rapportages wel rechtmatig.

In de onderstaande tabel worden de totale begrote en de werkelijk lasten van de exploitatie weergegeven.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Zorg en welzijn	79.045	84.009	4.964 N
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	5.367	5.974	607 N
Sport en cultuur	12.563	13.951	1.388 N
Duurzaamheid en klimaat	11.794	13.209	1.415 N
Wonen en mobiliteit	26.537	21.270	-5.267 V
Veiligheid	4.831	5.444	613 N
Meer voor elkaar	5.611	6.098	487 N
Financieel solide	2.507	787	-1.720 V
Gemeentelijke organisatie	24.381	25.077	696 N
Onvoorzien	39	-	-39 V
Resultaat voor bestemming	172.675	175.819	3.144 N
Vennootschapsbelasting	2	292	290 N
Mutaties reserves	9.919	18.092	8.173 N
Resultaat na bestemming	182.596	194.203	11.607 N

Voor de begrotingsrechtmatigheid komen alleen de lastenoverschrijdingen van de beïnvloedbare kosten derden aan de orde. Een overschrijding op de lastenkant wil niets zeggen over het tekort op het programma als geheel, want er wordt geen rekening gehouden met de extra inkomsten. Voor een

gedetailleerd overzicht van onder- en overschrijdingen wordt verwezen naar [paragraaf 8.4. Toelichting op het overzicht van baten en lasten](#).

Beïnvloedbare lasten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking
Zorg en welzijn	72.626	77.588	4.962 N
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	2.174	2.697	523 N
Sport en cultuur	8.393	9.626	1.333 N
Duurzaamheid en klimaat	5.344	6.614	1.270 N
Wonen en mobiliteit	13.357	10.705	-2.652 V
Veiligheid	3.701	4.131	430 N
Meer voor elkaar	2.672	2.987	315 N
Financieel solide	1.225	186	-1.039 V
Gemeentelijke organisatie	12.550	15.127	2.577 N
Resultaat voor bestemming	122.042	129.761	7.719 N
Vennootschapsbelasting	-	32	32 N
Mutaties reserves	9.919	18.092	8.173 N
Resultaat na bestemming	131.961	147.885	15.924 N

Uit bovenstaand overzicht blijkt een lastenoverschrijding op alle programma's met uitzondering van de programma's Wonen en mobiliteit en Financieel solide. De aard van de overschrijding op de programma's zullen worden hieronder toegelicht, per beleidsonderdeel als de overschrijding van de beïnvloedbare kosten derden van het beleidsonderdeel hoger is dan € 100.000.

Zorg en welzijn

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022	Overschijding	Rechtmatig
Jeugdzorg algemeen	2.219	2.471	252	Ja
Niet vrij toegankelijke jeugdzorg regionaal	12.950	15.769	2.819	Ja
Leerlingenvervoer	882	995	113	Ja
Beleidsontwikkeling WMO	568	731	163	Ja
Begeleiding	5.280	5.585	305	Ja
Sociaal beleid	77	2.115	2.038	Ja
Wet sociale werkvoorziening	6.314	6.509	195	Ja
Bijzondere bijstand	4.831	5.501	670	Ja
Beheerskosten sociaal domein	236	373	137	Ja

Kosten jeugdzorg algemeen

De overschrijding wordt veroorzaakt door de kosten van inhuur van personeel voor een bedrag van € 356.000. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget.

Regionale niet vrij toegankelijke jeugdzorg

De uitgaven van de regionale niet vrij toegankelijke jeugdzorg zijn in 2022 weer verder gestegen. Het percentage jeugdigen dat gebruik maakt van de jeugdzorg is met 7,5% gestegen ten opzichte van 2021. Daarnaast is ook het nieuwe woonplaatsenbeginsel per 1 januari 2022 ingevoerd waardoor de kosten van de zorg zijn gegaan ten laste van de gemeente waar het kind woont. Dit betreft een opneindregeling.

Leerlingenvervoer

Door verhoging van de prijzen op basis van de jaarlijkse NEA -index, de toename van het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs en maatregelen naar aanleiding van een toename van gedragsproblematiek bij leerlingen in het vervoer zijn de kosten hoger. Bij de 2e concernrapportage was een nadeel van € 50.000 gemeld.

Beleidsontwikkeling WMO

Ter invulling van vacatureruimte is extern personeel ingehuurd voor een bedrag van € 352.000. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget.

Begeleiding

In 2022 is een toename te zien van het aantal cliënten ten opzichte van 2021. Daarnaast was de maximale indexering van de tarieven vastgesteld op 1,5% per jaar. Naar aanleiding van de oproep van de VNG heeft het college besloten om een extra indexatie van 0,9% toe te passen. Betreft een opneindregeling.

Sociaal beleid

Voor de realisatie van de opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen is ca. € 2 miljoen uitgegeven. Vanuit het Rijk is hiervoor een vergoeding ontvangen van € 5,2 miljoen.

Wet sociale werkvoorziening

De gemeentelijke bijdrage van de gemeenschappelijke regeling MidZuid is in 2022 € 144.000 hoger dan begroot en er is een afrekening over 2021 betaald van € 24.000. Verder is de coronacompensatie van € 31.000 betaald aan MidZuid. Dit bedrag is ontvangen in de algemene uitkering. Bij de 2e concernrapportage was een nadeel gemeld van € 145.000.

Bijzondere bijstand

In 2022 kregen de gemeente de mogelijkheid om een energietoeslag te verstrekken aan huishoudens met een laag inkomen. Doordat er meer beroep gedaan is op de regeling en doordat door het college besloten is de grens van 125% te hanteren omdat dit aansluit bij een van de gehanteerde grenzen bij de bijzondere bijstand, zijn de kosten € 729.000 hoger dan door het Rijk beschikbaar gestelde budget van € 3,8 miljoen. Dit betreft een opneindregeling in 2022.

Beheerskosten sociaal domein

In 2022 zijn uitgaven gedaan voor het project "Een fijne dag" voor een bedrag van € 41.000. Hiervoor is een subsidie ontvangen voor eenzelfde bedrag. Verder is er voor een bedrag van € 97.000 aan extern personeel ingehuurd. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget.

Arbeidsmarkt, economie en onderwijs

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022	Overschijding	Rechtmatig
Onderwijsbeleid	2	337	294 41	Ja Nee
Onderwijshuisvesting	633	813	180	Ja

Onderwijsbeleid

Aan het Nationaal programma onderwijs € 147.000 uitgegeven. Hiervoor is € 496.000 ontvangen vanuit het Rijk. Het saldo tussen de inkomsten en de uitgaven, zijnde € 349.000 is doorgeschoven naar 2023 en is te besteden na 1 januari 2023.

Voor het project Brede School waren de uitgaven € 41.000 hoger dan begroot.

Onderwijshuisvesting

De extra kosten voor de inhuur van personeel (€ 75.000) worden gedekt uit het PBS-budget. Als gevolg van de stijging van de WOZ- waarden zijn de onroerendezaakbelasting en de verzekeringspremies € 55.000 hoger dan begroot. De inkomsten uit de WOZ zijn verantwoord bij programma Financieel solide Voor het onderzoek naar de mogelijkheden om een modulair, totaal elektrisch schoolgebouw volledig onafhankelijk van externe energiebronnen te exploiteren, is € 15.000 uitgegeven. Hier staan € 15.000 aan baten aan tegenover. Eind 2022 heeft het college besloten om in 2022 vanuit haar zorgplicht voor het inrichten van het schoolplein bij de Westhoek aan de Ridderstraat (€ 25.000 nadelig).

Sport en cultuur

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022	Overschijding	Rechtmatig
Sporthallen en gymzalen	894	1.143	190 59	Ja Nee
Zwembad	1.540	2.583	865 178	Ja Nee

Sporthallen en gymzalen

Voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord is € 57.000 aan kosten gemaakt. Hiervan is vanuit het Rijk € 57.000 ontvangen. De overige extra kosten van € 192.000 betreffen kosten voor legionellabestrijding, energiekosten,

inhuur van personeel, onderhoud van het kassasysteem, diverse belastingen, bouwkundig onderhoud en de horeca.

Hier staan extra inkomsten tegenover vanuit de verhuur van € 15.000 en vanuit de horeca van € 13.000. Vanuit het Rijk is € 240.000 meer aan specifieke uitkeringsgelden ontvangen. Deze uitkering betreft de gehele exploitatie van sport. De extra inkomsten dekken de extra uitgaven van de sporthallen en gymzalen voor een bedrag van € 105.000. Het overige deel € 135.000 is ingezet ter dekking van tekorten bij beleidsonderdeel Zwembad.

Zwembad

Bij het beheer van het zwembad zijn de kosten van inhuur van personeel € 486.000 hoger dan begroot. Hiervan is € 180.000 gedekt uit het PBS. De overige extra kosten van € 149.000 betreffen hogere energiekosten, onvoorzien vervanging van materialen en hogere onderhoudslasten. Hiervoor staan € 135.000 aan vergoedingen vanuit het Rijk tegenover die verantwoord zijn bij het beleidsonderdeel Sporthallen en gymzalen.

Voor wat betreft de horeca zijn de uitgaven € 416.000 hoger door inkoop van drank en food, inhuur van personeel en overige kosten. Hier staan extra inkomsten uit verkoop van drank en eten tegenover voor een bedrag van € 305.000. In de nota Horeca warande in eigen beheer uitvoeren is besloten om een deel van de eenmalige incidentele inkomsten uit de SPUK ijsbanen en zwembaden '21 in te zetten als dekking van de overschrijding op de horeca. Dit betreft een bedrag van € 110.000. Bij de 2e concernrapportage is een nadeel gemeld van € 135.000.

Duurzaamheid en klimaat

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022	Overschijding	Rechtmaig
Geluid	-	98	98	Ja
Leefomgevingsbeleid	-	303	303	Ja
Afvalverwijdering	2.491	3.314	823	Ja

Geluid

De kosten voor het plaatsen van de geluidsschermen in Dorst (€ 90.000) zijn gedekt uit de ontvangen subsidies.

Leefomgevingsbeleid

De uitgaven in het kader van de regeling reductie energieverbruik woningen bedroegen € 245.000. Hiervoor is € 240.000 ontvangen vanuit het rijk. Ook is een bedrag van € 22.000 ontvangen van de Vereniging van Eigenaren Transitie Centrum Brabant (VTCB). De personele kosten voor de extra inzet voor de aanpak energiearmoede waren € 93.000. Hiervoor is € 95.000 ontvangen vanuit het Rijk. In het kader van circulariteit zijn kosten gemaakt voor een bedrag van € 54.000. De eerder ontvangen gelden van de regio West-Brabant voor een bedrag van € 18.000 zijn hiervoor ingezet.

Afvalverwijdering

De Hoge Raad heeft de gemeenten veroordeeld tot het betalen van in totaal € 15 miljoen voor het te weinig aangeleverde afval bij afvalverwerker Attero in de jaren 2025 tot en met 2017. Voor Oosterhout betekent dit een bedrag van ruim € 8 ton. Conform de voorschriften van de jaarrekening is een voorziening gevormd

Veiligheid

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022	Overschijding	Rechtmaig
Toezicht en handhaving	19	534	515	Ja

Toezicht en handhaving

Voor de verscherpte Covid-19 maatregelen in het eerste kwartaal van 2022 is extra inzet geweest van de boa's op de controle van de toegangsbewijzen voor een bedrag van € 215.000. Hiervoor is € 215.000 aan inkomsten vanuit het rijk ontvangen. De overige extra kosten voor inhuur van personeel (€ 300.000) zijn gedekt uit het PBS-budget.

Meer voor elkaar

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022	Overschijding	Rechtmaig
College	764	999	235	Ja

College

Aan het eind van 2022 is er in de voorziening wachtgeldregeling € 195.000 gestort vanwege de wachtgeldregeling van een wethouder die in 2022 is toegevoegd. Verder zijn de personele lasten hoger vanwege de uitbreiding van het aantal wethouders.

Gemeentelijke organisatie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022	Overschijding	Rechtmaig
Bestuurs- en managementondersteuning	197	478	281	Ja
Afdelingskosten	1.316	1.470	154	Ja
Bestuur, control en advies	386	543	157	Ja
Personeel en organisatie	1.140	1.510	370	Ja
Statistiek	80	220	140	Ja
Automatisering	4.293	4.928	620	Ja
			15	Nee
Consolidatie Equalit	-2.000	-1.756	244	Ja
Accommodatiebeheer	969	1.547	578	Ja
Tractie	927	1.135	208	Ja

Bestuur- en managementondersteuning

De extra kosten voor inhuur van personeel (€ 219.000) zijn gedekt uit het PBS. De kosten van het voorlichtingsblad zijn € 51.000 hoger vanwege doorgevoerde aanpassing van de prijzen naar een marktconform tarief door de leverancier. Bij de 2e concernrapportage was hiervoor een nadeel gemeld van € 58.000.

Afdelingskosten

Deze kosten hebben betrekking op het PBS-budget en zijn in het totale resultaat van het PBS opgenomen.

Bestuur, control en advies

De overschrijding betreft € 201.000 aan kosten van inhuur van personeel ter invulling van vacatureruimte en zijn gedekt zijn uit het PBS.

Personeel en organisatie

De kosten van de pensioenen van de gewezen bestuurders waren € 260.000 hoger. Hier staan ontvangen vergoedingen tegenover voor een bedrag van € 120.000. Dit betreft een wettelijke verplichting. In 2022 is de waarde voorziening APPA fonds per saldo afgewaardeerd met € 169.000. Hier staat tegenover een onttrekking uit de voorziening voor € 169.000.

Statistiek

Vanwege vacatureruimte en ziekteverzuim is personeel van derden ingehuurd voor een bedrag van € 189.000. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget.

Automatisering

De kosten voor systeembeheer zijn € 74.000 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door in 2021 geïmplementeerde systemen, waarvan de kosten in 2022 binnen de exploitatie zijn komen te vallen. Het aandeel kosten gemeente Oosterhout in Equalit is € 589.000 hoger. De oorzaken zijn het gestegen aantal accounts en de omzetting van het gebruik van thin clients naar laptops, prijsindexatie, de gestegen kosten in netwerk en overige dienstverlening en de implementatie van een aantal grote nieuwe systemen, zoals antwoordportaal, power BI, data fundament. Bij de 2e concernrapportage was een nadeel gemeld van in totaal € 620.000 nadelig.

Consolidatie Equalit

De hogere kosten zijn een onderdeel van het totale resultaat van Equalit. Het resultaat van € 139.000 is onttrokken uit de bestemmings- en egalisatiereserve van Equalit.

Accommodatiebeheer

De kosten voor de realisatie van opvanglocaties voor de vluchtelingen uit Oekraïne waren € 470.000. Vanuit het rijk is hiervoor € 370.000 ontvangen. Voor € 100.000 is de dekking van de overige rijksmiddelen voor opvang van de Oekraïners die zijn verantwoord op het beleidsonderdeel Sociaal beleid. Aan het pand Lievenshove zijn verbouwingslasten gemaakt voor de opvang

van vluchtelingen voor een bedrag van € 123.000. Deze kosten zijn voor € 58.000 gedekt door huuropbrengsten en voor € 58.000 door niet bestede onderhoudsbudgetten.

Tractie

De kosten van de tractie zijn overschreden als gevolg van hogere brandstofprijzen (€ 123.000) en hogere onderhoudskosten (€ 84.000). Door verkoop van diverse tractiemiddelen en schade afrekeningen bedragen de inkomsten € 79.000. Bij de 2e concernrapportage is een nadeel gemeld van € 168.000.

Reserves

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022	Overschijding	Recht-maig
Reserves	9.919	18.092	8.173	Ja

De storting is met name hoger bij de reserve investeringsprojecten (€ 4.181.000), reserve infrastructurele werken (€ 3.297.000), het parkeerfonds (€ 420.000), reserve toerismefonds (€ 251.000), reserve groenfonds (€ 164.000) en de reserve vitaliteitsregeling (€ 111.000). Een lagere storting is gedaan in de reserve Rente (€ 252.000).

8.11.1 Begrotingsrechtmatigheid investeringen

Naast de begrotingsrechtmatigheid op de programma's besteden wij in deze paragraaf ook aandacht aan de beoordeling van investeringen bij de jaarrekening. In [paragraaf 8.10 Investeringsplan](#) zijn de investeringen en de uitvoering van het investeringsplan 2022 toegelicht. In de 2e concernrapportage 2022 is ook gerapporteerd over de investeringskredieten. Bij het samenstellen van de jaarstukken 2022 ontstaat het volgende beeld:

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Rekening 2022
Restant kredieten per 1 januari	10.175
Gevoteerde kredieten	12.526
Totaal beschikbaar	22.701
Werkelijke lasten en baten	-8.854
Resultaat afgesloten kredieten	-166
Restant kredieten per 31 december	13.681

In de bovenstaande tabel wordt een totaaloverzicht betreffende de kredieten gepresenteerd. Hieruit blijkt dat er gedurende het jaar 2022 afgerond € 22,7 miljoen beschikbaar was voor de uitvoering van kredieten, voor een bedrag van € 8,9 miljoen zijn er werkelijke lasten en baten geboekt op deze kredieten. Het resultaat van de afgesloten kredieten bedraagt € 166.000. Hierna resteert voor een totaalbedrag van afgerond € 13,7 miljoen aan restant kredieten per 31 december 2022.

Voor de begrotingsrechtmatigheid is het belangrijk om per beleidsterrein te onderbouwen of en zo ja waarom er overschrijdingen zijn geweest.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Restant 31-12-'21	Gevoteerd	Totaal be- schikbaar	Realisatie	Restant 31-12-'22
Openbare ruimte	6.571	3.798	10.369	2.313	8.056
Sport	240	958	1.198	898	300
Afvalverwijdering	68	515	583	275	308
Riolering	1.632	1.990	3.622	450	3.172
Informatisering	221	208	429	265	164
Accommodatiebeheer	428	407	835	306	529
Integraal huisvestingsplan	328	2.873	3.201	2.812	389
Incidenteel	687	456	1.143	665	478
Tractiemiddelen	-	1.321	1.321	870	451
Totaal	10.175	12.526	22.701	8.854	13.847

Het totaal van de restant kredieten per 31 december 2022 laat een onderschrijding zien van € 13,9 miljoen. Hieruit blijkt dat er geen overschrijdingen zijn per beleidsterrein.

8.12 BALANS PER 31 DECEMBER

Bedragen x € 1.000

	2022	2021
Vaste activa	233.945	229.442
Immateriële vaste activa	4.201	3.616
Kosten onderzoek en ontwikkeling	3.664	3.004
Bijdrage aan activa in eigendom derden	537	612
Materiële vaste activa	215.735	213.740
Investerings met economisch nut	127.846	125.862
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	52.218	52.815
Investerings met maatschappelijk nut	35.671	35.063
Financiële vaste activa	14.009	12.086
Kapitaalverstrekkings, deelnemingen	2.613	2.782
Verstrekte langlopende geldleningen	5.377	5.661
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	-	20
Overige langlopende geldleningen	6.019	3.623
Vlottende activa	47.241	43.349
Voorraden	9.522	9.474
Gereed product en handelsgoederen	8	9
Bouwgronden, in exploitatie genomen	9.514	9.465
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	11.538	14.940
Debiteuren publiekrechtelijke lichamen	27	912
Debiteuren privaatrechtelijk	5.519	4.389
Rekening-courantverhoudingen	4.474	2.634
Banksaldi (schatkistbankieren)	1.506	7.000
Overige vorderingen	12	5
Liquide middelen	2.302	1.707
Kas- en banksaldi	2.260	1.704
Kruisposten	42	3
Overlopende activa	23.879	17.228
Vooruitbetaald Rijk	159	14
Vooruitbetaald overige overheden	323	-
Vooruitbetaalde bedragen overige	3.565	3.864
Nog te ontvangen Rijk	15.029	9.142
Nog te ontvangen overige overheden	580	199
Nog te ontvangen overige	4.223	4.009
ACTIVA	281.186	272.791
Negatief fiscaal resultaat grondexploitatie	0	

	2022	2021
Vaste passiva	246.210	244.675
Eigen vermogen	172.310	162.557
Algemene reserve	5.283	5.283
Financieringsreserve	36.000	36.000
Vrije reserve	49.682	38.749
Algemene bedrijfsreserve	9.944	10.155
Reserve infrastructurele werken	7.370	4.622
Overige bestemmingsreserves	57.717	56.212
Gerealiseerd resultaat	6.314	11.536
Voorzieningen	8.523	8.458
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	6.813	6.575
Voorzieningen middelen derden	1.710	1.883
Vaste schulden	65.377	73.660
Onderhandse geldleningen	65.377	73.660
Vlottende passiva	34.976	28.116
Vlottende schulden	15.438	14.728
Crediteuren	15.407	14.644
Overige kortlopende schulden	31	84
Overlopende passiva	19.538	13.388
Vooruit ontvangen Rijk	9.506	5.880
Vooruit ontvangen overige overheden	45	-
Vooruit ontvangen overig	279	310
Nog te betalen Rijk	424	127
Nog te betalen overige overheden	726	524
Overige overlopende passiva	8.558	6.547
PASSIVA	281.186	272.791
Gewaarborgde geldleningen buiten balans	560.420	499.243

8.13 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER

8.13.1 Vaste activa

Immateriële vast activa

Immateriële activa zijn kapitaaluitgaven waar geen bezittingen tegenover staan. Er wordt onderscheid gemaakt in kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen inclusief disagio, kosten voor onderzoek en ontwikkeling en bijdrage van activa in eigendom van derden. De immateriële vaste activa worden in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Kosten onderzoek en ontwikkeling	3.664	3.004
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	537	612
Totaal	4.201	3.616

Het verloop van de *kosten onderzoek en ontwikkeling* is weergegeven in de onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Boekwaarde 1 januari	3.004	2.735
Investeringen	2.081	1.616
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen	-326	-298
Afschrijvingen te laste van reserves	-984	-1.014
Bijdragen van derden	-111	-35
Boekwaarde 31 december	3.664	3.004

De investeringen voor onderzoek en ontwikkeling voor 2022 bedragen € 2.081.000. Belangrijke investeringen zijn:

- voorbereiding nieuwbouw stadhuis Oosterhout 295.000
- organisatie ontwikkeling 150.000
- pilot hybride leeromgeving mbo-logistiek 37.000
- overgang jongeren van jeugdhulp naar volwassenheid 22.000
- plan ontwikkelingskosten locatie Lievenshove 46.000
- uitwerking visie toekomst Arkendonk 41.000
- herontwikkeling Arendsplein 248.000
- opstellen masterplan Dorst 2030 67.000
- projectplan implementatie Omgevingswet 81.000
- studie woningbouwlocaties Oosteind 2021 111.000
- ontwikkelingsvisie Arendshof -transitie centrum 153.000
- opgave strategische woningbouw 679.000

Tegenover de uitgaven voor pilot hybride leeromgeving mbo-logistiek staat een subsidie vanuit de provincie. Tegenover de uitgaven voor overgang van jong naar volwassenheid staat een subsidie van ZonMw (Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie) verantwoord onder bijdragen van derden.

Het verloop van de *bijdrage aan activa in eigendom derden* is weergegeven in de onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Boekwaarde 1 januari	612	646
Investeringen	-	236
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen	-62	-257
Afschrijvingen te laste van reserves	-13	-13
Bijdragen van derden	-	-
Boekwaarde 31 december	537	612

Materiële vaste activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Investeringen met economisch nut	127.846	125.862
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	52.218	52.815
Investeringen met maatschappelijk nut	35.671	35.063
Totaal	215.735	213.740

Het verloop van de *materiële vaste activa* is weergegeven in de onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boek- waarde 31- 12-2021	Investering	Desinveste- ring	Afschrijving	Afschrijving tlv reserve	Bijdrage derden	Boek- waarde 31- 12-2022
Gronden en terreinen	18.479	56	-	-	-	-	18.535
Bedrijfsgebouwen	82.805	5.389	-	-2.608	-1.245	-45	84.296
Grond- weg- en waterbouw	8.193	888	-	-283	-443	-	8.355
Vervoersmiddelen	526	23	-	-135	-	-	414
Machines, apparaten en installaties	13.341	3.513	-	-2.698	-413	-	13.743
Overige materiële vaste	2.518	455	-	-377	-93	-	2.503
Subtotaal investeringen met economisch nut	125.862	10.324	-	-6.101	-2.194	-45	127.846
Bedrijfsgebouwen	60	-	-	-6	-	-	54
Grond- weg- en waterbouw	50.008	424	-	-1.489	-	-	48.943
Vervoersmiddelen	711	43	-	-161	-	-	593
Machines, apparaten en installaties	1.344	712	-	-169	-	-	1.887
Overige materiële vaste	692	201	-	-152	-	-	741
Subtotaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	52.815	1.380	-	-1.977	-	-	52.218
Gronden en terreinen	374	9	-	-	-	-	383
Grond- weg en waterbouw	30.342	2.474	-	-1.745	-15	-188	30.868
Machines, apparaten en installaties	4.316	457	-	-374	-	-	4.399
Overige materiële vaste activa	31	8	-	-18	-	-	21
Subtotaal investeringen met maatschappelijk nut	35.063	2.949	-	-2.137	-15	-188	35.671
Totaal materiële vaste activa	213.740	14.653	-	-10.215	-2.209	-233	215.735

Gronden en terreinen (economisch nut)

In 2022 zijn uitgaven verantwoord voor apparaatskosten en diverse kosten ter voorbereiding voor de aankoop pand aan de Akkerweg te Dorst (€ 56.000).

De waarde van de erfpachtgronden (€ 2.098.000) behoren ook tot de materiële vaste activa en zijn tevens zichtbaar onder gronden en terreinen met economisch nut. Er is sprake van een voortdurende erfpacht.

Grond bestemd voor concrete gebiedsontwikkeling op termijn door de gemeente zijn de zogenaamde "warme gronden" (notitie grondbeleid). In 2022 zijn er geen warme gronden.

Bedrijfsgebouwen (economisch nut)

Er is in 2022 voor € 5.389.000 geïnvesteerd in (bedrijfs)gebouwen. De belangrijkste investeringen zijn onder andere:

- semi-permanente huisvesting Oosterheide 3.073.000
- semi-huisvesting Oosterheide Krijtenberg drie lokalen 1.140.000
- uitbreiding Sint Oelbert muziekpaviljoen 418.000
- ventilatie Sint Oelbert gymnasium 57.000
- ventilatie Delta schoolgebouwen 260.000
- vervangen luchtbehandelingsinstallaties werf 47.000
- verbouwing stadhuis opvang minderjarige vluchtelingen 105.000
- aankoop huurunits kleedaccommodatie OV'67 102.000
- renovatie gymzaal Ridderstraat 5 94.000

Er is een bedrag aan inkomsten van € 45.000. Het betreft hier een doorberekening aan het Mgr. Frenckencollege voor de renovatie (€ 30.000) en een ontvangen subsidie voor de restauratie van de Basiliek Sint Jan (€ 15.000).

Grond-, weg en waterbouw (economisch nut)

Het totaal aan investeringen in deze activasoort bedraagt € 1.312.000. Dit zijn deels ook investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (€ 424.000), zoals rioolwerkzaamheden. De belangrijkste investeringen hiervoor zijn onder andere:

- rioolrenovaties, -vervanging, -verbetering en -relining 424.000
- oplaadinfrastructuur gemeentewerf 132.000
- diverse hek- en straatwerk buitensportparken 55.000
- renovatie sporttechnische lagen kunstgrasvelden 60.000
- aanleg hybridgrass veld voetbalvereniging VVO 478.000
- vitalisering recreatiepark de Eekhoorn 145.000

Vervoersmiddelen (economisch nut)

Er is voor € 66.000 geïnvesteerd, waaronder ook investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Het betreft hier de aanschaf van een elektrische bakwagen (€ 23.000), de aanschaf van een elektrische huisvuilwagen (€ 20.000) en vervanging van Iveco trekker (23.000)

Machines, apparaten en installaties (economisch nut)

Het totaal aan investeringen in deze categorie bedraagt € 4.225.000, waarvan € 712.000 investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven. De belangrijkste investeringen zijn:

- SSC/Equalit 2.795.000
- ICT investeringsprogramma 265.000
- aanschaf van dertien robotmaaiers buitensport 192.000
- gym- en turnzaal Strijen ledverlichting 38.000
- vervanging twee maaimachines 191.000
- vervanging laadschop en aanschaf elektrische compact veegmachine 457.000
- vervanging semi smalspoortrekker 129.000
- vervanging geo opnamesysteem 27.000
- jaarplan openbare ruimte programma pompen, gemalen en meetinstallaties 26.000
- vervanging paslezers ondergrondse containers restafval 67.000

Overige materiële vaste activa (economisch nut)

Het totaal aan investeringen in deze categorie bedraagt € 656.000, waarvan € 201.000 een investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Belangrijke investeringen zijn onder andere:

- doorontwikkeling Informatiebeheer 81.000
- doorontwikkeling datafundament 55.000
- uitbreiding basisschool Marcoen inrichtingskosten 60.000
- tijdelijke huursituatie basisschool Menorah 53.000
- vervanging sportinstallaties en materialen buitensporten 34.000
- jaarplan openbare ruimte speeltoestellen 81.000
- Slotpark speelvoorziening 48.000
- vervanging twee containers met hydraulische klapnetten 31.000
- vervanging drie containers inzameling metaal milieustraat 35.000
- ondergrondse containers en GFE-cocons 135.000

Gronden en terreinen (maatschappelijk nut)

In 2022 is er € 9.000 aan apparaatskosten verantwoord voor de aankoop van twee percelen grond door de provincie voor de aanleg van de N629. De aankoop van de grond moet nog plaatsvinden.

Grond-, weg en waterbouw (maatschappelijk nut)

Er is in 2022 voor € 2.474.000 geïnvesteerd in grond- weg- en waterbouw. Belangrijke investeringen zijn onder andere voor:

• reconstructie rotonde Bromtol	112.000
• Natuurkundige buurt reconstructie	194.000
• reconstructie Heuvel, Slotlaan, Wiardi Beckmanhof, Schermerhornstraat, herinrichting De Vliert	697.000
• noodontsluiting Weststad 2-3	42.000
• herinrichting Koningsdijk	645.000
• bewonersinitiatieven (weg)	187.000
• bewonerswensen (groen)	45.000
• groenreconstructie 2021	122.000
• ecologische structuren en hotspots	44.000
• aanpassen composteerinrichting de Hillen inz project A27	83.000

Voor aanpassen composteerinrichting De Hillen worden rijksmiddelen ingezet ter hoogte van de uitgaven (€ 83.000) voor de verbindingsweg naar Raamsdonksveer (doortrekking Statendamweg).

Voor project Burgemeester Holtropiaan en voor project Hoogstraat is er specifieke uitkering (SPUK) verkeersveiligheidsmaatregelen 2022 verantwoord van het ministerie van infrastructuur en waterstaat (respectievelijk € 74.000 en € 17.000)

Voor de herinrichting van De Vliert en voor reconstructie Heuvel heeft een externe doorberekening aan derden plaatsgevonden (€ 14.000).

Machines, apparaten en installaties (maatschappelijk nut)

De belangrijkste investeringen in 2022 zijn voor programma openbare verlichting uit het Jaarplan Openbare Ruimte (JOR2020/2021/2022) en bedragen € 457.000.

Financiële vaste activa

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële vaste activa. Dit zijn de activa die een financiële waarde of bezit vertegenwoordigen. In de balans wordt de financiële vaste activa onderscheiden in kapitaalverstrekkingen en leningen met een looptijd langer dan 1 jaar.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Kapitaalverstrekkingen, deelnemingen	2.613	2.782
Verstekte langlopende geldleningen aan woningcorporatie Thuisvester	5.377	5.660
Verstekte langlopende geldleningen aan sportverenigingen	-	1
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	-	20
Overige langlopende geldleningen	6.019	3.623
Totaal	14.009	12.086

Kapitaalverstrekkingen, deelnemingen

De kapitaalverstrekkingen door de gemeente bestaan uit onderstaande deelnemingen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Aandelenkapitaal REWIN	9	9
Aandelenkapitaal Brabant water	238	238
Aandelenkapitaal BNG	88	88
Waardering participaties APPA fonds	2.278	2.447
Totaal	2.613	2.782

De waardering van de op naam geregistreerde participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is in 2020 geactiveerd en de stand per 31-12-2022 bedraagt € 2.278.000 Tegenover de activering staat een voorziening van deze waardering participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA-fonds) voor hetzelfde bedrag.

Verstekte langlopende geldleningen

De verstekte langlopende geldleningen kunnen worden onderverdeeld in.

Bedragen x € 1.000

	31-12-'21	Verstrekt	Afgelost	31-12-'22
Woningbouwcorporaties	5.660	-	-283	5.377
1/3 regelingen	1	-	-1	-
Totaal	5.661	-	-284	5.377

De gemeente verstrekt langlopende leningen in het kader van de 1/3-regeling renteloze leningen aan sportverenigingen en bij schuldhulpverlening.

Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar

De uitzettingen met een looptijd > 1 jaar kunnen worden onderverdeeld in:

Bedragen x € 1.000

	31-12-'21	Verstrekt	Afgelost	31-12-'22
Effecten / legaten	20	-	20	-
Totaal	20	-	20	-

Overige langlopende geldleningen

Bedragen x € 1.000

	31-12-'21	Verstrekt	Afgelost	31-12-'22
Startersleningen (deel Gemeente Oosterhout)	3.623	3.142	746	6.019
Totaal	3.623	3.142	746	6.019

8.13.2 Vlottende activa

Vorraden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Gereed product en handelsgoederen	8	9
Grondexploitatie, in exploitatie genomen gronden	9.514	9.465
Totaal	9.522	9.474

Gereed product en handelsgoederen

Deze bestaan uit de voorraden eigen verklaringen.

Verloop grondexploitatie, in exploitatie genomen gronden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boek- waarde 31-12-'21	Investe- ringen/ kosten	Desinves- teringen/ opbreng- sten	Overhe- veling	Boek- waarde 31-12-'22
Everdenberg-Oost	11.145	185	-	-	11.330
Industrieterreinen	11.145	185	-	-	11.330
Plan Santrijngebied	-845	265	-	-	-580
Gronden Slotjes-Midden	-85	871	-266	-500	20
Plan Zwaaiikom	-	416	9	-425	0
Plan de Contreie	-750	524	-930	-100	-1.256
Woningbouwplannen	-1.680	2.076	-1.187	-1.025	-1.816
Totaal	9.465	2.261	-1.187	-1.025	9.514

De boekwaarde voor de in exploitatie genomen bouwgronden is met € 49.000 toegenomen. De afname is voornamelijk veroorzaakt door de verkoop van gronden met name binnen het project de Contreie (€ 930.000) en ontvangsten in het kader van kostenverhaal binnen het project Slotjes Midden (€ 266.000)

Tegenover deze inkomsten staan de jaarlijkse kostenposten zoals kosten bouw en woonrijp maken, kapitaallasten, plankosten en administratie- en beheerkosten. Omdat er sinds de start van het project Slotjes Midden gelden zijn gereserveerd ter dekking van de gemeentelijke bijdrage binnen deze herstructurering is in 2022 bij de afsluiting een storting vanuit de vrije reserve ten gunste van dit project van € 500.000 gedaan. Ook dient een voorziening voor een bepaald project jaarlijks benut te worden om de boekwaarde te corrigeren tot nul. Dit is bij het project Zwaaiikom gedaan, door middel van een storting ten gunste van het project Zwaaiikom.

Het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, dient aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen te worden gepresenteerd. Om deze reden is de stand van de voorziening voor het project Zwaaiikom per 31-12-2022 tot € 2,25 miljoen. Deze werkwijze is voorgeschreven volgens de regels uit het BBV.

In het kader van risicomanagement worden door middel van het uitvoeren van actualisaties van de grondexploitaties en zo nodig het opstellen van verschillende scenario's (daling grondprijzen, stijging van rente en kosten en een langere uitgifteperiode) de bestaande risico's zoveel mogelijk in kaart gebracht, zodat hierop tijdig kan worden geanticipeerd. In het meerjaren perspectief grondexploitaties (MPG) is -gezien de grote kostenstijgingen voor de aanleg van infrastructuur- al melding gemaakt van het feit dat er mogelijk een hogere post voorzieningen diende te worden getroffen. Dit is per 31-12 voor het project Slotjes Midden nodig gebleken omdat de verwachte eindwaarde daar circa € 550.000 bedraagt. Ook daarin is de BBV duidelijk: in dat geval dient een extra voorziening gevormd te worden. Dit is voor dit project voor € 550.000 gevormd. Conform dezelfde voorschriften is de voorziening voor de Zwaaiikom met € 220.000 verhoogd en geldt voor dat project nu bovengenoemde stand van € 2,25 miljoen.

Door aangescherpte voorschriften van de commissie BBV dient jaarlijks voor ieder project op basis van het POC-principe (percentage of completion) bepaald te worden of winstneming verantwoord is, en dan moet deze winst ook feitelijk zo genomen worden. Dit heeft geleid tot een correctie op de eerder genomen winst binnen het project de Contreie van € 100.000. In de paragraaf grondbeleid zijn bovenstaande mutaties in de boekwaarde ook toegelicht.

Uitzettingen met een looptijd van < 1 jaar

Specificatie van de vorderingen en de uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Vorderingen op openbare lichamen	27	912
Debiteuren privaatrechtelijke lichamen	7.506	6.988
Voorziening dubieuze debiteuren	-44	-296
Voorziening dubieuze debiteuren belastingen	-378	-336
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	-1.565	-1.967
Rekening-courantverhoudingen	4.474	2.634
Banksaldi (schatkistbankieren)	1.506	7.000
Overige vorderingen	12	5
Totaal	11.538	14.940

Voor de privaatrechtelijke vorderingen is een voorziening ingesteld. Oninbare posten worden ten laste van deze voorziening geboekt. Met betrekking tot de belastingdebiteuren is er een voorziening dubieuze debiteuren gevormd. Voor debiteuren sociale zaken is in het kader van de Participatiewet een afzonderlijke voorziening gevormd voor de vorderingen die naar verwachting niet zullen worden geïnd.

Rekening-courantverhoudingen

Onder de verstrekte langlopende geldleningen zijn ook opgenomen de vorderingen op particulieren voor verstrekte startersleningen voor woningbouw. De gemeente verstrekt hiervoor bijdragen uit het stimuleringsfonds volkshuisvesting. Het onderdeel tegoed rekening-courant hieromtrent (€ 3.596.000) staat onder vorderingen op de balans.

Liquide middelen

De gemeente Oosterhout heeft een kredietfaciliteit van € 2,5 miljoen bij de BNG bank. Hiervan wordt ultimo 2022 geen gebruik gemaakt.

8.13.3 Verliescompensatie vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn verplicht om Vennootschapsbelasting te betalen als zij een fiscale onderneming hebben en fiscaal gezien winst maken. Conform het BBV dient de gemeente indien er recht is op verliescompensatie, deze aan de actiefzijde van de balans, buiten de balanstelling op te nemen. Per 1 januari 2021 is op basis van de definitieve aanslag 2020 deze verliescompensatie nul.

8.13.4 Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de reserves en het exploitatiesaldo.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Algemene reserves	90.965	80.032
Reserve grondexploitatie	17.314	14.777
Bestemmingsreserves	57.717	56.212
Reserves	165.996	151.021
Gerealiseerd resultaat	6.314	11.536
Totaal	172.310	162.557

Het verloop van de reserves is weergegeven in de onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000

	Stand 31-12-'21	Resultaat	Rente	Storting	Onttrekking	Stand 31-12-'22
Algemene reserves	80.032	10.777	-	9.500	-9.344	90.965
Reserve grondexploitatie	14.777	759	-	3.296	-1.518	17.314
Bestemmingsreserves	56.212	-	324	4.971	-3.791	57.717
Totaal	151.021	11.536	324	17.767	-14.653	165.996

De rentebijdrage op de reserve investeringsprojecten bedraagt 0,7% omdat ten laste van deze reserve kapitaallasten worden gedekt die eveneens tegen 0,70% zijn berekend. In 2022 is € 324.000 aan rente bijgeschreven.

Algemene reserves

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Algemene reserve	5.283	5.283
Financieringsreserve	36.000	36.000
Vrije reserve	49.682	38.749
Totaal	90.965	80.032

Algemene reserve

De algemene reserve heeft een bufferfunctie en kan worden ingezet bij financiële tegenvallers, voor het tijdelijk opvangen van eventuele rekeningtekorten.

Financieringsreserve

De financieringsreserve heeft een inkomensfunctie. De reserve is per saldo ongewijzigd gebleven.

Vrije reserve

De vrije reserve heeft een bestedingsfunctie en wordt voornamelijk ingezet voor omvangrijke investeringen. De periode van uitvoering is afhankelijk van bestuurlijke prioritering. De vrije reserve is in 2022 per saldo vermeerderd met € 10.933.000. Het verloop van de vrije reserve wordt in een paragraaf X nader toegelicht.

Reserves grondexploitatie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Algemene bedrijfsreserve	9.944	10.155
Reserve infrastructurele werken	7.370	4.622
Totaal	17.314	14.777

Algemene bedrijfsreserve

De algemene bedrijfsreserve voor de grondexploitatie is vooral bedoeld voor het opvangen van conjunctuurwisseling, waardoor stagnatie in de omzet kan ontstaan. Aanspraken op deze reserve geschieden als sprake is van een verwacht verlies. Daarnaast worden planschadeclaims uit reeds afgesloten grondexploitaties ten laste van deze reserve gebracht.

De vennootschapsbelasting op grondexploitaties is uit de Algemene Bedrijfsreserve (ABR) betaald. Toekomstige heffingen en terugbetalingen worden ook met de ABR verrekend. Om die reden is bij bestemming van het resultaat 2021 deze eerdere betalingen uit de ABR € 759.000 terug- gestort in 2022 (ZN.344665).

In totaal is er € 970.000 onttrokken aan de Algemene bedrijfsreserve in 2022:

- overheveling van € 100.000 naar de reserve investeringsprojecten voor de dekking van kapitaallasten voor studie woningbouwlocaties Oosteind;
- overheveling ten laste van deze reserve en ten gunste van de voorziening Zwaikom van € 220.000;
- overheveling ten laste van deze reserve voor de vorming van de voorziening Slotjes Midden voor € 550.000;
- correctie op een eerder genomen winst binnen het project de Concreie van € 100.000.

Reserve infrastructuurle werken

Deze reserve is bestemd voor de nog uit te voeren werkzaamheden aan de infrastructuur waarvoor ten laste van de diverse grondexploitaties al een bijdrage is geleverd.

- per m2 opbrengst grond wordt € 10 in deze reserve gestort;
- de onttrekkingen van in totaal € 548.000 ten gunste van de reserve investeringsprojecten zijn ter dekking van de kapitaallasten van investeringen waaronder voor mobiliteitsplan en Koningsdijk.

Overige bestemmingsreserves

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Reserve investeringsprojecten	47.767	46.265
Reserve Sociaal Domein	319	328
Reserve SSC/ICT samenwerking	6.563	6.702
Reserve parkeerfonds	1.505	1.327
Reserve Groenfonds	872	708
Reserve toerisme fonds	450	434
Reserve ontwikkelreserve bedrijfsvoering	208	358
Reserve Vitaliteitsregeling	33	90
Totaal	57.717	56.212

De bestemmingsreserves zijn in 2022 per saldo met € 1.505.000 toegenomen. De belangrijkste mutaties worden hieronder toegelicht.

Reserve investeringsprojecten

De reserve investeringsprojecten heeft tot doel de dekking van de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut. Deze investeringen worden ten laste van reserves gebracht. Voor de (toekomstige) kapitaallasten in verband met investeringsuitgaven worden gelden aan de reserve toegevoegd. In 2022 is € 3.857.000 toegevoegd aan deze reserve vanuit andere reserves (vanuit de vrije reserve € 3.161.000; algemene bedrijfsreserve € 100.000 reserve infrastructuurle werken € 548.000 en bestemmingsreserve toerismefonds € 48.000. Tevens is € 324.000 rente toegevoegd aan deze reserve.

Er is € 2.679.000 onttrokken en ten gunste van de exploitatie gekomen ter dekking van kapitaallasten diverse investeringen. Per saldo is deze reserve met € 1.502.000 toegenomen.

In de afzonderlijke programma's worden de investeringen toegelicht onder "specificatie mutatie reserves".

Reserve Sociaal Domein

Dit betreft een risicoreserve om eventuele financiële risico's rondom de invoering van de drie transities in het sociaal domein op te kunnen vangen. In 2022 is er € 9.000 onttrokken aan deze reserve inzake dekking investering taskforce jeugdzorg.

Reserve SSC/ICT-samenwerking

Deze reserve is voor ICT-samenwerking gemeenten binnen het Shared Service Center (SSC). Voor deze activiteiten ontvangt de gemeente Oosterhout inkomsten van andere gemeenten, waarin schommelingen tussen de te verwachten kosten en de werkelijke kosten optreden. Het bestemmingsresultaat van het SSC wordt jaarlijks toegevoegd/onttrokken aan deze reserve. In 2022 is de reserve verminderd met € 139.000, zijnde het negatieve resultaat van Equalit over 2022.

Reserve parkeerfonds

Doelstelling van deze reserve is het opvangen van fluctuaties in inkomsten en uitgaven op het gebied van gereguleerd parkeren (inclusief kosten van handhaving). Dit maakt het mogelijk een financiële buffer op te bouwen, noodzakelijk om het exploitatietekort ten gevolge van ingebruikname van toekomstige, gebouwde parkeervoorzieningen te dekken.

De mutaties in het fonds zijn gelijk aan het exploitatiesaldo van het product parkeren, waarvan geëlimineerd de kapitaallasten die worden gedekt uit de bestemmingsreserve investeringsprojecten. Er is aan deze reserve € 587.000 toegevoegd en € 409.000 onttrokken vanuit de exploitatie

Reserve groenfonds

Het groenfonds moet erin voorzien dat, een deel van de middelen die beschikbaar komen bij stedelijke ontwikkelingen, aangewend kunnen worden voor projecten die gericht zijn op een kwaliteitsverbetering in het buitengebied. Dit voor zowel gemeentelijke als private gronden.

Er zijn stortingen vanuit verkopen binnen grondexploitaties vanuit anterieure overeenkomsten vergelijkbaar met 2021. De toevoeging aan de reserve is in totaal € 164.000. Er zijn in 2022 geen onttrekkingen.

Reserve toerismefonds

De doelstellingen van het toeristisch fonds zijn:

- stimulering van het aantal toeristen en recreanten;
- stimulering van een verlenging van de verblijfsduur; zowel voor de dag- als verblijfstoeristen;
- het vergroten van de bestedingen van de bezoekers. Middels raadsnota BI.0160471 (2e concernrapportage 2016) ingesteld.

Deze is gelabeld als gesloten systeem, wat inhoudt dat het college gedurende het boekjaar in deze reserve mag muteren. Dit mede gebaseerd op de raadsnota over het toeristisch fonds.

In 2022 is er € 252.000 toegevoegd ten laste van de exploitatie en € 188.000 onttrokken ten gunste van de exploitatie. Er een overheveling van € 48.000 plaatsgevonden naar de reserve investeringsprojecten inzake de investering slotpark speelvoorziening.

Ontwikkelreserve bedrijfsvoering

Deze reserve is gevormd conform bestemming van resultaat 2016. De laatste jaren zijn, vanuit bedrijfsvoering overwegingen, steeds nieuwe projecten opgestart, zoals bijvoorbeeld Zaakgericht werken, Gegevensmanagement, Business Intelligence, Privacy beheer van gegevens en Autorisatiebeheer. Onze organisatie moet inspelen op en voldoen aan landelijke regelgeving. Voor een project wordt vaak nog wel geld vrijgemaakt, voor implementatie ligt dat anders. Deze reserve is bedoeld voor het oplossen van knelpunten als gevolg van bedrijf brede bedrijfsvoering ontwikkelingen en wordt gevoed vanuit eventueel positief resultaat van PBS gemeente breed. In 2022 is € 150.000 onttrokken aan deze reserve ter dekking van de kosten voor organisatie ontwikkeling (ZN223388).

Reserve vitaliteitsregeling

De vrijgekomen financiële ruimte (besparing wordt geboekt op overige salariskosten, zijnde kosten verlofkorting vitaliteitsregeling) in de bezetting ten opzichte van de formatie wordt, zoals is afgesproken met de vakbonden en het GO, bestemd voor herbezetting van personeel. Er is in 2022 per saldo € 57.000 onttrokken aan deze reserve.

8.13.5 Voorzieningen

De voorzieningen zijn passiefposten op de balans ter dekking van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen. De egalisatierekeningen zijn voorzieningen voor de egalisering van aan derden doorberekende tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolrecht. Uitgangspunt is dat de tarieven 100% kostendekkend zijn. Ook kunnen deze egalisatierekeningen worden aangewend voor de matiging van de tarieven.

Gegevens over de voorzieningen zijn in de staat van reserves en voorzieningen in het boek bijlagen opgenomen. Het verloop van de voorzieningen in 2022 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	6.813	6.575
Voorzieningen middelen derden	1.710	1.883
Totaal	8.523	8.458

Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Stand 31-12-'21	Storting	Onttrekking	Vrijval	Stand 31-12-'22
Voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdragers	729	194	-	-207	716
Voorziening Jutz	358	-	-320	-38	-
Voorziening overmatig verlof	466	-	-	-466	-
Voorziening overmatig verlof SSC	120	-	-23	-	97
Voorziening participaties APPA fonds	2.447	-	-169	-	2.278
Voorziening Zwaaiikom	2.455	220	-425	-	2.250
Voorziening bovenwettelijk verlof	-	120	-	-	120
Voorziening Slotjes Midden	0	550	-	-	550
Voorziening Attero	0	802	-	-	802
Totaal	6.575	1.886	-937	-711	6.813

Voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdragers

Conform besluit behorende bij de 2e concernrapportage 2018 is deze voorziening gevormd (BI. 0180374). Op basis van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) en het Besluit sollicitatieplicht APPA voor gewezen politieke ambtsdragers is de gemeente verplicht wachtgeld en re-integratiekosten te betalen. De verwachting is dat wachtgeld betaald moeten worden tot de wettelijke termijn van de wachtgeldverplichting. De kosten voor deze maximale voorziening vanaf 2019 bedragen in totaliteit € 990.000. Hiervoor is in 2018 een voorziening gevormd. Een dergelijke voorziening dient conform de BBV in één keer gevormd te worden voor de gehele periode waarop naar verwachting gebruik gemaakt wordt van de wachtgeldregeling. Per saldo is deze voorziening in 2022 verminderd met € 13.000.

Voorziening Jutz

Conform artikel 44, lid 1 van het BBV is het toegestaan om voorzieningen te vormen voor verplichtingen en verliezen, waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten. Daarom is er deze voorziening gevormd in 2019 voor de afwikkeling van Jutz. In 2022 heeft de definitieve afrekening plaatsgevonden en gedekt uit deze voorziening voor

een bedrag van € 320.000. Hierdoor kan deze voorziening nu vervallen en is er € 38.000 ten gunste van de exploitatie vrijgevallen.

Voorziening overmatig verlof

In verband met corona in 2020 zijn er minder verlofuren opgenomen ten opzichte van andere jaren. De richtlijnen geven aan dat voor dit "overmatige" verlof een voorziening moet worden gevormd.

Het gemiddelde aantal openstaande uren per bezette formatieplaats is gedaald naar 91,78 uur. Hiermee ligt het aantal openstaande uren onder het niveau van voor Corona (gem 111,76 uur). De gevormde voorziening kan dus geheel vrijvallen.

Voorziening overmatig verlof SSC

In 2020 is deze voorziening gevormd. In 2022 is een bedrag onttrokken van € 23.000.

Voorziening participaties APPA fonds

De waardering van de op naam geregistreerde participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is in 2020 geactiveerd en de stand per 31-12-2022 bedraagt € 2.278.000. Tegenover de activering staat deze voorziening van deze waardering participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA-fonds) voor hetzelfde bedrag.

Voorziening Zwaikom

Wanneer de voorziening groter is dan de boekwaarde van de betreffende bouwgrond, dient het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen te worden gepresenteerd. In 2022 heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 425.000 en een storting van € 220.000, hierdoor is de stand per 31-12-2022 € 2.250.000.

Voorziening bovenwettelijk verlof

Conform de richtlijnen BBV dient er per einde 2022 een nieuwe voorziening gevormd te worden voor het verlofsparen, wat vanaf de CAO 2022 tot de mogelijkheden behoort. Voor het verlofsparen is een aparte categorie ingericht binnen ADP. Door de salarisadministratie is een uitdraai gemaakt van deze categorie en is het uurloon van deze specifieke medewerkers aangegeven. Dit leidt tot deze te vormen voorziening ter hoogte van € 120.000.

Voorziening Slotjes Midden

Er is een nieuwe voorziening gevormd ter hoogte van € 550.000 voor project Slotjes Midden. Door negatieve resultaat ten gevolge van aanpassingen en kostenstijgingen in de infrastructurele voorzieningen is deze voorziening gevormd.

Voorziening Attero

Voor naheffing Attero is deze voorziening gevormd met een bedrag van € 802.000 naar aanleiding van uitspraak van de Hoge Raad.

Voorzieningen middelen derden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Stand 31-12-'21	Storting	Onttrekking	Vrijval	Stand 31-12-'22
Egalisatie rekening reiniging	524	-	-342	-	182
Egalisatierekening riolering	1.359	169	-	-	1.528
Totaal	1.883	169	-342	-	1.710

8.13.6 Vaste schulden

Het betreft hier vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar.

Onderhandse geldleningen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Saldo 1 januari	73.660	70.679
Nieuw opgenomen geldleningen	-	15.000
Reguliere aflossingen	-8.283	-12.019
Totaal	65.377	73.660

Aflossingsverplichtingen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Jaar een tot en met vier	23.132	28.132
Jaar vijf tot en met acht	24.132	25.132
Na acht jaar	18.113	20.396
Totaal	65.377	73.660

De onderhandse geldleningen zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- geldleningen aangegaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeente (saldo per 31-12-2022 € 50.000.000);
- geldleningen aangegaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeente voor Thuisvester (saldo per 31-12-2022 € 5.377.000);
- geldleningen aangegaan met Provincie Gelderland (saldo per 31-12-2022 € 5.000.000). De geldlening aangegaan met Nederlandse Waterschapsbank (saldo per 31-12-2022 € 5.000.000).

De totale rentelast voor 2022 met betrekking tot onderhandse leningen bedraagt € 572.000.

8.13.7 Vlottende schulden

De onderverdeling van de kortlopende schulden (< 1 jaar) is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-'22	31-12-'21
Crediteuren	15.702	14.599
Crediteuren gws4all	-295	45
Overige	31	84
Totaal	15.438	14.728

8.13.8 Waarborgen en garanties

De gewaarborgde geldleningen worden als volgt gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000.000

Omschrijving	Oorspronkelijk	31-12-'22	31-12-'21
Leningen ten behoeve van zorg	3.857	2.315	2.443
Leningen ten behoeve van sport	1.482	963	1.055
Leningen ten behoeve van Thuisvester	3.581	2.512	2.628
Leningen ten behoeve van welzijn	374	128	145
Leningen ten behoeve van milieu	650	280	123
Leningen ten behoeve van particulieren		1.364	1.481
Borgstellingen risico 100% gemeente		7.562	7.875
Achtervangfunctie woningbouwverenigingen		552.858	491.368
Borgstellingen risico 50% gemeente		552.858	491.368
Totaal		560.420	499.243

Naast borgstellingen vervult de gemeente een achtervangfunctie voor geldleningen aan woningbouwcorporaties. Het bedrag van € 552.858.000 heeft betrekking op leningen aan woningbouwverenigingen die door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw zijn geborgd en waarvoor gemeente Oosterhout een achtervangfunctie heeft.

Als een woningbouwcorporatie niet langer beschikt over voldoende geld kan deze een beroep doen:

- 1e lijn het Centraal Fonds Volkshuisvesting, is dit niet afdoende;
- 2e lijn de buffers van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de gezamenlijke woningbouwcorporaties, is dit niet afdoende;
- 3e lijn het Rijk (50%), de schade gemeenten (25%) voor rekening gezamenlijke gemeenten (25%).

Voor leningen die vanaf 2012 door het Waarborgfonds Eigen woningen worden geborgd ligt het risico van de achtervangfunctie voor 100 % bij het Rijk.

Gedetailleerde informatie is beschikbaar in de staat van gewaarborgde geldleningen.

8.13.9 Schatkistbankieren

Vanuit de Wet FIDO zijn wij als overheid verplicht om overtollige kasgelden te storten in 's Rijks schatkist. Dit geldt voor alle gelden boven de voor onze gemeente geldende limiet. De limiet bedraagt 2,00% van het begrotingstotaal (€ 163.900.000) en komt daarmee op € 3.278.000

Het saldo bij de schatkist per 31-12-2022 € 1.506.000. Saldi van aanwezig kasgeld per einde kwartaal was in 2022:

Bedragen x € 1.000

	1 ^e	2 ^e	3 ^e	4 ^e
Aanwezig kasgeld einde kwartaal	599	1.995	2.304	2.098

8.14 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Een aantal overeenkomsten uit 2022 loopt door naar het jaar 2023. Onderstaand is een overzicht gegeven van een aantal belangrijke meerjarige verplichtingen:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Contractduur	Bedrag
Levering en verwerking afval	Tot en met januari 2025	500
Levering elektriciteit	2022 t/m 2024 optionele verlenging 2 maal 1 jaar	1.275
Levering gas	2022 t/m 2024 optionele verlenging 2 maal 1 jaar	468
Printers/Kopieerapparaten	juni 2021 t/m juni 2027	39
Onderhoud en reparatie gemeentelijk wagenpark	Tot en met 2025).	685
Onderhoud openbare verlichting masten en steringen	verlengd tot en met februari 2023	3.364
Leerlingenvervoer (incl. jeugdzorgvervoer)	Tot en met juli 2023 verlenging respectievelijk 2 en 1 jaar	1.126
Onderhoud verkeersregelinstallaties	Onbepaalde tijd	7
Schoonmaakkosten	Onbepaalde tijd	138
Verwarming Luchtbehandeling	Tot en met 2027	106
Levering personeelsdiensten. Het contract bestaat uit 3 percelen: <ul style="list-style-type: none"> • Externe flex-kandidaten t/m schaal 8; • Payroll-kandidaten (alle salarisschalen); 	Betreft raamovereenkomst tot en met 2026	-

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Contractduur	Bedrag
• Externe flex-kandidaten vanaf schaal 8.		
Beveiliging installaties	2020 t/m 2021 met optie tot verlenging van twee jaren	62
Verrekening energie en onderhoud Vaessen zwembad de Warande	Betreft raamovereenkomst tot en met 2035	-
Outputcontract Surplus	Tot en met 2024	2.523
Outputcontract Theek5	Tot en met 2024	1.506
Outputcontract Theater de Bussel Regio West Brabant	Tot en met 2024	1.710
Belastingsamenwerking West Brabant	Onbepaalde tijd	1.477
Veiligheidsregio MidZuid	Onbepaalde tijd	1.043
Nazorg Gesloten Stortplaatsen	Onbepaalde tijd	3.261
Openbare Gezondheidszorg West-Brabant	Onbepaalde tijd	846
Regionaal Bureau Leerplicht	Onbepaalde tijd	79
Omgevingsdienst Midden en West Brabant	Onbepaalde tijd	1.961
		213
		997

8.15 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Artikel 29 van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) schrijft voor dat inzichten van belang voor de financiële positie, dienen te worden verwerkt in de programmarekening, ook als deze inzichten zijn verkregen na 31 december, maar voor het vaststellen van de jaarstukken.

Uitspraak Attero

Sinds 2014 is de gemeente Oosterhout verwickeld in een juridische procedure met Attero over de minderleveringen van huishoudelijk afval. Tussen de Brabantse gewesten en gemeenten en Attero was sprake van een contract over de verwerking van brandbaar (huishoudelijk) restafval. Onderdeel van de contractuele afspraken tussen partijen was de hoeveelheid afval die nodig was om de afvalverbrandingsinstallatie Zuid Nederland (AZN) in Moerdijk (rendabel) te laten functioneren. Tussen de gewesten en gemeenten en Attero is een geschil ontstaan toen vanuit de gewesten en gemeenten niet meer de hoeveelheid afval werd aangeleverd die nodig was voor AZN. Per ton huishoudelijk afval, minder geleverd dan contractueel overeengekomen, zouden de gewesten en gemeenten een suppletievergoeding verschuldigd zijn aan Attero, aldus Attero. In de arbitrageprocedure hebben meerdere zittingen plaatsgevonden en zijn er meerdere tussenvonnissen geweest. De Hoge Raad heeft op 17 maart 2023 uiteindelijk in het voordeel van Attero besloten en bepaald dat de gewesten en gemeenten gezamenlijk ongeveer

€ 15 miljoen moeten betalen met daar bovenop de wettelijke rente en de proceskosten. Hiertegen is geen beroep meer mogelijk.

Voor de gemeente Oosterhout betekent de uitspraak in de Cassatieprocedure dat er naar verwachting ca. € 8 ton (incl BTW, excl wettelijke rente en proceskosten) per direct betaald moet worden. De verdeling van het te betalen bedrag binnen het gewest, over alle gemeenten, dient nog kortgesloten te worden. De exacte hoogte van de vorderingen, inclusief de wettelijke rente en proceskosten, zal met de advocaten van Attero binnenkort worden afgestemd.

In de jaarrekening 2022 is daarom reeds een voorziening gevormd van € 802.000 om deze kosten te kunnen dragen.

9 BIJLAGEN

9.1 KERNGEGEVENS

De cijfers over 2020 en 2021 zijn gebaseerd op de definitieve cijfers van onder andere het CBS en UWV en kunnen derhalve afwijken van eerder gepresenteerde kerngegevens. De cijfers per 31 december 2022 betreffen voorlopige cijfers welke pas in de loop van 2023 definitief worden vastgesteld.

Fysieke structuur	2020	2021	2022
Oppervlakte in hectares, waarvan:	7.309	7.309	7.309
• stedelijk gebied ¹⁰	33%	33%	33%
• agrarisch gebied	46%	46%	46%
• bos- en open natuurgebied	19%	19%	19%
• binnenwater	2%	2%	2%
Woonobjecten:			
• woningen	25.194	25.539	25.929
• woonwagen/woonboten	26	26	26
• recreatiewoningen	727	781	781
• bijzondere woongebouwen	19	19	19
Gemiddelde woningbezetting ¹¹	2,21	2,19	2,20
Omgevingsadressendichtheid ¹²	1.538	1.553	1.553

Sociale structuur	2020	2021	2022
Aantal inwoners, waarvan:	56.206	56.535	57.420
• 0 t/m 19 jaar	11.649	11.675	11.814
• 20 t/m 64 jaar	31.820	31.799	32.310
• 65 jaar en ouder	12.737	13.061	13.296
Aantal uitkeringsgerechtigden, waarvan:	4.212	3.973	3.859
• Participatie Wet (PW) tot pensioenleeftijd	785	772	788
• Aanvullende sociale voorzieningen (IOAW/IOAZ)	60	47	44
• Werkloosheidswet (WW)	945	667	527
• Arbeidsongeschiktheid (WAO/WIA/Wa-jong/WAZ)	2.422	2.487	2.500
Inwoners met migratieachtergrond, waarvan:	11.798	12.106	12.439
• met een niet-westerse migratieachtergrond	6.431	6.628	6.824
Aantal leerlingen onderwijs, waarvan:	7.805	7.726	7.752

¹⁰ Betreft bebouwd terrein plus terrein bestemd voor verkeer en recreatie, conform CBS-definitie.

¹¹ Het gemiddeld aantal personen per woning (exclusief tehuisbevolking).

¹² Het gemiddeld aantal adressen per vierkante kilometer dat een adres heeft binnen een straal van één kilometer. Dit zegt iets over de stedelijkheid van de gemeente. Oosterhout is ingedeeld bij de matig stedelijke gemeenten.

Sociale structuur	2020	2021	2022
• op het basisonderwijs	4.217	4.191	4.232
• op het voortgezet onderwijs	3.114	3.060	3.038
• op het speciaal onderwijs	474	475	482
Klantenpotentieel ¹³ :			
• lokaal	57.120	57.390	57.390
• regionaal	46.280	46.390	46.390

Financiële structuur	2020	2021	2022
Totaal gemeente (bedragen x € 1.000)			
• Lasten	162.805	168.676	175.819
• Opbrengst onroerende zaakbelastingen	12.619	12.627	12.969
• Afvalstoffen- en rioolheffing	11.249	11.783	11.661
• Algemene uitkering gemeentefonds	89.575	95.434	111.324
• Reserves per 31 december	154.464	151.021	165.996
• Langlopende schulden per 31 december	70.679	73.660	65.377
Per inwoner (bedragen x € 1)			
• Lasten	2.897	2.984	3.061
• Opbrengst onroerende zaakbelastingen	225	223	226
• Afvalstoffen- en rioolheffing	200	208	203
• Algemene uitkering gemeentefonds	1.594	1.688	1.939
• Reserves per 31 december	2.748	2.671	2.891
• Langlopende schulden per 31 december	1.257	1.303	1.139

¹³ Klantenpotentieel: het aantal potentiële klanten van de woonkernen in de gemeente. Het aantal potentiële lokale klanten van een woonkern is het aantal klanten dat die kern aantrekt uit alle kernen binnen een straal van 20 kilometer. Voor het regionaal klantenpotentieel geldt een straal van 60 kilometer. Hoe groter de kern, hoe meer potentiële klanten deze trekt

9.2 OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN

Onderstaand zijn per programma de begrotingswijzigingen toegelicht. Het betreft de wijzigingen die het verschil verklaren tussen de primitieve begroting 2022 (vastgesteld in november 2021) en de actuele begroting 2022.

9.2.1 Zorg en welzijn

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting
Jeugd	16.709	316	17.025
Wet maatschappelijke ondersteuning	20.871	442	21.313
Sociaal beleid	12.873	4.131	17.004
Volksgesondheid	2.417	4	2.421
Dierenwelzijn	84	116	200
Beheerkosten sociaal domein	68	190	258
Totaal	53.022	5.199	58.221

Jeugd

[Beleidsdoeltoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Vanuit de algemene uitkering is het budget verhoogd voor de salariskosten zorgdomein jeugd (€ 122.000), leerlingenvervoer Oekraïne (€ 32.000) en voor het schip van de waterscouting (€ 9.000) (1e en 2e concernrapportage 2022).
- Vanuit het coronaherstelfonds is € 153.000 aan budget toegevoegd (Algemene baten en lasten en Reserves)

Wet maatschappelijke ondersteuning

[Beleidsdoeltoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Vanuit de algemene uitkering is € 136.000 toegevoegd voor de salariskosten zorgdomein WMO (1e concernrapportage 2022).
- Middels de 1e concernrapportage 2022 zijn een aantal administratieve wijzigingen doorgevoerd. Het betreft de overheveling van het budget voorschool naar Volksgesondheid (-€ 84.000) en de budgetten ambulantisering GGZ (€ 53.000) en Wvggz (€ 68.000) vanuit Volksgesondheid.
- Vanuit het coronaherstelfonds is € 269.000 aan budget toegevoegd (Reserves).

Sociaal beleid

[Beleidsdoeltoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Ter compensatie van het capaciteitsverlies als gevolg van deelname aan de vitaliteitsregeling van medewerkers is voor de herbezetting het budget verhoogd met € 31.000 (1e concernrapportage 2022).

- Vanuit de algemene uitkering is voor de energietoeslag € 3.791.000 toegevoegd (2e begrotingswijziging 2022 en 2e concernrapportage 2022).
- Vanuit de algemene uitkering is € 64.000 toegevoegd voor asiel, € 32.000 voor participatie en € 95.000 voor begeleiding statushouders (2e concernrapportage 2022).
- Vanuit het rekeningresultaat 2017 is € 62.000 toegevoegd vanuit de Klijnsmagelden (Reserves).
- Vanuit het crisisfonds is € 56.000 toegevoegd voor de winterpakketten (Reserves).

Volksgesondheid

[Beleidsdoeltoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Vanuit de algemene uitkering is het budget verhoogd voor toezicht en handhaving gastouderschap (€ 18.000), de rijksvaccinatieprogramma's HPV van mannen (€ 8.000) en meningokokken (€12.000) en voor Gezond in de stad (€ 15.000) (1e en 2e concernrapportage 2022).
- Verder zijn middels de 1e concernrapportage 2022 een aantal administratieve wijzigingen doorgevoerd. Het betreft de overheveling van het budget voorschool van WMO (€ 84.000) en de budgetten ambulantisering GGZ (€-53.000) en WvGGG (€ -68.000) naar WMO.
- De budgetten voor de startersleningen die per abuis in de primitieve begroting 2022 bij onderdeel Volkshuisvesting (programma 1) waren opgenomen zijn overgeheveld naar Wonen (€ -12.000) (1e concernrapportage 2022).

Dierenwelzijn

[Beleidsdoeltoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Vanuit het thema Duurzaam (programma 4) is het budget voor het MEK € 81.000 administratief overgeheveld naar Dierenwelzijn (2e concernrapportage 2022).
- Het budget voor het MEK is verhoogd met € 35.000 ten laste van de vrije reserve (2e begrotingswijziging 2022).

Beheerskosten sociaal domein

[Beleidsdoeltoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Vanuit het coronaherstelfonds is € 3.000 aan budget toegevoegd voor personele inzet (Algemene lasten en baten)
- Vanuit het rekeningresultaat 2021 is voor de Oosterhout Fitcoins € 22.000, voor de pilot Nieuwe dag-Zorg € 45.000 en voor het jongerenwerk Surplus € 120.000 overgeheveld vanuit de vrije reserve (Reserves).

9.2.2 Arbeidsmarkt, economie en onderwijs

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting
Ruimte om te ondernemen	849	23	872
Onderwijs	3.348	-	3.348
Toerisme en recreatie	367	50	417
Evenementen	279	-	279
Totaal	4.843	73	4.916

Ruimte om te ondernemen

[Beleidsdoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Vanuit het coronaherstelfonds is € 23.000 aan budget toegevoegd voor VR brillen (Algemene baten en lasten).

Toerisme en recreatie

[Beleidsdoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Vanuit het coronaherstelfonds is € 50.000 aan budget toegevoegd voor kosten de Eekhoorn (Algemene baten en lasten).

9.2.3 Sport en cultuur

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting
Sport	3.518	45	3.563
Cultuur	4.481	269	4.750
Totaal	7.999	314	8.313

Sport

[Beleidsdoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Vanuit het coronaherstelfonds is € 20.000 toegevoegd voor de aankoop van elektrische warmtegordijnen voor de gymzalen Dorst, Slotjes en Ridderstraat (Reserves).
- Voor de uitvoering van het sportakkoord is het budget verhoogd met € 25.000 ten laste van de resultaatbestemming 2020 (Reserves).

Cultuur

[Beleidsdoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Vanuit het rekeningresultaat 2021 is budget toegevoegd voor de Pannehoef € 15.000, voor Ut kabinet der zotheid € 44.000 en voor korenmolen de Hoop € 13.000 (Reserves).
- Vanuit het coronaherstelfonds is budget toegevoegd voor H19 € 3.000 en voor culturele instellingen € 194.000 (Reserves).

9.2.4 Duurzaamheid en klimaat

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting
Duurzaam	2.374	269	2.643
Water en riolering	3.722	-	3.722
Afval	4.012	175	4.187
Totaal	10.108	444	10.552

Duurzaam

[Beleidsdoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Vanuit de algemene uitkering is € 350.000 toegevoegd voor het klimaatakkoord (2e begrotingswijziging 2022).
- Het budget van het MEK (€ 81.000) is administratief overgeheveld naar Volksgezondheid (2e concernrapportage 2022)

Afval

[Beleidsdoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Conform het raadbesluit over de uitvoering van het nieuwe handhavingsbeleid omtrent verkeerd aangeboden huishoudelijk- en bedrijfsafval is het budget verhoogd voor de formatie-uitbreiding met 2 fte afvalcoaches en 0,6 fte projectleider Schoon (€ 148.000) en voor de verhoging van het budget met € 27.000 van twee elektrische straatreinigingsvoertuigen (1e concernrapportage 2022).

9.2.5 Wonen en mobiliteit

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting
Openbare ruimte	10.413	50	10.463
Verkeer & mobiliteit	662	80	742
Wonen	3.116	226	3.342
Totaal	14.191	356	14.547

Openbare ruimte

[Beleidsdoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- De inkomsten voor het product Havens zijn verhoogd met € 5.000 (1e concernrapportage 2022).
- Ter compensatie van het capaciteitsverlies als gevolg van deelname aan de vitaliteitsregeling van medewerkers is voor de herbezetting het budget verhoogd met € 55.000 (1e concernrapportage 2022).

Verkeer en mobiliteit

[Beleidsdoeltoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Ter compensatie van het capaciteitsverlies als gevolg van deelname aan de vitaliteitsregeling van medewerkers is voor de herbezetting het budget verhoogd met € 50.000 (1e concernrapportage 2022).
- Het budget is verhoogd voor verkeersonderzoeken (€ 20.000) en voor extra kosten rondom laadpalen (€ 10.000) vanuit de algemene uitkering (2e concernrapportage 2022).

Wonen

- Middels de 1e concernrapportage 2022 zijn eigenaarslasten en huur-opbrengsten opgenomen voor Arendshof 2 (€ -476.000).
- Het budget voor de startersleningen is verlaagd met € 5.000 (1e concernrapportage 2022).
- Ter compensatie van het capaciteitsverlies als gevolg van deelname aan de vitaliteitsregeling van medewerkers is voor de herbezetting het budget verhoogd met € 4.000 (1e concernrapportage 2022).
- Vanuit de algemene uitkering is budget toegevoegd voor de invoeringskosten van de Omgevingswet (€ 437.000), de Wet kwaliteitsborging bouw (€ 72.000) en de bommenregeling (€ 10.000) (2e concernrapportage 2022).
- Administratieve overheveling van het budget voor SRBT (-€ 35.000) naar Regionale samenwerking (2e concernrapportage 2022).
- Vanuit het rekeningresultaat 2019 is € 7.000 toegevoegd voor de kerkervisie (Reserves).
- Vanuit het rekeningresultaat 2021 is € 200.000 toegevoegd voor 't Zandoogje € 200.000 (Reserves).
- De budgetten voor de startersleningen die per abuis in de primitieve begroting 2022 bij onderdeel Volkshuisvesting (programma 1) waren opgenomen zijn overgeheveld naar Wonen (€ 12.000).

9.2.6 Veiligheid

[Beleidsdoeltoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting
Veiligheid	4.629	132	4.761

- Bij de vaststelling door de raad van de belastingverordeningen 2022 is besloten de inkomsten uit de precariobelasting te verlagen met € 40.000.

- Vanuit de algemene uitkering is € 23.000 overgeheveld voor de versterking van de gemeentelijke anti-discriminatievoorziening (1e concernrapportage 2022).
- Ter compensatie van het capaciteitsverlies als gevolg van deelname aan de vitaliteitsregeling van medewerkers is voor de herbezetting het budget verhoogd met € 5.000 (1e concernrapportage 2022).
- Vanuit het coronaherstelfonds is € 14.000 toegevoegd de controle op toegangsbewijzen en € 49.000
- voor het Jong preventieteam (Algemene baten en lasten en Reserves).

9.2.7 Meer voor elkaar

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting
Dienstverlening	1.879	25	1.904
Regionale samenwerking	454	35	489
Relatie burger en bestuur	2.149	82	2.231
Totaal	4.482	142	4.624

Dienstverlening

[Beleidsdoeltoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Ter compensatie van het capaciteitsverlies als gevolg van deelname aan de vitaliteitsregeling van medewerkers is voor de herbezetting het budget verhoogd met € 25.000 (1e concernrapportage 2022).

Regionale samenwerking

[Beleidsdoeltoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Administratieve overheveling van het budget voor SRBT (€ 35.000) vanuit Volkshuisvesting (2e concernrapportage 2022).

Relatie burger en bestuur

[Beleidsdoeltoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Door de overheveling van de stelpost looncompensatie naar het PBS is het budget van de Griffie verhoogd met € 3.000 (1e concernrapportage 2022).
- Het budget voor het college is opgehoogd met € 79.000 vanwege de uitbreiding van het aantal wethouders en loopbaanbegeleiding oud-wethouders vanuit de algemene uitkering (2e concernrapportage 2022).

9.2.8 Financieel solide

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting
Algemene baten en lasten	15	-409	-394
Financieel solide	-638	-	-638
Belastingen en heffingen	-23.650	-164	-23.814
Algemene uitkering	-96.426	-10.909	-107.335
Onvoorzien	100	-61	39
Totaal	-120.599	-11.543	-132.142

Algemene lasten en baten

[Beleidstoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- De stelpost looncompensatie € 265.000 is overgeheveld naar het PBS-budget (Gemeentelijke organisatie, 1e concernrapportage 2022).
- Het budget voor het coronaherstelfonds is verlaagd met € 144.000 voor Zorroo, inzet personele kosten. POH Jeugd, Jong preventie-team, VR brillen en De Eekhoorn

Belastingen en heffingen

[Beleidstoelichting](#) - [Paragraaf lokale heffingen](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- De inkomsten uit de afvalstoffenheffing zijn verhoogd met € 175.000 ter dekking van de extra lasten van de formatie-uitbreiding met 2,6 fte en de lasten van 2 elektrische straatreinigingsvoertuigen conform raadsbesluit voor de uitvoering van het nieuwe handhavingsbeleid omtrent verkeerd aangeboden huishoudelijk- en bedrijfsafval (1e concernrapportage 2022).
- De inkomsten voor de OZB zijn verhoogd met € 305.000 ter dekking van de extra kosten van € 305.000 in 2022 voor de Belastingssamenwerking West-Brabant (1e Begrotingswijziging 2022 BWB).
- De bijdrage aan de waarderingskamer inzake de OZB (€ 11.000) is overgeheveld vanuit de Overhead (2e concernrapportage 2022).

Algemene uitkering

[Beleidstoelichting](#) - [Algemene uitkering](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Middels de 2e begrotingswijziging 2022 en de 1e en 2e concernrapportage 2022 is de algemene uitkering verhoogd met in totaal € 10.909.000. Dit betreft: accres € 5.500.000, compensatie energietoeslag € 3.791.000, klimaatgelden € 350.000, salariskosten zorgdomein € 258.000, toezicht en handhaving gastouderschap € 18.000, rijksvaccinatieprogramma HPV mannen en meningokokken € 20.000, versterking gemeentelijke anti-discriminatievoorziening € 23.000, Gezond in de stad € 15.000; bommenregeling € 10.000; extra capaciteit boa's € 39.000; leerlingenvervoer Oekraïne € 32.000,

asiel (inburgering) € 64.000, participatie € 32.000, maatschappelijke begeleiding statushouders € 95.000, Wet kwaliteitsborging bouw € 72.000, schip waterscouting € 9.000, invoeringskosten Omgevingswet € 437.000, verkeersonderzoeken en extra kosten rondom laadpalen € 30.000, college € 79.000 en stagiaires € 35.000. Het accres is toegevoegd aan de vrije reserve, voor de overige onderdelen zijn de budgetten overgeheveld naar de diverse programma's.

Onvoorzien

[Beleidstoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

- Vanuit de post Onvoorzien is door het college € 61.000 toegekend voor de upgrade van de toegangscontrole van het stadhuis (Gemeentelijke organisatie).

9.2.9 Gemeentelijke organisatie

[Beleidstoelichting](#) - [Toelichting financiële afwijking](#)

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting
Gemeentelijke organisatie	21.174	711	21.885

- Door de overheveling van de stelpost looncompensatie naar het PBS is het budget van de gemeentelijke organisatie verhoogd met € 236.000 (1e concernrapportage).
- Het budget is verhoogd met € 55.000 voor garantietoelagen van het sociaal wijkteam. Dit was per abuis met het opstellen van de begroting 2022 niet meegenomen (1e concernrapportage 2022).
- Vanuit de post onvoorzien is € 61.000 toegekend voor de upgrade van de toegangscontrole van het stadhuis.
- Budget is toegevoegd voor Merkpositionering (€ 15.000) en voor de nieuwe telefoonregeling (€ 93.000) ten laste van de vrije reserve (2e begrotingswijziging 2022).
- Het budget voor de bijdrage aan de Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB) is verhoogd met € 305.000 (1e Begrotingswijziging 2022 BWB) en zijn voor hetzelfde bedrag doorbelast aan de onroerendezaakbelasting (Financieel solide).
- De bijdrage aan de waarderingskamer inzake de OZB (€ 12.000) is overgeheveld naar Belastingen en heffingen (2e concernrapportage 2022).
- Het budget voor stagiaires is verhoogd met € 35.000 vanwege meer stageverzoeken vanuit de algemene uitkering (2e concernrapportage 2022).
- Vanuit de algemene uitkering is € 39.000 toegevoegd voor extra capaciteit voor de boa's (2e concernrapportage 2022).

- Vanuit het rekeningresultaat 2020 is € 27.000 toegevoegd voor het regionaal archief en vanuit het rekeningresultaat 2021 is € 100.000 toegevoegd voor de WOO en € 37.000 voor het dienstverlenings-concept (Reserves).

9.2.10 Reserves

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting
Reserves	-94	3.780	3.686

Reserve vitaliteitsregeling

- Om het capaciteitsverlies als gevolg van deelname aan de vitaliteitsregeling door medewerkers te compenseren is akkoord gegaan met de herbezetting van een aantal functies ten laste van de reserve vitaliteitsregeling voor een totaalbedrag van afgerond € 169.000 (1e concernrapportage 2022).

Vrije reserve

- De vrije reserve is, middels de 2e begrotingswijziging 2022, verhoogd met € 5,5 miljoen vanwege de hogere inkomsten vanuit de Algemene uitkering. Er zijn bij deze wijziging gelden onttrokken uit de vrije reserve voor merkpositionering (€ 15.000), de nieuwe telefoonregeling (€ 93.000) en voor het MEK (€ 35.000).
- Vanuit het rekeningresultaat 2017 is € 62.000 onttrokken voor de Klijnsmagelden (Sociaal beleid).
- Vanuit het rekeningresultaat 2019 is € 7.000 onttrokken voor de kernvisie (Wonen).
- Vanuit het rekeningresultaat 2020 zijn gelden onttrokken voor het sportakkoord (€ 25.000 Sport), en regionaal archief (€ 27.000 Overhead).
- Vanuit het rekeningresultaat 2021 zijn gelden onttrokken voor Fitcoins (€ 22.000 Beheerskosten sociaal domein), pilot Nieuwe dag zorg (€ 45.000 Beheerskosten sociaal domein), jongerenwerk Surplus (€ 120.000 Beheerskosten sociaal domein), korenmolen de Hoop (€ 13.000 Cultuur), de Pannehoef (€ 15.000 Cultuur), Ut kabinet der zotheid (€ 44.000 Cultuur), 't Zandoogje (€ 200.000 Wonen), digitale dienstverlening (€ 37.000 Overhead) en Wet open overhead (€ 100.000 Overhead).
- Vanuit het coronaherstelfonds zijn gelden onttrokken voor jeugd (€ 135.000 Jeugd), wmo (€ 269.000 WMO), warmtegordijnen gymzalen (€ 20.000 Sport), H19 (€ 3.000 cultuur), culturele instellingen (€ 196.000 cultuur en recreatie), controle op toegangsbewijzen (€ 14.000 Veiligheid),

- Vanuit het crisisfonds is € 56.000 onttrokken voor winterpakketten (Sociaal beleid).

9.2.11 Vennootschapsbelasting

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting
Vennootschapsbelasting	2	-	2

9.3 TAAKVELDEN

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Zorg en welzijn	49.512	58.221	58.377
1.2 Openbare orde en veiligheid	94	84	95
4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken	814	927	1.091
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5.268	6.391	3.044
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	449	908	869
6.3 Inkomensregelingen	917	8.358	7.571
6.4 WSW en beschut werk	8.612	8.777	9.208
6.5 Arbeidsparticipatie	143	96	346
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	2.723	2.742	2.872
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	11.542	11.692	12.103
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	15.617	14.613	18.506
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	-	121	-829
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	942	950	1.088
7.1 Volksgesondheid	2.229	2.413	2.261
7.4 Milieubeheer	130	116	117
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	32	33	35
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	4.484	4.916	5.309
0.5 Treasury	3	2	2
3.1 Economische ontwikkeling	356	677	633
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	143	187	203
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	4	-15	3
3.4 Economische promotie	331	349	330
4.2 Onderwijshuisvesting	2.800	2.677	2.994
4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken	628	672	800
5.6 Media	219	367	344
6.4 WSW en beschut werk	-	-	-
Sport en cultuur	7.999	8.314	8.812
5.1 Sportbeleid en activering	588	725	683
5.2 Sportaccommodaties	2.664	2.838	3.454
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.202	3.116	3.051
5.4 Musea	161	164	188
5.5 Cultureel erfgoed	-21	58	25
5.6 Media	1.405	1.413	1.411
Duurzaamheid en klimaat	9.364	10.552	10.811
2.4 Economische havens en waterwegen	33	28	28
7.2 Riolering	3.798	3.694	3.723
7.3 Afval	3.346	4.054	4.352
7.4 Milieubeheer	2.183	2.767	2.696
8.3 Wonen en bouwen	4	9	12
Wonen en mobiliteit	12.762	14.547	13.659

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
0.1 Bestuur	26	42	29
0.5 Treasury	-34	-33	-47
0.63 Parkeerbelasting	-413	-472	-359
0.64 Belastingen overig	-118	-115	-121
1.2 Openbare orde en veiligheid	201	252	218
2.1 Verkeer en vervoer	7.080	7.761	7.091
2.2 Parkeren	-271	-377	-670
2.4 Economische havens en waterwegen	31	25	49
2.5 Openbaar vervoer	112	99	68
5.5 Cultureel erfgoed	113	60	113
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.762	4.031	3.927
8.1 Ruimte en leefomgeving	2.321	3.370	1.815
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	410	47	1.351
8.3 Wonen en bouwen	-458	-143	195
Veiligheid	4.788	4.761	5.117
0.64 Belastingen overig	-141	-51	10
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.541	3.604	3.405
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.334	1.119	1.651
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	54	89	51
Meer voor elkaar	4.220	4.624	4.611
0.1 Bestuur	2.637	2.720	2.829
0.2 Burgerzaken	1.582	1.904	1.699
0.4 Overhead	1	-	83
Financieel solide	-121.765	-132.142	-138.299
0.5 Treasury	-1.835	-638	-1.116
0.61 OZB woningen	-6.727	-6.886	-7.087
0.62 OZB niet-woningen	-5.121	-4.383	-4.795
0.64 Belastingen overig	-178	-168	-183
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-95.434	-107.335	-111.324
0.8 Overige baten en lasten	-944	-355	-1.103
3.4 Economische promotie	-403	-400	-493
7.2 Riolering	-5.431	-5.369	-5.255
7.3 Afval	-5.692	-6.608	-6.943
Gemeentelijke organisatie	21.302	21.885	21.559
0.1 Bestuur	87	82	87
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	652	937	826
0.4 Overhead	20.849	20.769	20.634
0.5 Treasury	-63	-40	-80
0.8 Overige baten en lasten	-407	-38	-89
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-
1.2 Openbare orde en veiligheid	184	175	181

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Resultaat bestemming	-4.202	3.688	3.731
0.10 Mutaties reserves	-3.443	3.686	3.439
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-759	2	292
Resultaat na bestemming	11.536	634	6.314
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	11.536	634	6.314

9.4 OVERZICHT AFGESLOTEN INVESTERINGEN

De volgende kredieten worden per 31 december 2022 afgesloten, aangezien de projecten gereed zijn, dan wel niet meer tot uitvoering komen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Resultaat
Zorg en welzijn				
WMO				
Uitbreiding Park Floralia	250.000	18.664	16.445	2.219
- Dekking uit Vrije reserve	-250.000	-18.664	-16.445	-2.219
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs				
Ruimte om te ondernemen				
Kwaliteitsverbetering binnenstad Schapendries	271.933	41.432	20.110	21.322
- Dekking uit Vrije reserve	-54.133	0	0	0
Onderwijs				
IHP 2016-2019 Mgr. Frencken College renovatie/vervanging nieuwbouw installatiekosten	4.260.337	-17.678	0	-17.678
IHP 2021 uitbreiding Sint Oelbert Gymnasium met muziekpaviljoen	418.000	418.000	418.000	0
IHP 2021 Aanpassing Ridderstraat 34 KBS de Westhoek	231.251	37.672	40.103	-2.431
Delta scholen aanpak ventilatie	510.422	510.422	260.422	250.000
- Inkomsten	-250.000	-250.000	0	-250.000
- Dekking uit Vrije reserve	-250.000	-250.000	-250.000	0
Sport en cultuur				
Sport				
Recreatieoord.De Warande beveiliging&toegankelijkheid	54.089	5.237	-667	5.904
Twins ledveldverlichting	377.288	38.701	1.738	36.963
Gymzaal en turnzaal Strijen ledverlichting	37.632	35.000	38.163	-3.163
Onderzoek naar toekomst bestendigheid Sporthal Arkendonk	16.128	5.562	12.010	-6.448
Onderzoek naar toekomst bestendigheid Sporthal Oosterheidehal	21.504	20.000	13.552	6.448
Aanpassingen,vervangen diverse hek- en straatwerk buitensportparken	72.711	54.515	54.831	-316

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Resultaat
Renovatie diverse sporttechnische lagen kunstgrasvelden buitensport	62.328	58.042	60.132	-2.090
Vervangen diverse sportinstallaties, materialen binnensport	11.182	10.400	10.081	319
Vervangen diverse sportinstallaties, materialen buitensport	44.695	20.901	20.783	118
Aanpassen, renoveren werkplaats zwembad de Warande	26.880	25.000	20.758	4.242
Aankoop huurunits kleedaccommodatie voetbalvereniging OVV'67	100.835	100.835	102.465	-1.630
- Dekking uit Vrije reserve	-96.800	-96.800	-96.800	0
Aanleg Hybridgrasveld Sportpark De Contreie veld VVO	422.248	422.248	477.681	-55.433
Robotmaaien buitensport	191.671	191.671	191.858	-187
Duurzaamheid en klimaat				
Water en riolering				
2021 Programma rioolrenovaties	322.560	130.437	127.790	2.647
2020 Programma pompen, gemalen en meetinstallatie	168.340	25.059	22.740	2.320
2021 Programma rioolrelining (Rietbeemd-Biezenbeemd)	86.016	32.716	34.207	-1.491
2021 Programma Putherstel industrieterrein Vijf Eiken	26.880	25.000	20.303	4.697
JOR 2018 Vrachelsestraat reconstructie	65.797	8.664	0	8.664
Natuurkundigenbuurt reconstructie	24.318	12.565	1.731	10.834
JOR 2019 Project revitalisering Weststad II	305.542,00	25.520	24.359	1.161
- Dekking uit Vrije reserve	-85.000,00	0	0	0
Afval				
Urgente vervanging IRDC-toegangscontrole ondergrondse container restafval	145.152	67.568	67.433	136
Vervangen 2 containers met hydraulische klapnetten	30.834	30.834	30.834	0
Wonen en mobiliteit				
Openbare ruimte				
Uitbreiding RK Basisschool Marcoen parkeerplaats	22.509	-708	-1.251	543

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Resultaat
Slotpark speelvoorziening	150.000	51.906	48.145	3.761
- Dekking uit reserve Toeristisch fonds	-150.000	-51.906	-48.145	-3.761
Participatie- en ontwerptraject herstructurering Provincialeweg Oosteind	74.594	18.709	19.332	-623
2020 Speeltoestellen	171.663	404	1.185	-781
Programma openbare Verlichting	311.986	18.398	17.513	885
2021 Programma vervangen openbare verlichting	308.247	31.299	31.256	43
2022 Programma vervanging openbare verlichting	288.548	288.548	299.902	-11.354
2020 Programma buitengebied W (Reconstructie Vrachelsebaan en Kalbergseweg)	441.339	59.872	35.558	24.314
JOR 2018 Vrachelsestraat reconstructie	828.784	52.114	1.831	50.283
- Inkomsten	-68.000	-21.863	0	-21.863
Natuurkundigenbuurt reconstructie	416.460	220.716	193.537	27.179
2019 Heuvel reconstructie en functieverandering	1.742.203	162.737	151.780	10.957
- Inkomsten	0	27.210	-3.216	30.426
Noodontsluiting Weststad 2-3	310.000	47.211	42.073	5.138
- Dekking uit Vrije reserve	-310.000	-47.211	-42.073	-5.138
2021 Bewonersinitiatieven (Sportveld Oosterheide)	5.027	-6.253	-6.253	0
JOR 2019 Weststad II verbeteringsmaatregelen	238.005	-1.385	-646	-739
- Dekking uit Vrije reserve	-23.651	0	0	0
Project Revitalisering Weststad II 2020 groen	19.714	-416		-416
Van Liedekerkestraat asfaltonderhoud fietsverkeersveiligheid Strijenstraat Statendamweg	177.652	-41.703	-16.394	-25.309
2022 Zwanendonk voetpad parkeerterrein	31.251	31.251	20.457	10.794
Verkeer en mobiliteit				
Actualisatie mobiliteitsplan	209.377	7.012	4.377	2.635
- Dekking uit Vrije reserve	-100.000	0	0	0

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Resultaat
- Dekking uit reserve Infrastructurale werken	-105.000	-105.000	-105.000	0
2021 Programma VRI-Ridderstraat-Slotlaan	81.715	16.207	17.685	-1.478
2022 Programma VRI Slotlaan-Hertogenlaan	89.585	89.585	82.233	7.352
2021 verkeersmaatregelen bus-halte Mathildastraat	26.880	25.000	15.821	9.179
Wonen				
Restauratie Basiliek Sint Jan	246.999	56.943	1.459	55.484
- Inkomsten	-100.000	-69.634	-15.183	-54.451
Aankoop Arendshof II	12.500.000	42.225	0	42.225
Studie woningbouwlocaties Oosteind 2021	100.000	100.000	110.523	-10.523
- Dekking uit Algemene bedrijfsreserve	-100.000	-100.000	-100.000	0
Meer voor elkaar				
Beleidsnota Verbindend Bestuur "Van meedenken tot meedoen"	50.000	24.970	24.970	0
- Dekking uit Vrije reserve	-50.000	-24.970	-24.970	0
Gemeentelijke organisatie				
Digitale duurzaamheid gemeente Oosterhout	99.486	21.721	19.916	1.805
Elektrische bakwagen	115.871	22.766	22.761	5
ICT Investeringsprogramma 2019-2020	266.805	10.492	13.165	-2.673
ICT investeringsprogramma 2021	263.424	210.286	210.873	-587
Doorontwikkeling Datafundament	53.760	44.300	44.179	121
Vervanging 2 maaimachines	190.619	190.619	190.619	0
Vervanging laadschop	172.399	172.399	172.399	0
Vervanging luchtbehandelingsinstallaties Werf	101.606	50.869	46.867	4.002
Doorontwikkeling gemeentelijke website 2021	21.504	10.166	9.464	702
Aanschaf compacte elektrische veegmachine	286.464	286.464	284.264	2.200
Vervanging 1 semi smalspoortrekker	130.211	130.211	129.041	1.170
Vervanging Iveco trekker	23.438	23.438	23.438	0

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Resultaat
Verbouwing stadhuis opvang minderjarige vluchtelingen	104.169	104.169	104.629	-460
Totaal	27.236.283	3.918.691	3.752.739	165.952

9.5 INVESTERINGEN 2022: RESTANTKREDIETEN

Dit overzicht betreft de kredieten die in 2022 of eerder gevoteerd zijn en die nog niet afgesloten kunnen worden per 31 december 2022.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Restant
Zorg en welzijn				
Jeugd				
Werken aan bestendige domeinoverstijgende hulp en ondersteuning in de wijk voor jongeren rond 18 jaar	99.804	85.127	22.232	62.895
- Inkomsten	-99.804	-85.127	-22.232	-62.895
Taskforce Jeugdzorg	600.000	142.856	9.038	133.819
- Dekking uit reserve Sociaal Domein	-600.000	-142.856	-9.038	-133.819
WMO				
Valbeveiliging activiteitencentra	40.965	38.100	11.864	26.236
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs				
Ruimte om te ondernemen				
Versterken investeringskracht binnenstad	117.500	100.500	0	100.500
- Dekking uit Vrije reserve	-117.500	-100.500	0	-100.500
Kwaliteitsverbetering binnenstad vergroening	104.169	104.169	4.169	100.000
Onderwijs				
IHP 2016-2019 Mgr. Frencken College renovatie/vervanging nieuwbouw	12.481.201	103.154	0	103.154
- Inkomsten	-1.000.000	-491.329	-30.000	-461.329
- Dekking uit Vrije reserve	-6.701.500	0	0	0
Realisatie uitbreiding basisschool De Marcoen te Dorst gebouw en inrichtingskosten	1.457.000	-11.800	60.178	-71.978
Realisatie semi-permanente huisvesting Onderwijs Oosterheide	3.713.174	3.713.174	3.073.063	640.111
- Dekking uit Vrije reserve	-1.960.000	-1.960.000	-1.960.000	0
Tijdelijke huursituatie Menorah	200.000	182.068	61.439	120.629
Ventilatie Sint Oelbert Gymnasium	1.420.427	1.420.427	56.772	1.363.655
- Inkomsten	-910.000	-910.000	0	-910.000

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Restant
- Dekking uit Vrije reserve	-490.000	-490.000	-56.772	-433.228
Semi-huisvesting Oosterheide Krijtenberg 3 nieuwe lokalen	1.197.941	1.197.941	1.139.812	58.129
Pilot hybride leeromgeving mbo-logistiek	100.000	200.000	37.379	162.621
- Inkomsten		-100.000	-37.379	-62.621
- Dekking uit Vrije reserve	-100.000	-100.000	0	-100.000
Realisatie pilot hybride opleidingen 22-24	137.814	137.814	2.814	135.000
- Inkomsten	-67.500	-67.500	0	-67.500
- Dekking uit Vrije reserve	-67.500	-67.500	-2.814	-64.686
Sport en cultuur				
Sport				
Bouwkundig oh Binnensport-accommodaties	163.545	163.545	94.229	69.316
Vorbereidingskrediet verplaatsing VV Irene'58	140.628	140.628	21.564	119.064
Warmwaterinstallatie RVS ketel Scorpio	25.001	25.001	13.100	11.901
Vervangen diverse installaties, materialen binnensport	88.231	88.231	3.531	84.700
Facelift sportvloer gymzaal Kruidenlaan en onderhoud diverse sportvloeren binnensport	31.251	31.251	1.251	30.000
Nieuwe waterspeelplaats De Warande	113.441	113.441	4.541	108.900
Cultuur				
Renovatie Productiehuis Pannehoef	698.542	632.531	0	632.531
- Dekking uit Vrije reserve	-345.467	-279.456	0	-279.456
Duurzaamheid en klimaat				
Duurzaam				
Aanpak permanente bewoning recreatieparken	208.338	208.338	8.338	200.000
- Dekking uit Vrije reserve	-200.000	-200.000	-8.338	-191.662
Water en riolering				
2022 Programma rioolrenovaties	130.211	130.211	30.211	100.000
Wilhelminakanaal Noord reconstructie rijbaan en aanleg riool	278.692	236.441	13.014	223.427

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Restant
2021 Programma pompen, gemalen, en meetinstallatie	163.430	152.000	0	152.000
2022 Programma pompen, gemalen, meetinstallatie	72.918	72.918	2.918	70.000
Vervanging riolering Biezenbeemd-Hoofseweg	105.640	40.866	919	39.947
Programma rioolrelining 2022	651.055	651.055	120.748	530.307
JOR 2016 Rijksweg aanpassingen naar aanleiding van MER	0	0	0	0
- Inkomsten	0	0	0	0
2022 Programma rioolvervangingen	875.018	875.018	35.018	840.000
JOR 2019: Slotlaan Slotlaan nieuwbouw Frencken College	81.675	61.112	0	61.112
JOR 2018: Burgemeester Holthooflaan reconstructie	300.088	253.766	0	253.766
JOR 2019: Burgemeester Holthooflaan en Slotlaan	2.178		0	0
2022 Akkerweg-Koutereind renovatie	52.084	52.084	2.084	50.000
JOR2021 Natuurkundigenbuurt schoolomgeving	188.160	175.000	0	175.000
2021 Renovatie Oud-West Noord	481.662	452.710	2.710	450.000
2022 De Vliert herinrichting	93.752	93.752	6.309	87.443
2024 Reconstructie Berendonk-Wolvendonk	114.586	114.586	4.586	110.000
Afval				
Aanpassen composteerinrichting De Hillen project A27	890.000	890.000	83.505	806.495
- Inkomsten	-890.000	-890.000	-83.505	-806.495
Twee elektrische straatreinigingsvoertuigen	156.253	156.253	6.253	150.000
Vervanging 3 containers ten behoeve van metaal inzameling milieustraat	0	0	35.250	-35.250
6 ondergrondse papier en karton containers Paterserf en verplaatsen containers.	67.710	67.710	25.210	42.500
Aankoop en plaatsing 10 stuks papiercontainers en 25 GFE cocons	260.422	260.422	110.187	150.235

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Restant
Wonen en mobiliteit				
Openbare ruimte				
Reconstructie aansluiting N629 op A27	1.463.000	438.894	105	438.789
- Inkomsten	0	35.107	0	35.107
- Dekking uit reserve Infrastructurele werken	-1.463.000	-474.001	-105	-473.896
Snelfietsroute Breda-Tilburg	217.800	200.000	0	200.000
2021 Bewonersinitiatieven	161.280	120.853	89.896	30.957
- Inkomsten	0	0	-666	666
Verbeteren kwaliteit Stattendamweg project A27	1.050.000	1.043.246	0	1.043.246
- Inkomsten	-1.050.000	-1.043.246	0	-1.043.246
Vorbereidingskrediet Oostelijke verbindingsweg Dorst	208.338	208.338	8.338	200.000
- Dekking uit reserve Infrastructurele werken	-200.000	-200.000	-8.338	-191.662
Bewonersinitiatieven	312.507	312.507	96.853	215.654
Kwaliteitsverbetering landschap ivm N629	300.000	300.000	0	300.000
- Dekking uit reserve Groenfonds	-300.000	-300.000	0	-300.000
EVZ Contreie-Zuid	450.000	446.243	10.591	435.652
- Dekking uit Vrije reserve	-450.000	-446.243	-10.591	-435.652
Verbeteren groenstructuur De Hillen project A27	145.817	145.817	0	145.817
- Inkomsten	-145.817	-145.817	0	-145.817
Grondaankoop EVZ Contreie-Zuid	1.050.000	926.850	0	926.850
- Dekking uit Vrije reserve	-1.050.000	-926.850	0	-926.850
Compensatiegronden Natuurnetwerk Brabant	440.000	440.000	0	440.000
- Dekking uit Vrije reserve	-440.000	-440.000	0	-440.000
Aankoop gronden voor N629	234.380	234.380	9.380	225.000
- Dekking uit Vrije reserve	-225.000	-225.000	-9.380	-215.620
2020 Hoogstraat (eerste werkzaamheden)	84.336	51.500	21.484	30.016
- Inkomsten	0	0	-16.846	16.846
Reconstructie rotonde bromtol en aanvullende verkeersmaatregelen tbv ontsluiting Weststad en Den Hout	5.418.250	90.412	112.170	-21.758

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Restant
- Inkomsten	0	107.289	0	107.289
- Dekking uit Vrije reserve	-1.420.000	0	0	0
- Dekking uit reserve Infrastructurale werken	-2.780.000	0	0	0
2019 Speeltoestellen	174.241	23.554	0	23.554
Programma spelen 2021	166.656	153.275	72.122	81.153
Programma Speeltoestellen	119.794	119.794	7.622	112.173
Wilhelminakanaal Noord reconstructie rijbaan en aanleg riool(W)	156.764	131.513	4.086	127.427
Project fietspad Dorst en aankoop grond	1.828.000	303.499	6.645	296.854
- Inkomsten	-578.000	-73.985	0	-73.985
- Dekking uit Vrije reserve	-150.000	0	0	0
- Dekking uit reserve Infrastructurale werken	-1.100.000	0	0	0
JOR 2016 Voorbereidingskrediet N282 Rijksweg Dorst	177.769	28.368	0	28.368
- Dekking uit reserve Infrastructurale werken	-175.000	-25.599	0	-25.599
Snelfietsroutes, interlokale fietsroutes	221.500	200.000	0	200.000
Snelfietsroutes, interlokale fietsroutes	0	0	0	0
JOR 2019: Slotlaan Slotlaan nieuwbouw Frencken College	549.475	186.428	52.276	134.152
- Inkomsten	0	6.561	0	6.561
- Dekking uit Vrije reserve	-250.000	0	0	0
JOR 2018: Burgemeester Holthooflaan reconstructie	2.325.601	1.965.220	-1.342	1.966.562
- Inkomsten	0	0	-74.385	74.385
JOR 2019: Burgemeester Holthooflaan en Slotlaan	37.571	33.306	0	33.306
2022 Akkerweg-Koutereind renovatie	307.298	307.298	12.298	295.000
Groenreconstructie 2021	172.140	160.100	122.430	37.670
Bewonerswensen groen	89.008	86.000	45.076	40.924
2022 Programma reconstructie groen	177.087	177.087	7.087	170.000
Ecologische structuren & hotspots	112.502	112.502	43.622	68.880
Tunnelbak Bovensteweg	598.971	598.971	28.556	570.415

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Restant
Voorbereidingskrediet herinrichting Heistraat-Hoogstraat	83.063	75.000	5.459	69.541
2019 Ganzendonk verbeteren speelplaats	69.696	61.302	23.986	37.316
2022 Weststad I en II onderhouds- en verbetermaatregelen: Revitalisering Nijverheidsweg	494.801	494.801	19.801	475.000
Bewonersinitiatieven (sportveld Oosterheide)	197.921	197.921	8.971	188.950
JOR2021 Natuurkundigenbuurt schoolomgeving	816.077	759.000	0	759.000
2021 Renovatie Oud-West Noord Prio-buurt	808.013	751.500	26.151	725.349
Herinrichting Koningsdijk	723.134	723.134	645.290	77.844
- Inkomsten	-270.000	-270.000	0	-270.000
- Dekking uit reserve Infrastructurale werken	-435.000	-435.000	-435.000	0
2021 Programma voetpaden	83.092	77.280	0	77.280
2021 Pieter Stastokstraat herstel fietspad	12.365	11.500	0	11.500
2022 Programma voetpaden	36.459	36.459	1.459	35.000
2021 Wiardi Beckmanhof reconstructie (W)	204.026	187.902	185.672	2.230
Schermerhornstraat	163.545	163.545	147.673	15.872
2022 De Vliert herinrichting	187.108	187.108	191.059	-3.951
- Inkomsten	-9.500	-9.500	-9.500	0
2022 Reconstructie Berendonk-Wolvendonk (W)	364.591	364.591	14.591	350.000
2023 Reconstructie Berendonk-Wolvendonk (GRN)	139.586	139.586	5.586	134.000
Verkeer en mobiliteit				
Snelfietsroute Breda-Tilburg	55.375	50.000	0	50.000
2022 Programma VRI Burgemeester Materlaan-Bredaseweg	59.376	59.376	8.799	50.577
Wonen				
Onderhoud korenmol De Hoop	26.042	26.042	1.042	25.000
Herontwikkeling Arendsplein	100.000	3.414	248.464	-245.050
- Inkomsten	0	0	-48.725	48.725
- Dekking uit Vrije reserve	-100.000	-3.414	-3.414	0

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Restant
Projectplan Implementatie omgevingswet	600.000	481.681	81.173	400.508
- Dekking uit Vrije reserve	-600.000	-481.681	-81.173	-400.508
Uitwerken visie toekomst Arkenonk	106.876	24.106	40.667	-16.561
- Dekking uit Vrije reserve	-105.000	-45.000	-45.000	0
Transformatie Binnenstad-centrum (ontwikkelvisie Arendshof 1)	529.222	311.390	152.659	158.731
Opbouw strategische woningbouw	1.501.266	1.100.366	692.132	408.234
- Dekking uit Vrije reserve	-1.470.000	-1.069.100	-679.220	-389.880
Opstellen Masterplan Dorst 2030	238.338	196.257	67.294	128.963
- Inkomsten	0	20.000	-1.393	21.393
- Dekking uit Vrije reserve	-230.000	-207.919	-65.901	-142.018
Vitalisering Recreatiepark De Eekhoorn	580.000	577.248	163.128	414.120
- Inkomsten	-295.000	-295.000	0	-295.000
- Dekking uit Vrije reserve	-285.000	-282.248	-145.128	-137.120
Stedenbouwkundige visie Slotjesveld (vanaf 2021)	100.000	53.750	17.250	36.500
- Dekking uit Vrije reserve	-100.000	-53.750	-17.250	-36.500
POK woningbouwstrategisch Den Hout	104.169	104.169	10.908	93.261
- Dekking uit Vrije reserve	-100.000	-100.000	-10.908	-89.092
Aankoop varkensbedrijf Akkerweg 9 Dorst	1.135.018	1.135.018	56.081	1.078.937
- Inkomsten	-260.000	-260.000	0	-260.000
- Dekking uit Vrije reserve	-840.000	-840.000	-56.081	-783.919
Sloopkosten varkensbedrijf Akkerweg 9 Dorst	260.422	260.422	10.422	250.000
- Dekking uit Vrije reserve	-250.000	-250.000	-10.422	-239.578
Grondaankoop locatie Lievenshove en sloop en asbestverwijdering	3.000.000	441.320	0	441.320
POK locatie Lievenshove	440.191	196.773	41.601	155.172
- Inkomsten	0	0	0	0
Gemeentelijke organisatie				
Noodzakelijk onderhoud Stadhuis	2.290.000	148.529	0	148.529
- Dekking uit Vrije reserve	-1.870.000	0	0	0

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2022	Werkelijk 2022	Restant
Vorbereidingskrediet nieuwbouw stadhuis Oosterhout	1.900.000	1.498.684	295.466	1.203.218
- Inkomsten	0	0	-1.855	1.855
- Dekking uit Vrije reserve	-1.900.000	-1.498.684	-293.611	-1.205.073
Kosten organisatie ontwikkeling	784.000	360.415	149.901	210.515
- Dekking uit Ontwikkelreserve bedrijfsvoering	-784.000	-360.415	-149.901	-210.515
Doorontwikkeling Informatiebeheer gemeente Oosterhout	55.375	50.000	41.985	8.015
Doorontwikkeling informatiebeheer door migratie uit Alfresco	53.760	50.000	36.798	13.202
Vervanging gejo opnamesysteem	0	0	27.338	-27.338
Twee glascontainers met hydraulische kleppen	0	0	0	0
Warmtepomp gemeentewerf	20.834	20.834	8.970	11.864
Opladinfrastructuur gemeentewerf	0	0	131.779	-131.779
2022 Doorontwikkeling Datafundament	26.042	26.042	10.422	15.620
2022 Doorontwikkeling informatiebeheer	52.084	52.084	2.084	50.000
ICT-investeringsprogramma 2022	208.338	208.338	41.079	167.259
2022 Elektrische huisvuilwaggen	494.802	494.802	19.802	475.000
Totaal	30.730.010	18.782.281	5.101.598	13.680.683

9.6 OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

9.6.1 Reserves

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	1 januari	Resultaat '21	Storting	Onttrekking	31 december
Algemene reserve	5.283	-	-	-	5.283
Financieringsreserve	36.000	-	-	-	36.000
Vrije reserve	38.749	10.777	9.500	9.344	49.682
Algemene reserves	80.032	10.777	9.500	9.344	90.965
Algemene bedrijfsreserve	10.155	759	-	970	9.944
Infrastructurele werken	4.622	-	3.297	548	7.371
Reserves grondexploitatie	14.777	759	3.297	1.518	17.315
Investeringsprojecten	46.265	-	4.181	2.679	47.767
SSC	6.703	-	-	140	6.563
Parkeerfonds	1.327	-	587	409	1.505
Groenfonds	708	-	164	-	872
Sociaal Domein	328	-	-	9	319
Toerisme fonds	434	-	252	236	450
Ontwikkelreserve bedrijfsvoering	357	-	-	150	207
Vitaliteitsregeling	90	-	111	168	33
Bestemmingsreserves	56.212	-	5.295	3.791	57.716
Totaal reserves	151.021	11.536	18.092	14.653	165.996

9.6.2 Voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	1 januari	Resultaat '21	Storting	Onttrekking	31 december
Wachtgeldregeling politieke ambtsdrager	729	-	194	207	716
Juzt	358	-	-	358	-
Overmatig verlof	466	-	-	466	-
Overmatig verlof SSC	119	-	-	23	96
Waardering participaties APPA fonds	2.448	-	-	169	2.279
Zwaaiikom	2.455	-	220	425	2.250
Bovenwettelijk verlof	-	-	120	-	120
Slotjes Midden	-	-	550	-	550
Attero	-	-	802	-	802
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	6.575	-	1.886	1.648	6.813
Exploitatie reiniging	524	-	-	342	182
Exploitatie riolering	1.359	-	169	-	1.528
Voorzieningen middelen van derden	1.883	-	169	342	1.710
Totaal voorzieningen	8.458	0	2.055	1.990	8.523

9.7 GELDLENINGEN

9.7.1 Leningen opgenomen geld

Omschrijving	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22	Rente betaald
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	70.000.000	58.000.000	-	-8.000.000	50.000.000	355.950
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, voor Stichting Thuisvester	8.490.000	5.660.000	-	-283.000	5.377.000	211.118
Derden	10.000.000	10.000.000	-	-	10.000.000	24.000
Totaal	88.490.000	73.660.000	-	-8.283.000	65.377.000	591.068

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Lening nummer	Jaar laatste aflossing	Valuta datum	Rente precntage	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22	Rente betaald
40.109.494	2022	15-12	1,000	5.000.000	5.000.000		-5.000.000	-	50.000
40.110.169	2030	26-10	1,210	15.000.000	9.000.000		-1.000.000	8.000.000	108.900
40.110.357	2026	27-01	0,695	10.000.000	5.000.000		-1.000.000	4.000.000	34.750
40.112.560	2029	30-01	0,968	5.000.000	5.000.000		-	5.000.000	48.400
40.112.561	2031	30-01	1,155	5.000.000	5.000.000		-	5.000.000	57.750
40.112.562	2034	18-02	1,353	5.000.000	5.000.000		-	5.000.000	67.650
40.113.390	2024	05-12	-0,060	5.000.000	5.000.000		-	5.000.000	-3.000
40.113.764	2030	27-03	0,350	10.000.000	9.000.000		-1.000.000	8.000.000	31.500
40.114.558	2023	02-02	-0,490	5.000.000	5.000.000		-	5.000.000	-24.500
40.114.559	2027	08-02	-0,310	5.000.000	5.000.000		-	5.000.000	-15.500
Totaal				70.000.000	58.000.000		-8.000.000	50.000.000	355.950

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, voor Stichting Thuisvester

Lening nummer	Jaar laatste aflossing	Valuta datum	Rente precntage	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22	Rente betaald
40.105.886	2031	01-07	3,730	8.490.000	5.660.000	-	-283.000	5.377.000	211.118

Derden

Lening nummer	Jaar laatste aflossing	Valuta datum	Rente precntage	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22	Rente betaald
Provincie Gelderland	2026	18-02	0,520	5.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	26.000
NWB bank	2032	22-02	-0,040	5.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	-2.000
Totaal				10.000.000	10.000.000	-	-	10.000.000	24.000

9.7.2 Leningen uitgegeven geld

Omschrijving	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22	Rente betaald
Stichting Thuisvester	8.490.000	5.660.000	-	-283.000	5.377.000	211.118
Renteloze leningen sportverenigingen	9.076	908	-	-908	-	-
Legaat Van Cooth en Lukwel	20.284	20.284	-	-20.284	-	601
Totaal	8.519.360	5.681.192	-	-304.192	5.377.000	211.719

Stichting Thuisvester

Lening nummer	Jaar laatste aflossing	Valuta datum	Rente percentage	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22	Rente betaald
40.105.886	2031	01-07	3,730	8.490.000	5.660.000	-	-283.000	5.377.000	211.118

Renteloze leningen sportverenigingen

Lening nummer	Jaar laatste aflossing	Valuta datum	Rente percentage	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22	Rente betaald
Tennisvereniging Tendo	2022	31-12	0,000	9.076	908	-	-908	-	-

Legaat Van Cooth en Lukwel

Lening nummer	Jaar afkoop	Valuta datum	Rente percentage	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22	Rente betaald
Legaat Van Cooth	2022		3,000	20.284	20.284	-	-20.284	-	601

9.8 GEWAARBORGDE GELDENINGEN

Omschrijving	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22
Leningen waarvoor de gemeente Oosterhout borg staat	7.874.788	196.407	-508.475	7.562.720
Leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw (gemeente vervult achtervangfunctie)	491.368.303	80.109.000	-18.619.543	552.857.761
Totaal	499.243.091	80.305.407	-19.128.018	560.420.481

Leningen waarvoor de gemeente Oosterhout borg staat

Omschrijving	Besluitjaar	Oorspronkelijk	% Borg	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22
Volckaert/SBO Groep	1996	3.857.132	100%	2.442.965	-	-127.491	2.315.474
Zorgsector		3.857.132		2.442.965	-	-127.491	2.315.474
TV Strijdo	2006	170.000		35.830	-	-8.520	27.310

Omschrijving	Besluitjaar	Oorspronkelijk	% Borg	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22
St. Tennispark De Warande	2010	275.000		99.320	-	-13.920	85.400
Sportvereniging TSC	2016	225.000		188.750	-	-7.500	181.250
V.V. Neerlandia '31	2019	212.500		170.895	-	-21.245	149.650
De Warande Hockey Accom.	2020	500.000	100%	466.667	-	-33.333	433.333
St. Scouting Erasmus	2020	100.000	100%	93.333	-	-6.667	86.667
Sport		1.482.500		1.054.795	-	-91.185	963.610
St. Dorpshuis Den Brink		63.741		24.701	-	-2.928	21.773
St. Dorpshuis Den Brink		310.372		120.132	-	-14.268	105.864
Welzijn		374.113		144.833	-	-17.196	127.637
Stg Begraafplaatsen O'hout	2001	400.000	100%	123.286	-	-40.004	83.282
Stg Begraafplaatsen O'hout	2022	100.000			67.131	-	67.131
Stg Begraafplaatsen O'hout	2022	125.000			112.500	-	112.500
Stg Begraafplaatsen O'hout	2022	25.000			16.776	-	16.776
Lijkbezorging		650.000		123.286	196.407	-40.004	279.689
Stichting Thuisvester	1994	3.581.371	100%	2.627.744	-	-115.385	2.512.359
Volkshuisvesting		3.581.371		2.627.744	-	-115.385	2.512.359
Particuliere woningbouw		176.313.128	100%	1.481.165		-117.214	1.363.951
Volkshuisvesting		176.313.128		1.481.165		-117.214	1.363.951
Totaal		186.258.244		7.874.788	196.407	-508.475	7.562.720

Leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Als een woningbouwcorporatie niet langer beschikt over voldoende geld kan deze een beroep doen:

- 1e lijn het Centraal Fonds Volkshuisvesting, is dit niet afdoende;
- 2e lijn de buffers van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de gezamenlijke woningbouwcorporaties, is dit niet afdoende;
- 3e lijn het Rijk (50%), de schade gemeenten (25%) voor rekening gezamenlijke gemeenten (25%).

Omschrijving	Besluitjaar	Oorspronkelijk	% Borg	Saldo 31-12-'21	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-'22
WSG Geertruidenberg, 1 lening		10.000.000	25%	10.000.000	-	-	10.000.000
Stichting Thuisvester, 61 leningen		500.591.303	25%	435.205.303	57.673.000	-18.619.543	474.258.761
Stichting Mooiland, 4 leningen		46.163.000	25%	46.163.000	46.000,00	-	46.209.000
Stichting Vestia, 1 lening		22.390.000	25%	-	22.390.000	-	22.390.000
Totaal		579.144.303		491.368.303	80.109.000	-18.619.543	552.857.761

9.9 AFKORTINGENLIJST

Ten behoeve van de leesbaarheid van de jaarrekening is een afkortinglijst toegevoegd.

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen bestuur
ABR	Algemene Bedrijfsreserve
APPA	Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ASV	Algemene subsidie verordening
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroten en Verantwoorden
Bbz	Bijzondere bijstand zelfstandigen
BCF	BTW Compensatiefonds
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging gemeenten
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BIZ	Bedrijven Investing Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BPM	Belasting van personenauto's en motorrijtuigen
BRO	Basisregistratie Ondergronden
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BWB	Belastingsamenwerking West-Brabant
BWRM	Bouw- en woonrijp maken
BWS	Besluit Woninggebonden Subsidies
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID-19	Coronavirus disease 2019
CPB	Centraal Planbureau
DB	Dagelijks bestuur
DPIA	Data Protection Impact Analyses
DPRA	Delta Programma Ruimtelijke Adaptatie
DRIS	Dynamische Route Informatie Displays
EMU	Europese Monetaire Unie
EMVI	Economisch voordelige inschrijving
ENSIA	Eenduidige Normastiek Single Information Audit

Afkorting	Betekenis
EVZ	Ecologische verbindingszone
EZK	Economische Zaken en Klimaat
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FTE	Full-time equivalent
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GFE	Groente, fruit en etensresten
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheid Dienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GI	Gecertificeerde instelling
GOP	Geregelde oversteekplaats
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GR OGZ	Gemeenschappelijke Regeling Openbare GezondheidsZorg
GR NGS	Gemeenschappelijke Regeling Nazorg Gesloten Stortplaatsen
Hbh	Hulp bij huishouden
HOF	Houdbare Overheidsfinanciën
IBT	Interbestuurlijk toezicht
IFLO	Financiën Lokale Overheden
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISV	Investeringsprogramma Stedelijke Vernieuwing
ITV	Intensief Toezicht op Veehouderijen
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JOGG	Gezonde jeugd, gezonde toekomst
JOR	Jaarplan Openbare Ruimte
KDV	Kinderdagverblijf
KPI	Kritische prestatie indicator
LPA	Logistiek Platform Amerstreek
LV	Landelijke voorziening
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MJPOR	Meerjarenprogramma Openbare Ruimte
MJPIV	Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid
MPG	Meerjarenperspectief Grondexploitaties
MVA	Materiële vaste activa
MVI	Maatschappelijk Verantwoorde Inkoop
MWB	Midden West Brabant
NAZ	Niet aanspreekbare zij-instromer

Afkorting	Betekenis
NHG	Nationale Hypotheekgarantie
NIEEG	Niet in bouwgrond exploitatie genomen gronden
NPO	Nationaal programma onderwijs
ONE	Oosterhout Nieuwe Energie
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West Brabant
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendzaakbelasting
Pb	Privacybeheerder
PGB	Persoonsgebonden budget
PBS	Personeels Budgetteringssysteem
P&C	Planning & Control
PIA	Privacy Impact Assessment
PRIO	Prioriteit voor de renovatie van de inrichting van de openbare ruimte
PSZ	Peuterspeelzaal
PV-pane- len	Zonnepanelen
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RBL	Regionaal Bureau Leerplicht
REA	Ruimtelijke Economische Agenda
RES	Regionale Energie Strategie
REWIn	Regionaal werkgelegenheidsinstituut West-Brabant
RIA	Regionale investeringsagenda
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RRE-W	Regeling reductie energieverbruik woningen
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RWB	Regio West-Brabant
RWS	Rijkswaterstaat
SDE	Stimulering Duurzame Energie
SDG	Sustainable development goals
SER	Sociaal Economische Raad
SPUK	Specifieke uitkering sport
SRBT	Stedelijke Regio Breda Tilburg
SSC	Shared Service Center
Suwinet	Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
SWWB	Samenwerking waterhuishouding West-Brabant
SZW	Sociale zaken en werkgelegenheid
TONK	Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
TVW	Transitie Visie Warmte

Afkorting	Betekenis
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VGO	Voorziening gastouder
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting
VRI	Verkeersregelinstallatie
VRMWB	Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VSO	Vaststellingsovereenkomst
VSV	Voortijdig schoolverlater
WAVA	Werkvoorzieningsschap Arbeid Voor Allen
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
Wgs	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
Wi	Wet inburgering
WIBON	Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken
WLZ	Wet langdurige zorg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNRA	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WOB	Wet Openbaar Bestuur
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WRP	Water- en rioleringsplan
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WvG	Wet voorkeursrecht gemeenten
Wvggz	Wet verplichte ggz

9.10 SISA BIJLAGE VERANTWOORDINGSINFORMATIE 2022

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator		
JenV	A9B	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme in 2021 SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9B/01</i>	Naam hoofdcategorie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9B/02</i>	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee) <i>Aard controle D1 Indicator: A9B/03</i>	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie. <i>Aard controle R Indicator: A9B/04</i>	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9B/05</i>	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 08 verplicht <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9B/06</i>		
			1 060855 Gemeente Tilburg	Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering, (gewelddadig) extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering naar (gewelddadig) extremisme;	Ja	€ 0	€ 22.000	Nee		
			2							
			3							
			4							
			5							
			6							
			7							
				Kopie gemeente(code)	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens projectplan per hoofdcategorie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9B/08</i>				
			1	060855 Gemeente Tilburg						
			2							
			3							
			4							
			5							
6										
7										
	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A9B/09</i>									
	Ja									
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) <i>Aard controle R Indicator: A13/01</i>	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02</i>	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden <i>Aard controle R Indicator: A13/03</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023 <i>Aard controle R Indicator: A13/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05</i>			
			€ 229.003	Ja	€ 0	€ 229.003	Ja			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 <i>Aard controle R Indicator: A16/01</i>	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: A16/02</i>	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) <i>Aard controle R Indicator: A16/03</i>	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten <i>Aard controle R Indicator: A16/04</i>	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie <i>Aard controle R Indicator: A16/05</i>	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) <i>Aard controle R Indicator: A16/06</i>
			€ 3.793.100	€ 1.304.511	€ 0	€ 416.222	€ 52.179	€ 108.510
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO <i>Aard controle R Indicator: A16/07</i>	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: A16/08</i>	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11</i>	
		€ 0	€ 55.650	€ 5.730.172	€ 5.730.172	Nee		
JenV	A18B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden) SiSa tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/01</i>	Naam kostensoort <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/02</i>	Besteding per kostensoort (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: A18B/03</i>			
			1	Meerkosten coördinerende gemeente				
			2	Hotels/centra				
			3	Overige specifieke meerkosten				
			4	Overige Meerkosten				
	Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/04</i>	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/05</i>						
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: B2/01</i>	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) <i>Aard controle D2 Indicator: B2/03</i>	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i>
			7	91	15	15	Ja	Ja
		Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09			
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10 € 0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11 € 3.830	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16 € 2.660	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 € 34.580	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18 € 52.020	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19 € 52.020	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 € 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25 € 0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26 € 0	
BZK	C31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C31/01 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C31/02 € 130.601	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging Aard controle n.v.t. Indicator: C31/03 € 0	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: C31/04 Nee	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C31/05 € 0	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikkingnummer/naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C32/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) Aard controle D2 Indicator: C32/04	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			1 SUVIS21-2-02196395	€ 0	€ 0			Uitstel gevraagd 8 augustus 2022: oorzaak door de grote druk op de installatie branche en de complexiteit van dit project heeft het lang geduurd voordat er juiste offertes zijn aangeleverd om dit project te kunnen starten. Daarnaast heeft diverse wereldproblematiek er voor gezorgd dat er behoorlijke prijsverhogingen zijn geweest.
			2				Nee	Nee
			50					
			Kopie Beschikkingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
			1 SUVIS21-2-02196395	Nee	Er zijn voorbereidingskosten gemaakt (€57K), welke ten laste zijn gekomen van eigen gemeentelijke middelen in de dekking van dit project.			
			2					
			50					
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen Gemeenten	Beschikkingsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle R Indicator: C43/03	Aard controle D1 Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
			RREW2020-00449685	€ 244.818	€ 409.714	5.773	In het projectplan is het bedrag aangevraagd van €389.600. De berekening is gebaseerd op 1971 huurwoningen en 1925 koopwoningen. Door het grote succes is het aantal bereikte woningen hoger dan dat er werd verwacht.	Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)?				
			Aard controle D1 Indicator: C43/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08				
			2.164	Ja				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
			0	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten			
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>						
0	€ 95.416	€ 95.416						
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen	
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>			
0	0	0	0	0	0			
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
<i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>							
€ 9.692	Nee							
BZK	C68	Specifieke uitkering aan gemeenten ten behoeve van de huisvesting van vergunninghouders	Projectnaam	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Besteding (jaar T) van het project – zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding (jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	Totale opbrengsten (jaar T) per project– zelfstandige uitvoering
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C68/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C68/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C68/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: C68/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C68/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: C68/06</i>			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					1 Tussenvoorziening 2 de Baronie	22	22	€ 232.811	€ 324.932	€ 154.150
					2					
					3					
					4					
					Kopie projectnaam	Cumulatieve totale opbrengsten (jaar T) per project – inclusief uitvoering door derde	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
					Aard controle R Indicator: C68/07	Aard controle R Indicator: C68/08	Aard controle n.v.t. Indicator:C68/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C68/10		
					1 Tussenvoorziening 2 de Baronie	€ 154.150	Ja	Nee		
					2					
					3					
					4					
BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen			Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
					Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02	Aard controle R Indicator: C209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04	Aard controle D2 Indicator: C209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06
					1 RHA2022-03336022	Flexwonen Ter Horst Oosterhout	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
					2					
					10					
					Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
					Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09	Aard controle R. Indicator: C209/10		
					1 Flexwonen Ter Horst Oosterhout	0	Ja	Ja		
					2					
					10					
					Eindverantwoording (Ja/Nee)					
					Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11					
					Nee					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
					€ 1.071.754	€ 75.592	€ 179.772	€ 0	€ 1.844.972	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>	
			1				€ 2.264.172	
			2					
			100					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld <i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen <i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	
			€ 147.307	€ 0	€ 0	€ 0	€ 181.532	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>		
			1					
			2					
			10					
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt <i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	Correctie over besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1 BSV2011057737 voorbereiding scherm	€ 89.572	€ 0	€ 0	€ 0	€ 89.572
			2 IenW/BSK-2016/107291 uitvoering gevelmaatregel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 IenW/BSK-2017/296194 uitvoering scherm	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Kopie beschikkingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10</i>	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/11</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12</i>
			1 BSV2011057737 voorbereiding scherm <i>€ 448.367</i>	<i>€ 7.470</i>	<i>€ 443.697</i>	<i>€ 0</i>	Nee	
			2 IenW/BSK-2016/107291 uitvoering gevelmaatregel <i>€ 55.961</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	Nee	
			3 IenW/BSK-2017/296194 uitvoering scherm <i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	Nee	
IenW	E20	Regeling stimuleren verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E20/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02</i>	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E20/03</i>	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04</i>		
			<i>€ 0</i>	<i>€ 22.523</i>	<i>€ 0</i>	Nee		
			Naam/nummer per maatregel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>		
			1 205 Verbreden van fietspaden aantal in meters Nee		0			
			2 207 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg aantal in meters Nee		0			
			50					
IenW	E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra Gemeenten en GR'en	Beschikkingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E21/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/03</i>	Cofinanciering (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E21/04</i>	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/05</i>	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/06</i>
			1 IENW/BSK-2022/297202 <i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 0</i>	Nee
			2	Kopie beschikkingsnummer Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee)	Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling word(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld)			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Aard controle n.v.t. Indicator: E21/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/09			
					1 IENW/BSK-2022/297202	Ja	Project niet afgerond			
					2					
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023		Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E84/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E84/03	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
					€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
					Naam/nummer per maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
					1 310 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden/ aantal in Meters	Nee	0			
					2 321 Aanleg van een vrijliggend fietspad of vrijliggend fiets-/bromfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen)/aantal in Meters	Nee	0			
					3 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h/aantal in Stuks	Nee	0			
					4 331 Drempeellaantal in Stuks	Nee	0			
					5 334 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraten GOW naar 30 km/uur-zone/aantal in Stuks	Nee	0			
					6 342 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom/aantal in Stuks	Nee	0			
					7 343 Rammelstrook op asmarkering	Nee	0			
					8 344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/h naar een ETW 30 km/h/aantal in meters	Nee	0			
					9 347 Zebrapad/aantal in Stuks	Nee	0			
					10 349 Aanleg van een snelheidsremmend plateau voor een fietsoversteek, alleen bij een kruispunt/aantal in Stuks	Nee	0			
					11 360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h/aantal in Stuks	Nee	0			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			12 362 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en berm(en) [aantal in Meters]	Nee	0			
			13					
			50					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/06
			€ 12.129.743	€ 199.372	€ 700.461	€ 957	€ 60.336	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/11	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/12
			€ 156.788	€ 32.869	€ 0	€ 1.023.168	€ 46.089	€ 9.693
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2</i> Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G2/14					
		€ 0	Ja					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R</i> Indicator: G3/06
			€ 0	€ 940	€ 50.308	€ 0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Kopie regeling		Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 52	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 1.752	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 3.184	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6 Totaal	4.988	0	0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03			
			€ 209.014	€ 0	Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04			
			€ 3.080	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle R Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende subsidie Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 466.093	€ 835.769				
		Activiteiten		Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken Aard controle R Indicator: H4/05	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/06	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten Aard controle R Indicator: H4/07	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
		1 1.2 Renovatie	€ 122.466	€ 122.466	€ 122.466	€ 0	€ 0	
		2 1.3 Onderhoud	€ 95.089	€ 95.089	€ 95.089	€ 0	€ 0	
		3 2.1 Aankoop	€ 93.192	€ 93.192	€ 0	€ 93.192	€ 0	
		4 2.2 Diensten	€ 189.272	€ 189.272	€ 0	€ 189.272	€ 0	
		5 2.3 Beheer / exploitatie	€ 213.154	€ 213.154	€ 0	€ 213.154	€ 0	
		6 3. Overig	€ 122.596	€ 122.596	€ 0	€ 0	€ 122.596	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Totaal bedrag volgens beschikking Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
		1 1034707	€ 127.713	€ 127.713	€ 0	€ 81.945	€ 0	€ 89.441
		2 1042448	€ 56.575	€ 56.575	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3						
		4						
		Kopie beschikingsnummer		Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07				
		1 1034707		Nee				
		2 1042448		Nee				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
			3						
			4						
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H12/01	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03				
			€ 16.298	Ja	Nee				
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Totale definitieve exploitatietekort Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Eindverantwoording Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05		
			1	SPUKIJZ21-22012 -€ 350.733	-€ 350.733	€ 350.733	Ja		
				Naam locatie Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022? Aard controle R Indicator: H25/07	Totale toezegging per locatie Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie Aard controle R Indicator: H25/09	Besteding per locatie Aard controle R Indicator: H25/10	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11
			1	De Warande	Nov + dec 2021	€ 350.733	-€ 350.733	€ 350.733	€ 350.733

-
- Slotjesveld 1 Oosterhout
 - 14 0162
 - Postbus 10150, 4900 GB
 - oosterhout.nl/contact
 - @oosterhoutgemeente
 - @Gem_Oosterhout
 - Gemeente Oosterhout
 - gemeenteoosterhout
 - jonginoosterhout

